

Slovenska izdaja

Zakonodaja

Letnik 64

16. december 2021

Vsebina

II Nezakonodajni akti

UREDBE

- ★ Izvedbena uredba Komisije (EU) 2021/2235 z dne 15. decembra 2021 o izvajanju odbitkov od ribolovnih kvot, ki so na voljo za nekatere staleže v letu 2021, v skladu z Uredbo Sveta (ES) št. 1224/2009 zaradi prelova drugih staležev v preteklih letih ter o spremembi Izvedbene uredbe (EU) 2021/1420 1
- ★ Izvedbena uredba Komisije (EU) 2021/2236 z dne 15. decembra 2021 o posebnih pravilih za izvajanje Uredbe (EU) 2021/1529 Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi instrumenta za predpristopno pomoč (IPA III) 10
- ★ Izvedbena uredba Komisije (EU) 2021/2237 z dne 15. decembra 2021 o spremembi Uredbe (EU) št. 965/2012 glede zahtev za operacije v vseh vremenskih razmerah ter za usposabljanje in preverjanje letalske posadke 21
- ★ Izvedbena uredba Komisije (EU) 2021/2238 z dne 15. decembra 2021 o spremembi Izvedbene uredbe (EU) 2019/773 v zvezi s postopnim opuščanjem posebnih primerov za sklepni signal ⁽¹⁾ ... 57
- ★ Izvedbena uredba Komisije (EU) 2021/2239 z dne 15. decembra 2021 o uvedbi dokončne protidampinške dajatve na uvoz nekaterih velikih jeklenih vetrnih stolpov s poreklom iz Ljudske republike Kitajske 59
- ★ Izvedbena uredba Komisije (EU) 2021/2240 z dne 15. decembra 2021 o spremembi prilog V in XIV k Izvedbeni uredbi (EU) 2021/404 glede vnosov za Združeno kraljestvo na seznamih tretjih držav, iz katerih je dovoljen vstop pošiljk perutnine, zarodnega materiala perutnine ter svežega mesa perutnine in pernate divjadi v Unijo ⁽¹⁾ 137

⁽¹⁾ Besedilo velja za EGP.

SKLEPI

- ★ Sklep Sveta (EU) 2021/2241 z dne 13. decembra 2021 o sestavi in mandatu Odbora za evropski raziskovalni prostor in inovacije (ERAC) 143
 - ★ Sklep Sveta (EU) 2021/2242 z dne 13. decembra 2021 o spremembi Sklepa 2009/908/EU o izvedbenih ukrepih za izvajanje Sklepa Evropskega sveta o predsedovanju v Svetu in predsedovanju pripravljalnemu telesu Sveta 148
 - ★ Sklep Komisije (EU) 2021/2243 z dne 15. decembra 2021 o določitvi notranjih pravil glede zagotavljanja informacij posameznikom, na katere se nanašajo osebni podatki, in omejevanja nekaterih njihovih pravic v okviru obdelave osebnih podatkov za namene varnosti informacijskih in komunikacijskih sistemov Komisije 149
-

Popravki

- ★ Popravek Delegirane uredbe Komisije (EU) 2021/1703 z dne 13. julija 2021 o spremembi Delegirane uredbe (EU) 2020/692 glede zahtev za zdravstveno varstvo živali za vstop proizvodov živalskega izvora, ki jih vsebujejo sestavljeni proizvodi, v Unijo (UL L 339, 24.9.2021)..... 156

II

(Nezakonodajni akti)

UREDBE

IZVEDBENA UREDBA KOMISIJE (EU) 2021/2235

z dne 15. decembra 2021

o izvajanju odbitkov od ribolovnih kvot, ki so na voljo za nekatere staleže v letu 2021, v skladu z Uredbo Sveta (ES) št. 1224/2009 zaradi prelova drugih staležev v preteklih letih ter o spremembi Izvedbene uredbe (EU) 2021/1420

EVROPSKA KOMISIJA JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije,

ob upoštevanju Uredbe Sveta (ES) št. 1224/2009 z dne 20. novembra 2009 o vzpostavitvi nadzornega sistema Unije za zagotavljanje skladnosti s pravili skupne ribiške politike, o spremembi uredb (ES) št. 847/96, (ES) št. 2371/2002, (ES) št. 811/2004, (ES) št. 768/2005, (ES) št. 2115/2005, (ES) št. 2166/2005, (ES) št. 388/2006, (ES) št. 509/2007, (ES) št. 676/2007, (ES) št. 1098/2007, (ES) št. 1300/2008, (ES) št. 1342/2008 in razveljavitvi uredb (EGS) št. 2847/93, (ES) št. 1627/94 in (ES) št. 1966/2006 ⁽¹⁾ ter zlasti člena 105(1), (2), (3) in (5) Uredbe,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Ribolovne kvote za leto 2020 so bile določene z:

- Uredbo Sveta (EU) 2018/2025 ⁽²⁾,
- Uredbo Sveta (EU) 2019/1838 ⁽³⁾,
- Uredbo Sveta (EU) 2019/2236 ⁽⁴⁾ in
- Uredbo Sveta (EU) 2020/123 ⁽⁵⁾.

(2) Ribolovne kvote za leto 2021 so bile določene z:

- Uredbo Sveta (EU) 2020/1579 ⁽⁶⁾,
- Uredbo Sveta (EU) 2021/90 ⁽⁷⁾,

⁽¹⁾ UL L 343, 22.12.2009, str. 1.

⁽²⁾ Uredba Sveta (EU) 2018/2025 z dne 17. decembra 2018 o določitvi ribolovnih možnosti za ribiška plovila Unije za nekatere staleže globokomorskih rib za leti 2019 in 2020 (UL L 325, 20.12.2018, str. 7).

⁽³⁾ Uredba Sveta (EU) 2019/1838 z dne 30. oktobra 2019 o določitvi ribolovnih možnosti za leto 2020 za nekatere staleže rib in skupine staležev rib, ki se uporabljajo v Baltskem morju, ter o spremembi Uredbe (EU) 2019/124 glede nekaterih ribolovnih možnosti v drugih vodah (UL L 281, 31.10.2019, str. 1).

⁽⁴⁾ Uredba Sveta (EU) 2019/2236 z dne 16. decembra 2019 o določitvi ribolovnih možnosti za leto 2020 za nekatere staleže rib in skupine staležev rib v Sredozemskem in Črnem morju (UL L 336, 30.12.2019, str. 14).

⁽⁵⁾ Uredba Sveta (EU) 2020/123 z dne 27. januarja 2020 o določitvi ribolovnih možnosti za leto 2020 za nekatere staleže rib in skupine staležev rib, ki se uporabljajo za vode Unije in za ribiška plovila Unije v nekaterih vodah zunaj Unije (UL L 25, 30.1.2020, str. 1).

⁽⁶⁾ Uredba Sveta (EU) 2020/1579 z dne 29. oktobra 2020 o določitvi ribolovnih možnosti za leto 2021 za nekatere staleže rib in skupine staležev rib, ki se uporabljajo v Baltskem morju, ter o spremembi Uredbe (EU) 2020/123 glede nekaterih ribolovnih možnosti v drugih vodah (UL L 362, 30.10.2020, str. 3).

⁽⁷⁾ Uredba Sveta (EU) 2021/90 z dne 28. januarja 2021 o določitvi ribolovnih možnosti za leto 2021 za nekatere staleže rib in skupine staležev rib v Sredozemskem in Črnem morju (UL L 31, 29.1.2021, str. 1).

- Uredbo Sveta (EU) 2021/91 ⁽⁸⁾ in
- Uredbo Sveta (EU) 2021/92 ⁽⁹⁾.
- (3) Kadar Komisija ugotovi, da je država članica preseгла ribolovne kvote, ki so ji bile dodeljene, v skladu s členom 105(1) Uredbe (ES) št. 1224/2009 izvede odbitke od prihodnjih ribolovnih kvot navedene države članice.
- (4) Z Izvedbeno uredbo Komisije (EU) 2021/1420 ⁽¹⁰⁾ so bili določeni odbitki od ribolovnih kvot, ki so na voljo za nekatere staleže v letu 2021 zaradi prelova v preteklih letih.
- (5) Vendar za nekatere države članice, tj. Dansko, Španijo, Estonijo, Francijo in Nizozemsko, z Izvedbeno uredbo (EU) 2021/1420 ne bi bilo mogoče izvesti odbitkov od kvot, dodeljenih za prelovljene staleže rib, ker kvote za te staleže za navedene države članice v letu 2021 niso na voljo.
- (6) V členu 105(5) Uredbe (ES) št. 1224/2009 je določeno, da se, če za presežen stalež v letu, ki sledi prelovu, ni mogoče izvesti odbitkov, ker kvota za navedeni stalež zadevni državi članici ni na voljo, odbitki lahko izvedejo za druge staleže na istem geografskem območju ali z enako komercialno vrednostjo, po posvetovanju z zadevnimi državami članicami. V skladu s Sporočilom Komisije 2012/C 72/07, ki vsebuje smernice za odbitke od kvot na podlagi člena 105(1), (2) in (5) Uredbe (ES) št. 1224/2009 ⁽¹¹⁾ (v nadaljnjem besedilu: smernice), bi bilo treba take odbitke po možnosti izvesti v naslednjem letu ali letih od kvot, dodeljenih za staleže, ki jih lovi flota, ki je preseгла kvoto.
- (7) Z zadevnimi državami članicami so bila opravljena posvetovanja v zvezi z izvedbo nekaterih odbitkov od kvot, dodeljenih za staleže, ki niso bili prelovljeni. Zato je primerno, da se izvedejo odbitki od navedenih ribolovnih kvot, dodeljenih navedenim državam članicam v letu 2021.
- (8) Izvedbeno uredbo (EU) 2021/1420 bi bilo zato treba ustrezno spremeniti.
- (9) Nadaljnje posodobitve ali popravki so še vedno možni za tekoči postopek ali predhodne postopke, če se v podatkih o ulovu, ki so jih prijavile države članice v skladu s členom 33 Uredbe (ES) št. 1224/2009, odkrijejo napake, opustitve ali napačno poročanje –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

Člen 1

Ribolovne kvote za leto 2021 iz Priloge I k tej uredbi, določene v uredbah (EU) 2020/1579, (EU) 2021/90, (EU) 2021/91 in (EU) 2021/92, se zmanjšajo z uporabo odbitkov pri drugih staležih iz navedene priloge.

Člen 2

Priloga k Izvedbeni uredbi (EU) 2021/1420 se nadomesti z besedilom iz Priloge II k tej uredbi.

⁽⁸⁾ Uredba Sveta (EU) 2021/91 z dne 28. januarja 2021 o določitvi ribolovnih možnosti za ribiška plovila Unije za določene staleže globokomorskih rib za leti 2021 in 2022 (UL L 31, 29.1.2021, str. 20).

⁽⁹⁾ Uredba Sveta (EU) 2021/92 z dne 28. januarja 2021 o določitvi ribolovnih možnosti za leto 2021 za nekatere staleže rib in skupine staležev rib, ki se uporabljajo za vode Unije in za ribiška plovila Unije v nekaterih vodah zunaj Unije (UL L 31, 29.1.2021, str. 31).

⁽¹⁰⁾ Izvedbena uredba Komisije (EU) 2021/1420 z dne 30. avgusta 2021 o izvajanju odbitkov od ribolovnih kvot, ki so na voljo za nekatere staleže rib v letu 2021, zaradi prelova v preteklih letih (UL L 305, 31.8.2021, str. 10).

⁽¹¹⁾ Sporočilo Komisije – Smernice za odbitke od kvot na podlagi člena 105(1), (2) in (5) Uredbe (ES) št. 1224/2009 (2012/C 72/07) (UL C 72, 10.3.2012, str. 27), kakor je bilo spremenjeno s Sporočilom 2019/C 192/03 (UL C 192, 7.6.2019, str. 5).

Člen 3

Ta uredba začne veljati sedmi dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Bruslju, 15. decembra 2021

Za Komisijo
predsednica
Ursula VON DER LEYEN

ODBITKI OD RIBOLOVNIH KVOT ZA LETO 2021 ZA DRUGE STALEŽE

PRELOVLJENI STALEŽI						DRUGI STALEŽI					
Država članica	Oznaka vrste	Oznaka območja	Ime vrste	Ime območja	Količina, ki je ni mogoče odbiti od ribolovne kvote za leto 2021 za prelovljeni stalež (v kilogramih)	Država članica	Oznaka vrste	Oznaka območja	Ime vrste	Ime območja	Količina, ki se odbije od ribolovne kvote za leto 2021 za druge staleže (v kilogramih)
DK	COD	1N2AB	trska	norveške vode območij 1 in 2	1 606	DK	HER	1/2-	sled	vode Unije, vode Ferskih otokov, norveške vode ter mednarodne vode območij 1 in 2	1 606
DK	DGS	15X14	trnež	vode Unije in mednarodne vode območij 1, 5, 6, 7, 8, 12 in 14	4 718	DK	MAC	2CX14-	skuša	območja 6, 7, 8a, 8b, 8d in 8e; vode Unije in mednarodne vode območja 5b; mednarodne vode območij 2a, 12 in 14	4 718
DK	POK	1N2AB	saj	norveške vode območij 1 in 2	80 933	DK	HER	1/2-	sled	vode Unije, vode Ferskih otokov, norveške vode ter mednarodne vode območij 1 in 2	80 933
ES	GHL	1N2AB	grenlandska morska plošča	norveške vode območij 1 in 2	33 603	ES	COD	1/2B	trska	območji 1 in 2b	33 603
ES	OTH	1N2AB	druge vrste	norveške vode območij 1 in 2	22 078	ES	COD	1N2AB	trska	norveške vode območij 1 in 2	22 078
EE	COD	1N2AB	trska	norveške vode območij 1 in 2	16 377	EE	RNG	5B67-	okroglonosi repak	območji 6 in 7; vode Združenega kraljestva in mednarodne vode območja 5b	34 000
FR	GHL	1N2AB	grenlandska morska plošča	norveške vode območij 1 in 2	8 988	FR	REB	1N2AB.	kljunati okun	norveške vode območij 1 in 2	8 988

FR	NEP	08C	škamp	8c	5 342	FR	POL	08C.	polak	8c	5 342
FR	WHM	ATLANT	bela jadrovnica	Atlantik	2 450	FR	BUM	ATLANT	sinja jadrovnica	Atlantik	2 450
NL	WHB	8C3411	sinji mol	območja 8c, 9 in 10; vode Unije območja CECAF 34.1.1	12 235	NL	WHB	1X14	sinji mol	vode Unije in mednarodne vode območij 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8a, 8b, 8d, 8e, 12 in 14	12 235

Priloga k Izvedbeni uredbi (EU) 2021/1420 se nadomesti z naslednjim:

„PRILOGA

ODBITKI OD RIBOLOVNIH KVOT ZA LETO 2021 ZA STALEŽE RIB, KI SO BILI PRELOVLJENI

Država članica	Oznaka vrste	Oznaka območja	Ime vrste	Ime območja	Začetna kvota za leto 2020 (v kilogramih)	Dovoljeni iztavori za leto 2020 (celotna prilagojena količina v kilogramih) (1)	Skupni ulov v letu 2020 (količina v kilogramih)	Poraba kvote, povezana z dovoljenim iztavorom	Prelov, povezan z dovoljenim iztavorom (količina v kilogramih)	Množilni količnik (2)	Dodatni množilni količnik (3) (4)	Neporavnani odbitki iz prejšnjih let (5) (količina v kilogramih)	Odbitki od ribolovnih kvot za leto 2021 (6) in naslednja leta (količina v kilogramih)	Odbitki od ribolovnih kvot za leto 2021 za prelovljene staleže (7) (količina v kilogramih)	Odbitki od ribolovnih kvot za leto 2021 za druge staleže (količina v kilogramih)	Odbitki od ribolovnih kvot za leto 2022 in naslednja leta (količina v kilogramih)
DE	HER	4AB	sled	vode Unije in norveške vode območja 4 severno od 53° 30' S	39 404 000	18 997 930	20 355 612	107,15 %	1 357 682	/	/	/	1 357 682	1 357 682	/	/
DE	MAC	2CX14-	skuša	območja 6, 7, 8a, 8b, 8d in 8e; vode Unije in mednarodne vode območja 5b; mednarodne vode območij 2a, 12 in 14	23 416 000	21 146 443	22 858 079	108,09 %	1 711 636	/	/	/	1 711 636	1 711 636	/	/
DK	COD	1N2AB	trska	norveške vode območij 1 in 2	/	/	1 606	n. r.	1 606	1,00	/	/	1 606	/	1 606	/
DK	DGS	15X14	trnež	vode Unije in mednarodne vode območij 1, 5, 6, 7, 8, 12 in 14	/	/	4 718	n. r.	4 718	1,00	/	/	4 718	/	4 718	/

DK	HER	03A	sled	3a	10 309 000	7 482 731	7 697 049	102,86 %	214 318	/	/	/	214 318	214 318	/	/
DK	HER	4AB	sled	vode Unije in norveške vode območja 4 severno od 53° 30' S	59 468 000	75 652 933	81 089 507	107,19 %	5 436 574	/	/	/	5 436 574	5 436 574	/	/
DK	MAC	2A34	skuša	3a in 4; vode Unije območij 2a, 3b, 3c in podrazdelkov 22–32	19 998 000	17 987 493	18 625 387	103,55 %	637 894	/	/	/	637 894	637 894	/	/
DK	MAC	2A4A--N	skuša	norveške vode območij 2a in 4a	14 453 000	13 507 878	13 531 201	100,17 %	23 323	/	/	/	23 323	23 323	/	/
DK	POK	1N2AB	saj	norveške vode območij 1 in 2	/	7 800	88 733	1 137,60 %	80 933	1,00	/	/	80 933	/	80 933	/
DK	PRA	N1GRN	severna kozica	grenlandske vode območja NAFO 1	1 400 000	2 800 000	2 818 891	100,67 %	18 891	/	/	/	18 891	18 891	/	/
DK	SAN	234_2-R	prava peščenka	vode Unije območja upravljanja prave peščenke 2r	59 106 000	56 042 763	57 756 024	103,06 %	1 713 261 (*)	/	/	/	1 713 261 (*)	1 713 261 (*)	/	/
ES	COD	1/2B	trska	območji 1 in 2b	11 688 000	9 576 615	9 581 250	100,05 %	4 635	/	/	/	4 635	4 635	/	/
ES	GHL	1N2AB	grenlandska morska plošča	norveške vode območij 1 in 2	/	/	22 402	n. r.	22 402	1,00	A	/	33 603	/	33 603	/
ES	OTH	1N2AB	druge vrste	norveške vode območij 1 in 2	/	/	22 078	n. r.	22 078	1,00	/	/	22 078	/	22 078	/
ES	RJU	9-C	valovito progasta raža	vode Unije območja 9	15 000	15 000	21 072	140,48 %	6 072	1,00	/	2 067	8 139	8 139	/	/
EE	COD	1N2AB	trska	norveške vode območij 1 in 2	/	300 000	316 377	105,46 %	16 377	/	/	/	16 377	/	34 000	/
FR	GHL	1N2AB	grenlandska morska plošča	norveške vode območij 1 in 2	/	/	8 988	n. r.	8 988	1,00	/	/	8 988	/	8 988	/

FR	NEP	08C	škamp	8c	0	0	5 342	n. r.	5 342	1,00	/	/	5 342	/	5 342	/
FR	WH-M	ATLA-NT	bela jadrov-nica	Atlantik	/	/	1 225	n. r.	1 225	1,00	C	/	2 450	/	2 450	/
IE	ALB	AN05N	severni beli tun	Atlantik severno od 5° S	2 891 010	2 743 260	2 938 449	107,12 %	195 189	/	C (*)	/	195 189	195 189	/	/
LV	HER	3D--R30	sled	vode Unije podrazdelkov 25–27, 28.2, 29 in 32	4 253 000	6 135 144	6 138 817	100,06 %	3 673	/	C (*)	/	3 673	3 673	/	/
LV	SPR	3BCD--C	papalina	vode Unije podrazdelkov 22–32	29 073 000	28 618 753	28 635 182	100,06 %	16 429	/	C (*)	/	16 429	16 429	/	/
NL	HER	4AB	sled	vode Unije in norveške vode območja 4 severno od 53° 30' S	51 717 000	50 896 907	51 002 687	100,21 %	105 780	/	/	/	105 780	105 780	/	/
NL	WHB	8C341-1	sinji mol	območja 8c, 9 in 10; vode Unije območja CECAF 34.1.1	/	/	12 235	n. r.	12 235	1,00	/	/	12 235	/	12 235	/
PL	HER	1/2-	sled	vode Unije, vode Ferskih otokov, norveške vode ter mednarodne vode območij 1 in 2	593 000	1 226 015	1 329 820	108,47 %	103 805	/	/	/	103 805	103 805	/	/
PL	MAC	2CX14-	skuša	območja 6, 7, 8a, 8b, 8d in 8e; vode Unije in mednarodne vode območja 5b; mednarodne vode območij 2a, 12 in 14	1 649 000	4 724 236	5 185 187	109,76 %	460 951	/	/	/	460 951	460 951	/	/
PT	ALB	AN05N	severni beli tun	Atlantik severno od 5° S	2 273 970	1 638 457	1 595 315	97,37 %	-43 142 ⁽¹⁰⁾	n. r.	n. r.	635 513 ⁽¹¹⁾	635 513 ⁽¹¹⁾	635 513 ⁽¹¹⁾	/	/

PT	ALF	3X14-	sluzoglavke	vode Unije in mednarodne vode območij 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 12 in 14	164 000	155,278	158,601	102,14 %	3 323	/	A (*)	/	3 323	3 323	/	/
PT	BET	ATLANT	veleokitun	Atlantik	3 058 330	3 058 330	3 069 582	100,37 %	11 252	/	C (*)	/	11 252	11 252	/	/
PT	HKE	8C341-1	oslič	območja 8c, 9 in 10; vode Unije območja CECAF 34.1.1	2 614 000	1 996 154	2 135 737	106,99 %	139 583	/	C (*)	/	139 583	139 583	/	/
PT	SWO	AS05N	mečarica	Atlantik južno od 5° S	299 030	299 030	309 761	103,59 %	10 731	/	/	/	10 731	10 731	/	/

(¹) Kvote, ki so na voljo državi članici v skladu z zadevnimi uredbami o ribolovnih možnostih po upoštevanju izmenjav ribolovnih možnosti v skladu s členom 16(8) Uredbe (EU) št. 1380/2013 Evropskega parlamenta in Sveta o skupni ribiški politiki in o spremembi uredb Sveta (ES) št. 1954/2003 in (ES) št. 1224/2009 ter razveljavitvi uredb Sveta (ES) št. 2371/2002 in (ES) št. 639/2004 ter Sklepa Sveta 2004/585/ES (UL L 354 28.12.2013, str. 22), prenosov kvot iz leta 2019 v leto 2020 v skladu s členom 4(2) Uredbe Sveta (ES) št. 847/96 o uvedbi dodatnih pogojev za upravljanje celotnih dovoljenih ulovov (TAC) in kvot iz leta v leto (UL L 115, 9.5.1996, str. 3) in členom 15(9) Uredbe (EU) št. 1380/2013 ali ponovnih dodelitev in odbitkov od ribolovnih možnosti v skladu s členoma 37 in 105 Uredbe (ES) št. 1224/2009.

(²) Kot določa člen 105(2) Uredbe (ES) št. 1224/2009. Odbitek, ki je enak prelovu * 1,00, se uporablja v vseh primerih prelova, ki je enak ali manjši od 100 ton.

(³) Kot je določeno v členu 105(3) Uredbe (ES) št. 1224/2009 in če obseg prelova presega 10 %.

(⁴) Črka ‚A‘ pomeni, da se uporablja dodatni množilni količnik 1,5 zaradi zaporednega prelova v letih 2018, 2019 in 2020. Črka ‚C‘ pomeni, da se uporablja dodatni množilni količnik 1,5, ker za stalež velja večletni načrt.

(⁵) Preostale količine iz prejšnjih let.

(⁶) Odbitki za leto 2021.

(⁷) Odbitki za leto 2021, ki bi se glede na razpoložljivo kvoto na dan 7. septembra 2021 lahko dejansko uporabili.

(⁸) Dodatni množilni količnik se ne uporablja, ker prelov ne presega 10 % dovoljenega iztovora.

(⁹) Odšteje se od območja upravljanja prave peščenke 3r.

(¹⁰) Ker se člen 4 Uredbe (ES) št. 847/96 ne uporablja za stalež ALB/AN05N, te neuporabljene količine ni mogoče uporabiti za zmanjšanje preostale polovice odbitka, ki ga je treba plačati v letu 2021.

(¹¹) Na prošnjo Portugalske se odbitek 1 271 026 kilogramov za leto 2020 zaradi prelova v letu 2019 enakomerno porazdeli na dve leti (2020 in 2021).“

IZVEDBENA UREDBA KOMISIJE (EU) 2021/2236**z dne 15. decembra 2021****o posebnih pravilih za izvajanje Uredbe (EU) 2021/1529 Evropskega parlamenta in Sveta
o vzpostavitvi instrumenta za predpristopno pomoč (IPA III)**

EVROPSKA KOMISIJA JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije,

ob upoštevanju Uredbe (EU) 2021/1529 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. septembra 2021 o vzpostavitvi instrumenta za predpristopno pomoč (IPA III) ⁽¹⁾ in zlasti člena 16 Uredbe,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) V Uredbi (EU) 2021/947 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽²⁾ so določeni pravila in postopki za izvajanje pomoči, ki se uporabljajo za pomoč iz IPA III. V uvodni izjavi 52 in členu 16 Uredbe (EU) 2021/1529 je Komisija pooblaščen, da določi posebna pravila za vzpostavitev enotnih pogojev za izvajanje Uredbe. Določiti bi bilo treba posebna pravila za obravnavanje specifičnih razmer, zlasti za posredno upravljanje z upravičenkami s seznama iz Priloge I k Uredbi (EU) 2021/1529 (v nadaljnjem besedilu: upravičenke do IPA III), za čezmejno sodelovanje, kot je opredeljeno v členu 2(b) Uredbe (EU) 2021/1529, in za pomoč za razvoj podeželja.
- (2) Za zagotovitev, da vse upravičenke do IPA III enako izvajajo predpristopno pomoč in pri tem spoštujejo načelo dobrega finančnega poslovanja, bi morale Komisija in upravičenke do IPA III skleniti dogovore v obliki okvirnih sporazumov o finančnem partnerstvu ali sektorskih sporazumov, v katerih se določijo načela njihovega sodelovanja na podlagi te uredbe.
- (3) Komisija bi morala podpreti upravičenke do IPA III pri njihovih prizadevanjih za razvoj zmogljivosti za upravljanje sredstev Unije v skladu z načeli in pravili, določenimi v zakonodaji Unije. Zato bi morala Komisija naloge izvrševanja proračuna po potrebi poveriti upravičenkam do IPA III.
- (4) Določiti je treba posebna pravila, na podlagi katerih bodo naloge izvrševanja proračuna poverjene upravičenkam do IPA III v skladu z Uredbo (EU, Euratom) 2018/1046 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽³⁾.
- (5) Opredeliti je treba podrobna pravila o spremljanju in ocenjevanju s strani upravičenk do IPA III pri izvajanju pomoči iz IPA III v okviru posrednega upravljanja.
- (6) Za opredelitev dodatnih podrobnosti v zvezi z zahtevami glede poročanja, ki jih morajo izpolnjevati upravičenke do IPA III, je treba določiti posebna pravila za poročanje.
- (7) IPA III bo še naprej podpiral vzpostavitev in krepitev sistemov sektorskega usklajevanja in spremljanja, sorazmerno z odgovornostmi upravičenk do IPA. Strukture, vzpostavljene na podlagi sektorskega pristopa v okviru IPA in IPA II, lahko še naprej opravljajo svoje naloge, ustanoviti pa bi bilo treba nove sektorske odbore za spremljanje, kadar to upravičujejo odgovornosti upravičenk do IPA.

⁽¹⁾ UL L 330, 20.9.2021, str. 1.

⁽²⁾ Uredba (EU) 2021/947 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. junija 2021 o vzpostavitvi Instrumenta za sosedstvo ter razvojno in mednarodno sodelovanje – Globalna Evropa, spremembi in razveljavitvi Sklepa št. 466/2014/EU ter razveljavitvi Uredbe (EU) 2017/1601 in Uredbe Sveta (ES, Euratom) št. 480/2009 (UL L 209, 14.6.2021, str. 1).

⁽³⁾ Uredba (EU, Euratom) 2018/1046 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. julija 2018 o finančnih pravilih, ki se uporabljajo za splošni proračun Unije, spremembi uredb (EU) št. 1296/2013, (EU) št. 1301/2013, (EU) št. 1303/2013, (EU) št. 1304/2013, (EU) št. 1309/2013, (EU) št. 1316/2013, (EU) št. 223/2014, (EU) št. 283/2014 in Sklepa št. 541/2014/EU ter razveljavitvi Uredbe (EU, Euratom) št. 966/2012 (UL L 193, 30.7.2018, str. 1).

- (8) Opredeliti je treba posebna pravila za določitev finančnega popravka in postopek, ki ga je treba uporabljati za upravičenke do IPA III pri izvajanju pomoči iz IPA III v okviru posrednega upravljanja.
- (9) Pomoč iz IPA III bi bilo treba uporabiti za spodbujanje čezmejnega sodelovanja med upravičenkami do IPA III. Resnično čezmejno sodelovanje med upravičenkami do IPA III bi moralo vključevati skupni razvoj, izvajanje in financiranje dejavnosti, katerih rezultat so okrepitev sosedskih odnosov, trajnostna partnerstva za socialno-ekonomski razvoj ali odstranitev ovir za ta razvoj.
- (10) Zato je treba opredeliti enotna pravila za upravljanje čezmejnega sodelovanja med upravičenkami do IPA III, vključno z vlogami in odgovornostmi struktur in organov, vključenih v upravljanje programov čezmejnega sodelovanja.
- (11) Ta izvedbena uredba ne bi smela zajemati čezmejnega sodelovanja med eno ali več državami članicami in eno ali več upravičenkami do IPA III, kot je opredeljeno v členu 2(a) Uredbe (EU) 2021/1529, razen če se sporazumi o financiranju, sklenjeni v skladu s členom 59 Uredbe (EU) 2021/1059 Evropskega parlamenta in Sveta (*), sklicujejo na to izvedbeno uredbo, zadevni okvirni sporazum o finančnem partnerstvu ali njegovo posebno določbo.
- (12) Pomoč za razvoj podeželja v okviru IPA III bi morala povečati konkurenčnost agroživilskega sektorja in spodbujati postopno usklajitev s pravnim redom Unije na področju skupne kmetijske politike Unije. Posebna pravila so potrebna za financiranje pomoči, podobne tisti v okviru Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja, in sicer prek sistemov upravljanja in kontrolnih sistemov, ki spoštujejo načela dobrega upravljanja ter so podobni strukturam s sorodnimi funkcijami v državah članicah.
- (13) Da bi omogočili pravočasno načrtovanje in izvajanje programov IPA III za leto 2021, bi morala ta uredba začeti veljati dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.
- (14) Ukrepi iz te uredbe so v skladu z mnenjem odbora IPA III –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

NASLOV I

PREDMET UREJANJA IN SPLOŠNI OKVIR ZA IZVAJANJE POMOČI IPA

Člen 1

Predmet urejanja in področje uporabe

Ta uredba določa posebna pravila za vzpostavitev enotnih pogojev za izvajanje Uredbe (EU) 2021/1529 v zvezi s strukturami za izvajanje pomoči iz IPA III in posrednim upravljanjem z upravičenkami do IPA III ter posebna pravila za čezmejno sodelovanje ter pomoč za kmetijstvo in razvoj podeželja. Ta izvedbena uredba ne zajema čezmejnega sodelovanja med eno ali več državami članicami in eno ali več upravičenkami do IPA III, kot je opredeljeno v členu 2(a) Uredbe (EU) 2021/1529, razen če se sporazumi o financiranju, sklenjeni v skladu s členom 59 Uredbe (EU) 2021/1059, sklicujejo na to izvedbeno uredbo, zadevni okvirni sporazum o finančnem partnerstvu ali njegovo posebno določbo.

(*) Uredba (EU) 2021/1059 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. junija 2021 o posebnih določbah za cilj „evropsko teritorialno sodelovanje“ (Interreg), ki ga podpirajo Evropski sklad za regionalni razvoj in instrumenti za zunanje financiranje (UL L 231, 30.6.2021, str. 94).

Člen 2

Opredelitev pojmov

V tej uredbi se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

- (a) „upravičenka do IPA III“ pomeni eno od upravičenk, naštetih v Prilogi I k Uredbi (EU) 2021/1529;
- (b) „okvirni sporazum o finančnem partnerstvu“ pomeni dogovor, sklenjen med Komisijo in upravičenko do IPA III, v katerem so določena načela o finančnem sodelovanju med upravičenko do IPA III in Komisijo na podlagi te uredbe;
- (c) „sektorski sporazum“ pomeni dogovor, sklenjen med Komisijo in upravičenko do IPA III za izvajanje določenega programa IPA III, v katerem so določeni pravila in postopki, ki jih je treba upoštevati, pri čemer ti niso zajeti v okvirnem sporazumu o finančnem partnerstvu ali v sporazumih o financiranju;
- (d) „sporazum o financiranju“ pomeni letni ali večletni sporazum, sklenjen med Komisijo in upravičenko do IPA III, za izvajanje pomoči iz IPA III;
- (e) „organ“ pomeni javni subjekt ali telo upravičenke do IPA III ali države članice na centralni, regionalni ali lokalni ravni;
- (f) „velik projekt“ pomeni projekt, ki zajema vrsto del, dejavnosti ali storitev, katerega namen je izvajanje končne in nedeljive naloge točno določene gospodarske ali tehnične narave, ki ima jasno opredeljene cilje in katerega skupni stroški presegajo tiste, določene v okvirnem sporazumu o finančnem partnerstvu;
- (g) „upravičenka“ pomeni javni ali zasebni organ, ki je pristojen za zagon in izvajanje operacij v okviru programa čezmejnega sodelovanja;
- (h) „operacija“ pomeni projekt, pogodbo, ukrep ali skupino projektov, ki jih izbere javni naročnik zadevnega programa ali se izberejo pod njegovo pristojnostjo ter prispevajo k ciljem prednostnih nalog, na katere se nanašajo;
- (i) „glavna upravičenka do IPA III“ pomeni upravičenko do IPA III, ki je bila imenovana za vodjo in v kateri ima torej sedež javni naročnik za čezmejni program.

Člen 3

Načela financiranja s sredstvi Unije

Pomoč iz IPA III podpira sprejemanje in izvajanje reform upravičenk do IPA III, kot je navedeno v členu 3 Uredbe (EU) 2021/1529. Za posebne programe in samostojne ukrepe so lahko potrebni finančni prispevki upravičenk do IPA III in Unije.

Člen 4

Načelo odgovornosti

1. Za načrtovanje programov in izvajanje pomoči iz IPA III je v prvi vrsti odgovorna upravičenka do IPA III.
2. Upravičenka do IPA III imenuje nacionalnega koordinatorja IPA.
3. Nacionalni koordinator IPA zagotovi tesno povezavo med uporabo pomoči iz IPA III in splošnim pristopnim procesom.
4. Nacionalni koordinator IPA je glavni partner Komisije v celotnem procesu usklajevanja načrtovanja programov v skladu s cilji in tematskimi prednostnimi nalogami programskega okvira IPA III iz člena 7 Uredbe (EU) 2021/1529 (v nadaljnjem besedilu: programski okvir IPA III), spremljanja izvajanja, ocenjevanja in poročanja o pomoči iz IPA III, vključno z usklajevanjem znotraj uprave upravičenke do IPA III in z drugimi donatorji. Nacionalni koordinator IPA si prav tako prizadeva, da uprava upravičenke do IPA III sprejme vse potrebne ukrepe za lažje izvajanje s tem povezanih programov.

5. Nacionalni koordinator IPA usklajuje sodelovanje upravičenk do IPA III v ustreznih programih teritorialnega in čezmejnega sodelovanja na podlagi Uredbe (EU) 2021/1529 in Uredbe (EU) 2021/1059. To nalogo usklajevanja lahko po potrebi prenese na strukturo, ustanovljeno za upravljanje čezmejnega sodelovanja.

6. Nacionalni koordinator IPA je visoki predstavnik vlade ali centralne uprave upravičenke do IPA III ter ima ustrezna pooblastila.

Člen 5

Okvirni sporazum o finančnem partnerstvu, sektorski sporazumi in sporazum o financiranju

1. Komisija in upravičenka do IPA III skleneta okvirni sporazum o finančnem partnerstvu, v katerem so določene posebne ureditve glede upravljanja, kontrole, nadzora, spremljanja, ocenjevanja, poročanja in revizij v zvezi s pomočjo iz IPA III ter s katerim se upravičenka do IPA III zaveže, da bo v svoj pravni red prenesla ustrezne zahteve regulativnega okvira Unije. Okvirni sporazum o finančnem partnerstvu se lahko dopolni s sektorskimi sporazumi, v katerih so določene posebne določbe glede upravljanja in izvajanja pomoči iz IPA III na posebnih področjih politike ali v okviru posebnih programov.

2. Razen v ustrezno utemeljenih primerih se pomoč iz IPA III odobri upravičenki do IPA III šele po začetku veljavnosti okvirnega sporazuma o finančnem partnerstvu in po potrebi veljavnega sektorskega sporazuma.

3. V sporazumih o financiranju so navedeni pogoji glede dodeljevanja pomoči iz IPA III, vključno z veljavnimi načini izvajanja pomoči iz IPA III, roki za izvajanje ter pravili glede upravičenosti odhodkov.

4. Kadar programe v okviru posrednega upravljanja izvaja upravičenka do IPA III, so okvirni sporazum o finančnem partnerstvu, po potrebi sektorski sporazum in sporazum o financiranju kot celota skladni s členom 129, členom 155(6) in členom 158 Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046.

5. Okvirni sporazum o finančnem partnerstvu se uporablja za vse sporazume o financiranju. Sektorski sporazumi se po potrebi uporabljajo za vse sporazume o financiranju, sklenjene v zvezi s področjem politike ali programom, ki ga ureja sektorski sporazum.

6. Poleg elementov iz člena 130 Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046 okvirni sporazumi o finančnem partnerstvu in po potrebi sektorski sporazumi vsebujejo zlasti podrobne določbe glede:

- (a) struktur in organov, potrebnih za upravljanje, kontrolo, nadzor, spremljanje, ocenjevanje, poročanje in revizijo v zvezi s pomočjo IPA III, ter njihovih nalog in odgovornosti;
- (b) pogojev in zahtev za kontrolo za vzpostavitev potrebnih struktur in organov s strani upravičenke do IPA III, da se lahko poveri opravljanje nalog izvrševanja proračuna glede pomoči iz IPA III;
- (c) pravil o davkih, carinah in dajatvah v skladu s členom 27(9) in (10) Uredbe (EU) 2021/947;
- (d) zahtev v zvezi s plačili, pregledom in sprejetjem zaključnega računa in postopki v zvezi s finančnimi popravki, sprostitvijo neporabljenih sredstev in zaključkom programov.

Člen 6

Poročanje

Nacionalni koordinator IPA do 15. februarja naslednjega proračunskega leta Komisiji predloži letno poročilo o izvajanju finančne pomoči v okviru IPA III. Druge zahteve glede poročanja se določijo v okvirnem sporazumu o finančnem partnerstvu.

Člen 7

Odbor za spremljanje IPA

1. Komisija in upravičenka do IPA III najpozneje šest mesecev po začetku veljavnosti prvega sporazuma o financiranju ustanovita odbor za spremljanje IPA. Navedeni odbor izpolnjuje tudi odgovornosti odbora za spremljanje IPA v skladu z Uredbo Sveta (ES) št. 1085/2006 ⁽⁵⁾ in Uredbo (EU) št. 231/2014 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁶⁾.
2. Odbor za spremljanje IPA pregleda splošno uspešnost, učinkovitost, kakovost, doslednost, usklajenost in skladnost izvajanja vseh ukrepov za doseganje rezultatov, določenih v sporazumih o financiranju in programskem okviru IPA III. V ta namen se po potrebi opre na informacije, ki jih zagotovijo sektorski odbori za spremljanje iz člena 10 in druge obstoječe centralne strukture za usklajevanje upravičenke do IPA III.
3. Odbor za spremljanje IPA sestavljajo predstavniki Komisije, nacionalni koordinator IPA, predstavniki drugih ustreznih organov in teles upravičenke do IPA III ter po potrebi dvostranskih donatorjev, mednarodnih organizacij, mednarodnih finančnih institucij in drugih deležnikov, vključno z organizacijami civilne družbe in zasebnega sektorja.
4. Predstavniki Komisije in nacionalni koordinator IPA sodelujeta srečanjem odbora za spremljanje IPA.
5. Odbor za spremljanje IPA sprejme svoj poslovnik.
6. Odbor za spremljanje IPA se sestane najmanj enkrat letno. Priložnostna srečanja, zlasti tematska, se lahko skličejo na pobudo Komisije ali upravičenke do IPA III.

NASLOV II

POSREDNO UPRAVLJANJE S STRANI UPRAVIČENK DO IPA III

Člen 8

Strukture in organi

1. V primeru posrednega upravljanja s strani upravičenke do IPA III slednja vzpostavi naslednje strukture in organe:
 - (a) nacionalnega koordinatorja IPA;
 - (b) nacionalnega odredbodajalca;
 - (c) upravljavsko strukturo, ki jo sestavljata urad za podporo nacionalnemu odredbodajalcu in računovodski organ;
 - (d) organe upravljanja in posredniške organe;
 - (e) revizijski organ.
2. Vloge in odgovornosti struktur iz odstavka 1 se določijo v okvirnem sporazumu o finančnem partnerstvu.
3. Upravičenka do IPA III zagotovi ustrezno ločitev nalog med strukturami in organi iz odstavka 1 ter znotraj njih.

⁽⁵⁾ Uredba Sveta (ES) št. 1085/2006 z dne 17. julija 2006 o vzpostavitvi instrumenta za predpristopno pomoč (IPA) (UL L 210, 31.7.2006, str. 82).

⁽⁶⁾ Uredba (EU) št. 231/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. marca 2014 o vzpostavitvi instrumenta za predpristopno pomoč (IPA II) (UL L 77, 15.3.2014, str. 11).

Člen 9

Posredno upravljanje z upravičenko do IPA III

1. Komisija lahko pomoč iz IPA III izvaja s posrednim upravljanjem z upravičenko do IPA III s sklenitvijo sporazuma o financiranju v skladu s členoma 154 in 158 Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046.
2. Komisija pred podpisom sporazuma o financiranju pridobi dokaze, da so izpolnjeni pogoji iz člena 154(4), prvi pododstavek, točke (a) do (f), Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046. Komisija zagotovi tudi, da so bili vzpostavljeni strukture in organi iz člena 8 te uredbe.
3. Nacionalni odredbodajalec spremlja stalno izpolnjevanje zahtev iz odstavka 2 tega člena s strani struktur in organov iz člena 8. V primeru neizpolnjevanja navedenih zahtev nacionalni odredbodajalec o tem nemudoma obvesti Komisijo in sprejme ustrezne zaščitne ukrepe glede opravljenih plačil ali sklenjenih pogodb.
4. Večletni programi, ki jih zajema sporazum o financiranju in za katere se uporabljajo določbe člena 30(3), prvi pododstavek, Uredbe (EU) 2021/947, se izvajajo s posrednim upravljanjem z upravičenkami do IPA III. Sklepi o sprejetju večletnih akcijskih načrtov iz člena 23 Uredbe (EU) 2021/947 po potrebi vključujejo okvirni seznam velikih projektov. Komisija uporabi člen 30(3), drugi in tretji pododstavek, Uredbe (EU) 2021/947, razen če je bil v sektorskem sporazumu ali sporazumu o financiranju določen krajši rok za samodejno sprostitev obveznosti.
5. Znesek, ki ga zadeva sprostitev obveznosti iz odstavka 4, se zmanjša za zneske, enakovredne tistemu delu proračunske obveznosti, za katerega velja eden od naslednjih pogojev:
 - (a) da je ukrep začasno ustavljen zaradi pravnih postopkov ali upravnih pritožb z odločilnim učinkom;
 - (b) da zaradi višje sile, ki je resno vplivala na izvajanje celotnega programa ali njegovega dela, ni bilo mogoče podati zahtevka za plačilo.

Upravičenka do IPA III, ki se sklicuje na višjo silo, dokaže, da ima ta neposredne posledice za izvajanje celotnega programa ali njegovega dela.

6. Upravičenka do IPA III Komisiji v letnem poročilu iz člena 6 pošlje informacije o pogojih iz odstavka 5, točki (a) in (b), tega člena.

Člen 10

Sektorski odbori za spremljanje

1. Upravičenka do IPA III ima vzpostavljene sektorske odbore za spremljanje IPA za spremljanje letnih in večletnih programov, ki jih v okviru posrednega upravljanja izvaja upravičenka do IPA III in ki se v posameznem sektorju financirajo na podlagi Uredbe (ES) št. 1085/2006, Uredbe (EU) št. 231/2014 in Uredbe (EU) 2021/1529. Taki odbori se ustanovijo najpozneje šest mesecev po začetku veljavnosti prvega sporazuma o financiranju v navedenem sektorju.
2. V skladu z načelom sorazmernosti se lahko v primeru letnih programov, ki se izvajajo v okviru posrednega upravljanja, v sporazumu o financiranju opusti obveznost vzpostavitve sektorskega odbora za spremljanje IPA.
3. Kadar je bil ustanovljen sektorski odbor za spremljanje IPA, lahko ta odbor poleg večletnih programov, ki se izvajajo v okviru posrednega upravljanja, spremlja tudi druge letne programe, ki se financirajo na podlagi Uredbe (ES) št. 1085/2006, Uredbe (EU) št. 231/2014 in Uredbe (EU) 2021/1529 ter se izvajajo v okviru neposrednega ali posrednega upravljanja v istem posameznem sektorju.
4. Pri programih čezmejnega sodelovanja skupni odbor za spremljanje iz člena 18 opravlja naloge sektorskega odbora za spremljanje IPA.

5. Vsak sektorski odbor za spremljanje IPA spremlja napredek pri izvajanju programov. Pregleda uspešnost, učinkovitost, kakovost, doslednost, usklajenost in skladnost izvajanja ukrepov iz programa ter njihovo skladnost z ustreznimi strategijami.
6. Vsak sektorski odbor za spremljanje IPA sprejme svoj poslovnik.
7. Sektorski odbor za spremljanje IPA sestavljajo predstavniki ustreznih organov in teles upravičenke do IPA III, drugih deležnikov, kot so gospodarski, socialni in okoljski partnerji, ter mednarodnih organizacij, mednarodnih finančnih institucij in civilne družbe. Komisije sodeluje pri delu odbora. Visoki predstavnik upravičenke do IPA III predseduje srečanju sektorskih odborov za spremljanje IPA. Komisija lahko glede na področje politike ali program sopedreduje srečanjem odbora.
8. Sektorski odbor za spremljanje IPA se sestane najmanj dvakrat vsakih dvanajst mesecev.

Člen 11

Ocenjevanje, ki ga opravi upravičenka do IPA III v okviru posrednega upravljanja

1. Upravičenka do IPA III, ki izvaja pomoč iz IPA III v okviru posrednega upravljanja, je odgovorna za ocenjevanje programov, ki jih upravlja, v skladu s členom 34 Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046, členom 42 Uredbe (EU) 2021/947 in veljavnimi smernicami Komisije.
2. Upravičenka do IPA III v posvetovanju s Komisijo pripravi načrt ocenjevanja, v katerem predstavi dejavnosti ocenjevanja, ki jih je treba izvesti.

Člen 12

Finančni popravki Komisije

1. Komisija za zagotovitev, da je bila pomoč iz IPA III uporabljena v skladu z veljavnimi pravili, uporablja mehanizme finančnih popravkov.
2. Razlogi za finančni popravek so lahko naslednji:
 - (a) ugotovitev napak, nepravilnosti, goljufij, korupcije;
 - (b) ugotovitev slabosti ali pomanjkljivosti v sistemih upravljanja in kontrolnih sistemih upravičenke do IPA III;
 - (c) nezmožnost zagotovitve doseganja rezultatov ali trajnostnosti ukrepa ali obojega;
 - (d) nadaljnje ukrepanje Komisije na podlagi poročil o revizijskih dejavnostih in mnenj revizijskega organa.
3. Če Komisija ugotovi, da odhodki v okviru programov, ki jih zajema IPA III, niso nastali in bili plačani skladno z veljavnimi pravili, se odloči, kateri zneski se izločijo iz financiranja Unije.
4. V primerih iz odstavka 2 se finančni popravki po potrebi izvedejo s pomočjo izravnave.
5. Komisija uporablja finančne popravke na podlagi ugotovljenih nepravilno porabljenih zneskov in finančnih posledic za proračun. Kadar teh zneskov za izvedbo posameznih popravkov ni mogoče natančno ugotoviti, lahko Komisija uporabi pavšalne popravke ali popravke na podlagi ekstrapolacije ugotovitev. Komisija pri določanju zneska popravka upošteva naravo in resnost in/ali obseg in finančne posledice vsake situacije iz odstavka 2.

*Člen 13***Pregled in sprejetje zaključnega računa**

Komisija se prepriča, da je zaključni račun popoln, točen in verodostojen, tako da uporabi postopek pregleda in sprejetja zaključnega računa, določen v okvirnem sporazumu o finančnem partnerstvu ali, kadar je to ustrezno, v sektorskem sporazumu.

NASLOV III

ČEZMEJNO SODELOVANJE MED UPRAVIČENKAMI DO IPA III*Člen 14***Tematske prednostne naloge in sofinanciranje**

1. Tematske prednostne naloge pomoči iz IPA III za čezmejno sodelovanje so določene v Prilogi III k Uredbi (EU) 2021/1529.
2. Stopnja sofinanciranja Unije na ravni posamezne tematske prednostne naloge ne presega 85 % upravičenih odhodkov programa za čezmejno sodelovanje.

*Člen 15***Tehnična pomoč**

1. Vsak program čezmejnega sodelovanja vključuje posebno dodelitev proračunskih sredstev za podporo za tehnično pomoč, ki je omejena na 10 % prispevka Unije za program čezmejnega sodelovanja.

Tehnična pomoč lahko podpira dejavnosti priprave, upravljanja, spremljanja, ocenjevanja, obveščanja, komuniciranja, povezovanja, reševanja sporov, kontrole in revizije, povezane z izvajanjem programa, ter dejavnosti za krepitev upravne zmogljivosti v zvezi z izvajanjem programa. Tehnična pomoč lahko podpira zlasti financiranje skupnega tehničnega sekretariata, dejavnosti za zmanjšanje upravnega bremena za upravičenke, vključno s sistemom elektronske izmenjave podatkov, ter ukrepov za krepitev zmogljivosti organov sodelujočih držav in upravičenk za upravljanje pomoči iz IPA III ter izmenjavo najboljših praks med njimi.

2. Podpora za tehnično pomoč se lahko nanaša tudi na predhodno in naslednje programsko obdobje.

*Člen 16***Načrtovanje programov in izbor operacij**

1. Program čezmejnega sodelovanja, ki ga v skladu z modelnim programom, ki ga zagotovi Komisija, skupaj pripravijo sodelujoče upravičenke do IPA III, se Komisiji predloži z elektronskimi sredstvi. Sodelujoče upravičenke do IPA III in Komisija se dogovorijo o seznamu upravičenih regij, ki se vključi v zadevni program čezmejnega sodelovanja.
2. Operacije, izbrane v okviru programa čezmejnega sodelovanja, zagotovijo jasne čezmejne učinke in koristi.
3. Operacije v okviru programov čezmejnega sodelovanja izbere javni naročnik prek razpisov za zbiranje predlogov, ki zajemajo celotno upravičeno območje.
4. Sodelujoče upravičenke do IPA III lahko opredelijo tudi operacije, ki niso zajete z razpisi za zbiranje predlogov. V tem primeru se operacije izrecno navedejo v programu čezmejnega sodelovanja iz odstavka 1.

5. Operacije, izbrane za čezmejno sodelovanje, vključujejo upravičenke iz vsaj dveh sodelujočih upravičenk do IPA III. Upravičenke sodelujejo pri razvoju in izvajanju operacij. Poleg tega sodelujejo bodisi pri zaposlovanju osebja bodisi pri financiranju operacij ali pri obojem.

6. Operacija se lahko izvaja v eni sodelujoči upravičenki do IPA III, pod pogojem, da se ugotovijo čezmejni učinki in koristi.

Člen 17

Upravičenke

1. Upravičenke imajo sedež na območju upravičenke do IPA III, ki sodeluje v programu.
2. Upravičenke imenujejo eno od njih za glavno upravičenko. Glavna upravičenka zagotovi izvajanje celotne operacije, spremlja, da se operacija izvaja v skladu s pogoji iz pogodbe, in z drugimi upravičenkami določi ureditve za zagotovitev dobrega finančnega poslovanja sredstev, dodeljenih operaciji, vključno z ureditvami o izterjavi neupravičeno plačanih zneskov.

Člen 18

Strukture in organi

1. Pri upravljanju programov čezmejnega sodelovanja v upravičenkah do IPA III sodelujejo naslednje strukture:
 - a) nacionalni koordinatorji IPA upravičenk do IPA III, sodelujočih v programu čezmejnega sodelovanja, ki so skupaj odgovorni za zagotavljanje, da so cilji, določeni v predlaganih programih čezmejnega sodelovanja, skladni s cilji programskega okvira IPA III;
 - b) nacionalni odredbodajalec in upravljavska struktura iz člena 8(1), točka (c), glavne upravičenke do IPA III, kadar se čezmejni program izvaja v okviru posrednega upravljanja;
 - c) strukture čezmejnega sodelovanja vseh sodelujočih upravičenk do IPA III, ki tesno sodelujejo pri načrtovanju programov in izvajanju zadevnega programa čezmejnega sodelovanja. V primeru posrednega upravljanja opravlja struktura čezmejnega sodelovanja v glavni upravičenki do IPA III naloge organa upravljanja iz člena 8(1), točka (d). Organ upravljanja imenuje posredniške organe;
 - d) revizijski organ iz člena 8(1), točka (e), kadar se čezmejni program izvaja v okviru posrednega upravljanja z upravičenko do IPA III. Kadar revizijski organ nima dovoljenja za opravljanje nalog na celotnem ozemlju, ki ga zajema program čezmejnega sodelovanja, mu pomaga skupina revizorjev, ki jo sestavljajo predstavniki vsake države, ki sodeluje v programu čezmejnega sodelovanja.
2. Vloge in odgovornosti struktur iz odstavka 1 se podrobneje določijo v okvirnem sporazumu o finančnem partnerstvu.
3. Sodelujoče upravičenke do IPA III za vsak program čezmejnega sodelovanja ustanovijo skupni odbor za spremljanje, ki opravlja tudi vlogo sektorskega odbora za spremljanje iz člena 10.
4. Skupni tehnični sekretariat se ustanovi za pomoč Komisiji ter drugim strukturam in organom, vključno s skupnim odborom za spremljanje. Navedeni skupni tehnični sekretariat lahko pomaga pri pripravi in izvajanju več programov čezmejnega sodelovanja.

5. Sodelujoče upravičenke do IPA III v okviru posrednega upravljanja s strani upravičenk do IPA III sklenejo dvostranski ali večstranski dogovor, ki določa njihove pristojnosti za izvajanje ustreznega programa čezmejnega sodelovanja. Minimalne zahteve za tak dogovor se opredelijo v okvirnem sporazumu o finančnem partnerstvu.

Člen 19

Posebne določbe o financiranju

Programi čezmejnega sodelovanja v okviru IPA III se izvajajo z neposrednim ali posrednim upravljanjem prek večletnih programov.

NASLOV IV

KMETIJSTVO IN RAZVOJ PODEŽELJA

Člen 20

Posebne določbe v zvezi s pomočjo za razvoj podeželja

1. Pomoč za razvoj podeželja je predmet večletnega programa, ki je večletni akcijski načrt v skladu s členoma 23 in 24 Uredbe (EU) 2021/947 in se pripravi na centralni ravni s strani ustreznih organov, ki jih imenuje upravičenka do IPA III, ter predloži Komisiji po posvetovanju z ustreznimi deležniki.
2. Programe razvoja podeželja izvajajo upravičenke do IPA III v okviru posrednega upravljanja v skladu s členom 62(1), točka (c), Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046 in omogočajo financiranje določenih vrst ukrepov, kot se financirajo v okviru Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja.
3. Za programe razvoja podeželja so strukture iz člena 8(1), točka (d), sestavljene iz agencije in organa upravljanja IPARD (instrument za predpristopno pomoč za razvoj podeželja), ki tesno sodelujeta.
4. Pri ugotavljanju deleža javnofinančnih odhodkov kot odstotka skupnih upravičenih stroškov v okviru naložbe se ne upošteva nacionalna državna pomoč za lajšanje dostopa do posojil, odobrenih brez kakršnega koli prispevka Unije v skladu z Uredbo (EU) 2021/1529.
5. Naložbeni projekti v okviru programov razvoja podeželja ostanejo upravičeni do financiranja Unije, če se v petih letih od končnega plačila ne spremenijo bistveno.
6. Za programe razvoja podeželja je sektorski odbor za spremljanje iz člena 10 sektorski odbor za spremljanje IPARD.

NASLOV V

KONČNA DOLOČBA

Člen 21

Začetek veljavnosti in uporaba

Ta uredba začne veljati dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Uporablja se od 1. januarja 2021.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Bruslju, 15. decembra 2021

Za Komisijo
predsednica
Ursula VON DER LEYEN

IZVEDBENA UREDBA KOMISIJE (EU) 2021/2237**z dne 15. decembra 2021****o spremembi Uredbe (EU) št. 965/2012 glede zahtev za operacije v vseh vremenskih razmerah ter za usposabljanje in preverjanje letalske posadke**

EVROPSKA KOMISIJA JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije,

ob upoštevanju Uredbe (EU) 2018/1139 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 4. julija 2018 o skupnih pravilih na področju civilnega letalstva in ustanovitvi Agencije Evropske unije za varnost v letalstvu ter spremembi uredb (ES) št. 2111/2005, (ES) št. 1008/2008, (EU) št. 996/2010, (EU) št. 376/2014 ter direktiv 2014/30/EU in 2014/53/EU Evropskega parlamenta in Sveta ter razveljavitvi uredb (ES) št. 552/2004 in (ES) št. 216/2008 Evropskega parlamenta in Sveta ter Uredbe Sveta (EGS) št. 3922/91 ⁽¹⁾ ter zlasti člena 23(1), člena 27(1) in člena 31 Uredbe,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Operatorji in osebje, ki sodelujejo pri upravljanju zrakoplovov, ter pristojni nacionalni organi bi morali izpolnjevati ustrezne bistvene zahteve za letalske operacije iz Uredbe (EU) 2018/1139.
- (2) Uredba Komisije (EU) št. 965/2012 ⁽²⁾ določa podrobna pravila za letalske operacije. Obstoječa pravila, ki urejajo operacije v vseh vremenskih razmerah, bi bilo treba posodobiti, da se zagotovi, da odražajo nedavni tehnološki napredek na področju novih sistemov na krovu in dobre prakse na področju letalskih operacij.
- (3) Za zagotovitev visoke ravni varnosti v civilnem letalstvu v Uniji je treba obravnavati operacije v vseh vremenskih razmerah na vseh zadevnih področjih letalstva, vključno z začetno plovnostjo, letalskimi operacijami, licenciranjem letalske posadke in aerodromi, ter upoštevati izkušnje v letalstvu po vsem svetu ter znanstveni in tehnični napredek pri letalskih operacijah. Zato bi se moralo z novimi pravili izboljšati usklajevanje z zahtevami Zvezne uprave ZDA za letalstvo ter v pravo Unije kar v največji meri vključiti najnoveše spremembe standardov, ki jih je sprejela Mednarodna organizacija civilnega letalstva (ICAO), in sicer Priloge 6 ICAO, del I (11. izdaja), del II (10. izdaja) in del III (9. izdaja), kar zadeva operacije v vseh vremenskih razmerah in terminologijo instrumentalnega prileta.
- (4) Poleg tega bi bilo treba omogočiti varne helikopterske operacije po pravilih instrumentalnega letenja (IFR), vključno s prileti in odhodi prek točke v prostoru. Helikopterske operacije so se doslej izvajale predvsem po pravilih vizualnega letenja, zato so se pravila za upravljanje helikopterjev nadalje razvijala. Vendar so trenutno na voljo novi prileti in odhodi prek točke v prostoru, specifični za helikopterje, ter nizke helikopterske rute, ki helikopterjem omogočajo letenje po pravilih instrumentalnega letenja. Zato bi bilo treba pravila upravljanja ustrezno spremeniti.
- (5) Za stroškovno učinkovito izboljšanje varnosti bi bilo treba določiti nove zahteve glede usposabljanja za specializirane operacije, helikopterske operacije z več piloti, večjo uporabo simulatorjev ter večjo raznolikost dogodkov, ki se uporabljajo pri usposabljanju in preverjanju v helikopterskem komercialnem zračnem prevozu.
- (6) Nova pravila bi morala temeljiti na uspešnosti in tveganju, da bi bila pripravljena za stalni tehnološki napredek. Morala bi biti tehnološko nevtrala in omogočati vključevanje prihodnjih sprememb, s čimer bi se izognili odvisnosti od posebnih tehnoloških rešitev.

⁽¹⁾ UL L 212, 22.8.2018, str. 1.

⁽²⁾ Uredba Komisije (EU) št. 965/2012 z dne 5. oktobra 2012 o tehničnih zahtevah in upravnih postopkih za letalske operacije v skladu z Uredbo (ES) št. 216/2008 Evropskega parlamenta in Sveta (UL L 296, 25.10.2012, str. 1).

- (7) Nova pravila bi morala omogočiti povečanje učinkovitosti na podlagi tehnološkega napredka in operativno uporabo novih, naprednih tehnologij, kot so sistemi za izboljšanje vidnosti pri letenju (EFVS), ter uporabo nekaterih naprednih novih operativnih postopkov, ki podpirajo operacije v vseh vremenskih razmerah. Prizadevati bi si bilo treba tudi za uporabo inovativnih orodij za usposabljanje in preverjanje letalske posadke.
- (8) Nova pravila o operacijah v vseh vremenskih razmerah ter usposabljanju in preverjanju letalske posadke bi morala prispevati k zagotovitvi enakih konkurenčnih pogojev za vse udeležence na notranjem letalskem trgu Unije in izboljšanju konkurenčnosti letalske industrije Unije.
- (9) Aerodromski operativni minimumi bi morali biti čim bolj usklajeni med operacijami komercialnega zračnega prevoza, nekomercialnimi operacijami s kompleksnimi zrakoplovi na motorni pogon (NCC) in specializiranimi operacijami. Prav tako bi bilo treba poenostaviti zahteve za operacije v vseh vremenskih razmerah za nekomercialne operacije z zrakoplovi, ki niso kompleksni zrakoplovi na motorni pogon (NCO), da se spodbudi uporaba pravil instrumentalnega letenja.
- (10) Na podlagi operativnih izkušenj ter ob upoštevanju značilnosti operacij in manjšega tveganja bi bilo treba nekatere omilitve zahtev glede usposabljanja in preverjanja letalske posadke, ki so prej veljale samo za komercialni zračni prevoz, razširiti na specializirane operacije in operacije NCC. Pri operativnem razvoju se je pokazalo, da je mogoče zahtevano raven varnosti ohraniti z manj strogimi in prožnejšimi zahtevami. Podobno bi bilo treba operatorjem malih helikopterjev zagotoviti večjo prožnost v zvezi z operacijami z različnimi tipi ali različicami zrakoplovov. Nekatere poenostavitve, ki so trenutno na voljo v okviru ratinga za razred letal, bi morale veljati tudi za majhne enostavne enomotorne tipe helikopterjev, ki se v običajnih in izrednih razmerah obnašajo na podoben način.
- (11) Uredbo (EU) št. 965/2012 bi bilo zato treba ustrezno spremeniti, da se v celoti izvajajo bistvene zahteve za operacije v zraku iz Priloge V k Uredbi (EU) 2018/1139.
- (12) Agencija Evropske unije za varnost v letalstvu je pripravila osnutek izvedbenih pravil in jih predložila Komisiji v obliki mnenja št. 02/2021 ⁽³⁾ v skladu s členom 76(1) Uredbe (EU) 2018/1139.
- (13) Ukrepi iz te uredbe so v skladu z mnenjem odbora, ustanovljenega v skladu s členom 127 Uredbe (EU) 2018/1139 –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

Člen 1

Spremembe Uredbe (EU) št. 965/2012

Uredba (EU) št. 965/2012 se spremeni:

(1) v členu 5(2) se točka (a)(iv) nadomesti z naslednjim:

„(iv) operacije pri zmanjšani vidljivosti (LVO) ali operacije z operativnimi kreditnimi točkami;“;

(2) priloge I, II, III, IV, V, VI, VII in VIII se spremenijo v skladu s Prilogo k tej uredbi.

Člen 2

Datum začetka veljavnosti in uporabe

Ta uredba začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Uporablja se od 30. oktobra 2022.

⁽³⁾ <https://www.easa.europa.eu/document-library/opinions>

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Bruslju, 15. decembra 2021

Za Komisijo
predsednica
Ursula VON DER LEYEN

PRILOGA

Priloge I, II, III, IV, V, VI, VII in VIII k Uredbi (EU) št. 965/2012 se spremenijo:

(1) Priloga I se spremeni:

(a) vstavi se naslednja točka 6: ,

„6. ‚aerodromski operativni minimumi‘ pomenijo meje uporabnosti aerodroma za:

- (a) vzlet, izražen z vidljivostjo vzdolž vzletno-pristajalne steze (RVR) in/ali vidljivostjo ter po potrebi bazo oblakov;
- (b) pristanek pri 2D operacijah instrumentalnega prileta, izražen z vidljivostjo in/ali RVR, najmanjšo nadmorsko/relativno višino spuščanja (MDA/H) in po potrebi bazo oblakov;
- (c) pristanek pri 3D operacijah instrumentalnega prileta, izražen z vidljivostjo in/ali RVR ter nadmorsko/relativno višino odločitve (DA/H), kot je primerno glede na vrsto in/ali kategorijo operacije;“

(b) točka 11 se črta;

(c) točke 13 do 16 se črtajo;

(d) vstavi se naslednja točka 18a:

„18a. ‚baza oblakov‘ pomeni relativno višino baze najnižjega sloja oblakov nad kopnim ali vodo, ki je manjša od 6 000 m (20 000 ft) in pokriva več kot polovico neba;“;

(e) točka 20 se nadomesti z naslednjim:

„20. ‚kroženje‘ pomeni vizualno fazo operacije krožnega prileta;“;

(f) vstavi se naslednja točka 20a:

„20a. ‚operacija krožnega prileta‘ pomeni operacijo instrumentalnega prileta vrste A, ki privede zrakoplov v položaj za pristanek na vzletno-pristajalni stezi/območju končnega prileta in vzleta (FATO), ki ni ustrezno postavljena(-o) za neposredni prilet;“;

(g) točka 27 se nadomesti z naslednjim:

„27. ‚končni prilet s stalnim spuščanjem (CDFA)‘ pomeni tehniko, ki je skladna s postopki stabiliziranega prileta in pri kateri se končni prilet postopka nenatančnega instrumentalnega prileta izvede s stalnim spuščanjem brez izravnave z nadmorske/relativne višine, ki je enaka ali večja od nadmorske/relativne višine točke končnega prileta:

- (a) pri operacijah z neposrednim priletom: do točke približno 15 m (50 ft) nad pragom vzletno-pristajalne steze ali točke, na kateri se začne ravnanje zrakoplova pred pristankom; ali
- (b) pri operacijah krožnega prileta: dokler ni dosežena najmanjša nadmorska/relativna višina spuščanja ali nadmorska/relativna višina manevra vizualnega letenja;“;

(h) vstavi se naslednja točka 35a:

„35a. ‚nadmorska višina odločitve (DA) ali relativna višina odločitve (DH)‘ pomeni določeno nadmorsko višino ali relativno višino pri 3D operaciji instrumentalnega prileta, pri kateri je treba začeti postopek za neuspeli prilet, če zahtevana vizualna referenca za nadaljevanje prileta ni bila določena;“;

(i) točka 46 se nadomesti z naslednjim:

„46. ‚sistem za izboljšanje vidnosti pri letenju (EFVS)‘ je elektronski sistem, ki letalski posadki z uporabo slikovnih senzorjev omogoča senzorsko pridobljen ali izboljšan prikaz topografije zunanjega stanja v realnem času (naravnih ali umetnih značilnosti kraja ali območja, zlasti na način, ki prikazuje njihov relativni položaj in nadmorsko višino); EFVS je integriran s sistemom za vodenje leta in se izvaja na polprosojnem zaslonu ali enakovrednem sistemu za prikazovanje; če je EFVS certificiran v skladu z veljavnimi zahtevami glede plovnosti in ima operator potrebno posebno odobritev (kadar se zahteva), potem se lahko uporabi za operacije EFVS in lahko omogoči operacije z operativnimi kreditnimi točkami;“;

(j) vstavita se naslednji točki 46a in 46b:

„46a. ‚operacija EFVS‘ pomeni operacijo, pri kateri je treba zaradi vidljivostnih razmer za prilet ali pristanek, opredelitev zahtevanih vizualnih referenc ali izvedbo ustavljanja namesto naravnega vida uporabiti EFVS;

46b. ‚operacija EFVS 200‘ pomeni operacijo z operativnimi kreditnimi točkami, pri kateri je treba zaradi vidljivostnih razmer uporabiti EFVS do višine 200 ft nad pragom območja FATO ali vzletno-pristajalne steze. Od te točke do tal se uporablja naravni vid. RVR ni manjša od 550 m;“;

(k) točka 47 se nadomesti z naslednjim:

„47. ‚sistem za izboljšanje vidnosti (EVS)‘ je elektronski sistem, ki letalski posadki z uporabo slikovnih senzorjev omogoča sliko topografije dejanskega zunanega stanja v realnem času (naravnih ali umetnih značilnosti kraja ali območja, zlasti na način, ki prikazuje njegov relativni položaj in nadmorsko višino);“;

(l) vstavi se naslednja točka 48b:

„48b. ‚končni prilet (FAS)‘ pomeni del postopka instrumentalnega prileta (IAP), v katerem se izvedeta poravnava in spust za pristanek;“;

(m) vstavi se naslednja točka 52a:

„52a. ‚prekinjeni prilet‘ pomeni prehod z operacije prileta na stabilizirano vzpenjanje. To vključuje manevre, izvedene pri ali nad najmanjšo nadmorsko/relativno višino spuščanja (MDA/H) ali nadmorsko/relativno višino odločitve (DA/H) ali pod nadmorsko/relativno višino odločitve (DA/H) (zaustavljeni pristanki);“;

(n) točka 55 se nadomesti z naslednjim:

„55. ‚sistem za pristajanje s polprosojnim zaslonom (HUDLS)‘ pomeni celoten sistem na krovu, ki pilotu zagotavlja vodenje na polprosojnem zaslonu, da lahko ta upravlja zrakoplov ali spremlja avtopilota med vzletom (če je ustrezno), priletom in pristankom (ter ustavljanjem, če je ustrezno) ali prekinjenim priletom. Vključuje vse senzorje, računalnike, električno napajanje, kazalnike in krmilne elemente;“;

(o) točka 56 se črta;

(p) vstavita se naslednji točki 69d in 69e:

„69d. ‚operacija instrumentalnega prileta‘ pomeni prilet in pristanek z uporabo instrumentov za navigacijsko vodenje na podlagi postopka instrumentalnega prileta (IAP). Obstajata dve metodi za izvršitev operacij instrumentalnega prileta:

(a) dvodimenzionalna (2D) operacija instrumentalnega prileta z uporabo izključno bočnega navigacijskega vodenja in

(b) tridimenzionalna (3D) operacija instrumentalnega prileta z uporabo bočnega in vertikalnega navigacijskega vodenja;

69e. ‚postopek instrumentalnega prileta (IAP)‘ pomeni vrsto vnaprej določenih manevrov z uporabo instrumentov za letenje, z določeno varno višino nad ovirami, od točke začetnega prileta ali po potrebi od začetka določene poti prihoda do točke, s katere je mogoče opraviti pristanek, in nato, če pristanek ni bil opravljen, do položaja, na katerem se uporabljajo merila varne višine nad ovirami med čakanjem ali na poti. Postopki instrumentalnega prileta so klasificirani tako:

(a) postopek nenatančnega prileta (NPA), ki pomeni IAP, zasnovan za 2D operacije instrumentalnega prileta vrste A;

(b) postopek prileta z vertikalnim vodenjem (APV) pomeni IAP z navigacijo na podlagi zmogljivosti (PBN), zasnovan za 3D operacije instrumentalnega prileta vrste A;

(c) postopek natančnega prileta (PA) pomeni IAP, ki temelji na navigacijskih sistemih, zasnovanih za 3D operacije instrumentalnega prileta vrste A ali B;“;

- (q) vstavi se naslednja točka 72b:
- „72b. ‚linijsko preverjanje‘ pomeni preverjanje, ki ga organizira operator in opravi pilot ali član tehnične posadke, da dokaže usposobljenost za izvajanje običajnih linijskih operacij, opisanih v operativnem priročniku;“;
- (r) točki 74 in 75 se nadomestita z naslednjim:
- „74. ‚operacije pri zmanjšani vidljivosti‘ pomenijo operacije prileta ali vzleta na vzletno-pristajalni stezi z vidljivostjo vzdolž vzletno-pristajalne steze manj kot 550 m ali relativno višino odločitve manj kot 200 ft;
75. ‚vzlet pri zmanjšani vidljivosti (LVTO)‘ pomeni vzlet z vidljivostjo vzdolž vzletno-pristajalne steze (RVR) manj kot 550 m;“;
- (s) točka 76 se črta;
- (t) vstavi se naslednja točka 78c:
- „78c. ‚najmanjša nadmorska višina spuščanja (MDA) ali najmanjša relativna višina spuščanja (MDH)‘ pomeni določeno nadmorsko ali relativno višino pri 2D operaciji instrumentalnega prileta ali operaciji krožnega prileta, pod katero se spust ne sme začeti brez zahtevane vizualne reference;“;
- (u) točka 83 se črta;
- (v) vstavi se naslednja točka 85a:
- „85a. ‚najmanjša nadmorska višina nad ovirami (OCA) ali najmanjša relativna višina nad ovirami (OCH)‘ pomeni najmanjšo nadmorsko ali relativno višino nad nadmorsko višino zadevnega praga vzletno-pristajalne steze ali nadmorsko višino aerodroma, kot je ustrezno, ki se uporablja pri ugotavljanju skladnosti z ustreznimi merili varne višine nad ovirami;“;
- (w) vstavi se naslednja točka 91a:
- „91a. ‚operativne kreditne točke‘ pomenijo kreditne točke za operacije z naprednim zrakoplovom, ki omogočajo nižje aerodromske operativne minimume, kot bi jih običajno operator določil za osnovni zrakoplov, na podlagi uspešnosti naprednih sistemov zrakoplovov, ki uporabljajo razpoložljivo zunanjo infrastrukturo. Nižji operativni minimumi lahko vključujejo manjšo relativno/nadmorsko višino odločitve ali najmanjšo nadmorsko/relativno višino spuščanja, zahteve glede zmanjšane vidljivosti ali zmanjšane talne zmogljivosti ali kombinacijo tega;“;
- (x) točka 92 se nadomesti z naslednjim:
- „92. ‚operatorjevo preverjanje strokovnosti‘ pomeni preverjanje, ki ga organizira operator in opravi pilot ali član tehnične posadke, da dokaže usposobljenost za izvajanje običajnih, neobičajnih in izrednih postopkov;“;
- (y) vstavijo se naslednje točke 120c, 120d in 120e:
- „120c. ‚pridobitev usposobljenosti‘ pomeni usposabljanje, namenjeno doseganju ciljev končne uspešnosti, ki daje zadostno zagotovilo, da je usposobljeni posameznik sposoben redno opravljati določene naloge varno in učinkovito;
- 120d. ‚operacija instrumentalnega prileta vrste A‘ pomeni operacijo instrumentalnega prileta z MDH ali DH 250 ft ali več;
- 120e. ‚operacija instrumentalnega prileta vrste B‘ pomeni operacijo z DH pod 250 ft. Operacije instrumentalnega prileta vrste B so razvrščene tako:
- (a) kategorija I (CAT I): DH najmanj 200 ft ter bodisi vidljivost najmanj 800 m bodisi RVR najmanj 550 m;
- (b) kategorija II (CAT II): DH nižja od 200 ft, vendar ne nižja od 100 ft, in RVR najmanj 300 m;
- (c) kategorija III (CAT III): DH nižja od 100 ft ali brez DH in RVR manj kot 300 m ali brez omejitve RVR;“;

(z) vstavi se naslednja točka 124a:

„124a. ‚vidljivost (VIS)‘ pomeni vidljivost za letalske namene, ki je večja od:

- (a) največje razdalje, na kateri se lahko vidi in prepozna črn predmet primernih dimenzij na svetlem ozadju, ki je postavljen blizu tal, in
- (b) največje razdalje, na kateri se lahko vidijo in prepoznajo luči svetilnosti okoli 1 000 kandel na neosvetljenem ozadju;“;

(aa) točki 125 in 126 se nadomestita z naslednjim:

„125. ‚operacija vizualnega prileta‘ pomeni operacijo prileta po pravilih instrumentalnega letenja (IFR), pri kateri se del postopka ali celoten postopek IAP ne zaključi, temveč se prilet izvede na podlagi vizualne reference glede na teren;

126. ‚vremensko ustrezen aerodrom‘ pomeni primeren aerodrom, za katerega meteorološka poročila ali napovedi ali katera koli njihova kombinacija za predvideni čas uporabe kažejo, da bodo meteorološke razmere enakovredne zahtevanim aerodromskim operativnim minimumom ali jih bodo presegle, in poročila o razmerah na površini vzletno-pristajalne steze kažejo, da bo možen varen pristanek;“;

(2) v Prilogi II se Dodatek II nadomesti z naslednjim:

„Dodatek II

OPERATIVNE SPECIFIKACIJE (za katere veljajo odobreni pogoji iz operativnega priročnika)				
Kontaktne podatki organa, ki je izdal odobritve Telefon ⁽¹⁾ : _____; Telefaks: _____; E-naslov: _____				
Spričevalo AOC ⁽²⁾ :		Ime operatorja ⁽³⁾		Datum ⁽⁴⁾ : Podpis:
Posluje kot: tržno ime Operativne specifikacije #:				
Model zrakoplova ⁽⁵⁾ : Registrske oznake ⁽⁶⁾ :				
Vrste operacij: komercialni zračni prevoz ☐ Potniki ☐ Tovor ☐ Drugo ⁽⁷⁾ : _____				
Območje operacije ⁽⁸⁾ :				
Posebne omejitve ⁽⁹⁾ :				
Posebne odobritve:	Da	Ne	Specifikacija ⁽¹⁰⁾	Opombe
Nevarno blago:	☐	☐		
Operacije pri zmanjšani vidljivosti				
Vzlet	☐	☐	RVR ⁽¹¹⁾ :.. m	
Prilet in pristanež	☐	☐	CAT ⁽¹²⁾ DA/H: ft, RVR:.. m	
Operativne kreditne točke	☐	☐	CAT ⁽¹³⁾DA/H: ft, RVR:... m	
RVSM ⁽¹⁴⁾ ☐ Ni relevantno	☐	☐		
ETOPS ⁽¹⁵⁾ ☐ Ni relevantno	☐	☐	Najdaljši preusmeritveni čas ⁽¹⁶⁾ : min.	
Specifikacije kompleksne navigacije za operacije PBN ⁽¹⁷⁾	☐	☐		⁽¹⁸⁾
Specifikacije minimalne navigacijske zmogljivosti	☐	☐		
Operacije z enomotornimi turbinskimi letali ponoči ali v instrumentalnih meteoroloških razmerah (SET-IMC)	☐	☐	⁽¹⁹⁾	
Helikopterske operacije z uporabo sistemov za nočno gledanje	☐	☐		
Helikopterske operacije z obešenim tovorom	☐	☐		
Operacije helikopterske nujne medicinske pomoči (HNMP)	☐	☐		
Helikopterske operacije na morju	☐	☐		
Usposabljanje kabinskega osebja ⁽²⁰⁾	☐	☐		

Izdaja potrdila CC ⁽²¹⁾	☐	☐		
Uporaba aplikacij EFB tipa B	☐	☐	⁽²²⁾	
Stalna plovnost	☐	☐	⁽²³⁾	
Drugo ⁽²⁴⁾				

⁽¹⁾ Telefon pristojnega organa, vključno s kodo države. E-pošta in telefaks se navedeta, če sta na voljo.
⁽²⁾ Vnesite pripadajočo številko spričevala letalskega prevoznika (AOC).
⁽³⁾ Vnesite registrirano ime operatorja in njegovo tržno ime, če je drugačno. Pred tržno ime vpišite ‚Dba‘ (za ‚Doing business as‘, torej ‚posluje kot‘).
⁽⁴⁾ Datum izdaje operativnih specifikacij (dd-mm-llll) in podpis zastopnika pristojnega organa.
⁽⁵⁾ Vpišite oznako ICAO za znamko, model in serijo zrakoplova oziroma glavno serijo, če je bila serija označena (npr. Boeing-737-3K2 ali Boeing-777-232).
⁽⁶⁾ Registrske oznake so navedene bodisi v operativnih specifikacijah bodisi v operativnem priročniku. Če so navedene v operativnem priročniku, morajo zadevne operativne specifikacije vsebovati sklic na ustrezno stran v njem. Če se vse posebne odobritve ne nanašajo na model zrakoplova, se lahko registrske oznake zrakoplova vnesejo v stolpec ‚Opombe‘ zadevne posebne odobritve.
⁽⁷⁾ Določite druge vrste prevoza (npr. nujna medicinska pomoč).
⁽⁸⁾ Navedite geografska območja odobrenih operacij (po geografskih koordinatah ali posebnih rutah, območjih z informacijami za letenje ali nacionalnih oz. regionalnih mejah).
⁽⁹⁾ Seznam veljavnih posebnih omejitev (npr. samo po pravilih vizualnega letenja, samo podnevi itd.).
⁽¹⁰⁾ V tem stolpcu navedite najmanj stroga merila za vsako odobritev ali vrsto odobritve (z ustreznimi merili).
⁽¹¹⁾ Vpišite odobreno najmanjšo RVR za vzlet v metrih. Če so izdane različne odobritve, uporabite eno vrstico na odobritev.
⁽¹²⁾ Vnos veljavne kategorije natančnega prileta: CAT II ali CAT III. Vnesite najmanjšo RVR v metrih in DH v čevljih. Za vsako navedeno kategorijo prileta uporabite eno vrstico.
⁽¹³⁾ Navedite zadevne operativne kreditne točke: SA CAT I ali SA CAT II, EFVS itd. Vnesite najmanjšo RVR v metrih in DH v čevljih. Za vsako navedeno operativno kreditno točko uporabite eno vrstico.
⁽¹⁴⁾ Polje ‚Ni relevantno‘ lahko odključate le, če je največja višina zrakoplova pod FL290.
⁽¹⁵⁾ Operacije povečanega doleta (ETOPS) se trenutno uporabljajo le za dvomotorne zrakoplove. Zato lahko odključate polje ‚Ni relevantno‘, če ima model zrakoplova več ali manj kot dva motorja.
⁽¹⁶⁾ Navedete lahko tudi mejno razdaljo (v NM) in vrsto motorja.
⁽¹⁷⁾ Navigacija na podlagi zmogljivosti (PBN): za vsako posebno odobritev za kompleksno PBN (npr. RNP AR APCH) se uporabi ena vrstica, ustrezne omejitve pa se navedejo v stolpcih ‚Specifikacije‘ ali ‚Opombe‘ ali v obeh. Posamezne odobritve posebnih postopkov za RNP AR APCH se lahko navedejo v operativnih specifikacijah ali operativnem priročniku. Če so navedene v operativnem priročniku, morajo zadevne operativne specifikacije vsebovati sklic na ustrezno stran v njem.
⁽¹⁸⁾ Navedite, ali je posebna odobritev omejena na nekatere konce vzletno-pristajalne steze ali aerodroma ali oboje.
⁽¹⁹⁾ Vpišite posebno kombinacijo osnovne konstrukcije zrakoplova ali motorja.
⁽²⁰⁾ Odobritev za izvajanje tečaja usposabljanja in izpita, ki ju opravljajo kandidati za potrdilo kabinskega osebja, kot je določeno v Prilogi V (del CC) k Uredbi (EU) št. 1178/2011.
⁽²¹⁾ Odobritev za izdajo potrdil kabinskega osebja, kot je določeno v Prilogi V (del CC) k Uredbi (EU) št. 1178/2011.
⁽²²⁾ Vstavite seznam aplikacij EFB tipa B in navedite strojno opremo EFB (za prenosne EFB). Seznam je naveden bodisi v operativnih specifikacijah bodisi v operativnem priročniku. Če je naveden v operativnem priročniku, morajo zadevne operativne specifikacije vsebovati sklic na ustrezno stran v njem.
⁽²³⁾ Ime osebe ali organizacije, pristojne za zagotavljanje stalne plovnosti zrakoplova, in sklic na predpis, ki zahteva delo, tj. poddel G Priloge I (del M) k Uredbi (EU) št. 1321/2014.
⁽²⁴⁾ Tu lahko vpišete tudi druge odobritve ali podatke, pri čemer uporabite eno vrstico (ali večvrstični blok) na dovoljenje (npr. operacije s kratkim pristankom, operacije strmega prileta, operacije s skrajšano zahtevano pristajalno razdaljo, helikopterske operacije do območja javnega interesa ali z njega, helikopterske operacije nad neprijaznim okoljem zunaj gosto naseljenega območja, helikopterske operacije brez zmogljivosti za varen pristonek v sili, operacije s povečanimi koti nagiba, največja dovoljena oddaljenost od ustreznega aerodroma za dvomotorna letala brez odobritve ETOPS).
OBRAZEC EASA 139, 7. izdaja“

(3) Priloga III se spremeni:

(a) točka ORO.FC.100 se spremeni:

(i) vstavi se naslednja točka (f):

„(f) Posebne zahteve za helikopterske operacije

Če helikopter upravlja posadka dveh pilotov, ima vsak pilot:

(1) potrdilo o uspešno opravljenem tečaju za delo v veččlanski posadki na helikopterjih v skladu z Uredbo (EU) št. 1178/2011 ali

(2) opravljenih najmanj 500 ur letenja kot pilot v operacijah z več piloti.“;

(ii) točka (d) se nadomesti z naslednjim:

„(d) Člana letalske posadke lahko med poletom pri izvajanju njegovih nalog pri krmilu zamenja drug ustrezno usposobljen član letalske posadke.“;

(b) točka ORO.FC.105 se nadomesti z naslednjim:

„ORO.FC.105 Imenovanje za vodjo zrakoplova/poveljujočega pilota

(a) Operator v skladu s točko 8.6 Priloge V k Uredbi (EU) 2018/1139 enega od pilotov iz letalske posadke, usposobljenega za vodjo zrakoplova v skladu s Prilogo I (del FCL) k Uredbi (EU) št. 1178/2011, imenuje za vodjo zrakoplova ali, pri operacijah komercialnega zračnega prevoza, za poveljujočega pilota.

(b) Operator imenuje člana letalske posadke za vodjo zrakoplova/poveljujočega pilota le, če velja vse od naslednjega:

(1) član letalske posadke ima minimalno raven izkušenj, določeno v operativnem priročniku;

(2) član letalske posadke ima ustrezno znanje o predvideni ruti ali območju, predvidenem za polet, in aerodromih, vključno z nadomestnimi aerodromi, objekti in postopki, ki se bodo uporabljali;

(3) pri operacijah z veččlansko posadko je član letalske posadke v primeru napredovanja iz kopilota v vodjo zrakoplova/poveljujočega pilota pri operatorju opravil tečaj poveljevanja.

(c) V primeru komercialnih operacij z letali in helikopterji ima vodja zrakoplova/poveljujoči pilot ali pilot, na katerega se lahko prenese vodenje leta, opravljeno začetno seznanitveno usposabljanje o ruti ali območju, predvidenem za let, ter aerodromih, objektih in postopkih, ki se bodo uporabljali, in to znanje ohranja na naslednje načine:

(1) veljavnost znanja o aerodromu ohranja tako, da vsaj enkrat v obdobju 12 koledarskih mesecev uporabi zadevni aerodrom;

(2) znanje o ruti ali območju ohranja tako, da vsaj enkrat v 36-mesečnem obdobju leti na tej ruti ali na to območje. Poleg tega se zahteva osvežitveno usposabljanje v zvezi z znanjem o ruti ali območju, če v 36-mesečnem obdobju 12 mesecev ne leti na tej ruti ali na to območje.

(d) Ne glede na točko (c) se lahko v primeru dnevnih operacij po pravilih vizualnega letenja z letali razreda zmogljivosti B in C ter helikopterji seznanitveno usposabljanje o ruti in aerodromih nadomesti s seznanitvenim usposabljanjem o območju.“;

(c) točka ORO.FC.125 se nadomesti z naslednjim:

„ORO.FC.125 Izobraževanje o razlikah in seznanitveno usposabljanje ter usposabljanje o opremi in postopkih

(a) Člani letalske posadke opravijo izobraževanje o razlikah ali seznanitveno usposabljanje, kadar to zahteva Priloga I (del FCL) k Uredbi (EU) št. 1178/2011.

(b) Člani letalske posadke opravijo usposabljanje o opremi in postopkih pri menjavi opreme ali spremembi postopkov, ki zahtevajo dodatno znanje o tipih ali različicah, ki jih trenutno upravljajo.

(c) V operativnem priročniku je navedeno, kdaj se zahteva takšno izobraževanje o razlikah ali seznanitveno usposabljanje ali usposabljanje o opremi in postopkih.“;

(d) v točki ORO.FC.130 se točka (a) nadomesti z naslednjim:

„(a) Vsak član letalske posadke opravi periodično letno usposabljanje med letom in na tleh, ki ustreza tipu ali različici zrakoplova, na katerem dela, ter pripadajoči opremi, vključno z usposabljanjem o razmestitvi in uporabi vse reševalne in varnostne opreme na krovu zrakoplova.“;

(e) točka ORO.FC.140 se nadomesti z naslednjim:

„ORO.FC.140 Operacije na več kot enem tipu ali različici

(a) Člani letalske posadke, ki upravljajo več tipov ali različic zrakoplovov, izpolnjujejo zahteve iz tega poddela za vsak tip ali različico, razen če ni v obveznem delu podatkov o operativni ustreznosti, določenih v skladu z Uredbo (EU) št. 748/2012, za zadevne tipe ali različice določeno priznavanje zahtev glede usposabljanja, preverjanja in nedavnih izkušenj.

(b) Operator lahko opredeli skupine enomotornih tipov helikopterjev. Operatorjevo preverjanje strokovnosti pri enem tipu velja za vse druge tipe v skupini, če sta izpolnjena oba naslednja pogoja:

(1) skupina vključuje samo enomotorne turbinske helikopterje, ki se upravljajo po pravilih vizualnega letenja, ali vključuje samo enomotorne batne helikopterje, ki se upravljajo po pravilih vizualnega letenja;

(2) za operacije komercialnega zračnega prevoza se v triletnem ciklu izvedeta vsaj dve operatorjevi preverjanji strokovnosti pri posameznem tipu.

(c) Za specializirane operacije se lahko elementi usposabljanja na zrakoplovu/FSTD in operatorjevega preverjanja strokovnosti, ki zajemajo ustrezne vidike, povezane s specializirano nalogo, in ki niso povezani s tipom ali skupino tipov, na podlagi operatorjeve ocene tveganja upoštevajo pri drugih skupinah ali tipih.

(d) Pri operacijah na več kot enem tipu ali različici helikopterja, ki se uporablja za izvajanje dovolj podobnih operacij, se z vsakim linijskim preverjanjem podaljša veljavnost linijskega preverjanja za druge tipe ali različice helikopterja, če se linijska preverjanja izmenično izvajajo na različnih tipih ali različicah.

(e) Ustrezni postopki in vse operativne omejitve se za vsako operacijo na več kot enem tipu ali različici navedejo v operativnem priročniku.“;

(f) točka ORO.FC.145 se spremeni:

(i) točki (c) in (d) se nadomestita z naslednjim:

„(c) Pri operacijah komercialnega zračnega prevoza pristojni organ odobri programe usposabljanja in preverjanja, vključno z učnimi načrti in uporabo sredstev za izvajanje programa, kot so posamezne naprave za simulacijo letenja (FSTD) in druge rešitve za usposabljanje.

(d) FSTD, ki se uporablja za izpolnjevanje zahtev iz tega poddela, je kvalificiran v skladu z Uredbo (EU) št. 1178/2011 in je, kolikor je to izvedljivo, približek zrakoplova, ki ga uporablja operator. Razlike med napravo FSTD in zrakoplovom se opišejo in obravnavajo na informativnem sestanku ali usposabljanju, kot je ustrezno.“;

(ii) dodata se točki (f) in (g):

„(f) Operator spremlja veljavnost vsakega periodičnega usposabljanja in preverjanja.

(g) Obdobja veljavnosti, ki se zahtevajo v tem poddelu, se štejejo od konca meseca, v katerem so bile pridobljene nedavne izkušnje ali opravljeno usposabljanje ali preverjanje.“;

(g) točka ORO.FC.146 se spremeni:

(i) točka (b) se nadomesti z naslednjim:

„(b) Pri usposabljanju za letenje in usposabljanju s simulacijo letenja, preverjanju in ocenjevanju je osebje, ki zagotavlja usposabljanje in opravlja preverjanja ali ocenjevanje, usposobljeno v skladu s Prilogo I (del FCL) k Uredbi (EU) št. 1178/2011. Poleg tega je osebje, ki zagotavlja usposabljanje in opravlja preverjanje za specializirane operacije, ustrezno usposobljeno za zadevno operacijo.“;

- (ii) točka (d) se nadomesti z naslednjim:
- „(d) Ne glede na točko (b) lahko linijsko ocenjevanje kompetenc izvaja ustrezno usposobljen poveljujoči pilot, ki ga imenuje operator ter ki je opravil standardizacijo na področju pojmov na dokazih temelječega usposabljanja in ocenjevanja kompetenc (linijski ocenjevalec).“;
- (iii) dodajo se točke (e), (f), (g) in (h):
- „(e) Ne glede na točko (b) lahko usposabljanje na zrakoplovu/FSTD in operatorjevo preverjanje strokovnosti izvede ustrezno usposobljen poveljujoči pilot, ki ima potrdilo FI/TRI/SFI in ga imenuje operator za katero koli od naslednjih operacij:
- (1) operacije komercialnega zračnega prevoza s helikopterji, ki izpolnjujejo merila iz točke ORO.FC.005(b)(2);
 - (2) operacije komercialnega zračnega prevoza s helikopterji, ki niso kompleksni helikopterji na motorni pogon, podnevi in na rutah, na katerih poteka navigacija ob upoštevanju vizualnih orientacijskih znakov;
 - (3) operacije komercialnega zračnega prevoza z letali razreda zmogljivosti B, ki ne izpolnjujejo meril iz točke ORO.FC.005(b)(1).
- (f) Ne glede na točko (b) lahko usposabljanje na zrakoplovu/FSTD in dokazovanje usposobljenosti/operatorjevo preverjanje strokovnosti izvede ustrezno usposobljen vodja zrakoplova/poveljujoči pilot, ki ga imenuje operator za katero koli od naslednjih operacij:
- (1) specializirane operacije;
 - (2) operacije komercialnega zračnega prevoza z letali, ki izpolnjujejo merila iz točke ORO.FC.005(b)(2).
- (g) Ne glede na točko (b) lahko linijsko preverjanje opravi ustrezno usposobljen poveljujoči pilot, ki ga imenuje operator.
- (h) Operator obvesti pristojni organ o osebah, imenovanih v skladu s točkami (e) do (g).“;
- (h) v točki ORO.FC.200 se točka (d) nadomesti z naslednjim:
- „(d) Posebne zahteve za helikopterske operacije
- Pri vseh helikopterskih operacijah z največjim operativnim številom potniških sedežev (MOPSC) več kot 19 in pri helikopterskih operacijah po pravilih instrumentalnega letenja z MOPSC več kot 9 šteje najmanjša letalska posadka dva pilota.“;
- (i) točka ORO.FC.202 se spremeni:
- (i) uvodno besedilo se nadomesti z naslednjim:
- „Za letenje po pravilih instrumentalnega letenja ali ponoči z najmanjšo letalsko posadko, ki jo sestavlja en pilot, je treba upoštevati naslednje.“;
- (ii) točka (b) se nadomesti z naslednjim:
- „(b) NAMENOMA PRAZNO“;
- (j) točka ORO.FC.220 se spremeni:
- (i) točka (b) se nadomesti z naslednjim:
- „(b) Medtem ko član letalske posadke obiskuje operatorjev preusmeritveni tečaj, se mu ne smejo dodeliti letalske naloge na drugem tipu ali razredu zrakoplova, dokler ne opravi tečaja. Člani posadke, ki upravljajo le letala razreda zmogljivosti B, so lahko med preusmeritvenimi tečaji dodeljeni letom na drugih tipih letal razreda zmogljivosti B v obsegu, ki je potreben za ohranjanje operacije. Člani posadke so lahko med preusmeritvenimi tečaji za enomotorne helikopterje, ki jih izvaja operator, dodeljeni letom na enomotornih helikopterjih, če to ne vpliva na usposabljanje.“;
- (ii) doda se naslednja točka (f):
- „(f) Če operator zaradi operativnih razmer, kot je vložitev vloge za novo spričevalo letalskega prevoznika (AOC) ali dodajanje novega tipa ali razreda zrakoplova v floto, ne more izpolniti zahtev iz točke (d), lahko pripravi poseben preusmeritveni tečaj, ki se začasno uporablja za omejeno število pilotov.“;

- (k) točka ORO.FC.230 se nadomesti z naslednjim:

„ORO.FC.230 Periodično usposabljanje in preverjanje

- (a) Vsak član letalske posadke opravi periodično usposabljanje in preverjanje, ki ustrežata tipu ali različici zrakoplova, na katerem dela, ter pripadajoči opremi.
- (b) *Operatorjevo preverjanje strokovnosti*
- (1) Vsak član letalske posadke kot del običajne sestave posadke opravi operatorjeva preverjanja strokovnosti.
 - (2) Če bo moral član letalske posadke leteti po pravilih instrumentalnega letenja, se operatorjevo preverjanje strokovnosti izvede brez zunanje vizualne reference, kot je ustrezno.
 - (3) Obdobje veljavnosti operatorjevega preverjanja strokovnosti je šest koledarskih mesecev. V primeru operacij po pravilih vizualnega letenja podnevi z letali razreda zmogljivosti B, ki se izvedejo v obdobjih, ki niso daljša od osmih zaporednih mesecev, zadostuje eno operatorjevo preverjanje strokovnosti. Preverjanje strokovnosti se opravi pred začetkom operacij komercialnega zračnega prevoza.
- (c) *Linijsko preverjanje*
- Vsak član letalske posadke opravi linijsko preverjanje na zrakoplovu. Obdobje veljavnosti linijskega preverjanja je 12 koledarskih mesecev.
- (d) *Usposabljanje za uporabo reševalne in varnostne opreme in njeno preverjanje*
- Vsak član letalske posadke opravi periodično usposabljanje o razmestitvi in uporabi vse reševalne in varnostne opreme na krovu zrakoplova ter preverjanje tega. Obdobje veljavnosti usposobljenosti za uporabo reševalne in varnostne opreme ter preverjanja te opreme je 12 koledarskih mesecev.
- (e) *Usposabljanje za skupno delo v pilotski kabini*
- (1) Elementi skupnega dela v pilotski kabini se vključijo v vse ustrezne faze periodičnega usposabljanja.
 - (2) Vsak član letalske posadke opravi posebno modularno usposabljanje za skupno delo v pilotski kabini. Vse pomembne teme usposabljanja zanj so zajete s čim enakomernejšo razvrstitvijo modularnega usposabljanja v vsakem triletnem obdobju.
- (f) Vsak član letalske posadke vsaj vsakih 12 mesecev opravi usposabljanje na tleh in usposabljanje med letom na napravi FSTD ali zrakoplovu ali kombinacijo usposabljanja na napravi FSTD in zrakoplovu.“;
- (l) točka ORO.FC.235 se nadomesti z naslednjim:

„ORO.FC.235 Usposobljenost pilota za delo na katerem koli pilotskem sedežu – letala

- (a) Poveljujoči piloti letal, ki morajo zaradi svojih nalog delati na katerem koli pilotskem sedežu in opravljati naloge kopilota, ali poveljujoči piloti, ki morajo izvajati usposabljanje ali preverjanje, morajo opraviti dodatno usposabljanje in prestati preverjanje, da se zagotovi njihova usposobljenost za izvajanje zadevnih običajnih, neobičajnih in izrednih postopkov s katerega koli sedeža. Tako usposabljanje in preverjanje se navedeta v operativnem priročniku. Preverjanje se lahko opravi skupaj z operatorjevim preverjanjem strokovnosti, ki je določeno v točki ORO.FC.230(b), ali v programu na dokazih temelječega usposabljanja, določenega v točki ORO.FC.231.
- (b) Dodatno usposabljanje in preverjanje vključujeta vsaj naslednje:
- (1) okvaro motorja med vzletom;
 - (2) prilet in prekinjeni prilet z enim nedelujočim motorjem in
 - (3) pristANEK z enim nedelujočim motorjem.

- (c) Obdobje veljavnosti je 12 koledarskih mesecev. Za operatorje z odobrenim programom na dokazih temeljčega usposabljanja se veljavnost določi glede na teme ocenjevanja in usposabljanja v skladu s točko ORO.FC.232.
 - (d) Pri delu na sedežu kopilota morajo biti poleg tega veljavna in aktualna preverjanja iz točke ORO.FC.230 ali ocenjevanje in usposabljanje iz točke ORO.FC.231 za delo na sedežu poveljujočega pilota.
 - (e) Pilot, ki zamenja poveljujočega pilota, prej hkrati z operatorjevimi preverjanji strokovnosti iz točke ORO.FC.230(b) ali ocenjevanjem in usposabljanjem, ki se zahtevata v točki ORO.FC.231, dokaže izkušnje s področja urjenja in uporabe postopkov, za katere po navadi ni odgovoren. Če razlike med delom na levem in desnem sedežu niso velike, se lahko praktične vaje izvajajo na katerem koli sedežu.
 - (f) Pilot, ki ni poveljujoči pilot, na sedežu poveljujočega pilota hkrati z operatorjevimi preverjanji strokovnosti iz ORO.FC.230(b) ali ocenjevanjem in usposabljanjem, ki se zahtevata v točki ORO.FC.231, dokaže izkušnje s področja urjenja in uporabe postopkov, za katere je odgovoren poveljujoči pilot kot nadzorovalni pilot. Če razlike med delom na levem in desnem sedežu niso velike, se lahko praktične vaje izvajajo na katerem koli sedežu.“;
- (m) vstavi se naslednja točka ORO.FC.236:

„ORO.FC.236 Usposobljenost pilota za delo na katerem koli pilotskem sedežu – helikopterji

- (a) Piloti helikopterjev, ki morajo zaradi svojih nalog delati na katerem koli pilotskem sedežu, opravijo dodatno usposabljanje in prestanejo preverjanje, da se zagotovi njihova usposobljenost za izvajanje zadevnih običajnih, neobičajnih in izrednih postopkov s katerega koli sedeža. Obdobje veljavnosti te kvalifikacije je 12 koledarskih mesecev.
 - (b) Šteje se, da trenutni inštruktorji FI ali TRI na zadevnem tipu izpolnjujejo zahtevo iz točke (a), če so v zadnjih šestih mesecih opravili dejavnost FI ali TRI na navedenem tipu in na helikopterju.“;
- (n) točka ORO.FC.240 se spremeni:
- (i) točka (b) se nadomesti z naslednjim:
„(b) NAMENOMA PRAZNO“;
 - (ii) točka (c) se nadomesti z naslednjim:
„(c) Točka (a) se ne uporablja za operacije letal razreda zmogljivosti B, če so omejene na razrede letal z batnimi motorji in enim pilotom za operacije po pravilih vizualnega letenja podnevi.“;
- (o) točka ORO.FC.A.245 se spremeni:
- (i) točka (a) se nadomesti z naslednjim:
„(a) Operator letala, ki ima ustrezne izkušnje, lahko nadomesti eno ali več naslednjih zahtev za usposabljanje in preverjanje za letalsko posadko z nadomestnim programom za usposabljanje in usposobljenost (ATQP), ki ga odobri pristojni organ:
 - (1) iz točke SPA.LVO.120 o usposabljanju in usposobljenosti letalske posadke;
 - (2) iz točke ORO.FC.220 o preusmeritvenem usposabljanju in preverjanju;
 - (3) iz točke ORO.FC.125 o izobraževanju o razlikah in seznanitvenem usposabljanju ter usposabljanju o opremi in postopkih;
 - (4) iz točke ORO.FC.205 o tečaju poveljevanja;
 - (5) iz točke ORO.FC.230 o periodičnem usposabljanju in preverjanju in
 - (6) iz točke ORO.FC.240 o operacijah na več kot enem tipu ali različici.“;
 - (ii) točki (d) in (e) se nadomestita z naslednjim:
„(d) Poleg pregledov na podlagi točk ORO.FC.230 in FCL.060 iz Priloge I (del FCL) k Uredbi (EU) št. 1178/2011 vsak član letalske posadke opravi linijsko vrednotenje (LOE), izvedeno na napravi FSTD. Obdobje veljavnosti linijskega vrednotenja je 12 koledarskih mesecev. Linijsko vrednotenje je opravljeno, ko sta izpolnjena oba naslednja pogoja:
 - (1) učni načrt linijskega vrednotenja je končan; in

- (2) član letalske posadke je dokazal sprejemljivo raven uspešnosti.
- (e) Po dveh letih uporabe odobrenega programa ATQP lahko operator z odobritvijo pristojnega organa podaljša obdobja veljavnosti preverjanj iz točke ORO.FC.230, kot sledi:
- (1) operatorjevega preverjanja strokovnosti na 12 koledarskih mesecev;
 - (2) linijskega preverjanja na 24 koledarskih mesecev;
 - (3) preverjanja reševalne in varnostne opreme na 24 koledarskih mesecev.“;
- (iii) dodata se točki (f) in (g):
- „(f) Vsak član letalske posadke opravi posebno modularno usposabljanje za skupno delo v pilotski kabini. Vse pomembne teme usposabljanja zanj so zajete s čim enakomernejšo razvrstitvijo modularnega usposabljanja v vsakem triletnem obdobju.
- (g) Program ATQP vključuje 48 ur na napravi FSTD za vsakega člana letalske posadke, kar je enakomerno razvrščeno v triletnem programu. Operator lahko zmanjša število ur na napravi FSTD, vendar ne na manj kot 36 ur, če dokaže, da je dosežena raven varnosti enakovredna ravni varnosti v programu, ki ga lahko ATQP nadomesti v skladu s točko (a).“;
- (p) v točki ORO.FC.H.250 se točka (a)(1) nadomesti z naslednjim:
- „(a) Imetniki licence poklicnega pilota (za helikopter) (CPL(H)) v operacijah komercialnega zračnega prevoza na helikopterju z enim pilotom delujejo kot poveljujoči piloti samo, če:
- (1) imajo pri letenju po pravilih instrumentalnega letenja (IFR) opravljenih najmanj 700 ur letenja na helikopterjih, vključno s 300 urami kot vodje zrakoplova. Skupni čas letenja na helikopterjih vključuje 100 ur po pravilih instrumentalnega letenja (IFR). Pri 100 urah se lahko upošteva do 50 ur instrumentalnega letenja, opravljenega na simulatorju letenja (FFS)(H) stopnje B ali napravi FTD stopnje 3 ali višje, ki sta kvalificirana za usposabljanje za instrumentalno letenje. Teh 300 ur, ki jih opravijo kot vodje zrakoplova, je mogoče nadomestiti z urami, ko so leteli kot kopiloti v okviru vzpostavljenega sistema posadk z več piloti, kot je predpisano v operativnem priročniku, in sicer po načelu, v skladu s katerim sta dve uri letenja, ki ju opravijo kot kopiloti, enakovredni eni uri letenja, ki jo opravijo kot vodje zrakoplova.“;
- (q) pred točko ORO.FC.330 se dodata naslednji točki ORO.FC.320 in ORO.FC.325:

„ORO.FC.320 Operatorjevo preusmeritveno usposabljanje in preverjanje

Operatorjev preusmeritveni tečaj vključuje operatorjevo preverjanje strokovnosti.

ORO.FC.325 Usposabljanje o opremi in postopkih ter njihovo preverjanje

Če član letalske posadke opravi usposabljanje o opremi in postopkih, ki v zvezi s standardnimi operativnimi postopki za specializirano operacijo zahteva usposabljanje na ustrezni napravi FSTD ali zrakoplovu, mora član letalske posadke prestati operatorjevo preverjanje strokovnosti.“;

- (r) točka ORO.FC.330 se nadomesti z naslednjim:

„ORO.FC.330 Periodično usposabljanje in preverjanje – operatorjevo preverjanje strokovnosti

- (a) Vsak član letalske posadke opravi periodična usposabljanja in prestane operatorjevo preverjanje strokovnosti. V primeru specializiranih operacij periodično usposabljanje in preverjanje zajemata ustrezne vidike, povezane s specializiranimi nalogami, opisanimi v operativnem priročniku.
- (b) Upoštevajo se ustrezne potrebe pri izvajanju operacij po pravilih instrumentalnega letenja ali ponoči.
- (c) Obdobje veljavnosti operatorjevega preverjanja strokovnosti je 12 koledarskih mesecev.“;

(s) Dodatek I se nadomesti z naslednjim:

„Dodatek I

IZJAVA v skladu z Uredbo Komisije (EU) št. 965/2012 o letalskih operacijah					
Operator Naziv: Kraj, v katerem ima operator glavni kraj poslovanja, ali če operator nima glavnega kraja poslovanja, kraj, v katerem ima operator sedež ali stalno prebivališče, in kraj, iz katerega odreja operacije: Ime in kontaktni podatki odgovornega vodje:					
Operacije z zrakoplovi					
Začetni datum operacije in datum začetka uporabe spremembe:					
Informacije o zrakoplovu, operaciji in organizaciji za vodenje stalne plovnosti ⁽¹⁾ :					
Vrste zrakoplovov, registracije in glavna baza:					
Serijska številka proizvajalca zrakoplova ⁽²⁾	Vrsta zrakoplova	Registracija zrakoplova ⁽³⁾	Glavna baza	Vrste operacij ⁽⁴⁾	Organizacija, odgovorna za vodenje stalne plovnosti ⁽⁵⁾
Operator pridobi predhodno odobritev ⁽⁶⁾ ali posebno odobritev ⁽⁷⁾ ali posebno odobritev za določene operacije pred izvajanjem takih operacij.					
Kjer je primerno, podrobnosti o pridobljenih odobritvah. Priložiti seznam posebnih odobritev. Vključiti: — posebne odobritve, ki jih podeli tretja država, če je ustrezno; — ime operacij, izvedenih z operativnimi kreditnimi točkami (npr. EFVS 200, SA CAT I itd.).					
Če je ustrezno, podrobnosti dovoljenj za specializirane operacije (priložiti dovoljenja, če je ustrezno).					
Če je ustrezno, seznam drugih načinov usklajevanja s sklici na povezane sprejemljive načine usklajevanja, ki jih nadomeščajo (priložiti druge načine usklajevanja).					
Izjave					
☐ Operator izpolnjuje in bo še naprej izpolnjeval bistvene zahteve iz Priloge V k Uredbi (EU) 2018/1139 Evropskega parlamenta in Sveta ter zahteve iz Uredbe (EU) št. 965/2012.					
☐ Dokumentacija sistema upravljanja, vključno z operativnim priročnikom, izpolnjuje zahteve iz Priloge III (del ORO), Priloge V (del SPA), Priloge VI (del NCC) ali Priloge VIII (del SPO) k Uredbi Komisije (EU) št. 965/2012, vsi leti pa se opravijo v skladu z določbami operativnega priročnika, kot je določeno v točki ORO.GEN.110(b) dela ORO.					
☐ Vsi zrakoplovi v obratovanju imajo: <ul style="list-style-type: none"> — veljavno spričevalo o plovnosti v skladu z Uredbo Komisije (EU) št. 748/2012, za zrakoplove, registrirane v tretji državi, pa v skladu s Prilogo 8 ICAO; in — če se uporabljajo za dejavnosti specializiranih operacij (SPO), veljavno pogodbo o najemu v skladu s točko ORO.SPO.100. 					

☐	Vsi člani letalske posadke imajo licenco v skladu s Prilogo I k Uredbi Komisije (EU) št. 1178/2011, kot je določeno v točki ORO.FC.100(c) dela ORO, člani kabinskega osebja pa so, če je ustrezno, usposobljeni v skladu s poddelom CC dela ORO.
☐	(če je ustrezno) Operator uvede priznani industrijski standard in dokaže skladnost z njim. Sklic na standard: Certifikacijski organ: Datum zadnje revizije skladnosti:
☐	Operator obvesti pristojni organ o vseh spremembah okoliščin, ki vplivajo na njegovo izpolnjevanje bistvenih zahtev iz Priloge V k Uredbi (EU) 2018/1139 in zahtev iz Uredbe Komisije (EU) št. 965/2012, kot so bile s to izjavo prijavljene pristojnemu organu, in vseh spremembah informacij o drugih načinih usklajevanja in njihovih seznamih, vključenih v to izjavo oziroma priloženih tej izjavi, kot se zahteva v točki ORO.GEN.120(a) dela ORO.
☐	Operator potrjuje, da so informacije, podane v tej izjavi, pravilne.
Datum, ime in podpis odgovornega vodje ⁴	
<p>(¹) Če v izjavi ni dovolj prostora za navedbo zahtevanih informacij, jih navedite v ločeni prilogi. Priloga se datira in podpiše.</p> <p>(²) Serijska številka proizvajalca.</p> <p>(³) Če je zrakoplov registriran tudi pri imetniku spričevala AOC, navedite številko spričevala AOC imetnika spričevala AOC.</p> <p>(⁴) ‚Vrste operacij‘ se nanašajo na vrsto operacij, ki se izvajajo s tem zrakoplovom, npr. nekomercialne operacije ali specializirane operacije, npr. leti za fotografiranje iz zraka, leti za oglaševanje v zraku, reportažni leti, leti za namene televizije in filmov, padalske operacije, padalstvo in vzdrževalni testni leti.</p> <p>(⁵) Informacije o organizaciji, odgovorni za vodenje stalne plovnosti, vsebujejo ime organizacije, njen naslov in sklic na odobritev.</p> <p>(⁶) (a) Operacije z instrumentom, kosom opreme ali elementom ali funkcijo v okvari, na podlagi seznama minimalne opreme (točke ORO.MLR.105 (b), (f) in (j), NCC.IDE.A.105, NCC.IDE.H.105, SPO.IDE.A.105 in SPO.IDE.H.105).</p> <p>(b) Operacije, za katere je potrebno predhodno dovoljenje ali odobritev, vključno z vsem naslednjim:</p> <ul style="list-style-type: none"> — za specializirane operacije, najem zrakoplova z osebjem in najem zrakoplova brez osebja, registriranega v tretji državi (točka ORO.SPO.100 (c)); — komercialne specializirane operacije z visokim tveganjem (točka ORO.SPO.110); — nekomercialne operacije z zrakoplovom z največjim operativnim številom potniških sedežev (MOPSC) 19 ali več, ki se izvajajo brez aktivnega člana kabinskega osebja (točka ORO.CC.100(d)); — uporaba operativnih minimumov pravil instrumentalnega letenja (IFR), ki so nižji od tistih, ki jih objavi država (točki NCC.OP.110 in SPO.OP.110); — polnjenje rezervoarjev med vrtenjem motorjev in/ali rotorjev (točka NCC.OP.157); — specializirane operacije brez kisika nad 10 000 ft (točka SPO.OP.195). <p>(⁷) Operacije v skladu s Prilogo V (del SPA) k Uredbi (EU) št. 965/2012, vključno s poddelom B ‚Operacije v zvezi z navigacijo na podlagi zmogljivosti (PBN)‘, poddelom C ‚Operacije z določeno minimalno operativno zmogljivostjo (MNPS)‘, poddelom D ‚Operacije v zračnem prostoru z zmanjšanimi minimalnimi navpičnimi razdvajaji (RVSM)‘, poddelom E ‚Operacije pri zmanjšani vidljivosti (LVO) in operacije z operativnimi kreditnimi točkami‘, poddelom G ‚Prevoz nevarnega blaga‘, poddelom K ‚Helikopterske operacije na morju‘ in poddelom N ‚Helikopterski prileti in odhodi prek točke v prostoru z zmanjšanimi minimumi za lete po VFR‘.</p>	

(4) Priloga IV se spremeni:

(a) točka CAT.GEN.MPA.100 se nadomesti z naslednjim:

„CAT.GEN.MPA.100 Odgovornosti posadke

(a) Član posadke je odgovoren za pravilno izvajanje svojih nalog, ki so:

- (1) povezane z varnostjo zrakoplova in vseh oseb na njem ter
- (2) opisane v navodilih in postopkih iz operativnega priročnika.

(b) Član posadke:

- (1) obvesti poveljujočega pilota o vsaki napaki, odpovedi, motnji v delovanju ali okvari, za katero meni, da lahko vpliva na plovnost ali varno delovanje zrakoplova, vključno s sistemi v sili, če o njej ni poročal že drug član posadke;
- (2) obvesti poveljujočega pilota o vsakem incidentu, ki je ogrozil ali bi lahko ogrozil varnost operacije, če o njem ni poročal že drug član posadke;
- (3) izpolnjuje veljavne zahteve iz operatorjevega sistema poročanja o dogodkih;
- (4) izpolnjuje vse zahteve v zvezi z omejitvami časa letenja in delovnega časa (FTL) ter zahteve glede počitka, ki se uporabljajo za njegove dejavnosti;
- (5) pri izvajanju nalog za več operatorjev:
 - (i) vodi svoje posamične evidence v zvezi s časom letenja in delovnim časom ter obdobjem počitka v skladu z veljavnimi zahtevami v zvezi s FTL;
 - (ii) vsakemu operatorju predloži podatke, potrebne za načrtovanje dejavnosti v skladu z veljavnimi zahtevami v zvezi s FTL, ter
 - (iii) vsakemu operatorju zagotovi potrebne podatke v zvezi z operacijami na več kot enem tipu ali različici.

(c) Član posadke ne izvaja nalog na zrakoplovu:

- (1) če je pod vplivom psihoaktivnih snovi ali onesposobljen zaradi poškodbe, utrujenosti, zdravil, bolezni ali drugih podobnih razlogov;
- (2) do poteka ustreznega časa po potapljanju v velikih globinah ali darovanju krvi;
- (3) če ne izpolnjuje veljavnih zdravstvenih zahtev;
- (4) če kakor koli dvomi, da je sposoben izpolniti naloge, ki so mu bile dodeljene, ali
- (5) če ve ali sumi, da je preutrujen, kot je navedeno v Prilogi V, točka 7.5, k Uredbi (EU) 2018/1139, ali se sicer počuti tako nezmožnega za delo, da bi to lahko ogrozilo let.“;

(b) vstavi se naslednja točka CAT.OP.MPA.101:

„CAT.OP.MPA.101 Preverjanje in nastavitve višinomera

(a) Operator pred vsakim odhodom določi postopke za preverjanje višinomera.

(b) Operator določi postopke za nastavitve višinomera za vse faze leta, pri čemer upošteva postopke, ki jih določi država aerodroma ali država zračnega prostora, če je ustrezno.“;

(c) točka CAT.OP.MPA.107 se nadomesti z naslednjim:

„CAT.OP.MPA.107 Ustrezen aerodrom

Operator šteje, da je aerodrom ustrezen, če je ob predvidenem času uporabe na voljo in opremljen s potrebnimi pomožnimi storitvami, kot so službe zračnega prometa (ATS), zadostna razsvetljava, komunikacijske zmožljivosti, meteorološka poročila, navigacijski pripomočki in službe za ukrepanje v sili.“;

(d) točka CAT.OP.MPA.110 se nadomesti z naslednjim:

„CAT.OP.MPA.110 Aerodromski operativni minimumi

- (a) Operator določi aerodromske operativne minimume za vsak odhoden, namemben ali nadomesten aerodrom, ki ga namerava uporabiti za zagotovitev razdvajanja zrakoplova od terena in ovir ter za zmanjšanje tveganja izgube vizualnih referenc med delom vizualnega letenja pri operacijah instrumentalnega prileta.
- (b) Pri metodi, ki se uporablja za določitev aerodromskih operativnih minimumov, se upoštevajo vsi naslednji elementi:
- (1) tip, zmogljivost in značilnosti upravljanja zrakoplova;
 - (2) oprema, ki je na zrakoplovu na voljo za navigacijo, pridobivanje vizualnih referenc in/ali nadzor poti leta med vzletom, priletom, pristankom in neuspehim priletom;
 - (3) vsi pogoji ali omejitve, navedene v letalskem priročniku zrakoplova (AFM);
 - (4) ustrezne operativne izkušnje operatorja;
 - (5) dimenzije in značilnosti vzletno-pristajalnih stez/območij končnega prileta in vzleta (FATO), ki se lahko izberejo za uporabo;
 - (6) ustreznost in zmogljivost razpoložljivih vizualnih in nevizualnih pripomočkov ter infrastrukture;
 - (7) najmanjša nadmorska/relativna višina nad ovirami (OCA/H) za postopke instrumentalnega prileta (IAP);
 - (8) ovire na območjih vzpenjanja in potrebna prosta višina nad ovirami;
 - (9) sestava letalske posadke, njena usposobljenost in izkušnje;
 - (10) postopek instrumentalnega prileta (IAP);
 - (11) značilnosti aerodroma in razpoložljive navigacijske službe zračnega prometa (ANS);
 - (12) kakršni koli minimumi, ki jih lahko razglasi država aerodroma;
 - (13) pogoji, predpisani v operativnih specifikacijah, vključno z vsemi posebnimi odobritvami operacij pri zmanjšani vidljivosti ali operacij z operativnimi kreditnimi točkami;
 - (14) vse nestandardne značilnosti aerodroma, postopka instrumentalnega prileta ali okolja.
- (c) Operator opredeli metodo določitve aerodromskih operativnih minimumov v operativnem priročniku.
- (d) Metodo, ki jo operator uporablja za določitev aerodromskih operativnih minimumov, in vse spremembe navedene metode odobri pristojni organ.“;
- (e) točka CAT.OP.MPA.115 se nadomesti z naslednjim:

„CAT.OP.MPA.115 Tehnika letenja za prilet – letala

- (a) Vse operacije prileta se izvedejo kot stabilizirani prileti, razen če pristojni organ za določen prilet na določeno vzletno-pristajalno stezo odobri drugače.
- (b) Tehnika končnega prileta s stalnim spuščanjem (CDFA) se uporablja za operacije prileta, pri katerih se uporabljajo postopki nenatančnega prileta (NPA), razen za določene vzletno-pristajalne steze, za katere je pristojni organ odobril drugo tehniko letenja.“;
- (f) točki CAT.OP.MPA.245 in CAT.OP.MPA.246 se nadomestita z naslednjim:

„CAT.OP.MPA.245 Meteorološke razmere – vsi zrakoplovi

- (a) Poveljujoči pilot na letih po pravilih instrumentalnega letenja (IFR):
- (1) začne let ali
 - (2) nadaljuje let prek točke, od katere se pri ponovnem načrtovanju med letom uporablja popravljeni načrt leta ATS,

ko so na voljo informacije, ki kažejo, da bodo pričakovane meteorološke razmere ob prihodu na namembni in/ali zahtevani nadomestni aerodrom enakovredne minimumom za načrtovanje ali boljše.

- (b) Pri letih po pravilih IFR poveljujoči pilot nadaljuje let proti načrtovanemu namembnemu aerodromu šele, ko najnovejše razpoložljive informacije kažejo, da bodo ob predvidenem prihodu meteorološke razmere na namembnem aerodromu ali vsaj enem nadomestnem namembnem aerodromu enakovredne veljavnim aerodromskim operativnim minimumom ali boljše.
- (c) Pri letih po pravilih VFR poveljujoči pilot začne vzlet šele, ko ustrezna meteorološka poročila in/ali napovedi kažejo, da bodo meteorološke razmere na delu rute, ki ga je treba preleteti po pravilih VFR, ob ustreznem času enakovredne omejitvam VFR ali boljše.

CAT.OP.MPA.246 Meteorološke razmere – letala

Poleg upoštevanja točke CAT.OP.MPA.245 poveljujoči pilot pri letih po pravilih IFR z letali nadaljuje let prek:

- (a) točke odločitve le, kadar se uporablja postopek zmanjšane goriva/energije za izredne razmere, ali
- (b) točke brez povratka le, kadar se uporablja postopek na izoliranem aerodromu,

ko so na voljo informacije, ki kažejo, da bodo pričakovane meteorološke razmere ob prihodu na namembni in/ali zahtevani nadomestni aerodrom oziroma aerodrome enakovredne veljavnim aerodromskim operativnim minimumom ali boljše.“;

- (g) v točki CAT.OP.MPA.247 se točka (a) nadomesti z naslednjim:

„(a) poveljujoči pilot pri letih po pravilih VFR nad vodo zunaj vidnega dosega kopnega s helikopterji začne vzlet šele, ko ustrezna meteorološka poročila in/ali napovedi kažejo, da bo baza oblakov podnevi nad 600 ft ali ponoči nad 1 200 ft.“;

- (h) točka CAT.OP.MPA.265 se nadomesti z naslednjim:

„CAT.OP.MPA.265 Pogoji za vzlet

Poveljujoči pilot se pred začetkom vzleta prepriča, da:

- (a) meteorološke razmere na aerodromu ali območju delovanja in razmere na vzletno-pristajalni stezi ali območju FATO, ki ju namerava uporabiti, ne bodo ovirale varnega vzleta in odhoda ter
- (b) so izbrani aerodromski operativni minimumi skladni z vsem naslednjim:
 - (1) operativno opremo na tleh;
 - (2) operativnimi sistemi zrakoplova;
 - (3) zmogljivostjo zrakoplova;
 - (4) usposobljenostjo letalske posadke.“;

- (i) točka CAT.OP.MPA.300 se nadomesti z naslednjim:

„CAT.OP.MPA.300 Pogoji pri priletu in pristanku

Poveljujoči pilot se pred začetkom operacije prileta prepriča, da:

- (a) meteorološke razmere na aerodromu ali območju delovanja in razmere na vzletno-pristajalni stezi ali območju FATO, ki ju namerava uporabiti, ne bodo ovirale varnega prileta, pristanka ali prekinjenega prileta, ob upoštevanju informacij o zmogljivosti iz operativnega priročnika, ter
- (b) so izbrani aerodromski operativni minimumi skladni z vsem naslednjim:
 - (1) operativno opremo na tleh;
 - (2) operativnimi sistemi zrakoplova;
 - (3) zmogljivostjo zrakoplova;
 - (4) usposobljenostjo letalske posadke.“;

- (j) točka CAT.OP.MPA.305 se nadomesti z naslednjim:

„CAT.OP.MPA.305 Začetek in nadaljevanje prileta

- (a) Če je sporočena vidljivost (VIS) ali kontrolna RVR za vzletno-pristajalno stezo, ki se bo uporabila za pristanek, manjša od veljavnega minimuma, se operacija instrumentalnega prileta z letali ne nadaljuje:
- (1) po preletu točke, na kateri je letalo 1 000 ft nad nadmorsko višino aerodroma, ali
 - (2) v končni prilet (FAS), če znaša relativna višina odločitve (DH) ali najmanjša relativna višina spuščanja (MDH) več kot 1 000 ft.
- (b) Če je sporočena RVR manjša od 550 m in kontrolna RVR za vzletno-pristajalno stezo, ki se bo uporabila za pristanek, manjša od veljavnega minimuma, se operacija instrumentalnega prileta s helikopterji ne nadaljuje:
- (1) po preletu točke, na kateri je helikopter 1 000 ft nad nadmorsko višino aerodroma, ali
 - (2) v končni prilet (FAS), če znaša relativna višina odločitve (DH) ali najmanjša relativna višina spuščanja (MDH) več kot 1 000 ft.
- (c) Če zahtevana vizualna referenca ni vzpostavljena, se neuspeli prilet izvede na ali nad DA/H ali MDA/H.
- (d) Če se zahtevana vizualna referenca pod DA/H ali MDA/H ne ohrani, se takoj izvede prekinjeni prilet.
- (e) Ne glede na točko (a) se lahko instrumentalni prilet nadaljuje do DA/H ali MDA/H, če se RVR ne sporoči in je sporočena vidljivost (VIS) manjša od veljavnega minimuma, pretvorjena meteorološka vidljivost (CMV) pa enaka ali večja od veljavnega minimuma.“;

- (k) točka CAT.OP.MPA.310 se nadomesti z naslednjim:

„CAT.OP.MPA.310 Operativni postopki – višina prečkanja praga – letala

Operator določi operativne postopke, ki so zasnovani za zagotovitev, da letalo, ki izvaja 3D operacije instrumentalnega prileta, prečka prag vzletno-pristajalne steze na varni višini, pri čemer je v konfiguraciji in položaju za pristanek.“;

- (l) vstavi se naslednja točka CAT.OP.MPA.312:

„CAT.OP.MPA.312 Operacije EFVS 200

- (a) Operator, ki namerava izvajati operacije EFVS 200, zagotovi, da:
- (1) je zrakoplov certificiran za predvidene operacije;
 - (2) se uporabljajo samo vzletno-pristajalne steze, območja FATO in postopki instrumentalnega prileta (IAP), primerni za operacije EFVS;
 - (3) so člani letalske posadke usposobljeni za izvajanje predvidene operacije ter se vzpostavi program usposabljanja in preverjanja za člane letalske posadke in ustrezno osebje, vključeno v pripravo leta;
 - (4) so vzpostavljeni operativni postopki;
 - (5) so vse ustrezne informacije dokumentirane na seznamu minimalne opreme (MEL);
 - (6) so vse ustrezne informacije dokumentirane v programu vzdrževanja;
 - (7) se izvajajo ocene varnosti in določijo kazalniki uspešnosti za spremljanje ravni varnosti operacije ter
 - (8) aerodromski operativni minimumi upoštevajo zmogljivost uporabljenega sistema.
- (b) Operator pri izvajanju operacij pri zmanjšani vidljivosti (LVO) ne izvaja operacij EFVS 200.
- (c) Ne glede na točko (a)(1) lahko operator uporabi sistem EVS, ki izpolnjuje minimalna merila za izvajanje operacij EFVS 200, če to odobri pristojni organ.“;

- (5) Priloga V se spremeni:

- (a) naslov poddela E se nadomesti z naslednjim: „Operacije pri zmanjšani vidljivosti (LVO) in operacije z operativnimi kreditnimi točkami“;

- (b) točka SPA.LVO.100 se nadomesti z naslednjim:

„SPA.LVO.100 Operacije pri zmanjšani vidljivosti in operacije z operativnimi kreditnimi točkami

Operator izvaja naslednje operacije samo, če jih odobri pristojni organ:

- (a) vzletne operacije z RVR manj kot 400 m;
 - (b) operacije instrumentalnega prileta v razmerah zmanjšane vidljivosti ter
 - (c) operacije z operativnimi kreditnimi točkami, razen operacij EFVS 200, za katere ni potrebna posebna odobritev.“;
- (c) točka SPA.LVO.105 se nadomesti z naslednjim:

„SPA.LVO.105 Posebna merila za odobritev

Za pridobitev posebne odobritve v skladu s točko SPA.LVO.100 operator dokaže, da:

- (a) je za operacije pri zmanjšani vidljivosti, operacije vzleta pri zmanjšani vidljivosti (LVTO) z RVR manj kot 125 m in operacije z operativnimi kreditnimi točkami zrakoplov certificiran za predvidene operacije;
 - (b) so člani letalske posadke usposobljeni za izvajanje predvidene operacije ter se v skladu s točko SPA.LVO.120 vzpostavi program usposabljanja in preverjanja za člane letalske posadke in ustrezno osebje, vključeno v pripravo leta;
 - (c) so bili vzpostavljeni operativni postopki za predvidene operacije;
 - (d) so bile uvedene vse ustrezne spremembe seznama minimalne opreme (MEL);
 - (e) so bile uvedene vse ustrezne spremembe programa vzdrževanja;
 - (f) so bili za predvidene operacije v skladu s točko SPA.LVO.110 vzpostavljeni postopki za zagotovitev ustreznosti aerodromov, vključno s postopki instrumentalnega letenja, ter
 - (g) je bila za predvidene operacije opravljena ocena varnosti in določeni kazalniki uspešnosti za spremljanje ravni varnosti.“;
- (d) točka SPA.LVO.110 se nadomesti z naslednjim:

„SPA.LVO.110 Zahteve v zvezi z aerodromom, vključno s postopki instrumentalnega letenja

Operator zagotovi, da se za operacije pri zmanjšani vidljivosti (LVO) in operacije z operativnimi kreditnimi točkami uporabljajo samo aerodromi, vključno s postopki instrumentalnega letenja, ki so primerni za predvidene operacije.“;

- (e) točka SPA.LVO.115 se črta;
- (f) točka SPA.LVO.120 se nadomesti z naslednjim:

„SPA.LVO.120 Usposobljenost letalske posadke

- (a) Operator zagotovi, da je letalska posadka usposobljena za izvajanje predvidenih operacij.
- (b) Operator zagotovi, da vsak član letalske posadke uspešno opravi usposabljanje in prene preverjanje za vse vrste operacij pri zmanjšani vidljivosti in operacije z operativnimi kreditnimi točkami, za katere je bila podeljena odobritev. Takšno usposabljanje in preverjanje:
 - (1) vključujeta začetno in periodično usposabljanje ter preverjanje;
 - (2) vključujeta običajne, neobičajne in izredne postopke;
 - (3) sta prilagojena vrsti tehnologij, ki se uporabljajo pri predvidenih operacijah, ter
 - (4) upoštevata iz človeških dejavnikov izhajajoča tveganja, ki so povezana s predvidenimi operacijami.

- (c) Operator vodi evidenco o usposabljanju in usposobljenosti članov letalske posadke.
- (d) Usposabljanje in preverjanje izvaja ustrezno usposobljeno osebje. Pri usposabljanju za letenje in usposabljanju s simulacijo letenja ter preverjanju tega je osebje, ki zagotavlja usposabljanje in opravlja preverjanja, usposobljeno v skladu s Prilogo I (del FCL) k Uredbi (EU) št. 1178/2011.“;
- (g) v točki SPA.NVIS.120 se točka (a) nadomesti z naslednjim:
 - „(a) Operacije se ne izvajajo pod vremenskimi minimumi za vrsto nočnih operacij, ki se izvajajo.“;
- (h) v točki SPA.HOFO.120 se točka (a) nadomesti z naslednjim:
 - „(a) *Nadomestni namembni aerodrom na kopnem.* Ne glede na točke CAT.OP.MPA.192, NCC.OP.152 in SPO.OP.151 vodi zrakoplova/poveljujočemu pilotu ni treba določiti nadomestnega namembnega aerodroma v operativnem načrtu leta, kadar izvaja lete od morske lokacije do kopenskega namembnega aerodroma, če je na voljo zadosten operativni načrt ravnanja ob izrednih dogodkih, da se zagotovi varen povratak z morja.“;
- (i) točka SPA.HOFO.125 se nadomesti z naslednjim:

„SPA.HOFO.125 Postopki standardnega prileta na morju (OSAP)

- (a) Operator določi postopke za zagotovitev, da se postopki standardnega prileta na morju (OSAP) upoštevajo le, če:
 - (1) lahko helikopter zagotavlja navigacijske informacije in informacije o ovirah v okolju v realnem času za zagotovitev varne višine nad ovirami ter
 - (2) se bodisi:
 - (i) najmanjša relativna višina spuščanja (MDH) določi na podlagi radijskega višinomera ali naprave, ki zagotavlja enakovredno zmogljivost; ali
 - (ii) se uporabi najmanjša nadmorska višina spuščanja (MDA) in vključuje ustrezno varnostno mejo.
- (b) Če operator izvaja postopke OSAP na ploščadih ali plovilih v tranzitu, se let izvede z večpilotnimi operacijami.
- (c) Območje odločitve omogoča ustrezno višino nad ovirami pri neuspelem priletu iz katerega koli namembnega kraja, za katerega se načrtuje OSAP.
- (d) Prilet onkraj območja odločitve ali pod najmanjšo nadmorsko/relativno višino spuščanja (MDA/H) se nadaljuje le, če je namembni kraj v vidnem dosegu.
- (e) Pri operacijah z enim samim pilotom se višina MDH/MDA in območje odločitve ustrezno povečata.
- (f) Če se OSAP izvede do nepremične morske lokacije (tj. pritrjene naprave ali privezanega plovila) in je za lokacijo v navigacijskem sistemu na voljo zanesljivi položaj GNSS, se uporabi GNSS/območni navigacijski sistem za povečanje varnosti postopka OSAP.
- (g) Operator vključi postopke OSAP v svoje programe začetnega in periodičnega usposabljanja ter preverjanja.“;
- (j) doda se naslednji poddel N:

„PODDEL N

HELIKOPTERSKI PRILETI IN ODHODI PREK TOČKE V PROSTORU Z ZMANJŠANIMI MINIMUMI ZA LETE PO VFR (PINS-VFR)

SPA.PINS-VFR.100 Helikopterski prileti in odhodi prek točke v prostoru (PinS) z zmanjšanimi minimumi za lete po VFR

- (a) Operator uporablja zmanjšane operativne minimume za lete po VFR le, če mu je pristojni organ to odobril.

- (b) Zmanjšani operativni minimumi za lete po VFR se uporabljajo samo za let helikopterja, ki vključuje del leta, izveden po pravilih IFR, in le v enem od naslednjih primerov:
- (1) del leta, izveden po pravilih VFR, takoj sledi helikopterskemu priletu prek točke v prostoru z namenom pristanka na bližnjem heliportu ali območju delovanja;
 - (2) del leta, izveden po pravilih VFR, takoj sledi helikopterskemu priletu prek točke v prostoru z namenom izvedbe operacij z obešenim tovorom na bližnjem območju HEC ali HHO;
 - (3) del leta, izveden po pravilih VFR, je odhod z namenom prehoda na IFR na bližnji točki začetnega odhoda.
- (c) Operator opredeli operativne postopke, ki se uporabljajo za letenje z zmanjšanimi operativnimi minimumi za lete po VFR.
- (d) Operator zagotovi, da imajo člani letalske posadke izkušnje pri delu z zmanjšanimi operativnimi minimumi za lete po VFR in so za to usposobljeni.“;
- (6) Priloga VI se spremeni:
- (a) vstavi se naslednja točka NCC.OP.101:

„NCC.OP.101 Preverjanje in nastavitve višinomera

- (a) Operator pred vsakim odhodom določi postopke za preverjanje višinomera.
 - (b) Operator določi postopke za nastavitve višinomera za vse faze leta, pri čemer upošteva postopke, ki jih določi država aerodroma ali država zračnega prostora, če je ustrezno.“;
- (b) točka NCC.OP.110 se nadomesti z naslednjim:

„NCC.OP.110 Aerodromski operativni minimumi – splošno

- (a) Operator določi aerodromske operativne minimume za vsak odhoden, namemben ali nadomesten aerodrom, ki ga namerava uporabiti za zagotovitev razdvajanja zrakoplova od terena in ovir ter za zmanjšanje tveganja izgube vizualnih referenc med delom vizualnega letenja pri operacijah instrumentalnega prileta.
- (b) Pri metodi, ki se uporablja za določitev aerodromskih operativnih minimumov, se upoštevajo vsi naslednji elementi:
 - (1) tip, zmogljivost in značilnosti upravljanja zrakoplova;
 - (2) oprema, ki je na zrakoplovu na voljo za navigacijo, pridobivanje vizualnih referenc in/ali nadzor poti leta med vzletom, priletom, pristankom in neuspehim priletom;
 - (3) vsi pogoji ali omejitve, navedene v letalskem priročniku zrakoplova (AFM);
 - (4) dimenzije in značilnosti vzletno-pristajalnih stez/območij končnega prileta in vzleta (FATO), ki se lahko izberejo za uporabo;
 - (5) ustreznost in zmogljivost razpoložljivih vizualnih in nevizualnih pripomočkov ter infrastrukture;
 - (6) najmanjša nadmorska/relativna višina nad ovirami (OCA/H) za postopke instrumentalnega prileta (IAP);
 - (7) ovire na območjih vzpenjanja in potrebna prosta višina nad ovirami;
 - (8) vse nestandardne značilnosti aerodroma, postopka instrumentalnega prileta ali okolja;
 - (9) sestava letalske posadke, njena usposobljenost in izkušnje;
 - (10) postopek instrumentalnega prileta (IAP);
 - (11) značilnosti aerodroma in razpoložljive navigacijske službe zračnega prometa (ANS);
 - (12) kakršni koli minimumi, ki jih lahko razglasi država aerodroma;

- (13) pogoji, predpisani v morebitnih posebnih odobritvah operacij pri zmanjšani vidljivosti ali operacij z operativnimi kreditnimi točkami, ter
- (14) ustrezne operativne izkušnje operatorja.
- (c) Operator opredeli metodo določitve aerodromskih operativnih minimumov v operativnem priročniku.“;
- (c) točka NCC.OP.111 se črta;
- (d) točka NCC.OP.112 se nadomesti z naslednjim:

„NCC.OP.112 Aerodromski operativni minimumi – operacije kroženja z letali

- (a) MDH za operacijo kroženja z letali ni manjša od največje od naslednjih višin:
- (1) objavljene najmanjše relativne višine nad ovirami (OCH) pri kroženju za kategorijo letala;
 - (2) najmanjše višine kroženja iz preglednice 1 ali
 - (3) DH/MDH predhodnega postopka instrumentalnega prileta (IAP).
- (b) Najmanjša vidljivost za operacijo kroženja z letali je največja od naslednjih vidljivosti:
- (1) vidljivosti pri kroženju za kategorijo letala, če je objavljena, ali
 - (2) najmanjše vidljivosti iz preglednice 1.

Preglednica 1

MDH in najmanjša vidljivost pri kroženju glede na kategorijo letala

	Kategorija letala			
	A	B	C	D
MDH (v ft)	400	500	600	700
Najmanjša vidljivost (VIS) (v m)	1 500	1 600	2 400	3 600“;

- (e) v točki NCC.OP.145 se točka (b) nadomesti z naslednjim:
- „(b) Pred začetkom leta se vodja zrakoplova seznanja z vsemi razpoložljivimi meteorološkimi informacijami, pomembnimi za predvideni let. Priprava na let stran od bližine odhodnega kraja in na vse lete po pravilih IFR vključuje:
- (1) študijo najnovejših razpoložljivih meteoroloških poročil in napovedi ter
 - (2) načrtovanje nadomestnega poteka ukrepov, da se predvidi možnost, da leta zaradi meteoroloških razmer ne bo mogoče končati v skladu z načrtom.“;
- (f) vstavita se naslednji točki NCC.OP.147 in NCC.OP.148:

„NCC.OP.147 Minimumi za načrtovanje nadomestnih namembnih aerodromov – letala

Aerodrom se opredeli kot nadomestni namembni aerodrom le, če najnovejše razpoložljive meteorološke informacije kažejo, da bodo v obdobju od ene ure pred predvidenim časom prihoda do ene ure po njem ali v obdobju od dejanskega časa odhoda do ene ure po predvidenem času prihoda, pri čemer se upošteva krajše obdobje, prevladovala naslednje meteorološke razmere:

- (a) za nadomestni aerodrom z razpoložljivo operacijo instrumentalnega prileta z DH manj kot 250 ft:
- (1) baza oblakov najmanj 200 ft nad višino DH ali MDH za operacijo instrumentalnega prileta in
 - (2) vidljivost vsaj 1 500 m oz. 800 m nad minimumi RVR/VIS za operacijo instrumentalnega prileta, kar je višje; ali

- (b) za nadomestni aerodrom z operacijo instrumentalnega prileta z DH ali MDH najmanj 250 ft:
 - (1) baza oblakov najmanj 400 ft nad višino DH ali MDH za operacijo instrumentalnega prileta in
 - (2) vidljivost najmanj 3 000 m; ali
- (c) za nadomestni aerodrom brez postopka instrumentalnega prileta:
 - (1) baza oblakov na višini najmanj 2 000 ft oz. najmanjši varni višini letenja po IFR, kar je višje, in
 - (2) vidljivost najmanj 5 000 m.

NCC.OP.148 Minimumi za načrtovanje nadomestnih namembnih aerodromov – helikopterji

Operator izbere aerodrom kot nadomestni namembni aerodrom le, če najnovejše razpoložljive meteorološke informacije kažejo, da bodo v obdobju od ene ure pred predvidenim časom prihoda do ene ure po njem ali v obdobju od dejanskega časa odhoda do ene ure po predvidenem času prihoda, pri čemer se upošteva krajše obdobje, prevladovale naslednje meteorološke razmere:

- (a) za nadomestni aerodrom s postopkom instrumentalnega prileta (IAP):
 - (1) baza oblakov najmanj 200 ft nad višino DH ali MDH za operacijo instrumentalnega prileta in
 - (2) vidljivost najmanj 1 500 m podnevi ali 3 000 m ponoči; ali
- (b) za nadomestni aerodrom brez postopka instrumentalnega prileta (IAP):
 - (1) baza oblakov na višini najmanj 2 000 ft oz. najmanjši varni višini letenja po IFR, kar je višje, in
 - (2) vidljivost najmanj 1 500 m podnevi ali 3 000 m ponoči.“;
- (g) v točki NCC.OP.150 se točka (a) nadomesti z naslednjim:
 - „(a) Za lete po pravilih IFR vodja zrakoplova v načrtu leta določi najmanj en vremensko sprejemljiv nadomestni vzletni aerodrom, če so meteorološke razmere na odhodnem aerodromu na ravni veljavnih aerodromskih operativnih minimumov ali pod njimi ali če se ne bi bilo mogoče vrniti na odhodni aerodrom zaradi drugih razlogov.“;
- (h) v točki NCC.OP.180 se točki (a) in (b) nadomestita z naslednjim:
 - „(a) Vodja zrakoplova začne ali nadaljuje let po pravilih VFR samo, če najnovejše razpoložljive meteorološke informacije kažejo, da bodo meteorološke razmere na poti in v predvidenem namembnem kraju ob predvidenem času uporabe na ravni veljavnih operativnih minimumov za lete po VFR ali boljše.
 - (b) Vodja zrakoplova začne ali nadaljuje let po pravilih IFR do načrtovanega namembnega aerodroma samo, če najnovejše razpoložljive meteorološke informacije kažejo, da bodo ob predvidenem času prihoda meteorološke razmere na namembnem aerodromu ali vsaj na enem od nadomestnih namembnih aerodromov na ravni veljavnih aerodromskih operativnih minimumov ali boljše.“;
- (i) točka NCC.OP.195 se nadomesti z naslednjim:

„NCC.OP.195 Pogoji za vzlet – letala in helikopterji

Vodja zrakoplova se pred začetkom vzleta prepriča, da:

- (a) meteorološke razmere na aerodromu ali območju delovanja in razmere na vzletno-pristajalni stezi ali območju FATO, ki ju namerava uporabiti, ne bodo ovirale varnega vzleta in odhoda in
- (b) so izbrani aerodromski operativni minimumi skladni z vsem naslednjim:
 - (1) operativno opremo na tleh;
 - (2) operativnimi sistemi zrakoplova;
 - (3) zmogljivostjo zrakoplova;
 - (4) usposobljenostjo letalske posadke.“;

- (j) točka NCC.OP.225 se nadomesti z naslednjim:

„NCC.OP.225 Pogoji pri priletu in pristanku – letala in helikopterji

Vodja zrakoplova se pred začetkom operacije prileta prepriča, da:

- (a) meteorološke razmere na aerodromu ali območju delovanja in razmere na vzletno-pristajalni stezi ali območju FATO, ki ju namerava uporabiti, ne bodo ovirale varnega prileta, pristanka ali prekinjenega prileta, ob upoštevanju informacij o zmogljivosti iz operativnega priročnika, in
 - (b) so izbrani aerodromski operativni minimumi skladni z vsem naslednjim:
 - (1) operativno opremo na tleh;
 - (2) operativnimi sistemi zrakoplova;
 - (3) zmogljivostjo zrakoplova in
 - (4) usposobljenostjo letalske posadke.“;
- (k) točka NCC.OP.230 se nadomesti z naslednjim:

„NCC.OP.230 Začetek in nadaljevanje prileta

- (a) Če je sporočena vidljivost (VIS) ali kontrolna RVR za vzletno-pristajalno stezo, ki se bo uporabila za pristank, manjša od veljavnega minimuma, se operacija instrumentalnega prileta z letali ne nadaljuje:
 - (1) po preletu točke, na kateri je letalo 1 000 ft nad nadmorsko višino aerodroma, ali
 - (2) v končni prilet (FAS), če znaša relativna višina odločitve (DH) ali najmanjša relativna višina spuščanja (MDH) več kot 1 000 ft.
 - (b) Če je sporočena RVR manjša od 550 m in kontrolna RVR za vzletno-pristajalno stezo, ki se bo uporabila za pristank, manjša od veljavnega minimuma, se operacija instrumentalnega prileta s helikopterji ne nadaljuje:
 - (1) po preletu točke, na kateri je helikopter 1 000 ft nad nadmorsko višino aerodroma, ali
 - (2) v končni prilet (FAS), če znaša relativna višina odločitve (DH) ali najmanjša relativna višina spuščanja (MDH) več kot 1 000 ft.
 - (c) Če zahtevana vizualna referenca ni vzpostavljena, se neuspeli prilet izvede na ali nad DA/H ali MDA/H.
 - (d) Če se zahtevana vizualna referenca pod DA/H ali MDA/H ne ohrani, se takoj izvede prekinjeni prilet.
 - (e) Ne glede na točko (a) se lahko instrumentalni prilet nadaljuje do DA/H ali MDA/H, če se RVR ne sporoči in je sporočena vidljivost (VIS) manjša od veljavnega minimuma, pretvorjena meteorološka vidljivost (CMV) pa enaka ali večja od veljavnega minimuma.
 - (f) Ne glede na točki (a) in (b) se lahko instrumentalni prilet nadaljuje do DA/H ali MDA/H, če pilot ne namerava pristati. Neuspeli prilet se izvede na ali nad DA/H ali MDA/H.“;
- (l) doda se naslednja točka NCC.OP.235:

„NCC.OP.235 Operacije EFVS 200

- (a) Operator, ki namerava izvajati operacije EFVS 200 z operativnimi kreditnimi točkami in brez posebne odobritve, zagotovi, da:
 - (1) je zrakoplov certificiran za predvidene operacije;
 - (2) se uporabljajo samo vzletno-pristajalne steze, območja FATO in postopki IAP, primerni za operacije EFVS;
 - (3) so člani letalske posadke usposobljeni za izvajanje predvidene operacije ter se vzpostavi program usposabljanja in preverjanja za člane letalske posadke in ustrezno osebje, vključeno v pripravo leta;
 - (4) so vzpostavljeni operativni postopki;
 - (5) so vse ustrezne informacije dokumentirane na seznamu minimalne opreme (MEL);
 - (6) so vse ustrezne informacije dokumentirane v programu vzdrževanja;

- (7) se izvajajo ocene varnosti in določijo kazalniki uspešnosti za spremljanje ravni varnosti operacije in
 - (8) aerodromski operativni minimumi upoštevajo zmogljivost uporabljenega sistema.
- (b) Operator pri izvajanju operacij pri zmanjšani vidljivosti (LVO) ne izvaja operacij EFVS 200.
- (c) Ne glede na točko (a)(1) lahko operator uporabi sistem EVS, ki izpolnjuje minimalna merila za izvajanje operacij EFVS 200, če to odobri pristojni organ.“;
- (7) Priloga VII se spremeni:
- (a) vstavi se naslednja točka NCO.OP.101:

„NCO.OP.101 Preverjanje in nastavitve višinomera

- (a) Vodja zrakoplova pred vsakim odhodom preveri pravilno delovanje višinomera.
- (b) Vodja zrakoplova uporabi ustrezne nastavitve višinomera za vse faze leta, pri čemer upošteva postopke, ki jih določi država aerodroma ali država zračnega prostora.“;
- (b) točka NCO.OP.105 se črta;
- (c) točke NCO.OP.110, NCO.OP.111 in NCO.OP.112 se nadomestijo z naslednjim:

„NCO.OP.110 Aerodromski operativni minimumi – letala in helikopterji

- (a) Za lete po pravih instrumentalnega letenja (IFR) vodja zrakoplova določi aerodromske operativne minimume za vsak odhoden, namemben ali nadomesten aerodrom, ki ga namerava uporabiti za zagotovitev razdvajanja zrakoplova od terena in ovir ter za zmanjšanje tveganja izgube vizualnih referenc med delom vizualnega letenja pri operacijah instrumentalnega prileta.
- (b) V aerodromskih operativnih minimumih so po potrebi upoštevani naslednji elementi:
- (1) tip, zmogljivost in značilnosti upravljanja zrakoplova;
 - (2) oprema, ki je na zrakoplovu na voljo za navigacijo, pridobivanje vizualnih referenc in/ali nadzor poti leta med vzletom, priletom, pristankom in neuspehim priletom;
 - (3) vsi pogoji ali omejitve, navedene v letalskem priročniku zrakoplova (AFM);
 - (4) dimenzije in značilnosti vzletno-pristajalnih stez/območij končnega prileta in vzleta (FATO), ki se lahko izberejo za uporabo;
 - (5) ustreznost in zmogljivost razpoložljivih vizualnih in nevizualnih pripomočkov ter infrastrukture;
 - (6) najmanjša nadmorska/relativna višina nad ovirami (OCA/H) za postopke instrumentalnega prileta (IAP), če so vzpostavljeni;
 - (7) ovire na območjih vzpenjanja in prosta višina nad ovirami;
 - (8) usposobljenost in ustrezne operativne izkušnje vodje zrakoplova;
 - (9) postopek instrumentalnega prileta (IAP), če je vzpostavljen;
 - (10) značilnosti aerodroma in vrsta razpoložljivih navigacijskih služb zračnega prometa (ANS), če obstajajo;
 - (11) kakršni koli minimumi, ki jih lahko razglasi država aerodroma;
 - (12) pogoji, predpisani v morebitnih posebnih odobritvah operacij pri zmanjšani vidljivosti ali operacij z operativnimi kreditnimi točkami.

NCO.OP.111 Aerodromski operativni minimumi – 2D in 3D operacije prileta

- (a) Relativna višina odločitve (DH), ki se uporabi za 3D ali 2D operacijo prileta s tehniko končnega prileta s stalnim spuščanjem (CDFA), ni manjša od največje od naslednjih višin:
- (1) najmanjše relativne višine nad ovirami (OCH) za kategorijo zrakoplova;

- (2) DH ali MDH objavljenega postopka prileta, kadar je ustrezno;
 - (3) sistemskega minimuma iz preglednice 1;
 - (4) najmanjše DH, določene v AFM ali enakovrednem dokumentu, če je navedena.
- (b) MDH za 2D operacijo prileta, ki ni izvedena s tehniko CDFa, ni manjša od največje od naslednjih višin:
- (1) OCH za kategorijo zrakoplova;
 - (2) MDH objavljenega postopka prileta, če je ustrezno;
 - (3) sistemskega minimuma iz preglednice 1 ali
 - (4) najmanjše MDH iz AFM, če je navedena.

Preglednica 1

Sistemske minimumi

Naprava	Najmanjša DH/MDH (v ft)
ILS/MLS/GLS	200
GNSS/SBAS (LPV)	200
Radar za natančni prilet (PAR)	200
GNSS/SBAS (LP)	250
GNSS (LNAV)	250
GNSS/barometrska vertikalna navigacija (LNAV/VNAV)	250
Helikopterski prilet prek točke v prostoru	250
Lokalizator z merilnikom razdalje (DME) ali brez njega	250
SRA (zaključek pri ½ NM)	250
SRA (zaključek pri 1 NM)	300
SRA (zaključek pri 2 NM ali več)	350
VOR	300
VOR/DME	250
NDB	350
NDB/DME	300
VDF	350

NCO.OP.112 Letališki operativni minimumi – operacije kroženja z letali

- (a) MDH za operacijo kroženja z letali ni manjša od največje od naslednjih višin:
- (1) objavljene najmanjše relativne višine nad ovirami (OCH) pri kroženju za kategorijo letala;
 - (2) najmanjše višine kroženja iz preglednice 1 ali
 - (3) DH/MDH predhodnega postopka instrumentalnega prileta (IAP).
- (b) Najmanjša vidljivost za operacijo kroženja z letali je največja od naslednjih vidljivosti:
- (1) vidljivosti pri kroženju za kategorijo letala, če je objavljena, ali
 - (2) najmanjše vidljivosti iz preglednice 1.

Preglednica 1

MDH in najmanjša vidljivost pri kroženju glede na kategorijo letala

	Kategorija letala			
	A	B	C	D
MDH (v ft)	400	500	600	700
Najmanjša vidljivost (VIS) (v m)	1 500	1 500	2 400	3 600“;

(d) v točki NCO.OP.135 se točka (b) nadomesti z naslednjim:

„(b) Pred začetkom leta se vodja zrakoplova seznanji z vsemi razpoložljivimi meteorološkimi informacijami, pomembnimi za predvideni let. Priprava na let stran od bližine odhodnega kraja in na vse lete po pravilih IFR vključuje:

- (1) študijo najnovejših razpoložljivih meteoroloških poročil in napovedi ter
- (2) načrtovanje nadomestnega poteka ukrepov, da se predvidi možnost, da leta zaradi meteoroloških razmer ne bo mogoče končati v skladu z načrtom.“;

(e) točke NCO.OP.140, NCO.OP.141 in NCO.OP.142 se nadomestijo z naslednjim:

„NCO.OP.140 Nadomestni namembni aerodromi – letala

Za lete po pravilih IFR vodja zrakoplova v načrtu leta določi vsaj en nadomestni namembni aerodrom, razen če najnovejše razpoložljive meteorološke informacije za namembni kraj kažejo, da bo v obdobju od ene ure pred predvidenim časom prihoda do ene ure po njem ali v obdobju od dejanskega časa odhoda do ene ure po predvidenem času prihoda, pri čemer se upošteva krajše obdobje, baza oblakov vsaj 1 000 ft nad DH/MDH za razpoložljivi postopek instrumentalnega prileta (IAP) in vidljivost najmanj 5 000 m.

NCO.OP.141 Nadomestni namembni aerodromi – helikopterji

Za lete po pravilih IFR vodja zrakoplova v načrtu leta določi vsaj en nadomestni namembni aerodrom, razen če najnovejše razpoložljive meteorološke informacije za namembni kraj kažejo, da bo v obdobju od ene ure pred predvidenim časom prihoda do ene ure po njem ali v obdobju od dejanskega časa odhoda do ene ure po predvidenem času prihoda, pri čemer se upošteva krajše obdobje, baza oblakov vsaj 1 000 ft nad DH/MDH za razpoložljivi postopek instrumentalnega prileta (IAP) in vidljivost najmanj 3 000 m.

NCO.OP.142 Nadomestni namembni aerodromi – operacije instrumentalnega prileta

Vodja zrakoplova izbere aerodrom kot nadomestni namembni aerodrom le, če:

- (a) je postopek instrumentalnega prileta (IAP), ki ne uporablja GNSS, na voljo na namembnem aerodromu ali na nadomestnem namembnem aerodromu, ali
- (b) so izpolnjeni vsi naslednji pogoji:
 - (1) GNSS oprema na krovu podpira SBAS;
 - (2) namembni aerodrom, katero koli nadomestno namembno letališče in ruta med njima so znotraj območja službe SBAS;
 - (3) ABAS naj bi bil na voljo v primeru nepričakovane nerazpoložljivosti sistema SBAS;
 - (4) izbran je IAP (bodisi na namembnem bodisi nadomestnem namembnem aerodromu), ki ni odvisen od razpoložljivosti sistema SBAS;
 - (5) ustrezen ukrep za nepredvidljive razmere omogoča varno dokončanje leta v primeru nerazpoložljivosti GNSS.“;

- (f) vstavita se naslednji točki NCO.OP.143 in NCO.OP.144:

„NCO.OP.143 Minimumi za načrtovanje nadomestnih namembnih aerodromov – letala

Aerodrom se opredeli kot nadomestni namembni aerodrom le, če najnovejše razpoložljive meteorološke informacije kažejo, da bodo v obdobju od ene ure pred predvidenim časom prihoda do ene ure po njem ali v obdobju od dejanskega časa odhoda do ene ure po predvidenem času prihoda, pri čemer se upošteva krajše obdobje, prevladovala naslednje meteorološke razmere:

- (a) za nadomestni aerodrom z razpoložljivo operacijo instrumentalnega prileta z DH manj kot 250 ft:
- (1) baza oblakov najmanj 200 ft nad relativno višino odločitve (DH) ali najmanjšo relativno višino spuščanja (MDH) za operacijo instrumentalnega prileta in
 - (2) vidljivost najmanj 1 500 m; ali
- (b) za nadomestni aerodrom z operacijo instrumentalnega prileta z DH ali MDH najmanj 250 ft:
- (1) baza oblakov najmanj 400 ft nad višino DH ali MDH za operacijo instrumentalnega prileta in
 - (2) vidljivost najmanj 3 000 m; ali
- (c) za nadomestni aerodrom brez postopka instrumentalnega prileta:
- (1) baza oblakov na višini najmanj 2 000 ft oz. najmanjši varni višini letenja po IFR, kar je višje, in
 - (2) vidljivost najmanj 5 000 m.

NCO.OP.144 Minimumi za načrtovanje nadomestnih namembnih aerodromov – helikopterji

Aerodrom se opredeli kot nadomestni namembni aerodrom le, če najnovejše razpoložljive meteorološke informacije kažejo, da bodo v obdobju od ene ure pred predvidenim časom prihoda do ene ure po njem ali v obdobju od dejanskega časa odhoda do ene ure po predvidenem času prihoda, pri čemer se upošteva krajše obdobje, prevladovala naslednje meteorološke razmere:

- (a) za nadomestni aerodrom s postopkom instrumentalnega prileta (IAP):
- (1) baza oblakov najmanj 200 ft nad višino DH ali MDH za operacijo instrumentalnega prileta in
 - (2) vidljivost najmanj 1 500 m podnevi ali 3 000 m ponoči; ali
- (b) za nadomestni aerodrom brez postopka instrumentalnega prileta (IAP):
- (1) baza oblakov na višini najmanj 2 000 ft oz. najmanjši varni višini letenja po IFR, kar je višje, in
 - (2) vidljivost najmanj 1 500 m podnevi ali 3 000 m ponoči.“;
- (g) v točki NCO.OP.160 se točki (a) in (b) nadomestita z naslednjim:
- „(a) Vodja zrakoplova začne ali nadaljuje let po pravilih VFR samo, če najnovejše razpoložljive meteorološke informacije kažejo, da bodo meteorološke razmere na poti in v predvidenem namembnem kraju ob predvidenem času uporabe na ravni veljavnih operativnih minimumov za lete po VFR ali boljše.
- (b) Vodja zrakoplova začne ali nadaljuje let po pravilih IFR do načrtovanega namembnega aerodroma samo, če najnovejše razpoložljive meteorološke informacije kažejo, da bodo ob predvidenem času prihoda meteorološke razmere na namembnem aerodromu ali vsaj na enem od nadomestnih namembnih aerodromov na ravni veljavnih aerodromskih operativnih minimumov ali boljše.“;
- (h) točka NCO.OP.175 se nadomesti z naslednjim:

„NCO.OP.175 Pogoji za vzlet – letala in helikopterji

Vodja zrakoplova se pred začetkom vzleta prepriča, da:

- (a) po razpoložljivih informacijah meteorološke razmere na aerodromu ali območju delovanja in razmere na vzletno-pristajalni stezi ali območju FATO, ki ju namerava uporabiti, ne bodo ovirale varnega vzleta in odhoda in

(b) so izbrani aerodromski operativni minimumi skladni z vsem naslednjim:

- (1) operativno opremo na tleh;
- (2) operativnimi sistemi zrakoplova;
- (3) zmogljivostjo zrakoplova;
- (4) usposobljenostjo letalske posadke.“;

(i) točki NCO.OP.205 in NCO.OP.206 se nadomestita z naslednjim:

„NCO.OP.205 Pogoji pri priletu in pristanku – letala

Vodja zrakoplova se pred začetkom prileta za pristanek prepriča, da:

- (a) po razpoložljivih informacijah meteorološke razmere na aerodromu ali območju delovanja in razmere na vzletno-pristajalni stezi, ki ju namerava uporabiti, ne bodo ovirale varnega prileta, pristanka ali neuspelega prileta in
- (b) so izbrani aerodromski operativni minimumi skladni z vsem naslednjim:
 - (1) operativno opremo na tleh;
 - (2) operativnimi sistemi zrakoplova;
 - (3) zmogljivostjo zrakoplova in
 - (4) usposobljenostjo letalske posadke.

NCO.OP.206 Pogoji pri priletu in pristanku – helikopterji

Vodja zrakoplova se pred začetkom prileta za pristanek prepriča, da:

- (a) po razpoložljivih informacijah meteorološke razmere na aerodromu ali območju delovanja in razmere na območju končnega prileta in vzleta (FATO), ki ju namerava uporabiti, ne bodo ovirale varnega prileta, pristanka ali neuspelega prileta in
- (b) so izbrani aerodromski operativni minimumi skladni z vsem naslednjim:
 - (1) operativno opremo na tleh;
 - (2) operativnimi sistemi zrakoplova;
 - (3) zmogljivostjo zrakoplova;
 - (4) usposobljenostjo letalske posadke.“;

(j) točka NCO.OP.210 se nadomesti z naslednjim:

„NCO.OP.210 Začetek in nadaljevanje prileta – letala in helikopterji

- (a) Če je kontrolna RVR za vzletno-pristajalno stezo, ki se bo uporabila za pristanek, manjša od 550 m (ali katere koli nižje vrednosti, določene v skladu z odobritvijo na podlagi točke SPA.LVO), se operacija instrumentalnega prileta ne nadaljuje:
 - (1) po preletu točke, na kateri je zrakoplov 1 000 ft nad nadmorsko višino aerodroma, ali
 - (2) v končni prilet (FAS), če znaša relativna višina odločitve (DH) ali najmanjša relativna višina spuščanja (MDH) več kot 1 000 ft.
- (b) Če zahtevana vizualna referenca ni vzpostavljena, se neuspeli prilet izvede na ali nad DA/H ali MDA/H.
- (c) Če se zahtevana vizualna referenca pod DA/H ali MDA/H ne ohrani, se takoj izvede prekinjeni prilet.“;

(8) Priloga VIII se spremeni:

(a) vstavi se naslednja točka SPO.OP.101:

„SPO.OP.101 Preverjanje in nastavitve višinomera

- (a) Operator pred vsakim odhodom določi postopke za preverjanje višinomera.
- (b) Operator določi postopke za nastavitve višinomera za vse faze leta, pri čemer upošteva postopke, ki jih določi država aerodroma ali država zračnega prostora, če je ustrezno.“;

(b) točka SPO.OP.110 se nadomesti z naslednjim:

„SPO.OP.110 Aerodromski operativni minimumi – letala in helikopterji

- (a) Operator določi aerodromske operativne minimume za vsak odhoden, namemben ali nadomesten aerodrom, ki ga namerava uporabiti za zagotovitev razdvajanja zrakoplova od terena in ovir ter za zmanjšanje tveganja izgube vizualnih referenc med delom vizualnega letenja pri operacijah instrumentalnega prileta.
- (b) Pri metodi, ki se uporablja za določitev aerodromskih operativnih minimumov, se upoštevajo vsi naslednji elementi:
- (1) tip, zmogljivost in značilnosti upravljanja zrakoplova;
 - (2) oprema, ki je na zrakoplovu na voljo za navigacijo, pridobivanje vizualnih referenc in/ali nadzor poti leta med vzletom, priletom, pristankom in neuspehim priletom;
 - (3) vsi pogoji ali omejitve, navedene v letalskem priročniku zrakoplova (AFM);
 - (4) dimenzije in značilnosti vzletno-pristajalnih stez/območij končnega prileta in vzleta (FATO), ki se lahko izberejo za uporabo;
 - (5) ustreznost in zmogljivost razpoložljivih vizualnih in nevizualnih pripomočkov ter infrastrukture;
 - (6) najmanjša nadmorska/relativna višina nad ovirami (OCA/H) za postopke instrumentalnega prileta (IAP);
 - (7) ovire na območjih vzpenjanja in potrebna prosta višina nad ovirami;
 - (8) vse nestandardne značilnosti aerodroma, postopka instrumentalnega prileta ali lokalnega okolja;
 - (9) sestava letalske posadke, njena usposobljenost in izkušnje;
 - (10) postopek instrumentalnega prileta (IAP);
 - (11) značilnosti aerodroma in razpoložljive navigacijske službe zračnega prometa (ANS);
 - (12) kakršni koli minimumi, ki jih lahko razglasi država aerodroma;
 - (13) pogoji, predpisani v morebitnih posebnih odobritvah operacij pri zmanjšani vidljivosti ali operacij z operativnimi kreditnimi točkami, ter
 - (14) ustrezne operativne izkušnje operatorja.
- (c) Operator opredeli metodo določitve aerodromskih operativnih minimumov v operativnem priročniku.“;
- (c) točka SPO.OP.111 se črta;
- (d) točka SPO.OP.112 se nadomesti z naslednjim:

„SPO.OP.112 Aerodromski operativni minimumi – operacije kroženja z letali

- (a) Najmanjša relativna višina spuščanja (MDH) za operacijo kroženja z letali ni manjša od največje od naslednjih višin:
- (1) objavljene najmanjše relativne višine nad ovirami (OCH) pri kroženju za kategorijo letala;
 - (2) najmanjše višine kroženja iz preglednice 1 ali
 - (3) višine odločitve (DH)/MDH predhodnega postopka instrumentalnega prileta (IAP).
- (b) Najmanjša vidljivost za operacijo kroženja z letali je največja od naslednjih vidljivosti:
- (1) vidljivosti pri kroženju za kategorijo letala, če je objavljena, ali
 - (2) najmanjše vidljivosti iz preglednice 1.

Preglednica 1

MDH in najmanjša vidljivost pri kroženju glede na kategorijo letala

	Kategorija letala			
	A	B	C	D
MDH (v ft)	400	500	600	700
Najmanjša vidljivost (VIS) (v m)	1 500	1 600	2 400	3 600“;

(e) v točki SPO.OP.140 se točka (b) nadomesti z naslednjim:

„(b) Pred začetkom leta se vodja zrakoplova seznanji z vsemi razpoložljivimi meteorološkimi informacijami, pomembnimi za predvideni let. Priprava na let stran od bližine odhodnega kraja in na vse lete po pravilih IFR vključuje:

- (1) študijo najnovejših razpoložljivih meteoroloških poročil in napovedi ter
- (2) načrtovanje nadomestnega poteka ukrepov, da se predvidi možnost, da leta zaradi meteoroloških razmer ne bo mogoče končati v skladu z načrtom.“;

(f) vstavita se naslednji točki SPO.OP.143 in SPO.OP.144:

„SPO.OP.143 Minimumi za načrtovanje nadomestnih namembnih aerodromov – letala

Aerodrom se opredeli kot nadomestni namembni aerodrom le, če najnovejše razpoložljive meteorološke informacije kažejo, da bodo v obdobju od ene ure pred predvidenim časom prihoda do ene ure po njem ali v obdobju od dejanskega časa odhoda do ene ure po predvidenem času prihoda, pri čemer se upošteva krajše obdobje, prevladovala naslednje meteorološke razmere:

(a) za nadomestni aerodrom z razpoložljivo operacijo instrumentalnega prileta z DH manj kot 250 ft:

- (1) baza oblakov najmanj 200 ft nad višino DH ali MDH za operacijo instrumentalnega prileta in
- (2) vidljivost vsaj 1 500 m oz. 800 m nad minimumi RVR/VIS za operacijo instrumentalnega prileta, kar je višje; ali

(b) za nadomestni aerodrom z operacijo instrumentalnega prileta z DH ali MDH najmanj 250 ft:

- (1) baza oblakov najmanj 400 ft nad višino DH ali MDH za operacijo instrumentalnega prileta in
- (2) vidljivost najmanj 3 000 m; ali

(c) za nadomestni aerodrom brez postopka instrumentalnega prileta:

- (1) baza oblakov na višini najmanj 2 000 ft oz. najmanjši varni višini letenja po IFR, kar je više, in
- (2) vidljivost najmanj 5 000 m.

SPO.OP.144 Minimumi za načrtovanje nadomestnih namembnih aerodromov – helikopterji

Operator izbere aerodrom kot nadomestni namembni aerodrom le, če najnovejše razpoložljive meteorološke informacije kažejo, da bodo v obdobju od ene ure pred predvidenim časom prihoda do ene ure po njem ali v obdobju od dejanskega časa odhoda do ene ure po predvidenem času prihoda, pri čemer se upošteva krajše obdobje, prevladovala naslednje meteorološke razmere:

(a) za nadomestni aerodrom s postopkom instrumentalnega prileta (IAP):

- (1) baza oblakov najmanj 200 ft nad višino DH ali MDH za operacijo instrumentalnega prileta in
- (2) vidljivost najmanj 1 500 m podnevi ali 3 000 m ponoči; ali

- (b) za nadomestni aerodrom brez postopka instrumentalnega prileta (IAP):
- (1) baza oblakov na višini najmanj 2 000 ft oz. najmanjši varni višini letenja po IFR, kar je višje, in
 - (2) vidljivost najmanj 1 500 m podnevi ali 3 000 m ponoči.“;
- (g) v točki SPO.OP.145 se točka (a) nadomesti z naslednjim:
- „(a) Za lete po pravilih IFR vodja zrakoplova v načrtu leta določi najmanj en vremensko sprejemljiv nadomestni vzletni aerodrom, če so meteorološke razmere na odhodnem aerodromu na ravni veljavnih aerodromskih operativnih minimumov ali pod njimi ali če se ne bi bilo mogoče vrniti na odhodni aerodrom zaradi drugih razlogov.“;
- (h) v točki SPO.OP.170 se točki (a) in (b) nadomestita z naslednjim:
- „(a) Vodja zrakoplova začne ali nadaljuje let po pravilih VFR samo, če najnovejše razpoložljive meteorološke informacije kažejo, da bodo meteorološke razmere na poti in v predvidenem namembnem kraju ob predvidenem času uporabe na ravni veljavnih operativnih minimumov za lete po VFR ali boljše.
- (b) Vodja zrakoplova začne ali nadaljuje let po pravilih IFR do načrtovanega namembnega aerodroma samo, če najnovejše razpoložljive meteorološke informacije kažejo, da bodo ob predvidenem času prihoda meteorološke razmere na namembnem aerodromu ali vsaj na enem od nadomestnih namembnih aerodromov na ravni veljavnih aerodromskih operativnih minimumov ali boljše.“;
- (i) točka SPO.OP.180 se nadomesti z naslednjim:

„SPO.OP.180 Pogoji za vzlet – letala in helikopterji

Vodja zrakoplova se pred začetkom vzleta prepriča, da:

- (a) meteorološke razmere na aerodromu ali območju delovanja in razmere na vzletno-pristajalni stezi ali območju FATO, ki ju namerava uporabiti, ne bodo ovirale varnega vzleta in odhoda in
 - (b) so izbrani aerodromski operativni minimumi skladni z vsem naslednjim:
 - (1) operativno opremo na tleh;
 - (2) operativnimi sistemi zrakoplova;
 - (3) zmogljivostjo zrakoplova;
 - (4) usposobljenostjo letalske posadke.“;
- (j) točka SPO.OP.210 se nadomesti z naslednjim:

„SPO.OP.210 Pogoji pri priletu in pristanku – letala in helikopterji

Vodja zrakoplova se pred začetkom operacije prileta prepriča, da:

- (a) meteorološke razmere na aerodromu ali območju delovanja in razmere na vzletno-pristajalni stezi ali območju FATO, ki ju namerava uporabiti, ne bodo ovirale varnega prileta, pristanka ali prekinjenega prileta, ob upoštevanju informacij o zmogljivosti iz operativnega priročnika, in
 - (b) so izbrani aerodromski operativni minimumi skladni z vsem naslednjim:
 - (1) operativno opremo na tleh;
 - (2) operativnimi sistemi zrakoplova;
 - (3) zmogljivostjo zrakoplova;
 - (4) usposobljenostjo letalske posadke.“;
- (k) točka SPO.OP.215 se nadomesti z naslednjim:

„SPO.OP.215 Začetek in nadaljevanje prileta

- (a) Če je sporočena vidljivost (VIS) ali kontrolna RVR za vzletno-pristajalno stezo, ki se bo uporabila za pristanek, manjša od veljavnega minimuma, se operacija instrumentalnega prileta z letali ne nadaljuje:
 - (1) po preletu točke, na kateri je letalo 1 000 ft nad nadmorsko višino aerodroma, ali

- (2) v končni prilet (FAS), če znaša relativna višina odločitve (DH) ali najmanjša relativna višina spuščanja (MDH) več kot 1 000 ft.
- (b) Če je sporočena RVR manjša od 550 m in kontrolna RVR za vzletno-pristajalno stezo, ki se bo uporabila za pristanek, manjša od veljavnega minimuma, se operacija instrumentalnega prileta s helikopterji ne nadaljuje:
- (1) po preletu točke, na kateri je helikopter 1 000 ft nad nadmorsko višino aerodroma, ali
- (2) v končni prilet (FAS), če znaša relativna višina odločitve (DH) ali najmanjša relativna višina spuščanja (MDH) več kot 1 000 ft.
- (c) Če zahtevana vizualna referenca ni vzpostavljena, se neuspeli prilet izvede na ali nad DA/H ali MDA/H.
- (d) Če se zahtevana vizualna referenca pod DA/H ali MDA/H ne ohrani, se takoj izvede prekinjeni prilet.
- (e) Ne glede na točko (a) se lahko instrumentalni prilet nadaljuje do DA/H ali MDA/H, če se RVR ne sporoči in je sporočena vidljivost (VIS) manjša od veljavnega minimuma, pretvorjena meteorološka vidljivost (CMV) pa večja od veljavnega minimuma.
- (f) Ne glede na točki (a) in (b) se lahko instrumentalni prilet nadaljuje do DA/H ali MDA/H, če pilot ne namerava pristati. Neuspeli prilet se izvede na ali nad DA/H ali MDA/H.“;
- (l) doda se naslednja točka SPO.OP.235:

„SPO.OP.235 Operacije EFVS 200

- (a) Operator, ki namerava izvajati operacije EFVS 200 z operativnimi kreditnimi točkami in brez posebne odobritve, zagotovi, da:
- (1) je zrakoplov certificiran za predvidene operacije;
- (2) se uporabljajo samo vzletno-pristajalne steze, območja FATO in postopki IAP, primerni za operacije EFVS;
- (3) je letalska posadka usposobljena za izvajanje predvidene operacije ter se vzpostavi program usposabljanja in preverjanja za člane letalske posadke in ustrezno osebje, vključeno v pripravo leta;
- (4) so vzpostavljeni operativni postopki;
- (5) so vse ustrezne informacije dokumentirane na seznamu minimalne opreme (MEL);
- (6) so vse ustrezne informacije dokumentirane v programu vzdrževanja;
- (7) se izvajajo ocene varnosti in določijo kazalniki uspešnosti za spremljanje ravni varnosti operacije in
- (8) aerodromski operativni minimumi upoštevajo zmogljivost uporabljenega sistema.
- (b) Operator pri izvajanju operacij pri zmanjšani vidljivosti (LVO) ne izvaja operacij EFVS 200.
- (c) Ne glede na točko (a)(1) lahko operator uporabi sistem EVS, ki izpolnjuje minimalna merila za izvajanje operacij EFVS 200, če to odobri pristojni organ.“
-

IZVEDBENA UREDBA KOMISIJE (EU) 2021/2238**z dne 15. decembra 2021****o spremembi Izvedbene uredbe (EU) 2019/773 v zvezi s postopnim opuščanjem posebnih primerov za sklepni signal****(Besedilo velja za EGP)**

EVROPSKA KOMISIJA JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije,

ob upoštevanju Direktive (EU) 2016/797 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. maja 2016 o interoperabilnosti železniškega sistema v Evropski uniji ⁽¹⁾ in zlasti člena 5(11) Direktive,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) V točki 4.2.2.1.3.2 Priloge k Izvedbeni uredbi Komisije (EU) 2019/773 ⁽²⁾ so določeni roki, po katerih morajo nacionalni organi v vseh državah članicah brez izjeme sprejeti vse tovarne vlake, opremljene s sklepnim signalom v obliki dveh odsevnih plošč, in ne smejo več zahtevati drugih vrst sklepnih signalov za tovarne vlake.
- (2) V točki 4.2.2.1.3.2 so opisani posebni primeri več držav članic, vključno z Belgijo, Francijo, Portugalsko in Španijo, ki so dobile dovoljenje za uporabo priglašeni nacionalnih predpisov, s katerimi kot pogoj za vožnjo po odsekih svojega omrežja zahtevajo, da so tovorni vlaki opremljeni z dvema stalnima rdečima lučema. Navedene posebne primere bi bilo treba postopno odpraviti.
- (3) Za zagotovitev, da države članice sprejmejo vse potrebne ukrepe za popolno harmonizacijo sklepnih signalov na tovornih vlakih na ravni Unije do 1. januarja 2026, bi morale redno poročati o izvajanju predlaganih blažilnih ukrepov in sprejeti nujne ukrepe, v kolikor se ugotovijo odstopanja od predvidenega načrta.
- (4) Belgija, Francija, Portugalska in Španija so Komisiji predložile poročila o uporabi odsevnih plošč, v katerih so opredelile resne ovire za načrtovano odpravo nacionalnih predpisov za vožnjo po železniških tovornih koridorjih, določenih v skladu z Uredbo (EU) št. 913/2010 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽³⁾, ki naj bi se izvedla do 1. januarja 2022.
- (5) Agencija Evropske unije za železnice je 29. junija 2021 predložila priporočilo „REC TSI OPE 422132“, v katerem je predlagala spremembo točke 4.2.2.1.3.2 Priloge k Izvedbeni uredbi (EU) 2019/773. Komisija je na podlagi tega priporočila in ob upoštevanju ugotovitev iz poročil, ki so jih predložile države članice, pregledala datume harmonizacije odsevnih plošč v Uniji. Komisija je sklenila tudi, da revizija specifikacije iz Dodatka E k Uredbi Komisije (EU) št. 321/2013 ⁽⁴⁾ trenutno ni potrebna. Komisija je ustrezno upoštevala pomisleke glede varnosti in zmogljivosti ter vpliv na stroške za harmonizacijo uporabe odsevnih plošč.
- (6) Na podlagi ugotovitev iz poročil, ki so jih predložile Belgija, Francija, Portugalska in Španija, ter pregleda navedenih ugotovitev, ki ga je opravila Komisija, bi bilo treba rok 1. januar 2022 za sprejem tovornih vlakov, opremljenih z dvema odsevnima ploščama za vožnjo po železniških tovornih koridorjih, določenih v skladu z Uredbo (EU) št. 913/2010, za navedene države članice odložiti.

⁽¹⁾ UL L 138, 26.5.2016, str. 44.

⁽²⁾ Izvedbena uredba Komisije (EU) 2019/773 z dne 16. maja 2019 o tehnični specifikaciji za interoperabilnost v zvezi s podsistemom „vodenje in upravljanje prometa“ železniškega sistema v Evropski uniji in o razveljavitvi Sklepa Komisije 2012/757/EU (UL L 139 I, 27.5.2019, str. 5).

⁽³⁾ Uredba (EU) št. 913/2010 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. septembra 2010 o evropskem železniškem omrežju za konkurenčen tovorni promet (UL L 276, 20.10.2010, str. 22).

⁽⁴⁾ Uredba Komisije (EU) št. 321/2013 z dne 13. marca 2013 o tehnični specifikaciji za interoperabilnost v zvezi s podsistemom „železniški vozni park – tovorni vagoni“ železniškega sistema v Evropski uniji in o razveljavitvi Odločbe 2006/861/ES (UL L 104, 12.4.2013, str. 1).

- (7) Ta sklep ne posega v tekoče delo Agencije Evropske unije za železnice z namenom nadaljnje harmonizacije sklepnega signala in morebitni prihodnji pregled Dodatka E k Uredbi (EU) št. 321/2013, ki ga Komisija lahko sprejme ob upoštevanju vpliva na varnost, zmogljivost in stroške.
- (8) Ukrepi iz te uredbe so usklajeni z mnenjem odbora, ustanovljenega s členom 51(1) Direktive (EU) 2016/797 –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

Člen 1

V točki 4.2.2.1.3.2 Priloge k Izvedbeni uredbi (EU) 2019/773 se odstavek „Postopno opuščanje“ nadomesti z naslednjim:

„*Postopno opuščanje:*

Za sprejem tovornih vlakov, opremljenih z dvema odsevnima ploščama, se uporabljajo naslednji roki:

- (1) od 1. januarja 2022 za vožnjo po železniških tovornih koridorjih, določenih v skladu z Uredbo (EU) št. 913/2010, z naslednjimi izjemami na progah, kjer stalni rdeči luči spadata med operativne zahteve za zagotavljanje varnosti:
- (a) 1. januar 2026 za Belgijo in Francijo;
- (b) 1. januar 2025 za Portugalsko in Španijo;
- (2) od 1. januarja 2026 v celotnem železniškem omrežju Evropske unije.

Države članice, za katere veljajo izjeme iz člena 1(a) in (b), Komisiji najpozneje do 1. marca 2022 predložijo podroben akcijski načrt in natančne cilje, ki zagotavljajo odpravo zahteve po rdečih lučeh kot sklepnih signalih. Navedene države članice nato vsakih šest mesecev Komisiji predložijo poročilo o napredku pri uporabi odsevnih plošč na svojem omrežju, da bi se na ravni Unije do 1. januarja 2026 harmonizirali sklepnih signali. Deležniki zagotovijo vse potrebne informacije, da lahko države članice izpolnijo svojo dolžnost poročanja.

Komisija odboru iz člena 51 Direktive (EU) 2016/797 poroča o napredku pri izvajanju oddelka 4.2.2.1.“.

Člen 2

Ta uredba začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Bruslju, 15. decembra 2021

Za Komisijo
predsednica
Ursula VON DER LEYEN

IZVEDBENA UREDBA KOMISIJE (EU) 2021/2239**z dne 15. decembra 2021****o uvedbi dokončne protidampinške dajatve na uvoz nekaterih velikih jeklenih vetrnih stolpov s poreklom iz Ljudske republike Kitajske**

EVROPSKA KOMISIJA JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije,

ob upoštevanju Uredbe (EU) 2016/1036 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 8. junija 2016 o zaščiti proti dampinškemu uvozu iz držav, ki niso članice Evropske unije ⁽¹⁾, in zlasti člena 9(4) Uredbe,

ob upoštevanju naslednjega:

1. POSTOPEK**1.1 Začetek**

- (1) Evropska komisija (v nadaljnjem besedilu: Komisija) je 21. oktobra 2020 na podlagi člena 5 Uredbe (EU) 2016/1036 Evropskega parlamenta in Sveta (v nadaljnjem besedilu: osnovna uredba) začela protidampinško preiskavo v zvezi z uvozom nekaterih jeklenih vetrnih stolpov (v nadaljnjem besedilu: izdelek v preiskavi) s poreklom iz Ljudske republike Kitajske (v nadaljnjem besedilu: zadevna država ali Kitajska ali LRK). Obvestilo o začetku je objavila v *Uradnem listu Evropske unije* ⁽²⁾ (v nadaljnjem besedilu: obvestilo o začetku).
- (2) Komisija je preiskavo začela na podlagi pritožbe, ki jo je 9. septembra 2020 vložilo evropsko združenje proizvajalcev vetrnih stolpov (v nadaljnjem besedilu: pritožnik ali združenje EWTA). Pritožba je bila vložena v imenu industrije jeklenih vetrnih stolpov v Uniji v smislu člena 5(4) osnovne uredbe. Pritožba je vsebovala dokaze o dampingu in znatni škodi, ki je zaradi njega nastala, kar je zadostovalo za začetek preiskave.

1.2 Zainteresirane strani in pripombe glede začetka preiskave

- (3) Komisija je v obvestilu o začetku pozvala zainteresirane strani, naj se ji javijo, če želijo sodelovati v preiskavi. Poleg tega je pritožnika, druge znane proizvajalce Unije, znane proizvajalce izvoznike, kitajske organe in znane uporabnike/uvoznike izrecno obvestila o začetku preiskave ter jih povabila k sodelovanju.
- (4) Zainteresirane strani so imele možnost, da izrazijo pripombe glede začetka preiskave in zahtevajo zaslišanje pred Komisijo in/ali pooblaščenecem za zaslišanje v trgovinskih postopkih. Komisija je marca 2021 opravila zaslišanja s tremi uporabniki.
- (5) Kitajska industrijska organizacija „China Chamber of Commerce for Import & Export of Machinery & Electronic Products“ (kitajska gospodarska zbornica za uvoz in izvoz strojev in elektronskih izdelkov, v nadaljnjem besedilu: CCCME) je v pripombah o začetku preiskave navedla, da pritožnik ni zagotovil smiselne povzetke zaupnih informacij, navedenih v pritožbi, zlasti v zvezi s prilogami 2.1 do 2.4 k pritožbi. Navedla je, da stran zaradi čezmerne uporabe zaupnih informacij ni mogla razumeti položaja v obdobju preiskave. Stran je te trditve ponovila v pripombah in na zaslišanju po začasni fazi.
- (6) Komisija je ugotovila, da je pritožnik v zadevnih prilogah kot zaupne označil le informacije, specifične za določeno družbo, na primer o prometu, dobičku ter obsegu proizvodnje in prodaje posameznih družb, ki so predložile podatke za pripravo pritožbe. Združeni podatki za posamezne kazalnike so bili predloženi v odprti različici pritožbe. V nasprotju z navedbami CCCME so torej informacije iz odprte različice pritožbe zadostovale in bi CCCME lahko predložila podrobne pripombe v zvezi z izračunom stopnje škode v pritožbi. Kot odziv na pripombe

⁽¹⁾ UL L 176, 30.6.2016, str. 21.

⁽²⁾ Obvestilo o začetku protidampinškega postopka za uvoz jeklenih vetrnih stolpov s poreklom iz Ljudske republike Kitajske (UL C 351, 21.10.2020, str. 8).

CCCME je združenje EWTA navedlo, da je zagotovitev podrobnih informacij o uspešnosti posameznih proizvajalcev Unije, tudi indeksiranih, v obravnavanem obdobju v nasprotju z njihovim interesom ^(?). Zato je Komisija trditev zavrnila.

1.3 Vzorčenje

- (7) Komisija je v obvestilu o začetku navedla, da bo morda izbrala vzorec zainteresiranih strani v skladu s členom 17 osnovne uredbe.

1.3.1 Vzorčenje proizvajalcev Unije

- (8) Komisija je v obvestilu o začetku navedla, da je začasno izbrala vzorec proizvajalcev Unije. Komisija je vzorec izbrala na podlagi podatkov o proizvodnji in obsegu prodaje v Uniji, ki so jih proizvajalci Unije sporočili v okviru analize ocene procesnega upravičenja pred začetkom preiskave, pri čemer je upoštevala njihovo geografsko lego. Ta vzorec so sestavljali trije proizvajalci Unije v dveh različnih državah članicah, ki so predstavljali približno 38 % ocenjenega obsega prodaje in proizvodnje podobnega izdelka v Uniji v začetni fazi. Komisija je zainteresirane strani pozvala, naj predložijo pripombe glede začasnega vzorca. Pripomb ni predložila nobena stran.
- (9) Začasni vzorec, sestavljen iz treh proizvajalcev Unije, se je zato štel za reprezentativnega za industrijo Unije in je bil potrjen kot končni vzorec.
- (10) CCCME in združenje za vetrno energijo v Evropi WindEurope sta pomisleke glede reprezentativnosti pritožnikov izrazili precej po roku za predložitev pripomb glede vzorca proizvajalcev Unije. Pripombe obeh strani niso zadostovale za spremembo odločitve o vzorcu proizvajalcev Unije in so bile zavrnjene.

1.3.2 Vzorčenje uvoznikov

- (11) Po začetku je ena stran, ki naj bi bila nepovezan uvoznik, predložila informacije iz obvestila o začetku in se strinjala z vključitvijo v vzorec. Izkazalo se je, da je ta stran del skupine, katere glavni interesi so enaki interesom uporabnika jeklenega vetrnega stolpa. Zato se je Komisija odločila, da vzorčenje ni potrebno. V zvezi s to odločitvijo ni bilo nobenih pripomb.

1.3.3 Vzorčenje proizvajalcev izvoznikov na Kitajskem

- (12) Da bi se lahko Komisija odločila, ali je vzorčenje potrebno, in da bi v tem primeru lahko izbrala vzorec, je vse znane proizvajalce izvoznike iz LRK pozvala, naj zagotovijo informacije, določene v obvestilu o začetku. Poleg tega je predstavništvo Ljudske republike Kitajske pri Evropski uniji pozvala, naj opredeli morebitne druge proizvajalce izvoznike, ki bi bili morda zainteresirani za sodelovanje v preiskavi, in/ali z njimi vzpostavi stik.
- (13) Sedem proizvajalcev iz zadevne države je zagotovilo zahtevane informacije in se strinjalo z vključitvijo v vzorec. Le šest med njimi je v obdobju preiskave v Unijo izvažalo jeklene vetrne stolpe. Komisija je v skladu s členom 17(1) osnovne uredbe izbrala vzorec treh proizvajalcev izvoznikov na podlagi največjega reprezentativnega obsega izvoza v Unijo, ki ga je bilo mogoče ustrezno preiskati v razpoložljivem času. Začasni vzorec je vključeval družbe Chengxi Shipyard Co., Ltd. (v nadaljnjem besedilu: Chengxi Shipyard), CS WIND China Co., Ltd. (v nadaljnjem besedilu: CS Wind) in Suzhou Titan New Energy Technology Co., Ltd. (v nadaljnjem besedilu: Suzhou Titan). V skladu s členom 17(2) osnovne uredbe so bila z vsemi znanimi zadevnimi proizvajalci izvozniki in organi zadevne države opravljena posvetovanja o izbiri vzorca.
- (14) En sodelujoči proizvajalec izvoznik je predložil pripombe glede izbora začasnega vzorca. Družba Penglai Dajin Offshore Heavy Industry Co., Ltd. (v nadaljnjem besedilu: Penglai Dajin) je zahtevala vključitev v vzorec in navedla, da začasni vzorec iz več razlogov ni reprezentativen. Prvič, navedla je, da vzorec ni geografsko reprezentativen, saj so bile vse vzorčene družbe iz province Jiangsu. Drugič, družba Penglai Dajin je opozorila, da je ena od vzorčenih družb podjetje v državni lasti, druga pa je hčerinska družba tujega podjetja. Tretjič, družba je navedla, da bi jo bilo

^(?) Dokument t21.003247.

za razliko od nekaterih vzorčenih proizvajalcev izvoznikov z zapleteno strukturo skupine mogoče ustrezno preiskati v razpoložljivem času. Nazadnje je družba Penglai Dajin navedla, da dva vzorčena proizvajalca izvoznika nista reprezentativna za proizvodnjo, saj proizvajata le jeklene stolpe z velikim premerom.

- (15) Komisija je navedla, da je začasni vzorec v skladu z določbami člena 17 osnovne uredbe vključeval družbe z največjim reprezentativnim obsegom proizvodnje, prodaje ali prenosa, ki ga je bilo mogoče ustrezno preiskati v razpoložljivem času. Poleg tega družba Penglai Dajin ni navedla nobenih utemeljenih razlogov v zvezi s tem, zakaj bi morala nadomestiti katerega koli od proizvajalcev izvoznikov iz začasnega vzorca. Zato je Komisija zavrnila zahtevo družbe Penglai Dajin in potrdila vzorec.
- (16) Kmalu zatem je eden od vzorčenih proizvajalcev izvoznikov, tj. družba CS Wind, odstopil od sodelovanja. Komisija je upoštevala to odločitev in družbo obvestila, da namerava kakršne koli morebitne protidampinške dajatve zanj določiti na podlagi določb člena 18 osnovne uredbe. Poleg tega je Komisija o položaju obvestila predstavništvo Ljudske republike Kitajske.
- (17) Komisija je naknadno dopolnila vzorec proizvajalcev izvoznikov, tako da je dodala družbo Penglai Dajin, ki je bila z vidika obsega izvoza naslednja med sodelujočimi družbami in bi jo bilo mogoče ob upoštevanju rokov ustrezno preiskati.

1.4 Posamezna preiskava

- (18) Prvotno so štiri proizvajalci izvozniki v LRK, ki so izpolnili obrazec za vzorčenje, zahtevali individualno preiskavo v skladu s členom 17(3) osnovne uredbe. Komisija je na dan začetka postopka na spletu objavila vprašalnike⁽⁴⁾. Ko je Komisija napovedala vzorec, je proizvajalce izvoznike, ki niso bili vključeni v vzorec, obvestila, da morajo izpolniti vprašalnik, če želijo biti obravnavani posamično. Vendar nobena od družb ni predložila izpolnjenega vprašalnika. Zato ni bila odobrena nobena individualna preiskava.

1.5 Izpolnjeni vprašalniki

- (19) Komisija je vladi Ljudske republike Kitajske (v nadaljnjem besedilu: kitajska vlada) poslala vprašalnik o obstoju znatnega izkrivljanja v LRK v smislu člena 2(6a), točka (b), osnovne uredbe.
- (20) Komisija je vprašalnike za proizvajalce Unije, nepovezane uvoznike, uporabnike in proizvajalce izvoznike objavila na spletu⁽⁵⁾ na dan začetka preiskave. Zainteresirane strani so bile o lokaciji vprašalnikov obveščene v obvestilu o začetku in ko je Komisija objavila vzorec ali svojo odločitev o opustitvi vzorčenja.
- (21) Komisija je izpolnjene vprašalnike prejela od treh vzorčenih proizvajalcev izvoznikov, treh vzorčenih proizvajalcev Unije in dveh uporabnikov. Kitajska vlada odgovora ni poslala. Komisija je nato kitajsko vlado obvestila, da namerava v zvezi s kakršnimi koli morebitnimi ugotovitvami obstoja znatnega izkrivljanja uporabiti člen 18 osnovne uredbe.
- (22) Zaradi sedanje pandemije COVID-19 in ukrepov omejitve gibanja, sprejetih v različnih državah članicah in različnih tretjih državah, Komisija ni mogla izvesti preveritvenih obiskov v skladu s členom 16 osnovne uredbe. Komisija je namesto tega na daljavo navzkrižno preverila informacije, ki so jih strani poslale v skladu z obvestilom o posledicah, ki jih ima izbruh COVID-19 na protidampinške in protisubvencijske preiskave⁽⁶⁾.

⁽⁴⁾ Na voljo na spletnem naslovu https://trade.ec.europa.eu/tdi/case_details.cfm?id=2488.

⁽⁵⁾ Na voljo na spletnem naslovu https://trade.ec.europa.eu/tdi/case_details.cfm?id=2488.

⁽⁶⁾ Obvestilo o posledicah, ki jih ima izbruh COVID-19 na protidampinške in protisubvencijske preiskave (UL C 86, 16.3.2020, str. 6).

- (23) Komisija je zbrala vse informacije, ki so se ji zdele potrebne za opredelitev dampinga, nastale škode in interesa Unije. V zvezi s tem je na daljavo izvedla navzkrižna preverjanja naslednjih družb/strani:

proizvajalcev Unije in njihovih združenj:

- GRI Renewable Industries S.L., Madrid, Španija;
- Welcon A/S, Give, Danska;
- Windar Renovables S.L, Avilés, Španija;
- EWTA, Brussels, Belgija;

uporabnikov:

- GE Wind Energy GmbH, Salzbergen, Nemčija (v nadaljnjem besedilu: GE);
- Vestas Wind Systems A/S, Aarhus N, Danska in povezanih podjetij (v nadaljnjem besedilu: Vestas);

proizvajalcev izvoznikov iz LRK:

- Chengxi Shipyard Co., Ltd., Jiangyin City in njegovega povezanega domačega proizvajalca CSSC Guangxi Shipbuilding & Offshore Engineering Co., Ltd., Qinzhou;
- Penglai Dajin Offshore Heavy Industry Co., Ltd., Penglai in njegovega povezanega domačega proizvajalca Liaoning Dajin Heavy Industry Corporation, Fuxin;
- Suzhou Titan New Energy Technology Co., Ltd., Taicang City ter njegovih povezanih domačih proizvajalcev Baotou Titan Wind Power Energy Equipment Co., Ltd., Baotou Rare Earth High-tech Zone in Heze Titan New Energy Equipment Co., Ltd., Heze.

1.6 Obdobje preiskave in obravnavano obdobje

- (24) Preiskava dampinga in škode je zajemala obdobje od 1. julija 2019 do 30. junija 2020 (v nadaljnjem besedilu: obdobje preiskave ali OP). Preučitev trendov, pomembnih za oceno škode, je zajemala obdobje od 1. januarja 2017 do konca obdobja preiskave (v nadaljnjem besedilu: obravnavano obdobje).

1.7 Neuvedba začasnih ukrepov

- (25) V skladu s členom 7(1) osnovne uredbe je bil rok za uvedbo začasnih ukrepov 18. junij 2021. Komisija je 21. maja 2021 v skladu s členom 19a(2) osnovne uredbe obvestila zainteresirane strani, da ne namerava uvesti začasnih ukrepov.
- (26) Komisija je 18. junija 2021 potrdila svojo odločitev, da ne bo uvedla začasnih ukrepov in zainteresiranim stranem zagotovila možnost, da predložijo dodatne informacije, in/ali možnost zaslišanja. CCCME je zahtevala zaslihanje in predložila pripombe. Pripombe in trditve, ki jih je navedla med zaslihanjem in v svojem prispevku, so ustrezno obravnavane v zadevnih oddelkih te uredbe.
- (27) Ker začasni protidampinški ukrepi niso bili uvedeni, uvoz ni bil registriran.

1.8 Naknadni postopek

- (28) Komisija je nadaljevala zbiranje in preverjanje vseh informacij, ki so bile po njenem mnenju potrebne za njene dokončne ugotovitve. Pri dokončnih ugotovitvah je upoštevala pripombe, ki so jih predložile zainteresirane strani.
- (29) Komisija je vse zainteresirane strani obvestila o ključnih dejstvih in premislekih, na podlagi katerih je nameravala uvesti dokončno protidampinško dajatev na uvoz jeklenih vetrnih stolpov s poreklom iz Kitajske (v nadaljnjem besedilu: dokončno razkritje). Za vse strani je bil določen rok, v katerem so lahko predložile pripombe k dokončnemu razkritju.
- (30) Stranem, ki so zahtevale zaslihanje, je bila odobrena tudi ta možnost. Zaslihanje z združenjem EWTA je potekalo 23. septembra 2021, zaslihanji s CCCME in družbo Suzhou Titan pa 27. septembra 2021.

- (31) Družba CCCME je po končnem razkritju in med navedenim zaslišanjem s službami Komisije ponovila svojo domnevo, povzeto v uvodni izjavi 5, da naj bi združenje EWTA čezmerno uporabljalo zaupne informacije. To se ne nanaša le na informacije, navedene v pritožbi, ampak tudi na informacije, predložene zainteresiranim stranem ob končnem razkritju. V zvezi s temi sta CCCME in družba Suzhou Titan zlasti navedli, da v izračunih nelojalnega nižanja ciljnih cen, razkritih proizvajalcem izvoznikom, ni dovolj podrobno določen izračun ciljne cene. Družba Chengxi Shipyard je po končnem razkritju predložila podobne pripombe. Komisija je pregledala razkrite podatke in čeprav zaradi zaupnosti ni mogla predložiti točnih ciljnih cen industrije Unije za posamezno vrsto izdelka, je trem vzorčenim proizvajalcem izvoznikom isti dan razkrila nadaljnje podatke o izračunih nelojalnega nižanja prodajnih in ciljnih cen.
- (32) Ne glede na navedeno sta CCCME in družba Suzhou Titan zahtevali posredovanje pooblaščenca za zaslihanje v zvezi z (i) njunim mnenjem, da bi morala Komisija bolje preveriti določene podatke industrije Unije (to je obravnavano v uvodni izjavi 307), (ii) njuno zahtevo po mnenju pooblaščenca za zaslihanje glede vira, na podlagi katerega je Komisija določila kitajske uvozne cene jeklenih vetrnih stolpov (obravnavano v uvodnih izjavah 317 in 318), (iii) ugotovljenimi odstopanji pri primerjavi treh prispevkov pritožnika (obravnavano v uvodnih izjavah 306 in 307) ter (iv) znatnimi razlikami med stopnjami dampinga in škode (obravnavano v uvodnih izjavah 292 do 295). Zaslihanje s pooblaščenecem za zaslihanje, na katerem je Komisija pojasnila navedena vprašanja, je potekalo 14. oktobra 2021. Pooblaščenec za zaslihanje je sklenil, da pravice do obrambe niso kršene.
- (33) Združenje EWTA je po končnem razkritju navedlo, da so postopkovne težave med preiskavo omejile pravice pritožnikov do obrambe ter zmožnost ocene in obravnave prispevkov kitajskih izvoznikov in uporabnikov. Navedlo je, da so kitajski izvozniki in druge zainteresirane strani med celotno preiskavo čezmerno uporabljali zaupne informacije, hkrati pa nikoli niso zagotovili smiselnih povzetkov zaupnih prispevkov. Zaradi tega pritožniki niso mogli oceniti zadevnih podatkov in domnev ter predložiti smiselnih pripomb v zvezi z njimi, kar je kršitev njihove pravice do poštenega sojenja.
- (34) Komisija je trditev zavrnila, saj ni bila dodatno utemeljena. Poleg tega je ugotovila, da so bile vse informacije, ki so bile predložene kot zaupne, navedene tudi v odprtem spisu, kadar njihova objava ne bi škodovala interesom strani, ki je predložila informacije, glede zaupnosti.
- (35) Pripombe, ki so jih predložile zainteresirane strani, so bile obravnavane in po potrebi upoštevane v tej uredbi.
- (36) Po končnem razkritju je več strani navedlo, da bi morala Komisija začasno opustiti ukrepe v skladu s členom 14(4) osnovne uredbe. Pritožniki in več proizvajalcev Unije so nasprotovali kakršni koli začasni opustitvi ukrepov. Komisija je potrdila prejem informacij, ki so jih predložile te strani, in jih opozorila, da se lahko, če bi to štela za primerno, odloči za začasno opustitev ukrepov, če bi se tržni pogoji začasno toliko spremenili, da se škoda zaradi začasne opustitve najverjetneje ne bi ponovila, in če bi bilo to v interesu Unije.

2. ZADEVNI IZDELEK IN PODOBNI IZDELEK

2.1 Zadevni izdelek

- (37) Po pregledu opisa izdelka v obvestilu o začetku in da bi se preprečilo morebitno napačno razumevanje s strani nacionalnih carinskih organov, je Komisija menila, da je primerno nekoliko spremeniti opis izdelka, kot je bil objavljen v obvestilu o začetku. Obvestila zaradi teh sprememb ni bilo treba spremeniti in spremembe niso vplivale na zainteresirane strani v postopku. Spremembe so v nadaljevanju v ležeči pisavi.

- (38) Zadevni izdelek so nekateri veliki vetrni stolpi iz *jekla*, koničasti ali ne, in njihovi deli (⁷), sestavljeni ali ne, vključno z vgrajenim temeljnim delom stolpa ali brez njega, spojeni z ohišjem ali lopaticami rotorja ali ne, ki so zasnovani tako, da podpirajo ohišje in lopatice rotorja, in se uporabljajo v vetrnih turbinah z zmogljivostmi za proizvodnjo električne energije, bodisi na kopnem bodisi na morju, v višini najmanj 1,00 megavata (MW) ter katerih višina, merjena od vznožja stolpa do dna ohišja (tj. kjer se stikata vrh stolpa in ohišje), ko so v celoti sestavljeni, znaša najmanj 50 metrov (v nadaljnjem besedilu: jekleni vetrni stolp), s poreklom iz LRK, ki se trenutno uvrščajo pod oznaki KN ex 7308 20 00 (oznaka TARIC 7308 20 00 11) in ex 7308 90 98 (oznaka TARIC 7308 90 98 11), *kadar so uvoženi kot del vetrne turbine*, pa pod oznako KN ex 8502 31 00 (oznaki TARIC 8502 31 00 11 in 8502 31 00 85) (v nadaljnjem besedilu: zadevni izdelek).

2.2 Podobni izdelek

- (39) Preiskava je pokazala, da imajo naslednji izdelki enake osnovne fizikalne in tehnične lastnosti ter enake osnovne namene uporabe:
- zadevni izdelek;
 - izdelek, ki se proizvaja in prodaja na domačem trgu LRK, ter
 - izdelek, ki ga v Uniji proizvaja in prodaja industrija Unije.
- (40) Komisija se je odločila, da so navedeni izdelki zato podobni izdelki v smislu člena 1(4) osnovne uredbe.

2.3 Trditve glede obsega izdelka

- (41) Družba Vestas je zahtevala izključitev večjih jeklenih vetrnih stolpov, pri čemer je kot razlog navedla, da ima industrija Unije zmogljivost predvsem za manjše stolpe (⁸).
- (42) Komisija je razlog za zahtevek označila kot neutemeljen, ker ima industrija Unije na splošno proizvodno zmogljivost za vse potrebne velikosti jeklenih vetrnih stolpov, čeprav vsi proizvajalci jeklenih vetrnih stolpov iz Unije ne proizvajajo enakih velikosti. Ugotovila je tudi, da so vsi jekleni vetrni stolpi, ne glede na velikost ali kraj uvoza, z vidika osnovnih fizikalnih in tehničnih lastnosti, končnih uporab in zamenljivosti enaki. Komisija je zato zavrnila zahtevo za izključitev.
- (43) CCCME je navedla, da se izdelek, ki se proizvaja in prodaja na domačem trgu LRK, ter izdelek, ki ga v Uniji proizvaja in prodaja industrija Unije, zaradi razlik v obsegu izdelka ne moreta obravnavati kot podobna izdelka. Po razkritju je zahtevala zmanjšanje obsega izdelka zaradi različnih ureditev in subvencij v Uniji za visoke in nizke stolpe ter pričakovanega povečanja višine jeklenih vetrnih stolpov. Predložila ni nobenih dokazov v zvezi s tem, katere modele stolpov ali katere tehnične značilnosti stolpov bi bilo treba po njenem mnenju izključiti.
- (44) Zgoraj navedena trditev se zavrne. Komisija je navedla, da so različni modeli in vrste v skupini izdelka običajni. Pri izračunu nelojalnega nižanja prodajnih in ciljnih cen ter dampa so ta raznolikost izdelka in morebitne posledične razlike v stroških proizvodnje in cenah v celoti upoštevani v kontrolni številki izdelka. Kot je navedeno v oddelku 2.2, je Komisija ugotovila, da so vsi jekleni vetrni stolpi enaki z vidika osnovnih fizikalnih in tehničnih lastnosti, končnih uporab in zamenljivosti, ki so pomembni dejavniki za določitev zadevnega izdelka.

(⁷) Del vetrnega stolpa je sestavljen iz *jeklenih konstrukcij in jeklenih plošč*, zvitih v valjaste ali konične oblike in zvarjenih skupaj (ali drugače spojenih) tako, da oblikujejo jekleno ohišje, prevlečeno ali ne, končno dodelano ali pobarvano ali ne, ne glede na obdelavo ali način izdelave ter s spojenimi prirobnicami, vrati ali notranjimi ali zunanji elementi ali brez njih (npr. talne obloge/pokrovi, lestve, dvigala, električne razdelilne omarice, električni kabli, napeljave, kabelski snopi za generator v ohišju, notranja osvetlitev ter omarice za orodja in shranjevanje).

(⁸) Referenčna št. t21.001369.

3. DAMPING

3.1 Postopek za določitev normalne vrednosti na podlagi člena 2(6a) osnovne uredbe

- (45) Glede na zadostne razpoložljive dokaze na začetku preiskave, ki so kazali na obstoj znatnega izkrivljanja v smislu člena 2(6a), točka (b), osnovne uredbe v zvezi z LRK, je Komisija menila, da bi bilo primerno začeti preiskavo ob upoštevanju člena 2(6a) osnovne uredbe.
- (46) Da bi Komisija zbrala potrebne podatke za morebitno uporabo člena 2(6a) osnovne uredbe, je v obvestilu o začetku vse proizvajalce izvoznike v LRK pozvala, naj predložijo informacije o vložkih, uporabljenih za proizvodnjo jeklenih vetrnih stolpov. Ustrezne informacije je predložilo pet proizvajalcev izvoznikov.
- (47) Da bi Komisija pridobila informacije, ki so bile po njenem mnenju potrebne za preiskavo v zvezi z domnevnim znatnim izkrivljanjem, je poslala vprašalnik kitajski vladi. Poleg tega je v točki 5.3.2 obvestila o začetku vse zainteresirane strani pozvala, naj izrazijo svoja stališča ter predložijo informacije in dokaze v zvezi z uporabo člena 2(6a) osnovne uredbe v 37 dneh od datuma objave obvestila o začetku v Uradnem listu Evropske unije. Kitajska vlada ni poslala izpolnjenega vprašalnika v roku. Komisija je nato kitajsko vlado obvestila, da bo pri presoji obstoja znatnega izkrivljanja v LRK uporabila razpoložljiva dejstva v smislu člena 18 osnovne uredbe.
- (48) Proizvajalca izvoznika Chengxi Shipyard in Suzhou Titan ter industrijska organizacija CCCME so pripombe o uporabi člena 2(6a) osnovne uredbe navedli v svojih prispevkih v zvezi s prvim obvestilom o virih za določitev normalne vrednosti z dne 1. decembra 2020. Svoje trditve so ponovili v prispevkih v zvezi z drugim obvestilom o virih za določitev normalne vrednosti z dne 8. aprila 2021. Te pripombe so ustrezno obravnavane v oddelku 3.2.1 te uredbe.
- (49) Komisija je v obvestilu o začetku navedla tudi, da bo glede na razpoložljive dokaze morda morala izbrati primerno reprezentativno državo v skladu s členom 2(6a), točka (a), osnovne uredbe, da bi lahko določila normalno vrednost na podlagi neizkrivljenih cen ali referenčnih vrednosti.
- (50) Komisija je 1. decembra 2020 z obvestilom (v nadaljnjem besedilu: prvo obvestilo) ⁽⁹⁾ zainteresirane strani obvestila o zadevnih virih, ki jih je nameravala uporabiti za določitev normalne vrednosti. V navedenem obvestilu je zagotovila seznam vseh proizvodnih dejavnikov, kot so surovine, delo in energija, ki se uporabljajo v proizvodnji zadevnega izdelka. Poleg tega je na podlagi meril, ki služijo kot smernice pri izbiri neizkrivljenih cen ali referenčnih vrednosti, opredelila več možnih reprezentativnih držav, tj. Mehiko, Južno Afriko in Turčijo. Pripombe v zvezi s prvim obvestilom je prejela od vzorčenih proizvajalcev izvoznikov Chengxi Shipyard ⁽¹⁰⁾ in Suzhou Titan ⁽¹¹⁾, CCCME ⁽¹²⁾ ter uporabnika Vestas ⁽¹³⁾. Pripombe so bile obravnavane v drugem obvestilu o virih za določitev normalne vrednosti in so tudi povzete v oddelku 3.2.2 te uredbe.
- (51) Komisija je 8. aprila 2021 z nadaljnjim obvestilom (v nadaljnjem besedilu: drugo obvestilo) ⁽¹⁴⁾ zainteresirane strani obvestila o zadevnih virih, ki jih je nameravala uporabiti za določitev normalne vrednosti, pri čemer je kot najprimernejšo reprezentativno državo opredelila Mehiko. Zainteresirane strani je obvestila tudi, da bo prodajne, splošne in administrativne stroške (PSA-stroške) ter dobiček določila na podlagi razpoložljivih informacij za družbi Arcosa Industries de México, S. de R.L. de C.V., in Speco Wind Power, S.A. de C.V., tj. proizvajalca v reprezentativni državi. Pripombe v zvezi z drugim obvestilom je prejela od družb Chengxi Shipyard ⁽¹⁵⁾ in Suzhou Titan ⁽¹⁶⁾ ter CCCME ⁽¹⁷⁾. Pripombe so obravnavane v oddelku 3.2.2 te uredbe.

⁽⁹⁾ Referenčna št. t20.007979.

⁽¹⁰⁾ Referenčna št. t20.008738.

⁽¹¹⁾ Referenčna št. t20.008722.

⁽¹²⁾ Referenčna št. t20.008655.

⁽¹³⁾ Referenčna št. t21.002365.

⁽¹⁴⁾ Referenčna št. t21.003189.

⁽¹⁵⁾ Referenčna št. t21.003476.

⁽¹⁶⁾ Referenčna št. t21.003443.

⁽¹⁷⁾ Referenčna št. t21.003444.

3.2 Normalna vrednost

3.2.1 Obstoje znatnega izkrivljanja

- (52) Komisija je v nedavnih preiskavah glede jeklarskega sektorja v LRK ⁽¹⁸⁾, pri čemer je jeklo glavni dejavnik proizvodnje vetrnih stolpov, ugotovila, da je bilo prisotno znatno izkrivljanje v smislu člena 2(6a), točka (b), osnovne uredbe. V tej preiskavi je sklenila, da je na podlagi razpoložljivih dokazov primerna tudi uporaba člena 2(6a) osnovne uredbe.
- (53) Komisija je v navedenih preiskavah ugotovila znatno poseganje države v LRK, kar povzroča izkrivljanje učinkovitega dodeljevanja sredstev v skladu s tržnimi načeli ⁽¹⁹⁾. Sklenila je zlasti, da ne samo, da kitajska vlada v sektorju proizvodnje jekla, ki je glavna surovina za proizvodnjo izdelka, ki se pregleduje, ohranja visoko stopnjo lastništva v smislu člena 2(6a), točka (b), prva alineja, osnovne uredbe ⁽²⁰⁾, ampak ji prisotnost države v podjetjih v smislu člena 2(6a), točka (b), druga alineja, osnovne uredbe omogoča tudi, da vpliva na cene in stroške ⁽²¹⁾. Komisija je nadalje ugotovila, da imajo prisotnost države na finančnih trgih in njeno poseganje vanje ter zagotavljanje surovin in vložkov še dodatni učinek izkrivljanja na trgu. Sistem načrtovanja v LRK na splošno dejansko prispeva k temu, da se sredstva usmerjajo v sektorje, ki jih je kitajska vlada opredelila kot strateške ali kako drugače politično pomembne, in se ne dodeljujejo v skladu s tržnimi silami ⁽²²⁾. Komisija je poleg tega sklenila, da kitajska zakonodaja o stečaju in lastnini ne deluje pravilno v smislu člena 2(6a), točka (b), četrta alineja, osnovne uredbe, kar povzroča izkrivljanja zlasti pri ohranjanju plačilno nesposobnih družb in dodeljevanju pravic do uporabe zemljišč v LRK ⁽²³⁾. Prav tako je ugotovila izkrivljanje stroškov plač v jeklarskem sektorju v smislu člena 2(6a), točka (b), peta alineja, osnovne uredbe ⁽²⁴⁾ in izkrivljanje na finančnih trgih v smislu člena 2(6a), točka (b), šesta alineja, osnovne uredbe, zlasti glede dostopa družb do kapitala v LRK ⁽²⁵⁾.

⁽¹⁸⁾ Izvedbena uredba Komisije (EU) 2021/635 z dne 16. aprila 2021 o uvedbi dokončne protidampinške dajatve na uvoz nekaterih varjenih cevi iz železa ali nelegiranega jekla s poreklom iz Belorusije, Ljudske republike Kitajske in Rusije po pregledu zaradi izteka ukrepa v skladu s členom 11(2) Uredbe (EU) 2016/1036 Evropskega parlamenta in Sveta ter Izvedbena uredba Komisije (EU) 2020/508 z dne 7. aprila 2020 o uvedbi začasne protidampinške dajatve na uvoz nekaterih vroče valjanih plošč in kolobarjev iz nerjavnega jekla s poreklom iz Indonezije, Ljudske republike Kitajske in Tajvana.

⁽¹⁹⁾ Glej Izvedbeno uredbo Komisije (EU) 2021/635, uvodni izjavi 149 in 150, in Izvedbeno uredbo Komisije (EU) 2020/508, uvodni izjavi 158 in 159.

⁽²⁰⁾ Glej Izvedbeno uredbo Komisije (EU) 2021/635, uvodne izjave 115–118, in Izvedbeno uredbo Komisije (EU) 2020/508, uvodne izjave 122–127.

⁽²¹⁾ Glej Izvedbeno uredbo Komisije (EU) 2021/635, uvodne izjave 119–122, in Izvedbeno uredbo Komisije (EU) 2020/508, uvodne izjave 128–132. Čeprav se lahko šteje, da pravica ustreznih državnih organov do imenovanja in razrešitve ključnega poslovodnega osebja v podjetjih v državni lasti, kot je določena v kitajski zakonodaji, odraža ustrezne lastniške pravice, so celice KKP v podjetjih v državni lasti in zasebnih podjetjih še en pomemben kanal, prek katerega lahko država vpliva na poslovne odločitve. V skladu s pravom družb LRK je treba v vsaki družbi ustanoviti organizacijo KKP (z vsaj tremi člani KKP, kot je določeno v statutu Komunistične partije Kitajske), družba pa zagotovi potrebne pogoje za dejavnosti organizacije partije. Zdi se, da se v preteklosti ta zahteva ni vedno upoštevala ali strogo izvrševala. Vendar je KKP vsaj od leta 2016 okrepila zahteve po nadzoru nad poslovnimi odločitvami podjetij v državni lasti zaradi političnega načela. Po poročilih naj bi KKP tudi izvajala pritisk na zasebne družbe in zahtevala, naj na prvo mesto postavijo „patriotizem“ in sledijo partijski disciplini. Leta 2017 so poročali o obstoju partijskih celic v 70 % od približno 1,86 milijona družb v zasebni lasti, pri čemer se je vse bolj povečeval pritisk, da morajo imeti organizacije KKP zadnjo besedo pri poslovnih odločitvah v svojih družbah. Ta pravila se na splošno uporabljajo v celotnem kitajskem gospodarstvu, in sicer v vseh sektorjih, vključno s proizvajalci valjane žice in dobavitelji vložkov zanje.

⁽²²⁾ Glej Izvedbeno uredbo Komisije (EU) 2021/635, uvodne izjave 123–129, in Izvedbeno uredbo Komisije (EU) 2020/508, uvodne izjave 133–138.

⁽²³⁾ Glej Izvedbeno uredbo Komisije (EU) 2021/635, uvodne izjave 130–133, in Izvedbeno uredbo Komisije (EU) 2020/508, uvodne izjave 139–142.

⁽²⁴⁾ Glej Izvedbeno uredbo Komisije (EU) 2021/635, uvodne izjave 134–135, in Izvedbeno uredbo Komisije (EU) 2020/508, uvodne izjave 143–144.

⁽²⁵⁾ Glej Izvedbeno uredbo Komisije (EU) 2021/635, uvodne izjave 136–145, in Izvedbeno uredbo Komisije (EU) 2020/508, uvodne izjave 145–154.

- (54) Pritožba je vsebovala informacije o izkrivljanju v jeklarskem sektorju in zlasti o 13. petletnem načrtu za jeklo ter o prednostnem obravnavanju podjetij, dejavnih v jeklarstvu. Poleg tega je pritožba vključevala obsežen seznam podjetij v državni lasti, ki proizvajajo jeklene vetrne stolpe, vključno z naslednjimi kitajskimi proizvajalci originalne opreme: China Shipbuilding Industry Corporation, Dongfang Electric Corporation, Xinjiang Goldwind (ni podjetje v državni lasti, vendar ima država velik lastniški delež), Shanghai Electric (kotira na borzi v Hongkongu in Šanghaju, 63 % pa je v lasti države), Dalian Huarui Heavy Industry, Taiyuan Heavy Machinery Group Co Ltd, Guodian United Power Technology Company Limited, XEMC Windpower (večinski delež ima provinca Hunan, ostale delnice pa so naprodaj na šanghajski borzi), China Datang Corporation in insolventna družba Baoding Tianwei Baobian Electric Co. V pritožbi je navedena tudi zasebna družba Envision Energy, ki ji je banka v državni lasti odobrila kreditno linijo v znesku 50 milijonov RMB.
- (55) Poleg omenjenih proizvajalcev originalne opreme so bili v pritožbi navedeni tudi naslednji kitajski proizvajalci vetrnih stolpov: Chengxi Shipyard Co., Ltd., tj. hčerinska družba družb China State Shipbuilding Corporation in China CSSC Holdings Limited (obe podjetji v državni lasti); Beijing JINGCHENG New Energy Co., Ltd., tj. hčerinska družba podjetja v državni lasti Beijing JINGCHENG Machinery Electric Holding Co., Ltd.; Zhonghang Hongbo Windpower Equipment Co., Ltd., eden od strateških partnerjev družbe AVIC, ki je največje kitajsko podjetje v državni lasti za vesolje in obrambo; China Gezhouba Group Corporation (podjetje v državni lasti); Harbin Hongguang Boiler Group Co., Ltd. (visokotehnoško podjetje na ravni države); Jiangsu Baolong Electromechanical Manufacturing Co., Ltd., eno od ključnih vodilnih podjetij družbe Liyang, ki je nastala z združitvijo dveh nekdanjih podjetij v državni lasti; ter HuaDian Heavy Industries Co., Ltd., katere večinski delež je v lasti kitajske komisije za nadzor in upravljanje premoženja v državni lasti.
- (56) V pritožbi je navedena tudi preiskava, ki jo je ministrstvo ZDA za trgovino opravilo v zvezi z dvema kitajskima družbama (CS Wind in Titan Wind) ⁽²⁶⁾ in pri kateri je bilo ugotovljeno, da imajo neposredne koristi od sektorja proizvodnje vsaj naslednje javne politike: politika posojil industriji obnovljivih virov energije, izvozni krediti za kupce, program „dve leti brez, tri leta polovica“ za podjetja s tujimi naložbami, ugodnosti v zvezi z davkom od dohodkov za podjetja s tujimi naložbami na podlagi geografske lokacije, zakon o davku od dohodkov podjetij, program za raziskave in razvoj, oprostitve uvoznih tarif in DDV za uporabo uvožene opreme, zagotavljanje vroče valjanega jekla, zagotavljanje električne energije za plačilo, nižje od primernega, podporna sredstva za izgradnjo projektne infrastrukture, ki jih zagotavlja komisija za upravljanje gospodarske in tehnološke razvojne cone Lianyungang, nagrada za uspešno plačevanje davkov, nagrada mestu Taicang za zagotavljanje podpore javni kotaciji podjetij, nagrade mestu Taicang za spodbujanje razvoja industrijskega gospodarstva v triletnem obdobju 2010–2012, posebna sredstva za razvoj znanosti in tehnologije ter nagrada družbi Titan Baotou za odlične gradbene projekte na industrijskem razvojnem območju za visoke in nove tehnologije za redke zemljine.
- (57) Komisija je v tej preiskavi proučila, ali je primerno uporabiti domače cene in stroške v LRK ali ne, ker obstaja znatno izkrivljanje v smislu člena 2(6a), točka (b), osnovne uredbe. To je storila na podlagi razpoložljivih dokazov v spisu, vključno z dokazi v poročilu o LRK (v nadaljnjem besedilu: poročilo) ⁽²⁷⁾, ki temeljijo na javno dostopnih virih. Ta analiza je zajemala pregled znatnih poseganj države v gospodarstvo LRK na splošno ter posebne razmere na trgu v zadevnem sektorju, vključno z zadevnim izdelkom. Komisija je te dokazne elemente dodatno dopolnila z lastno raziskavo o različnih merilih, relevantnih za potrditev obstoja znatnega izkrivljanja v LRK.
- (58) Kar zadeva stopnjo lastništva kitajske vlade v smislu člena 2(6a), točka (b), prva alineja, osnovne uredbe, ni podatkov o točnem deležu podjetij v državni lasti in proizvajalcev vetrnih stolpov v zasebni lasti; so pa nekateri veliki kitajski proizvajalci vetrnih stolpov, vključno z družbama Chengxi Shipyard in Fuchuan Yifan, podjetja v državni lasti.

⁽²⁶⁾ Glej dokumenta „Utility Scale Wind Towers From the People's Republic of China: Final Affirmative Countervailing Duty Determination“ (Veliki vetrni stolpi iz Ljudske republike Kitajske: dokončna ugotovitev o uvedbi in določitvi izravnalne dajatve), 77 FR 75978 (26. december 2012) in „Issues and Decision Memorandum for the Final Results of the Expedited First Sunset Review of the Countervailing Duty Order on Utility Scale Wind Towers from the People's Republic of China“ (memorandum o vprašanih in sklepu za dokončno ugotovitev pri pospešenem prvem pregledu zaradi izteka odredbe izravnalne dajatve na velike vetrne stolpe iz Ljudske republike Kitajske), <https://enforcement.trade.gov/frn/summary/prc/2018-10555-1.pdf>.

⁽²⁷⁾ Delovni dokument služb Komisije „Significant Distortions in the Economy of the People's Republic of China for the Purposes of Trade Defence Investigations“ z dne 20. decembra 2017 (SWD(2017) 483 final/2).

- (59) V jeklarskem sektorju, iz katerega izhaja glavni dejavnik proizvodnje vetrnih stolpov, kitajska vlada ohranja znatno stopnjo lastništva. Medtem ko je nominalno število podjetij v državni lasti in zasebnih podjetij skoraj enako, so med petimi kitajskimi proizvajalci jekla, ki so uvrščeni med 10 vodilnih proizvajalcev jekla na svetu, štiri podjetja v državni lasti ⁽²⁸⁾. Čeprav je deset vodilnih proizvajalcev leta 2016 predstavljalo samo okrog 36 % celotne industrijske proizvodnje, je kitajska vlada istega leta določila cilj, da do leta 2025 konsolidira 60–70 % proizvodnje jekla v približno desetih velikih podjetjih ⁽²⁹⁾. To namero je ponovila aprila 2019, ko je napovedala objavo smernic o konsolidaciji jeklarske industrije ⁽³⁰⁾. Posledica take konsolidacije so lahko prisilne združitve dobičkonosnih zasebnih družb z neuspešnimi podjetji v državni lasti ⁽³¹⁾.
- (60) Poleg tega je veliko največjih proizvajalcev v jeklarskem sektorju izrecno navedenih v načrtu za prilagoditev in posodobitev jeklarstva za obdobje 2016–2020. Na primer, kitajsko podjetje v državni lasti Shanxi Taiyuan Iron & Steel Co. Ltd. (v nadaljnjem besedilu: TISCO) na svojem spletišču navaja, da je „velikan na področju železa in jekla“, ki se je „razvil v izjemno obsežen kompleks železa in jekla, ki je povezan z rudarjenjem železa ter proizvodnjo, predelavo, dobavo in trgovanjem železa in jekla“ ⁽³²⁾. Baosteel je še eno pomembno kitajsko podjetje v državni lasti, ki se ukvarja s proizvodnjo jekla in je del nedavno konsolidirane družbe China Baowu Steel Group Co. Ltd. (prej Baosteel Group in Wuhan Iron & Steel) ⁽³³⁾.
- (61) Določena raven poseganja države v industrijo vetrnih stolpov in visok delež podjetij v državni lasti v sektorju vetrnih stolpov in jekla tudi zasebnim proizvajalcem preprečuje, da bi delovali v skladu s tržnimi razmerami. Za javne in zasebne družbe v sektorju vetrnih stolpov dejansko veljajo tudi politični nadzor in smernice, kot je navedeno v uvodnih izjavah 67–74.
- (62) Kar zadeva to, da lahko kitajska vlada zaradi svoje prisotnosti v podjetjih vpliva na cene in stroške v smislu člena 2(6a), točka (b), druga alineja, osnovne uredbe, primeri v nadaljevanju prikazujejo navedeni trend vse višje ravni poseganja kitajske vlade na podlagi prisotnosti države v gospodarskih subjektih v sektorju vetrnih stolpov. Številni proizvajalci vetrnih stolpov na svojih spletiščih izrecno poudarjajo dejavnosti za krepitev partije, imajo v svojih upravah člane partije in poudarjajo svojo povezanost s KKP. Preiskava je razkrila dejavnosti za krepitev partije pri več proizvajalcih vetrnih stolpov, med drugim pri vzorčenem proizvajalcu izvozniku Chengxi Shipyard. Glede na statut družbe China CSSC Holdings Limited, ki ima v lasti 100 % delnic družbe Chengxi Shipyard, je vloga partijskega odbora naslednja: „nadzira in zagotavlja učinkovito izvajanje partijskih in državnih politik v podjetju [...], ob upoštevanju načela kadrov, ki jih upravlja partija, skupaj z načelom operativnega upravljanja članov upravnega odbora, izbranih v skladu z zakonodajo, in načelom operativnih upravljavcev, ki uporabljajo človekove pravice v skladu z zakonodajo, partijska organizacija zagotovi predhodne dogovore ter upravnemu odboru ali generalnemu direktorju predloži mnenja in predloge glede kandidatov, ali pa po opravljeni celoviti preiskavi predloži mnenja in predloge upravnemu odboru in generalnemu direktorju o obstoječih kandidatih, [...], raziskuje zadeve v zvezi z reformo, razvojem in stabilnostjo podjetja in v zvezi z glavnimi dejavnostmi in upravljanjem ter razpravlja o njih [...]“ ⁽³⁴⁾.
- (63) Poleg tega je bilo v preiskavi v zvezi z družbo CS Wind ugotovljeno, da so si prizadevali povečati število članov partije v njej: „Družba CS Wind Power Equipment (Lianyungang) Co., Ltd., v katero je vložen tuji kapital, ima več kot 150 zaposlenih in je včasih imela le 5 članov partije. Zaradi ‚povezovanja stranke in ljudstva‘ je zdaj v družbi več kot 70 članov partije.“ ⁽³⁵⁾

⁽²⁸⁾ Poročilo – poglavje 14, str. 358: 51 % zasebnih družb in 49 % podjetij v državni lasti glede na proizvodnjo ter 44 % podjetij v državni lasti in 56 % zasebnih družb glede na zmogljivost.

⁽²⁹⁾ Na voljo na:

www.gov.cn/zhengce/content/2016-02/04/content_5039353.htm (zadnji ogled 6. maja 2021); https://policycn.com/policy_ticker/higher-expectations-for-large-scale-steel-enterprise/?iframe=1&secret=c8uthafuthefra4e (zadnji ogled 6. maja 2021) in www.xinhuanet.com/english/2019-04/23/c_138001574.htm (zadnji ogled 6. maja 2021).

⁽³⁰⁾ Na voljo na: http://www.xinhuanet.com/english/2019-04/23/c_138001574.htm (zadnji ogled 6. maja 2021) in http://www.jjckb.cn/2019-04/23/c_137999653.htm (zadnji ogled 6. maja 2021).

⁽³¹⁾ Tak primer je bila združitve zasebne družbe Rizhao in podjetja v državni lasti Shandong Iron and Steel leta 2009. Glej pekinško poročilo o jeklu, str. 58, in pridobljeni večinski delež družbe China Baowu Steel Group v družbi Magang Steel junija 2019, glej <https://www.ft.com/content/a7c93fae-85bc-11e9-a028-86cea8523dc2> (zadnji ogled 6. maja 2021).

⁽³²⁾ Profil družbe TISCO: <http://en.tisco.com.cn/CompanyProfile/20151027095855836705.html> (zadnji ogled 2. marca 2020).

⁽³³⁾ Profil družbe Baowu: <http://www.baowugroup.com/en/contents/5273/102759.html> (zadnji ogled 6. maja 2021).

⁽³⁴⁾ http://csscholdings.cssc.net.cn/component_business_scope/index.php?typeid=3.

⁽³⁵⁾ <http://inews.ifeng.com/50078799/news.shtml?&back>.

- (64) Po opisu družbe Fuchuan Yifan je vloga partijskega odbora naslednja: „Člani partije in ključno osebje različnih oddelkov tesno sodelujejo, v celoti zagotavljajo funkcijo pionirskega vzora, aktivno utrjujejo dejanske zmožnosti posameznega oddelka, spodbujajo osebje k doseganju vodilne vloge in odličnosti, obravnavajo prebojne projekte kot izhodišča, se osredotočajo na kohezijo, odpravljajo težave, predstavljajo talente ter znanje in spretnosti, da bi zagotovili dejavno vlogo v zvezi z znižanjem stroškov in povečanjem učinkovitosti družbe, povišanjem njenih dohodkov in zbiranjem sredstev itd., pa tudi zagotovili, da je vsak projekt ustrezno dokončan s kvalitativnega in kvantitativnega vidika.“⁽³⁶⁾
- (65) Poleg tega so bile dejavnosti za okrepitev stranke ugotovljene pri vzorčenih proizvajalcih izvoznikih Penglai Dajin in Shanghai Taisheng Wind Power Equipment.
- (66) Komisija je med preiskavo ugotovila tudi obstoj osebnih povezav med proizvajalci vetrnih stolpov in KKP. Pri preiskavi je bilo ugotovljeno, da so člani KKP med višjim vodstvom v številnih družbah, ki proizvajajo vetrne stolpe, vključno z družbami Chengxi Shipyard (predsednik upravnega odbora in generalni direktor sta člana KKP ter zasedata tudi položaja sekretarja oziroma namestnika sekretarja partijskega odbora), Suzhou Titan (vsaj en član upravnega odbora je član KKP), Fuchuan Yifan (predsednik in podpredsednik upravnega odbora sta člana KKP ter zasedata tudi položaja sekretarja oziroma namestnika sekretarja partijskega odbora) in Shanghai Taisheng Wind Power Equipment (predsednik nadzornega odbora je član KKP).
- (67) Poleg tega so v sektorju vetrnih stolpov uvedene politike, ki diskriminirajo v korist domačih proizvajalcev ali kako drugače vplivajo na trg v smislu člena 2(6a), točka (b), tretja alineja, osnovne uredbe.
- (68) Kitajska vlada obravnava jeklarstvo, iz katere izhaja glavna sestavina vetrnih stolpov, kot ključno industrijo⁽³⁷⁾. To je potrjeno v številnih načrtih, smernicah in drugih dokumentih, osredotočenih na jeklo, ki se izdajajo na nacionalni, regionalni in občinski ravni, na primer v načrtu za prilagoditev in posodobitev jeklarstva za obdobje 2016–2020. V njem je navedeno, da je jeklarstvo „pomemben, temeljni sektor kitajskega gospodarstva, nacionalni temelj“⁽³⁸⁾. Glavne naloge in cilji, določeni v tem načrtu, zajemajo vse vidike razvoja industrije⁽³⁹⁾.
- (69) 13. petletni načrt za gospodarski in družbeni razvoj⁽⁴⁰⁾ predvideva podporo za družbe, ki proizvajajo vrhunske vrste jeklenih izdelkov⁽⁴¹⁾. Osredotočen je tudi na doseganje kakovosti, vzdržljivosti in zanesljivosti izdelkov s podporo družbam, ki uporabljajo tehnologije, povezane s proizvodnjo čistega jekla, natančnim valjanjem in izboljšanjem kakovosti⁽⁴²⁾.
- (70) V katalogu s smernicami za prestrukturiranje industrije (različica iz leta 2011) (sprememba iz leta 2013)⁽⁴³⁾ (v nadaljnjem besedilu: katalog) je jeklarstvo navedeno kot spodbujana industrija.
- (71) Kitajska vlada nadalje usmerja razvoj sektorja v skladu z raznovrstnimi orodji in smernicami politike, ki so med drugim povezani s sestavo in prestrukturiranjem trga, surovinami, naložbami, zmanjšanjem zmogljivosti, obsegom izdelkov, premestitvijo, nadgradnjo itd. S temi in drugimi sredstvi kitajska vlada usmerja in nadzira skoraj vse vidike razvoja in delovanja sektorja⁽⁴⁴⁾. Sedanja težava presežne zmogljivosti je verjetno najbolj jasn prikaz posledic politik kitajske vlade in izkrivljanja, ki izhaja iz tega.

⁽³⁶⁾ Glej članek na spletišču Fujian China News, objavljen novembra 2019, z naslovom „Fujian Yifan: Party building as an engine to give the enterprise a new momentum“ (Fujian Yifan: krepitev partije za zagotovitev novega zagona družbe), na voljo na http://www.fj.chinanews.com/news/fj_hz/2019/2019-11-29/455057.html.

⁽³⁷⁾ Poročilo, del III, poglavje 14, str. 346 in naslednje.

⁽³⁸⁾ Uvod v načrt za prilagoditev in posodobitev jeklarstva.

⁽³⁹⁾ Poročilo, poglavje 14, str. 347.

⁽⁴⁰⁾ The 13th Five-Year Plan for Economic and Social Development of the People's Republic of China (13. petletni načrt za gospodarski in družbeni razvoj Ljudske republike Kitajske) (2016–2020), na voljo na: https://en.ndrc.gov.cn/newsrelease_8232/201612/P020191101481868235378.pdf (zadnji ogled 2. marca 2020).

⁽⁴¹⁾ Poročilo – poglavje 14, str. 349.

⁽⁴²⁾ Poročilo – poglavje 14, str. 352.

⁽⁴³⁾ Katalog s smernicami za prestrukturiranje industrije (različica iz leta 2011) (sprememba iz leta 2013), izdan na podlagi odredbe št. 9 nacionalne komisije za razvoj in reforme z dne 27. marca 2011 in spremenjen v skladu s sklepom nacionalne komisije za razvoj in reforme o spremembi ustreznih klavzul kataloga s smernicami za prestrukturiranje industrije (različica iz leta 2011), izdanim na podlagi odredbe št. 21 nacionalne komisije za razvoj in reforme z dne 16. februarja 2013.

⁽⁴⁴⁾ Poročilo – poglavje 14, str. 375 in 376.

- (72) Vetrna energija prejema podporo tudi na ravni provinc in občin, na primer v 13. petletnem načrtu občine Lianyungang za pomorski gospodarski razvoj je izrecno naveden razvoj te industrije. V načrtu so predvideni „izgradnja industrijske verige opreme za proizvodnjo vetrne energije, spodbujanje in usmerjanje preoblikovanja in nadgradnje številnih vodilnih družb na področju vetrne energije, kot so Guodian Power, Zhongfu Lianzhong, Tianshun Tower in CSWind Power, postopna nadgradnja njihovih tehnologij za razvoj, konstrukcijo in proizvodnjo ter spodbujanje projektov megavatnih lopatic“⁽⁴⁵⁾.
- (73) Kot je razvidno iz navedenega, kitajska vlada dodatno usmerja razvoj sektorja v skladu z raznovrstnimi povezanimi orodji in smernicami politike. Kitajska vlada tako in na druge načine vodi in nadzoruje skoraj vse vidike razvoja in delovanja sektorja.
- (74) Skratka, kitajska vlada je sprejela ukrepe, s katerimi gospodarske subjekte spodbuja k izpolnjevanju ciljev javne politike v podporo spodbujanim industrijam, vključno s proizvodnjo jekla kot glavne surovine za proizvodnjo vetrnih stolpov. Taki ukrepi preprečujejo nemoteno delovanje tržnih sil.
- (75) Ta preiskava ni razkrila nobenih dokazov, da diskriminatorna uporaba ali nezadostno izvrševanje zakonodaje o stečaju in lastnini v skladu s členom 2(6a), točka (b), četrta alineja, osnovne uredbe v sektorju vetrnih stolpov, kot je navedeno zgoraj v uvodni izjavi 53, ne bi vplivala na proizvajalce jeklenih vetrnih stolpov.
- (76) Na sektor vetrnih stolpov vpliva tudi izkrivljanje stroškov plač v smislu člena 2(6a), točka (b), peta alineja, osnovne uredbe, kot je prav tako navedeno zgoraj v uvodni izjavi 53. Navedena izkrivljanja prizadenejo sektor neposredno (pri proizvodnji jeklenih vetrnih stolpov ali glavnih vložkov) in posredno (pri dostopu do kapitala ali vložkov družb, za katere velja isti sistem delovnega prava v LRK)⁽⁴⁶⁾.
- (77) Poleg tega v tej preiskavi ni bil predložen noben dokaz, da poseganje države v finančni sistem v smislu člena 2(6a), točka (b), šesta alineja, osnovne uredbe ne vpliva na sektor vetrnih stolpov, kot je navedeno v uvodni izjavi 53. Zato so zaradi znatnega poseganja države v finančni sistem tržne razmere na vseh ravneh močno prizadete.
- (78) Komisija nazadnje opozarja, da je za proizvodnjo vetrnih stolpov potrebnih več vložkov. Glede na dokaze v spisu so vsi vzorčeni proizvajalci izvozniki veliko večino svojih vložkov nabavili v LRK. Poleg tega je LRK eden od glavnih proizvajalcev jekla – ključne surovine v proizvodnem procesu vetrnih stolpov. Ko proizvajalci vetrnih stolpov kupijo/naročijo te vložke, so cene, ki jih plačajo (in ki so evidentirane kot njihovi stroški), očitno izpostavljene istim sistemskim izkrivljanjem, kot so navedena zgoraj. Dobavitelji vložkov na primer zaposlujejo delovno silo, ki je izpostavljena izkrivljanju. Morda si izposodijo denar, ki je izpostavljen izkrivljanju v finančnem sektorju / pri dodeljevanju kapitala. Poleg tega zanje velja planski sistem, ki se uporablja na vseh ravneh upravljanja in v vseh sektorjih.
- (79) Posledica tega je, da domače prodajne cene vetrnih stolpov niso primerne za uporabo v smislu člena 2(6a), točka (a), osnovne uredbe, zaznamovani pa so tudi vsi stroški vložkov (vključno s surovinami, energijo, zemljišči, financiranjem, delo itd.), saj država z znatnim poseganjem vpliva na oblikovanje njihovih cen, kot je opisano v delih A in B poročila. Opisana poseganja države v zvezi z dodeljevanjem kapitala, zemljišči, delom, energijo in surovinami so dejansko prisotna po vsej LRK. To na primer pomeni, da je vložek, ki je bil sam po sebi proizveden v LRK, z združevanjem številnih proizvodnih dejavnikov izpostavljen znatnemu izkrivljanju. Enako velja za vložke v vložke in tako dalje. Kitajska vlada ali proizvajalci izvozniki v tej preiskavi niso predložili nobenih nasprotnih dokazov ali protargumentov.
- (80) Kot je navedeno v uvodnih izjavah 21 in 47, kitajska vlada ni predložila pripomb ali dokazov, ki bi podpirali ali izpodbijali obstoječe dokaze iz spisa zadeve, vključno s poročilom in dodatnimi dokazi o obstoju znatnih izkrivljanj in/ali ustreznosti uporabe člena 2(6a) osnovne uredbe v obravnavani zadevi, ki jih je predložil pritožnik. V zvezi s pripombami kitajske vlade po končnem razkritju glej uvodne izjave 116 do 123.

⁽⁴⁵⁾ <https://oeoc.jou.edu.cn/info/1121/1017.htm>.

⁽⁴⁶⁾ Glej Izvedbeno uredbo Komisije (EU) 2021/635, uvodne izjave 134-135, in Izvedbeno uredbo Komisije (EU) 2020/508, uvodne izjave 143-144.

- (81) Pripombe glede uporabe člena 2(6a) osnovne uredbe je na začetku predložila CCCME. Naknadno so pripombe v odziv na prvo obvestilo predložile CCCME ter družbi Suzhou Titan in Chengxi Shipyard, ki so predložile pripombe tudi v odziv na drugo obvestilo.
- (82) CCCME je v pripombah glede začetka preiskave najprej predložila naslednje navedbe o določitvi normalne vrednosti v pritožbi:
- (a) pritožnik je predložil nedosledne informacije o deležu jeklenih plošč v stroških proizvodnje jeklenih vetrnih stolpov. V več delih pritožbe je navedel, da jeklene plošče znašajo več kot 40 % stroškov proizvodnje, pri dejanskem izračunu normalne vrednosti pa je pritožnik navedel približno 60 % stroškov proizvodnje;
 - (b) pritožnik je v izračunu normalne vrednosti uporabil neizkrivljene stroške za jeklene plošče v znesku 869 EUR/tono, čeprav so njegovi stroški za to surovino v povprečju znašali le 625 EUR/tono;
 - (c) stopnja dobička v višini 14 %, uporabljena v izračunu normalne vrednosti, na konkurenčnem trgu ni bila mogoča, zato bi bilo treba namesto nje uporabiti razumno stopnjo dobička v višini 6 %;
 - (d) popraviti bi bilo treba tudi stroške na enoto drugih surovin, saj so bili v nekaterih primerih do trikrat višji od stroškov pritožnika. CCCME v zvezi s tem ni predložila nobenih podrobnih informacij in ni pojasnila, na katere surovine se to nanaša.
- (83) Poleg tega je CCCME predlagala, da bi bilo treba glede na pomanjkljivosti izračuna normalne vrednosti, navedene v uvodni izjavi 82, uporabiti alternativno metodologijo izračuna. Navedla je, da bi bilo treba kot osnovo uporabiti ciljno ceno industrije Unije. Stroške dela, na podlagi katerih je določena ciljna cena, bi bilo treba nadomestiti s stroški dela v Turčiji, tj. reprezentativna država, ki jo je predlagal pritožnik, saj so ti stroški dela več kot desetkrat nižji od stroškov dela industrije Unije. Za določitev alternativne normalne vrednosti bi bilo treba dodati ciljni dobiček v višini 10 %, ki ga je pritožnik uporabil pri določitvi ciljne cene. CCCME je opozorila, da bi ta normalna vrednost zagotovila veliko nižjo stopnjo dampinga, kot je povprečna 55-odstotna stopnja, ki jo je izračunal pritožnik, ne da bi predložil dejanski izračun.
- (84) CCCME je pripombe in trditve iz uvodnih izjav 82 in 83 ponovila tudi na zaslišanju in v prispevku po začasni fazi.
- (85) Kar zadeva domnevne pomanjkljivosti iz uvodne izjave 82, je Komisija navedla, da je CCCME očitno napačno razumela podatke v pritožbi in metodologijo za izračun normalne vrednosti v skladu s členom 2(6a) osnovne uredbe:
- (a) navedba pritožnika, da so jeklene plošče predstavljale več kot 40 % stroškov proizvodnje jeklenih vetrnih stolpov, se nanaša na stroške jeklenih vetrnih stolpov, sestavljenih z vsemi notranjimi deli. Glede na pritožbo so ti deli predstavljali 17 % stroškov proizvodnje jeklenih vetrnih stolpov ⁽⁴⁷⁾. V pritožbi je izračun stopnje dampinga temeljil na belih stolpih, tj. stolpih brez notranjih delov, in je torej izključeval tudi stroške dela, povezane s sestavljanjem. Zato Komisija meni, da je večji delež jeklenih plošč v stroških proizvodnje pri izračunu normalne vrednosti mogoče razumno pojasniti;
 - (b) stroški industrije Unije, povezani s surovinami, kot taki niso odločilni za izračun normalne vrednosti. V skladu s prakso Komisije so pomembni stroški, ki jih ima proizvajalec izvoznik, ali stroški reprezentativne države, kadar je normalna vrednost izračunana v skladu s členom 2(6a) osnovne uredbe. Komisija meni, da je pritožnik predložil zadostne dokaze (tj. posnetke zaslona uradnih turških statističnih podatkov o uvozu ⁽⁴⁸⁾) v zvezi s ceno jeklenih plošč na enoto, uporabljeno v izračunu normalne vrednosti;

⁽⁴⁷⁾ Glej str. 19 pritožbe.

⁽⁴⁸⁾ Glej Prilogo R7 (str. 149 priloge) k pritožbi.

- (c) pritožnik je stopnjo dobička, ki jo je uporabil v izračunu normalne vrednosti, določil na podlagi finančnih informacij treh proizvajalcev jeklenih vetrnih stolpov v Turčiji ⁽⁴⁹⁾. Zato je Komisija ugotovila, da je bil dobiček, ki ga je uporabil pritožnik, zadostno utemeljen;
- (d) CCCME je predlagala, naj se popravijo referenčne vrednosti, ki so bile precej višje od stroškov proizvajalcev Unije. Kot je pojasnjeno v točki (b) te uvodne izjave, metodologija v skladu s členom 2(6a) osnovne uredbe temelji na določitvi neizkrivljenih cen ali referenčnih vrednosti in izračunani stroški niso nujno enaki stroškom proizvajalcev Unije.
- (86) Kar zadeva alternativno metodologijo, ki jo je predlagala CCCME, kot je opisano v uvodni izjavi 83, je Komisija ugotovila, da tak izračun normalne vrednosti ne bi bil v skladu z določbami člena 2(6a) osnovne uredbe. Poleg tega se zdi, da je pristop CCCME nedosleden. Kadar so bili stroški nekaterih materialov v Turčiji višji od stroškov industrije Unije, je CCCME predlagala, da se kot referenčna vrednost uporabijo nižji stroški industrije Unije. Kadar pa so bili stroški v Turčiji nižji, zlasti stroški dela, je CCCME predlagala, da se kot referenčno merilo uporabijo stroški v Turčiji. Poleg tega je pritožnik v izračunu normalne vrednosti pravilno uporabil stroške v reprezentativni državi, kot je pojasnjeno v uvodni izjavi 85.
- (87) Na podlagi razlogov, pojasnenih v uvodnih izjavah 85 in 86, je Komisija zavrnila trditve CCCME iz uvodnih izjav 82, 83 in 84.
- (88) Kot je podrobneje pojasnjeno v nadaljevanju, je Komisija v tej preiskavi sklenila, da je bila glede na razpoložljive dokaze in zaradi nesodelovanja kitajske vlade uporaba člena 2(6a) osnovne uredbe primerna.
- (89) CCCME je v pripombah glede začetka preiskave nadalje trdila, da se pritožba močno opira na poročilo, ki je bilo po navedbah CCCME napisano z namenom, da se evropski industriji olajša vložitev pritožb. Zaradi tega namena poročilo ni moglo biti objektivno napisano. CCCME je dodala, da poročilo zaradi tega namena ne izpolnjuje standardov nepristranskih in objektivnih dokazov ter dokazov zadostne dokazne vrednosti. Navedla je tudi, da so v poročilu namerno izpuščene dejanske okoliščine, elementi in sklepne ugotovitve ter da poročilo ni objektivno.
- (90) Poleg tega je CCCME navedla, da je bilo poročilo objavljeno leta 2017, vključno z vsebino in sklici iz leta 2016 in predhodnih let. Sedanja preiskava pa se je začela 21. oktobra 2020, pri čemer je obdobje preiskave v zvezi z dumpingom zajemalo obdobje od julija 2019 do junija 2020. Zato poročilo po navedbah CCCME ne izraža morebitnega izkrivljanja med OP. CCCME je zlasti trdila, da se je poglavje poročila o jeklu nanašalo na obdobje do leta 2017, v pritožbi pa ni bilo prikazano, da je bilo to izkrivljanje še vedno prisotno v poznejših letih, vključno z OP.
- (91) Komisija je navedla, da je poročilo celovit dokument, ki temelji na obsežnih objektivnih dokazih, vključno z zakonodajo, predpisi in drugimi uradnimi dokumenti o politiki, ki jih je objavila kitajska vlada, poročilih tretjih strani, ki so jih pripravile mednarodne organizacije, akademskih študijah in člankih strokovnjakov ter drugih zanesljivih neodvisnih virih. Ker je bilo objavljeno decembra 2017, so imele vse zainteresirane strani dovolj možnosti za ovrženje, dopolnitev ali predložitev pripomb v zvezi s poročilom in dokazi, na katerih temelji. Do zdaj ni nobena stran predložila dokazov o tem, da poročilo temelji na napačnih virih.
- (92) Kar zadeva OP, je Komisija ugotovila, da čeprav je bilo poročilo objavljeno leta 2017, se je večinoma opiralo na kitajske 13. petletne načrte, ki so se uporabljali od leta 2016 do leta 2020 in so torej zajemali OP.
- (93) CCCME je tudi navedla, da je koncept znatnega izkrivljanja v nasprotju s pravom STO, saj v skladu s členom 2.2 protidampinškega sporazuma STO ne obstaja. V skladu s členom 2.2 protidampinškega sporazuma STO se normalna vrednost lahko izračuna le, če „prodaje ni v okviru običajnega poteka trgovanja na domačem trgu države izvoznice“, ali „zaradi določenih tržnih razmer ali majhnega obsega prodaje na domačem trgu države izvoznice“. Znatno izkrivljanje v členu 2.2 protidampinškega sporazuma STO ni navedeno. Poleg tega je CCCME navedla, da člen 2.2 protidampinškega sporazuma STO ne omogoča izračuna normalne vrednosti na podlagi referenčnih vrednosti reprezentativne države ali mednarodnih referenčnih vrednosti, kot je predvideno v členu 2(6a) osnovne uredbe, saj pri izračunu normalne vrednosti dovoljuje le uporabo „stroškov proizvodnje v državi porekla in razumnih zneskov za administrativne, prodajne in splošne stroške ter za dobiček“.

⁽⁴⁹⁾ Glej str. 29 pritožbe.

- (94) Komisija meni, da so določbe iz člena 2(6a) v celoti skladne z zavezami Unije v okviru STO. Kot je izrecno pojasnil pritožbeni organ STO v zadevi DS473 Evropska unija – protidampinški ukrepi za biodizel iz Argentine, pravo STO dovoljuje uporabo podatkov iz tretje države, ki so ustrezno prilagojeni, če je taka prilagoditev potrebna in utemeljena. Zaradi obstoja znatnega izkrivljanja stroški in cene v državi izvoznici niso primerni za izračun normalne vrednosti. V teh okoliščinah ta določba predvideva konstruiranje stroškov proizvodnje in prodaje na podlagi neizkrivljenih cen ali referenčnih vrednosti, vključno s tistimi v primerni reprezentativni državi s stopnjo razvitosti, ki je podobna stopnji v državi izvoznici. Zato je Komisija to trditev zavrnila.
- (95) CCCME je dodala, da je videti, da člen 2(6a) osnovne uredbe krši člen 2.2.1.1 protidampinškega sporazuma STO, saj lahko Komisija v skladu s členom 2(6a) osnovne uredbe zanemari stroške proizvodnje in prodaje v državi izvoznici in neposredno uporabi take podatke v tretji državi. To je v nasprotju z določbami člena 2.2.1.1 protidampinškega sporazuma STO, v katerem je določeno, da: „se stroški običajno računajo na osnovi knjigovodstva, ki ga vodi izvoznik ali proizvajalec, ki je v preiskavi, pod pogojem, da je to knjigovodstvo v skladu s splošno veljavnimi knjigovodskimi načeli v državi izvoza in na razumen način izraža stroške v zvezi s proizvodnjo in prodajo proizvoda, ki je predmet obravnave“. CCCME je svojo trditev podprla s sklicevanjem na sodno prakso STO, zlasti na zadevo DS473 Evropska unija – protidampinški ukrepi za biodizel iz Argentine (v nadaljnjem besedilu: DS473), v kateri je določeno, da morajo preiskovalni organi v izračunu konstruiranih normalnih vrednosti uporabiti stroške izdelka, ki so jih proizvajalci ali izvozniki dejansko imeli, in poročilo odbora DS494 Evropska unija – metodologija prilagajanja stroškov II (Rusija) (v nadaljnjem besedilu: DS494).
- (96) Komisija je opozorila, da se nobena od navedenih zadev STO ne nanaša na člen 2(6a) osnovne uredbe in na pogoje za njegovo uporabo. Dejanske razmere se poleg tega v teh zadevah razlikujejo od razmer in meril, na podlagi katerih je bila uporabljena metodologija v skladu s to določbo osnovne uredbe. Kar zadeva spor STO v zvezi z EU – metodologija prilagajanja stroškov II, je Komisija opozorila, da sta se EU in Rusija pritožili na ugotovitve odbora, ki zato niso dokončne in v skladu s stalno prakso STO nimajo pravnega statusa, saj jih članice STO niso potrdile. V poročilu odbora je v vsakem primeru izrecno navedeno, da določbe člena 2(6a) osnovne uredbe ne spadajo v okvir spora. Odbor je ugotovil, da imajo te določbe drugačen pomen in imajo drugačne pravne posledice kot določbe člena 2(5) osnovne uredbe, ki so bile predmet tega spora, določbe člena 2(6a) pa niso nadomestile določb člena 2(5) ⁽⁵⁰⁾. Te ugotovitve zato niso pomembne za presojo, ali je člen 2(6a) osnovne uredbe združljiv z zadevnimi pravili STO. Iz teh razlogov je bila ta zahteva zavrnjena.
- (97) CCCME je navedene trditve ponovila v pripombah glede prvega obvestila. Tudi družba Suzhou Titan je v svojih pripombah glede prvega obvestila potrdila vse navedene pripombe CCCME.
- (98) Poleg tega je CCCME v pripombah glede prvega obvestila navedla, da je industrija vetrnih stolpov tržno usmerjena, saj je večina proizvajalcev v zasebni lasti, številne surovine se uvažajo iz tujine, nakupne cene notranjih elementov ⁽⁵¹⁾ pa so določene na podlagi neposrednih pogajanj z evropskimi proizvajalci originalne opreme.
- (99) Komisija je opozorila, da se po ugotovitvi, da zaradi obstoja znatnega izkrivljanja v državi izvoznici v skladu s členom 2(6a), točka (b), osnovne uredbe ni primerno uporabiti domačih cen in stroškov v državi izvoznici, normalna vrednost v skladu s členom 2(6a), točka (a), osnovne uredbe za vsakega proizvajalca izvoznika računsko določi glede na neizkrivljene cene ali referenčne vrednosti v primerni reprezentativni državi. Ista določba osnovne uredbe omogoča tudi uporabo domačih stroškov, če se zanesljivo ugotovi, da niso izkrivljeni. Zato so imeli proizvajalci izvozniki možnost predložiti dokaze, da njihovi individualni upravni/operativni stroški in/ali drugi

⁽⁵⁰⁾ Poročilo odbora, EU – metodologija prilagajanja stroškov II (Rusija), WT/DS494/R, odstavki 7.76, 7.80 in 7.81.

⁽⁵¹⁾ Notranji elementi v primeru vetrnih stolpov so dodatni deli vetrnega stolpa, na primer stopnice, električni kabli, ventilatorji, dvigalo, luči in stikala za luči.

stroški vložkov dejansko niso bili izkrivljeni. Kot je pojasnjeno v uvodnih izjavah 52 do 79, je Komisija ugotovila obstoj izkrivljanja v industriji vetrnih stolpov, poleg tega pa ni bilo nobenega dokaza, da proizvodni dejavniki posameznih proizvajalcev izvoznikov niso bili izkrivljeni. Zato so bile te trditve zavrjene.

- (100) Poleg tega je CCCME v pripombah glede drugega obvestila navedla, da mora Komisija v skladu s členom 2(6a) osnovne uredbe za vsakega proizvajalca izvoznika opraviti individualno preiskavo izkrivljanja. Po navedbah CCCME mora Komisija analizirati vsak primer posebej in ugotoviti, (a) ali se domnevno znatno izkrivljanje uporablja za vsakega vzorčenega izvoznika, (b) ali so posamezni vložki in dejavniki proizvodnje, ki jih je sporočil zadevni izvoznik, „izkrivljeni“ in bi jih zato bilo treba nadomestiti s podatki iz drugega vira, in (c) pojasniti, zakaj Komisija podatke iz drugega vira v zvezi s posameznimi vložki ali dejavniki proizvodnje obravnava kot „neizkrivljene“.
- (101) Družba Suzhou Titan je navedene trditve ponovila v pripombah glede drugega obvestila.
- (102) Kot je pojasnjeno v uvodni izjavi 99, se določbe člena 2(6a), če je ugotovljen obstoj znatnega izkrivljanja, *a priori* uporabljajo za vse proizvajalce izvoznike iz LRK in nanašajo na vse stroške v zvezi z njihovimi proizvodnimi dejavniki. Ta določba hkrati omogoča uporabo domačih stroškov, za katere se zanesljivo ugotovi, da znatno izkrivljanje ne vpliva nanje.
- (103) Kar zadeva trditev, da bi morala Komisija dokazati neizkrivljenost stroškov v reprezentativni državi, Komisija v skladu s členom 2(6a), točka (a), osnovne uredbe uporablja le stroške, na katere ne vpliva izkrivljanje v primerni reprezentativni državi. Komisija je objavila dve obvestili za dokumentacijo o proizvodnih dejavnikih ter tako dala stranem veliko priložnosti za pripombe, vključno z izpostavljanjem morebitnih nenormalnosti ali drugih pomislekov, ki morebiti vplivajo na dejavnike proizvodnje v reprezentativni državi ali državah. V tem okviru zainteresirane strani niso imele pomislekov glede ravni različnih dejavnikov proizvodnje v primerni reprezentativni državi, določenih v prvem in drugem obvestilu. Zato so bile te trditve zavrjene.
- (104) Po prvem obvestilu je družba Chengxi Shipyard predložila tudi sklop pripomb glede znatnega izkrivljanja. Ta družba je navedla, da člen 2(6a) osnovne uredbe ni združljiv s pravom STO in je v nasprotju z odločbami Organa STO za reševanje sporov. Družba Chengxi Shipyard je trdila, da oddelek 15 Protokola o pristopu Kitajske k STO članicam STO uvoznicam izjemoma omogoča uporabo metodologije, ki ne temelji na strogi primerjavi z domačimi cenami ali stroški industrije v preiskavi na Kitajskem, vendar je to odstopanje prenehalo veljati 15 let po datumu pristopa, in sicer 11. decembra 2016. Od tega datuma mora Komisija za določitev normalne vrednosti proizvajalcev države izvoznice uporabljati standardno metodologijo, tj. uporabiti le domače cene in stroške države izvoznice, razen če druge določbe sporazumov STO, vključno s protidampinškim sporazumom STO, ne dovoljujejo drugače.
- (105) Družba Chengxi Shipyard je še dodala, da pravo STO ne vsebuje določb, ki bi v primeru Kitajske dopuščale, da se standardna metodologija ne uporabi. Dodala je, da pogoji člena 2 protidampinškega sporazuma STO, zlasti člen 2.2.1 sporazuma, niso združljivi s pogoji člena 2(6a) osnovne uredbe. Pojasnila je, da metodologija, določena v členu 2 protidampinškega sporazuma STO, za določitev normalne vrednosti ne dovoljuje uporabe informacij, razen tistih iz države izvoznice. Če je treba v izjemnih okoliščinah normalno vrednost računsko določiti, je treba podatke v zvezi s proizvodnimi stroški in PSA-stroški in dobički pridobiti od virov v državi izvoznici. V podporo navedenim trditvam se je družba Chengxi Shipyard sklicevala na odločbo v sporu STO EU – biodizel (Argentina), po kateri mora Komisija uporabiti stroške, sporočene v evidencah proizvajalca/izvoznika v skladu s členom 2.2.1.1 protidampinškega sporazuma STO.
- (106) Ta trditev je bila že obravnavana v uvodnih izjavah 94 do 96. Kar zadeva trditev glede protokola o pristopu Kitajske, je Komisija opozorila, da se v protidampinških postopkih v zvezi z izdelki iz Kitajske deli oddelka 15 protokola o pristopu Kitajske k STO, ki se niso iztekli, še naprej uporabljajo pri določanju normalne vrednosti glede na standard tržnega gospodarstva in v zvezi z uporabo metodologije, ki ne temelji na strogi primerjavi s kitajskimi cenami ali stroški. Te trditve so bile zato zavrjene.

- (107) Poleg tega je družba Chengxi Shipyard navedla, da zadevno izkrivljanje ni zadostno podprto z dokazi in da tudi, če obstaja, ne vpliva na vse vidike stroškov družbe Chengxi Shipyard. Zato ni potrebno, da se celotni stroški prilagodijo ali določijo na drugi osnovi. Družba Chengxi Shipyard je navedla, da je poročilo glavni dokaz, na katerem temelji pritožba, ker pa ne vključuje posebnega poglavja o vetrnih stolpih, njegovih ugotovitev ni mogoče samodejno obravnavati kot veljavnih za industrijo vetrnih stolpov.
- (108) V zvezi s trditvijo, da poročilo ne vključuje posebnega poglavja o vetrnih stolpih, je Komisija ugotovila, da obstoj znatnega izkrivljanja, na podlagi katerega se uporablja člen 2(6a) osnovne uredbe, ni povezan z obstojem posebnega sektorskega poglavja, ki bi zajemalo izdelek v preiskavi. Poročilo opisuje različne vrste izkrivljanj v LRK, ki so medsektorske narave in vplivajo na celotno kitajsko gospodarstvo ter zato tudi na cene in/ali surovine in stroške proizvodnje izdelka v preiskavi. Kot je pojasnjeno v uvodnih izjavah 58 do 79, se v industriji vetrnih stolpov uporabljajo številni vladni ukrepi, opisani v poročilu (izkrivljanja, zajeta v petletnih načrtih in drugih dokumentih, izkrivljanja surovin, finančna izkrivljanja itd.), ki so izrecno naštetih v tej uredbi in na katere se ta sklicuje. Poročilo poleg tega ni edini vir dokazov, ki ga je Komisija uporabila pri določitvi, saj se za ta namen uporabljajo tudi dodatni dokazni elementi. V uvodnih izjavah 58 do 74 so poleg znatnih izkrivljanj, ki so že opisana v poročilu, opisana tudi številna izkrivljanja, ki so prisotna v sektorju vetrnih stolpov in/ali vplivajo na surovine in vložke. Tržne razmere ter z njimi povezane politike in načrti, ki povzročajo znatno izkrivljanje, so v sektorju vetrnih stolpov in na področju njihovih stroškov proizvodnje še vedno prisotni. Nobena stran ni predložila dokazov o nasprotnem. Ta trditev je bila zato zavrnjena.
- (109) Družba Chengxi Shipyard je poleg tega v zvezi s šestimi merili, potrebnimi za dokazovanje obstoja znatnega izkrivljanja, navedla, da v pritožbi niso bila omenjena ali se niso nanašala na družbo Chengxi Shipyard. Med merili iz člena 2(6a), točka (b), osnovne uredbe, merila iz prve, četrte, pete in šeste alineje v pritožbi niso bila omenjena in podprta z dokazi. Kar zadeva drugo alinejo, je družba Chengxi Shipyard vsakega posebej analizirala kitajske proizvajalce (originalne opreme) vetrnih stolpov, kot jih je navedel pritožnik (glej uvodno izjavo 54), in sklenila, da informacije niso ustrezno utemeljene ali so zastarele. Dodala je, da tudi če so vse navedene informacije pravilne, ni mogoče določiti točnega razmerja med proizvajalci vetrnih stolpov v državni lasti in zasebnimi podjetji. Ugotovila je, da so vsi največji proizvajalci vetrnih stolpov, vključno z družbami Titan Wind, Shanghai Taisheng, Dajin Heavy Industry, Tianneng Heavy Industries in CS Wind, v zasebni lasti.
- (110) V zvezi z elementom iz člena 2(6a), točka (b), tretja alineja, je družba Chengxi Shipyard navedla, da je bila pri preiskavi ZDA o velikih vetrnih stolpih, med drugimi s poreklom iz Ljudske republike Kitajske, ugotovljeno subvencioniranje dveh specifičnih družb, ki ga ni mogoče ekstrapolirati na druge proizvajalce vetrnih stolpov. Tudi če Komisija ugotovi, da je pri nekaterih vidikih stroškov družbe Chengxi Shipyard prisotno znatno izkrivljanje, bi bilo treba pri izračunu normalne vrednosti kljub temu uporabiti druge vidike stroškov, za katere znatno izkrivljanje ni bilo dokazano. Ker po navedbah družbe Chengxi Shipyard zgoraj navedenih šest elementov v pritožbi ni bilo ustrezno utemeljenih, ni dokazov o izkrivljanjih na trgu jeklenih vetrnih stolpov.
- (111) Nazadnje je družba Chengxi Shipyard navedla, da tudi če Komisija ugotovi, da je pri nekaterih vidikih stroškov družbe Chengxi Shipyard prisotno znatno izkrivljanje, bi bilo treba pri izračunu normalne vrednosti kljub temu uporabiti druge vidike stroškov, za katere znatno izkrivljanje ni bilo dokazano.
- (112) V odgovor na trditve glede zadostnih dokazov v začetni fazi Komisija opozarja, da se je oddelek 3 obvestila o začetku nanašal na številne elemente na kitajskem trgu vetrnih stolpov, da bi se dokazalo, da je nanj vplivalo izkrivljanje v vrednostni verigi vetrnih stolpov v LRK. Komisija je menila, da je seznam dokazov iz obvestila o začetku zadostoval, da se je preiskava na podlagi člena 2(6a) osnovne uredbe upravičeno začela. Ugotavljanje dejanskega obstoja znatnega izkrivljanja in posledična uporaba metodologije iz člena 2(6a), točka (a), osnovne uredbe potekata šele v času začasnega in/ali končnega razkritja. Čeprav je bilo v zvezi z nekaterimi informacijami o izkrivljanju, ki jih je predložil pritožnik, ugotovljeno, da so zastarele, je Komisija v tem primeru dokaze, ki jih je pritožnik predložil o znatnem izkrivljanju, štela za zadostne za začetek preiskave na tej podlagi. V obvestilu o začetku je to v skladu z obveznostjo, navedeno v členu 2(6a), točka (e), osnovne uredbe, jasno navedeno v oddelku 3. Zato je bila trditev družbe Chengxi Shipyard zavrnjena.

- (113) Nazadnje je družba Chengxi Shipyard opozorila, da je v členu 2(6a), točka (b), osnovne uredbe določeno: „Znatno izkrivljanje je izkrivljanje, do katerega pride, kadar sporočene cene ali stroški, vključno s stroški surovin in energije, niso rezultat sil prostega trga, in sicer zaradi znatnega poseganja države“ (poudarek dodan). Družba Chengxi Shipyard je trdila, da poseganje države v industrijo vetrnih stolpov na Kitajskem ni znatno, saj je namen poseganja izgradnja zmogljivosti za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov v LRK in tudi drugje v svetu. Družba predlaga, da se kot znatno opredeli poseganje države, ki je samovoljno. Ko je cilj poseganja odpraviti nedelovanje trga, se ne bi smelo obravnavati kot znatno. Po navedbah družbe Chengxi Shipyard je onesnaženje zaradi energije iz neobnovljivih virov negativen zunanji dejavnik in tretje strani tega onesnaženja nikakor ne morejo zaustaviti ali zmanjšati prek trga, saj ni „trga za onesnaženje“, na katerem bi zadevne tretje strani lahko plačale tovarni, da zmanjša onesnaževanje. V taki situaciji je potrebno posredovanje države, da bi se z obdavčitvijo onesnaževanja ali subvencioniranjem energije iz obnovljivih virov z namenom zmanjšanja stroškov in zagotovitve, da se v družbah uporablja čista energija iz obnovljivih virov, odpravilo nedelovanje trga. Po navedbah družbe Chengxi Shipyard subvencioniranje proizvodnje obnovljivih virov energije zato ni znatno poseganje, saj služi višjemu namenu, in sicer omejitvi onesnaževanja na svetovni ravni. Zato ne pomeni znatnega izkrivljanja v skladu s členom 2(6a), točka (c), osnovne uredbe.
- (114) Kar zadeva pripombo družbe Chengxi Shipyard o konceptu znatnega poseganja države, je Komisija navedla, da za ugotavljanje obstoja znatnega izkrivljanja ni pomembno, ali je cilj subvencij prispevati k pozitivnemu družbenemu, okoljskemu ali gospodarskemu rezultatu, saj bi bilo to samovoljno. Namesto tega se pomembnost subvencij izmeri glede na to, ali so znatne, tj. ali je njihova vrednost velika. Izraz „znaten“ bi bilo treba v tem kontekstu razlagati v skladu s standardno opredelitvijo, ki je „velik glede na obseg, vrednost ali pomembnost“. Ta trditev je bila zato zavrnjena.
- (115) Več zainteresiranih strani je po končnem razkritju predložilo pripombe o uporabi člena 2(6a) osnovne uredbe.
- (116) Prvič, kitajska vlada je navedla, da je poročilo pomanjkljivo, odločitve, sprejete na njegovi podlagi, pa nimajo dejanske in pravne podlage. Natančneje, kitajska vlada je navedla, da dvomi o tem, da bi se poročilo lahko obravnavalo kot uradno stališče Komisije. Kar zadeva dejansko podlago, je poročilo po navedbah kitajske vlade zavajajoče, enostransko in popolnoma neusklajeno z dejanskim stanjem. Poleg tega dejstvo, da je Komisija objavila poročila o državi za nekaj izbranih držav, vzbuja pomisleke glede obravnave po načelu države z največjimi ugodnostmi. Kitajska vlada tudi meni, da opiranje Komisije na dokaze v poročilu ni v skladu z duhom poštene in pravične zakonodaje, saj dejansko pomeni obravnavanje zadeve pred sojenjem.
- (117) Drugič, kitajska vlada je trdila, da izračun normalne vrednosti v skladu s členom 2(6a) osnovne uredbe ni v skladu s protidampinškim sporazumom STO, zlasti s členom 2.2 sporazuma, ki določa izčrpen seznam primerov, v katerih se lahko določi normalna vrednost, pri čemer ti primeri ne vključujejo znatnega izkrivljanja. Poleg tega uporaba podatkov iz primerne reprezentativne države po navedbah kitajske vlade ni v skladu s členom 6.1, točka (b), GATT in členom 2.2.1.1 protidampinškega sporazuma STO, ki določata, da se pri izračunu normalne vrednosti uporabijo stroški proizvodnje v državi porekla.
- (118) Tretjič, kitajska vlada je navedla, da preiskovalne prakse Komisije iz člena 2(6a) osnovne uredbe niso v skladu s pravili STO, če Komisija v nasprotju s členom 2.2.1.1 protidampinškega sporazuma STO ni upoštevala evidenc kitajskega proizvajalca, ne da bi določila, ali so te evidence v skladu s splošno veljavnimi knjigovodskimi načeli na Kitajskem. V zvezi s tem je kitajska vlada opozorila, da sta pritožbeni organ v zadevi DS473 in odbor v zadevi DS494 trdila, da se v skladu s členom 2.2.1.1 protidampinškega sporazuma STO, kadar se evidence izvoznika ali proizvajalca v preiskavi v sprejemljivih mejah natančno in zanesljivo ujemajo z vsemi dejanskimi stroški določenega proizvajalca ali izvoznika za obravnavani izdelek, za te evidence lahko šteje, da „razumno odražajo stroške, povezane s proizvodnjo in prodajo obravnavanega izdelka“, preiskovalni organ pa bi moral uporabiti take evidence za določitev stroškov proizvodnje proizvajalcev v preiskavi.
- (119) Četrtič, kitajska vlada je navedla, da bi Komisija morala biti dosledna in v celoti proučiti, ali v reprezentativni državi obstaja tako imenovano izkrivljanje trga. Če je pripravljena sprejeti podatke reprezentativne države brez take presoje, to pomeni „dvoje standarde“. Kitajska vlada meni, da velja enako za ocenjevanje cen in stroškov industrije EU.

- (120) V zvezi s prvo točko o statusu poročila v skladu z zakonodajo EU je Komisija opozorila, da člen 2(6a), točka (c), osnovne uredbe ne predpisuje določene oblike poročil o znatnem izkrivljanju niti ne opredeljuje načina njihove objav. Spomnila je, da je poročilo tehnični dokument, ki temelji na dejstvih in se uporablja samo v okviru preiskav o trgovinski zaščiti. Zato je bilo primerno izdano kot delovni dokument služb Komisije, saj je zgolj opisne narave in ne izraža političnih stališč, preferenc ali sodb. To ne vpliva na njegovo vsebino, in sicer objektivne vire informacij o obstoju znatnega izkrivljanja v kitajskem gospodarstvu, pomembnega za uporabo člena 2(6a), točka (c), osnovne uredbe. Pripombe o tem, da poročilo temelji na pomanjkljivih dejstvih in je enostransko, so bile obravnavane v uvodni izjavi 91. V odgovor na trditev kitajske vlade v zvezi s kršitvijo klavzule največjih ugodnosti je Komisija opozorila, da se poročilo o državi, kot določa člen 2(6a), točka (c), osnovne uredbe, lahko pripravi za katero koli državo le, kadar ima Komisija utemeljene informacije glede morebitnega obstoja znatnega izkrivljanja v posamezni državi ali posameznem sektorju v tej državi. Decembra 2017, ko so začele veljati nove določbe člena 2(6a) osnovne uredbe, je Komisija imela take informacije glede znatnega izkrivljanja za Kitajsko. Komisija je oktobra 2020 ⁽³²⁾ objavila tudi poročilo o izkrivljanju v Rusiji, ki mu bodo lahko po potrebi sledila še druga poročila. Poleg tega je opozorila, da poročila niso obvezna za uporabo člena 2(6a). V členu 2(6a), točka (c), so opisani pogoji, pod katerimi Komisija objavi poročila o državi, in v skladu s členom 2(6a), točka (d), pritožnikom ni treba uporabiti poročila, niti ni v skladu s členom 2(6a), točka (e), obstoj poročila o državi pogoj za začetek preiskave na podlagi člena 2(6a). V skladu s členom 2(6a), točka (e), za začetek preiskave na navedeni podlagi zadoščajo že zadostni dokazi glede znatnega izkrivljanja v kateri koli državi, ki jih predložijo pritožniki ob izpolnitvi pogojev iz člena 2(6a), točka (b). Pravila glede znatnih izkrivljanj v posameznih državah se torej uporabljajo za vse države brez kakršnih koli razlik in ne glede na obstoj poročila o državi. Ta pravila sama po sebi zato ne kršijo obravnave po načelu največjih ugodnosti.
- (121) Druga in tretja trditev o domnevni nezdružljivosti člena 2(6a) osnovne uredbe s pravom STO, zlasti določbami člena 2.2 in člena 2.2.1.1. protidampinškega sporazuma STO ter ugotovitvami v zadevah DS473 in DS494, sta bili že obravnavani v uvodnih izjavah 94 in 96.
- (122) V zvezi s četrto točko, ki od Komisije zahteva zagotovitev, da na podatke tretjih držav, uporabljene v postopkih Komisije, ne vpliva izkrivljanje na trgu, je Komisija opozorila, da v skladu s členom 2(6a), točka (a), osnovne uredbe normalno vrednost računsko določi na podlagi izbranih podatkov, ki niso domače cene in stroški v državi izvoznici, le, če ugotovi, da taki podatki čim bolj odražajo neizkrivljene cene in stroške. V tem postopku mora Komisija uporabiti le neizkrivljene podatke. V tem smislu so zainteresirane strani pozvane, da v zgodnjih fazah preiskave predložijo pripombe o predlaganih virih za določitev normalne vrednosti. Pri končni odločitvi Komisije o tem, kateri neizkrivljeni podatki bi se morali uporabiti za računsko določitev normalne vrednosti, se navedene pripombe v celoti upoštevajo. Kar zadeva zahtevo kitajske vlade, naj Komisija oceni morebitno izkrivljanje na notranjem trgu EU, Komisija ni razumela pomembnosti te točke v kontekstu ocene obstoja znatnega izkrivljanja v skladu s členom 2(6a) osnovne uredbe.
- (123) Komisija je zato zavrnila trditve kitajske vlade.
- (124) CCCME je poudarila svoje trditve o poročilu iz uvodnih izjav 89 in 90 ter je utemeljitve Komisije iz uvodne izjave 91 označila kot krožne. Ni pa predložila nobenih dodatnih dokazov v zvezi s poročilom, razen navedbe, da so petletni načrti Kitajske le smernice, v katerih so izražena politična stališča za prihodnost. Kot taki ti načrti po njenem mnenju niso zavezujoči, tudi glede na to, da niso sprejeti enako kot zakoni in odloki. Poleg tega je CCCME opozorila, da podobni dokumenti obstajajo tudi v Evropi, tudi med političnimi dokumenti Komisije.

⁽³²⁾ Delovni dokument služb Komisije SWD(2020) 242 z dne 22. oktobra 2020, na voljo na spletnem naslovu https://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2020/october/tradoc_158997.pdf.

- (125) Kar zadeva združljivost člena 2(6a) osnovne uredbe s pravom STO, je CCCME navedla, da se koncept znatnega izkrivljanja iz člena 2(6a) osnovne uredbe ne pojavi v nobenem pravilu iz protidampinškega sporazuma STO ali GATT iz leta 1994. Koncept znatnega izkrivljanja zlasti ne spada v nobeno kategorijo iz člena 2.2 protidampinškega sporazuma STO. V zvezi z uporabo podatkov iz tretje države je CCCME navedla, da čeprav glede na pritožbeni organ v zadevi DS473 uporaba podatkov iz vira zunaj države izvoznice ni prepovedana, Komisija očitno ne upošteva dejstva, da je pritožbeni organ poudaril tudi, da „to ne pomeni, da lahko preiskovalni organ s stroški zunaj države porekla preprosto nadomesti stroške proizvodnje v državi porekla“, ter da „mora preiskovalni organ pri določitvi ‚stroškov proizvodnje v državi porekla‘ v skladu s členom 2.2 protidampinškega sporazuma na podlagi katerih koli informacij, pridobljenih zunaj države, zagotoviti, da se te informacije uporabijo za določitev ‚stroškov proizvodnje v državi porekla‘ in da bo preiskovalni organ zato morda moral te informacije prilagoditi“. Zato CCCME meni, da se ta pristop Komisije zdi neskladen z obveznostjo EU v skladu s členom 2.2 protidampinškega sporazuma STO.
- (126) Poleg tega je CCCME trdila, da se zdi, da člen 2(6a) osnovne uredbe krši tudi člen 2.2.1.1 protidampinškega sporazuma STO, če bo Komisija ponovila enake napake kot v zadevi DS473, saj se njene ugotovitve in utemeljitve v tej preiskavi zdijo zelo podobne kot v zadevi o biodizlu. Komisija je ugotovila, da so cene jekla, ki je glavna surovina v proizvodnji vetrnih stolpov, na Kitajskem izkrivljene, cene jekla, ki jih plačujejo proizvajalci vetrnih stolpov, pa so izpostavljene sistemskim izkrivljanjem. Zato CCCME meni, da Komisija glede na ugotovitev pritožbenega organa v zadevi EU – Biodiesel (Argentina) morda krši tudi člen 2.2.1.1 protidampinškega sporazuma STO.
- (127) CCCME je prav tako opozorila, da je v tretjem pododstavku člena 2(6a)(a) osnovne uredbe jasno določeno, da se ocena vprašanja o znatnem izkrivljanju opravi ločeno za vsakega izvoznika in proizvajalca, pri čemer je edina izjema uporaba vzorčenja. Zato se ni strinjala z izjavo Komisije v uvodni izjavi 102, da „ko je ugotovljen obstoj znatnega izkrivljanja, se določbe člena 2(6a) a priori uporabljajo za vse proizvajalce izvoznike iz Kitajske in nanašajo na vse stroške v zvezi z njihovimi proizvodnimi dejavniki“, ter je od Komisije zahtevala, naj v zvezi s tem izboljša svojo prakso.
- (128) Kar zadeva trditev CCCME glede nezavezujočega značaja kitajskih načrtov, je Komisija opozorila, da kitajski sistem načrtovanja opredeljuje prednostne naloge in predpisuje cilje, na katere se morata osredotočiti centralna in lokalna država. Ustrezni načrti so na voljo na vseh ravneh upravljanja in zajemajo skoraj vse gospodarske sektorje, organi na vsaki ravni upravljanja pa spremljajo izvajanje načrtov na ustrezni nižji ravni upravljanja. Kot je podrobno opisano v poročilu, so cilji, določeni z instrumenti načrtovanja, dejansko zavezujoči, pri čemer so na podlagi sistema načrtovanja viri dodeljeni sektorjem, ki jih vlada določi kot strateške ali drugače politično pomembne, in ne v skladu s tržnimi silami. ⁽⁵³⁾
- (129) Trditve CCCME glede združljivosti člena 2(6a) osnovne uredbe s protidampinškim sporazumom STO in ugotovitvami Organa za reševanje sporov so bile že obravnavane v uvodnih izjavah 94 in 96, vključno s pojasnilom, da se zadeva DS473 ni nanašala na uporabo člena 2(6a) osnovne uredbe. Kar zadeva trditev, da se koncept znatnega izkrivljanja iz člena 2(6a) osnovne uredbe ne pojavi v nobenem pravilu protidampinškega sporazuma STO ali GATT iz leta 1994, je Komisija opozorila, da je osnovna uredba, vključno s členom 2(6a), akt sekundarnega prava EU, kot določa člen 288 Pogodbe o delovanju Evropske unije. V pravu EU ni določeno, da morajo njegovi viri, vključno s sekundarnim pravom, kot so uredbe, temeljiti na mednarodnem pravu ali biti povezani z obveznostmi, ki izhajajo iz mednarodnega prava, kot sta protidampinški sporazum STO ali protokol o pristopu Kitajske k STO.
- (130) Kar zadeva trditev glede individualne ocene znatnega izkrivljanja za posamezne izvoznike, je CCCME le izrazila nestrinjanje s stališčem Komisije, ne da bi predložila nove argumente. Komisija je zato potrdila svoje stališče iz izjav 99 in 102.

⁽⁵³⁾ Poročilo – poglavje 4, str. 41, 42 in 83.

- (131) Družba Chengxi Shipyard je ponovila svoje trditve glede nezdržljivosti člena 2(6a) osnovne uredbe s pravom STO, opisane v uvodni izjavi 104, pri čemer je opozorila, da je odgovor Komisije v uvodnih izjavah 94 in 96 zelo splošen ter ne pojasni izrecno pravne podlage sporazumov STO v podporo uporabi člena 2(6a) osnovne uredbe ter tako odstopa od splošne določbe, jasno določene v sporazumu STO in odločbi organa za reševanje sporov v zadevi DS473. Zato je družba na podlagi izjave Komisije sklepala, da združljivost člena 2(6a) s sporazumi STO utemeljuje na podlagi preostalega dela oddelka 15 protokola o pristopu Kitajske k STO, pri čemer je opozorila, da razkritje Komisije ne izpolnjuje pravnih standardov ustrezne utemeljitve razlogov za uporabo člena 2(6a) osnovne uredbe, ker Komisija ni jasno obrazložila svojega stališča.
- (132) Poleg tega je družba Chengxi Shipyard trdila, da ni bilo dokazano, da nanjo vpliva znatno izkrivljanje, zlasti iz treh razlogov: (i) KKP ne vpliva neposredno na poslovne odločitve družbe, kar velja, čeprav sta predsednik upravnega odbora in generalni direktor družbe Chengxi Shipyard člana KKP ter zasedata položaja sekretarja in namestnika sekretarja partijskega odbora na ravni družbe, (ii) državni delež ali državni predstavniki v upravnem odboru ne pomenijo, da poslovne odločitve družbe ne upoštevajo odzivanja trga na ponudbo in povpraševanje ali da njene operacije niso tržno usmerjene, (iii) obstoj poseganja države ni enakovreden znatnemu izkrivljanju in Komisija ni dokazala, da domnevna medsektorska poseganja kitajske vlade povzročajo znatno izkrivljanje proizvodnih dejavnikov ter posledično vplivajo na stroške in ceno operacij družbe Chengxi Shipyard.
- (133) Komisija v zvezi s trditvami družbe Chengxi Shipyard glede združljivosti člena 2(6a) osnovne uredbe s pravom STO poudarja svoje stališče, da so določbe člena 2(6a) v celoti skladne z obveznostmi Unije v okviru STO. Razlogi za stališče Komisije so jasno navedeni v uvodni izjavi 94. Podobno je Komisija že v uvodni izjavi 106 navedla, da se v protidampinskih postopkih v zvezi z izdelki iz Kitajske deli oddelka 15 protokola o pristopu Kitajske k STO, ki se niso iztekli, še naprej uporabljajo pri določanju normalne vrednosti glede na standard tržnega gospodarstva in v zvezi z uporabo metodologije, ki ne temelji na strogi primerjavi s kitajskimi cenami ali stroški. Zdi se, da je družba Chengxi Shipyard obveznost, da se navedejo razlogi za vsebinsko uporabo člena 2(6a) osnovne uredbe, zamenjala z domnevno obveznostjo, da se pojasni pravna podlaga STO v podporo uporabi člena 2(6a) osnovne uredbe, ki ni samo nepomembna, ampak tudi napačna (glej tudi uvodno izjavo 129). Trditev družbe Chengxi Shipyard, da razkritje Komisije ne izpolnjuje pravnih standardov ustrezne utemeljitve razlogov, je bila zato zavrnjena.
- (134) Trditve družbe Chengxi Shipyard glede pomanjkanja dokazov, da na družbo vpliva znatno izkrivljanje, so bile podrobno obravnavane že v uvodni izjavi 108. Poleg tega je Komisija opozorila, da obstoj znatnega izkrivljanja, zaradi katerega bi bilo treba uporabiti člen 2(6a) osnovne uredbe, ni povezan z obstojem enega specifičnega dejanskega elementa ali specifičnih informacij o specifičnem trgu, ki zajema zadevni izdelek. Kot je dokazano v uvodnih izjavah 52 do 79, je Komisija v zvezi s tem v tej preiskavi ugotovila obstoj znatnega izkrivljanja v industriji vetrnih stolpov in v povezanih sektorjih vložkov. Člen 2(6a), točka (a), osnovne uredbe dovoljuje uporabo domačih stroškov pri računskem določanju normalne vrednosti le, če je med preiskavo zanesljivo ugotovljeno, da niso izkrivljeni. V tem smislu pa družba Chengxi Shipyard ni predložila nobenih zanesljivih dokazov v zvezi s tem, da njeni proizvodni dejavniki niso izkrivljeni. Trditev družbe Chengxi Shipyard je bila zato zavrnjena.
- (135) Ob upoštevanju navedenega so razpoložljivi dokazi pokazali, da cene ali stroški zadevnega izdelka, vključno s stroški surovin, energije in dela, niso bili rezultat sil prostega trga, in sicer zaradi znatnega poseganja države v smislu člena 2(6a), točka (b), osnovne uredbe, kot kaže dejanski ali možni učinek enega ali več zadevnih elementov iz navedenega člena. Na podlagi navedenega in zaradi nesodelovanja kitajske vlade je Komisija sklenila, da v tem primeru ni primerno uporabiti domačih cen in stroškov za določitev normalne vrednosti. Komisija je zato normalno vrednost računsko določila izključno na podlagi stroškov proizvodnje in prodaje, ki odražajo neizkrivljene cene ali referenčne vrednosti, v tem primeru torej na podlagi ustreznih stroškov proizvodnje in prodaje v ustreznih reprezentativni državi v skladu s členom 2(6a), točka (a), osnovne uredbe, kot je obravnavano v naslednjem oddelku.

3.2.2 Reprezentativna država

3.2.2.1 Splošne pripombe

- (136) Izbira reprezentativne države je temeljila na naslednjih merilih v skladu s členom 2(6a) osnovne uredbe:
- stopnji gospodarskega razvoja, ki je podobna stopnji v LRK. Komisija je za ta namen uporabila države, ki imajo podoben bruto nacionalni dohodek na prebivalca kot LRK glede na podatkovno zbirko Svetovne banke o razvrstitvi držav ⁽⁵⁴⁾;
 - proizvodnji zadevnega izdelka v navedeni državi;
 - razpoložljivosti ustreznih javnih podatkov v reprezentativni državi;
 - če je več možnih reprezentativnih držav, imajo prednost države z ustrezno ravno socialne zaščite in varstva okolja, če je to ustrezno.
- (137) Kot je pojasnjeno v uvodnih izjavah 50 in 51, je Komisija izdala dve obvestili za spis o virih za določitev normalne vrednosti. V teh obvestilih so bili opisani dejstva in dokazi, na katerih temeljijo ustrezna merila, ter obravnavane pripombe, prejete od zainteresiranih strani, o teh elementih in ustreznih virih. V drugem obvestilu je Komisija zainteresirane strani obvestila, da namerava razmisliti o uporabi Mehike kot primerne reprezentativne države v tem primeru, če bo potrjen obstoj znatnega izkrivljanja na podlagi člena 2(6a) osnovne uredbe.

3.2.2.2 Stopnja gospodarskega razvoja, ki je podobna stopnji v LRK

- (138) Komisija je v prvem obvestilu opredelila Brazilijo, Malezijo, Mehiko, Turčijo in Južno Afriko kot države s stopnjo gospodarskega razvoja, ki je podobna stopnji v LRK, ter države, za katere je znano, da proizvajajo zadevni izdelek. Svetovna banka je vse te države na podlagi bruto nacionalnega dohodka (BND) uvrstila med države z višjim srednjim dohodkom, podobno kot LRK.
- (139) Družba Chengxi Shipyard je v pripombah glede prvega obvestila navedla, da BND na prebivalca ni ustrezen kazalnik za oceno stopnje gospodarskega razvoja države. Namesto tega bi morala Komisija svoje ugotovitve oblikovati na podlagi bruto domačega proizvoda (BDP) na prebivalca glede na pariteto kupne moči. V tem kontekstu je družba navedla, da bi bila Indija primernejša reprezentativna država, saj je z vidika BDP na prebivalca glede na pariteto kupne moči leta 2019 bolj podobna LRK kot Turčija, ki jo je predlagal pritožnik. Poleg tega je Indija bolj podobna LRK, kadar se primerja BDP na prebivalca glede na pariteto kupne moči na zaposlenega, pri čemer se upošteva produktivnost v vseh treh državah. Družba Vestas je tudi navedla, da je Indija primerna reprezentativna država z enako stopnjo razvoja kot LRK.
- (140) V drugem obvestilu je Komisija v zvezi s tem ugotovila, da osnovna uredba določa, da mora imeti reprezentativna država podobno stopnjo razvoja kot država izvoznica. Ne vsebuje pa nobene dodatne zahteve za izbiro primerne reprezentativne države. Komisija se je odločila, da je ustrezní vir teh informacij podatkovna zbirka Svetovne banke. Ta zbirka podatkov je Komisiji zagotovila zadostno število potencialno primernih reprezentativnih držav, ki imajo podobno stopnjo razvoja, da se izbere najprimernejši vir neizkrivljenih stroškov in cen. Poleg tega je to razvrstitev, ki temelji na objektivnem merilu in se dosledno uporablja v vseh protidampinskih zadevah, ko določitev normalne vrednosti temelji na določbah člena 2(6a) osnovne uredbe, to pa zagotavlja enotnost in enako obravnavanje v različnih postopkih.
- (141) Poleg tega Svetovna banka uporablja BND pri razvrščanju gospodarstev v skupine po prihodku, ker upošteva metodologijo za operativno posojilno politiko Svetovne banke. Ker upošteva vse dohodke, ki prihajajo v nacionalno gospodarstvo, ne glede na njihov izvor, ustrezno odraža celotno gospodarsko dejavnost v državi. Družba Chengxi Shipyard v vsakem primeru ni pojasnila, kako in zakaj bi BDP na prebivalca glede na pariteto kupne moči in ne BND na prebivalca ustrezneje izražal podobno stopnjo razvoja kot vir, ki ga je uporabila Komisija, ter svoje trditve ni drugače utemeljila ali dokazala.

⁽⁵⁴⁾ Odprti podatki Svetovne banke – višji srednji dohodek, na voljo na spletnem naslovu <https://data.worldbank.org/income-level/upper-middle-income> (zadnji ogled 12. aprila 2021).

- (142) Ker Indija med obdobjem preiskave ni bila vključena v isto kategorijo razvrstitve Svetovne banke, ni bilo mogoče šteti, da izpolnjuje merilo iz člena 2(6a), točka (a), prva alineja, osnovne uredbe. Zato je Komisija trditev zavrnila.
- (143) Družba Chengxi Shipyard je v pripombah glede drugega obvestila ponovila svoje stališče, da BND na prebivalca ni ustrezen kazalnik gospodarskega razvoja. Prvič, družba je trdila, da je BND vključeval prihodke od dejavnosti v tujini, ki niso bili pomembni za oceno gospodarskega razvoja. Drugič, družba je navedla, da kazalnik, bodisi BND bodisi BDP, izražen v USD za namen primerjave različnih držav, ni ustrezen za oceno gospodarskega razvoja. Ta ocena bi bila izkrivljena zaradi ravni cen v državah s sicer podobnim obsegom proizvodnje in zaradi nihanja menjalnih tečajev. Družba je tudi priznala, da je učinke sprememb ravni cen (inflacija) in nihanja menjalnih tečajev delno ublažila metoda Atlas, ki jo Svetovna banka uporablja pri razvrščanju držav v skupine (Country and Lending Groups). Nazadnje je družba navedla, da je ob upoštevanju navedenih pripomb z vidika gospodarskega razvoja Indija bolj podobna LRK kot Turčija.
- (144) Družba Chengxi Shipyard je v pripombah o končnem razkritju ponovila svoje stališče, da bi bil BDP na prebivalca glede na pariteto kupne moči primeren kazalnik za oceno gospodarske primerljivosti med državami z vidika stopnje gospodarskega razvoja in da bi Indija torej lahko bila primerna reprezentativna država.
- (145) Komisija je pojasnila, da čeprav bi morala biti stopnja razvoja reprezentativne države podobna stopnji države izvoznice, ni bilo obvezno izbrati reprezentativno državo, ki je državi izvoznici čim bolj podobna z vidika gospodarskega razvoja, merjenega v BND na prebivalca ali v BDP na prebivalca glede na pariteto kupne moči. Poleg tega je Komisija navedla, da so BND na prebivalca in BDP na prebivalca glede na pariteto kupne moči ter več drugih priznani kazalniki za merjenje gospodarskega razvoja držav. V zvezi s tem je poudarila, da je razvrstitev držav, ki jo je določila Svetovna banka, zagotovila skupino potencialnih reprezentativnih držav, ki se je redno posodabljala ter je bila oblikovana na podlagi objektivnih meril in usklajene metodologije. Nazadnje je Komisija ponovila, da je razvrstitev držav Svetovne banke ustrezen vir informacij, ki zagotavlja enotnost in enako obravnavo v različnih postopkih. Ker Indija v obdobju preiskave ni bila razvrščena med države z višjim srednjim dohodkom in na podlagi navedenih premislekov je Komisija zavrnila trditev družbe Chengxi Shipyard.
- (146) V pripombah glede drugega obvestila sta CCCME in družba Suzhou Titan navedli, da bi bilo treba Indijo obravnavati kot potencialno reprezentativno državo, čeprav je Svetovna banka ni razvrstila med države z višjim srednjim dohodkom. V zvezi s tem so se strani sklicevale na pregled zaradi izteka protidampinskih ukrepov, uvedenih na uvoz sulfanilne kisline s poreklom iz LRK, pri katerem je Komisija uporabila Indijo kot reprezentativno državo. CCCME je te trditve ponovila v pripombah in na zaslišanju počasni fazi.
- (147) Komisija je navedla, da je bilo pri preiskavi v okviru pregleda zaradi izteka ukrepa ugotovljeno, da se sulfanilna kislina proizvaja le v štirih gospodarstvih po vsem svetu (v Indiji, LRK, Uniji in Združenih državah Amerike). Ker se sulfanilna kislina ni proizvodila v nobeni državi z višjim srednjim dohodkom, se je Komisija odločila, da bo Indijo uporabila kot vir ustreznih neizkrivljenih cen in referenčnih vrednosti v skladu s členom 2(6a), točka (a), osnovne uredbe. Situacija v obravnavanem primeru je drugačna. Komisija je lahko opredelila dovolj proizvajalcev v državah s podobno stopnjo gospodarskega razvoja kot LRK. Informacij o neizkrivljenih cenah ali referenčnih vrednostih torej ni bilo treba iskati zunaj skupine držav z višjim srednjim dohodkom. Zato je Komisija trditev zavrnila.

3.2.2.3 Proizvodnja izdelka v preiskavi

- (148) V pritožbi je pritožnik navedel, da se izdelek v preiskavi proizvaja v Turčiji.
- (149) Komisija je analizirala druge države z isto stopnjo razvoja kot LRK ter opredelila proizvajalce jeklenih vetrnih stolpov v še štirih državah, in sicer v Braziliji, Maleziji, Mehiki in Južni Afriki.
- (150) Komisija je v prvem obvestilu sporočila te ugotovitve zainteresiranim stranem.

- (151) Družba Chengxi Shipyard je v pripombah glede prvega obvestila navedla pet proizvajalcev jeklenih vetrnih stolpov v Indiji. Kot je pojasnjeno v uvodnih izjavah 140 do 142 in 145, je bilo ugotovljeno, da stopnja razvoja Indije ni enaka stopnji LRK, zato Indija ni primerna reprezentativna država. Komisija zato ni analizirala niti dejavnosti domnevnih proizvajalcev jeklenih vetrnih stolpov v Indiji niti razpoložljivosti in kakovosti njihovih finančnih informacij.

3.2.2.4 Razpoložljivost ustreznih javnih podatkov v reprezentativni državi

- (152) Komisija je proučila razpoložljivost in kakovost ustreznost javnih podatkov v petih potencialnih reprezentativnih državah, kjer je bila ugotovljena proizvodnja izdelka v preiskavi. Ta analiza je bila usmerjena predvsem v razpoložljivost in kakovost finančnih informacij ter razpoložljivost in kakovost podatkov o proizvodnih dejavnostih.
- (153) Komisija je v zvezi s finančnimi informacijami, na podlagi katerih so se določili PSA-stroški in dobiček za izračun normalne vrednosti, analizirala razpoložljive informacije. Proučila je zlasti, ali so se finančne informacije nanašale na zadnje obdobje, ali so bile revidirane ali ne, ali so bile na voljo v individualni ali konsolidirani obliki in ali so bile družbe dobičkonosne.
- (154) V zvezi s podatki o proizvodnih dejavnostih je Komisija proučila razpoložljivost podatkov o uvozu, delež uvoza s poreklom iz LRK in držav, ki niso članice STO, ter obstoj izkrivljanja, ki bi lahko vplivalo na ceno proizvodnih dejavnikov. Analiza je bila osredotočena na najpomembnejše proizvodne dejavnike.

(a) Finančne informacije

- (155) Komisija je v prvem obvestilu navedla, da so bile potencialno primerne finančne informacije o proizvajalcih jeklenih vetrnih stolpov javno dostopne le v Mehiki, Južni Afriki in Turčiji. Nadalje je navedla, da finančne informacije vseh opredeljenih proizvajalcev jeklenih vetrnih stolpov v Braziliji in Maleziji ter nekaterih proizvajalcev jeklenih vetrnih stolpov v Turčiji niso bile na voljo za obdobje preiskave, tj. bile so zastarele, ali pa so družbe ustvarjale izgubo. Glede na to je Komisija nadalje analizirala razpoložljivost in kakovost finančnih informacij proizvajalcev jeklenih vetrnih stolpov v Mehiki, Južni Afriki in Turčiji ob upoštevanju pripomb zainteresiranih strani v zvezi s prvim obvestilom iz uvodne izjave 50.
- (156) CCCME in Suzhou Titan sta v pripombah glede prvega obvestila navedli, da Komisija ne bi smela izključiti podatkov družbe, ki ustvarja izgubo, če je ta položaj razumen in neizkrivljen. Namesto tega bi morala v reprezentativni državi, kjer so bili na voljo računovodski izkazi več družb, pri določitvi povprečnih PSA-stroškov in dobička upoštevati dobičkonosne družbe in družbe, ki ustvarjajo izgubo.
- (157) Komisija je ugotovila, da so zastareli tudi finančni podatki vseh proizvajalcev, ki ustvarjajo izgubo in so bili v prvem obvestilu opredeljeni v potencialnih reprezentativnih državah. Komisija je zato navedla, da je ta trditev postala brezpredmetna. V vsakem primeru je navedla, da družbe, ki so ustvarjale izgubo, niso kazale razumne stopnje dobička v skladu s členom 2(6a), točka (a), zadnji pododstavek, osnovne uredbe. Zato je bila ta trditev zavržena tudi na materialni podlagi.
- (158) Družba Chengxi Shipyard je v pripombah glede prvega obvestila navedla, da finančni podatki mehiškega proizvajalca Arcosa Industries de México, S. de R.L. de C.V., in južnoafriškega proizvajalca GRI Wind Steel South Africa (Pty.) Ltd. niso primerni za določitev PSA-stroškov in dobička, ker so bili podatki na voljo le v konsolidiranih računovodskih izkazih. Po navedbah družbe Chengxi Shipyard to vprašanje ni zadevalo proizvajalcev v Turčiji in Indiji.
- (159) Komisija je najprej navedla, da Indija ni bila opredeljena kot primerna potencialna reprezentativna država. Poleg tega dejstvo, da so bili finančni podatki nekaterih proizvajalcev na voljo v konsolidirani obliki, ni samo po sebi pomenilo, da se ti podatki ne bi smeli uporabiti kot vir neizkrivljenih PSA-stroškov in dobička. Ravno nasprotno, razpoložljive računovodske izkaze je treba analizirati vsakega posebej.

- (160) V zvezi s tem je Komisija v drugem obvestilu pojasnila, da je opredelila dva proizvajalca vetrnih stolpov v Mehiki. Individualne lokalne finančne informacije družbe Speco Wind Power, S.A. de C.V. (v nadaljnjem besedilu: družba Speco), so bile pridobljene v publikaciji Global Financials, ki jo objavlja družba Dun & Bradstreet (v nadaljnjem besedilu: družba D&B) ⁽⁵⁵⁾, in zagotovljene zainteresiranim stranem v Prilogi III k prvemu obvestilu. Družba je proizvajala le vetrne stolpe in je bila leta 2019 dobičkonosna. Na podlagi lokalnih finančnih informacij je bilo mogoče določiti PSA-stroške, pa tudi finančne in druge odhodke ter prihodke. Konsolidirani finančni izkazi družbe Arcosa Industries de México, S. de R.L. de C.V. (v nadaljnjem besedilu: družba Arcosa) so bili vzeti s spleta ⁽⁵⁶⁾. Konsolidirana skupina je bila dejavna na treh poslovnih področjih: gradbeništvo, energetska oprema in prevoz. Pod okriljem družbe Energy Equipment Group (v nadaljnjem besedilu: družba EEG) je konsolidirana skupina proizvajala in prodajala vetrne stolpe, z njimi povezane konstrukcije ter rezervoarje za skladiščenje in distribucijo ⁽⁵⁷⁾. Družba EEG je zaposlovala 55 % zaposlenih v skupini ⁽⁵⁸⁾ ter ustvarjala 48 % konsolidiranih prihodkov in stroškov skupine ⁽⁵⁹⁾. Prihodki od prodaje vetrnih stolpov in z njimi povezanih konstrukcij znašajo 75 % prihodkov družbe EEG ⁽⁶⁰⁾. PSA-stroški (vključno z amortizacijo), ki jih je imela družba EEG in ki so bili ustvarjeni na konsolidirani ravni leta 2019, so znašali približno 13 % (izraženo kot odstotek stroškov prodaje) ⁽⁶¹⁾. Družba EEG in konsolidirana skupina sta obe ustvarili dobiček na ravni približno 10 % ⁽⁶²⁾. Navedena analiza je pokazala, da je odsek, ki zajema predvsem proizvodnjo in prodajo jeklenih vetrnih stolpov, precej prispeval k vsem dejavnostim družbe in dosegel uspešnost, ki je bila podobna uspešnosti celotne družbe. Ti zneski so se zato šteli za razumne v smislu člena 2(6a), točka (a), zadnji pododstavek, osnovne uredbe.
- (161) V drugem obvestilu je Komisija nadalje navedla, da je v Južni Afriki opredelila enega proizvajalca vetrnih stolpov, tj. družbo GRI Wind Steel South Africa (Pty) Ltd. Računovodski izkazi te družbe so bili na voljo v konsolidirani in združeni obliki na ravni njenega delničarja Hulisani ⁽⁶³⁾. V letnem celovitem poročilu pa niso bile predložene zadostne podrobnosti o proizvajalcu vetrnih stolpov v okviru skupine. Navedeno je bilo le, da je bil proizvajalec jeklenih vetrnih stolpov dobičkonosen v finančnem letu od marca 2019 do februarja 2020 ⁽⁶⁴⁾. Komisija torej ni mogla oceniti njegove uspešnosti in prispevka h konsolidiranim finančnim rezultatom. Zato je ugotovila, da konsolidirani računovodski izkazi družbe Hulisani niso primerni za določitev PSA-stroškov in dobička v tej preiskavi.
- (162) Ne nazadnje je Komisija v drugem obvestilu analizirala šest proizvajalcev jeklenih vetrnih stolpov, opredeljenih v Turčiji. Javno dostopni so bili le finančni podatki dveh proizvajalcev. Posamezni lokalni računovodski izkazi družbe ATES Çelik Insaat Taahhut Proje Muhendislik Sanayi ve Ticaret A.Ş. so bili na voljo v publikaciji Global Financials, ki jo objavlja družba D&B, in zagotovljeni zainteresiranim stranem v Prilogi III k prvemu obvestilu. Družba je bila leta 2019 dobičkonosna. Na podlagi lokalnih izkazov je bilo mogoče določiti PSA-stroške, pa tudi finančne prihodke in odhodke. Posamezni lokalni računovodski izkazi družbe Çimtaş Çelik İmalat Montaj ve Tesizat A.Ş. (v nadaljnjem besedilu: družba Çimtaş Çelik), ki so bili na voljo v publikaciji Global Financials, ki jo objavlja družba D&B, so bili zastareli. Vendar pa so bili konsolidirani računovodski izkazi na ravni delničarja ENKA na voljo na spletu ⁽⁶⁵⁾ v revidirani in/ali nerevidirani obliki za vsa četrletja v obdobju preiskave. Kljub temu je bilo ugotovljeno, da konsolidirani računovodski izkazi niso zagotovili dovolj podrobnosti o uspešnosti proizvajalca jeklenih vetrnih stolpov ali njegovem prispevku k uspešnosti konsolidirane skupine. Družba Çimtaş Çelik je spadala v odsek gradbeništva ⁽⁶⁶⁾. Čeprav je odsek gradbeništva k skupnim konsolidiranim prihodkom prispeval skoraj 60 % ⁽⁶⁷⁾, ni bilo jasno, kako je uspešnost tega odseka izražala uspešnost proizvajalca jeklenih vetrnih stolpov. Računovodski izkazi niso vključevali nobenih podrobnosti o sestavi odseka. Narava dejavnosti v tem odseku je bila

⁽⁵⁵⁾ Na voljo na <https://www.dnb.com/ie/products/finance-credit-risk/global-financials.html> (zadnji ogled 16. aprila 2021).

⁽⁵⁶⁾ Letno poročilo za leto 2019 na voljo na [https://s2.q4cdn.com/158938184/files/doc_financials/2019/ar/NC10009566-ARCOSA-INC._10K_E-bookproof_2020_V1-\(002\).pdf](https://s2.q4cdn.com/158938184/files/doc_financials/2019/ar/NC10009566-ARCOSA-INC._10K_E-bookproof_2020_V1-(002).pdf) (zadnji ogled 16. aprila 2021).

⁽⁵⁷⁾ Prav tam, str. 15.

⁽⁵⁸⁾ Prav tam, str. 19.

⁽⁵⁹⁾ Prav tam, str. 43 in 44.

⁽⁶⁰⁾ Prav tam, str. 47.

⁽⁶¹⁾ Prav tam, str. 47 in 60.

⁽⁶²⁾ Prav tam, str. 47 in 60.

⁽⁶³⁾ Na voljo na <https://hulisani.co.za/wp-content/uploads/2020/06/Hulisani-Integrated-Report-2020.pdf> (zadnji ogled 6. marca 2021).

⁽⁶⁴⁾ Prav tam, str. 70.

⁽⁶⁵⁾ Na voljo na <https://www.enka.com/investor-relations/financial-data/> (zadnji ogled 6. marca 2021).

⁽⁶⁶⁾ Konsolidirani računovodski izkazi za leto, ki se je končalo 31. decembra 2019 (str. 21), na voljo na <https://www.enka.com/investor-relations/financial-data/> (zadnji ogled 6. marca 2021).

⁽⁶⁷⁾ Prav tam, str. 45.

lahko precej raznolika. Proizvajalec jeklenih vetrnih stolpov je dejansko bil le eden od 39 družb v konsolidirani skupini ⁽⁶⁸⁾, razvrščenih v odsek gradbeništva. Zato je Komisija ugotovila, da konsolidirani računovodski izkazi družbe ENKA niso primerni za določitev PSA-stroškov in dobička v tej preiskavi.

- (163) Družba Chengxi Shipyard je v pripombah glede drugega obvestila navedla, da so finančne informacije dveh proizvajalcev jeklenih vetrnih stolpov v Mehiki zelo pomanjkljive. Trdila je, da čeprav je odsek družbe Arcosa, ki ga predstavlja družba EEG, ustvaril 48 % konsolidiranih prihodkov, je veliko manj kot polovica teh prihodkov izhajalo iz prodaje jeklenih vetrnih stolpov, saj je družba EEG vključevala tudi proizvodnjo in prodajo povezanih konstrukcij. Poleg tega je družba Chengxi Shipyard opozorila, da družba Arcosa jeklenih vetrnih stolpov ni proizvajala le v Mehiki, ampak tudi v Združenih državah Amerike (ZDA), ter da ni bilo mogoče določiti deleža prihodkov in PSA-stroškov, ki bi se lahko pripisali prodaji na domačem mehiškem trgu. Kar zadeva družbo Speco, je navedla, da ni bilo mogoče določiti deleža prihodkov in PSA-stroškov od prodaje na mehiškem trgu.
- (164) Komisija je navedla, da družba ni predložila nobenih dokazov v podporo svojim trditvam glede prispevka prodaje jeklenih vetrnih stolpov k prihodkom, ki jih je ustvarila družba EEG. Komisija je priznala, da je družba Arcosa proizvajala jeklene vetrne stolpe v Mehiki in ZDA. Ker je bila proizvodna zmogljivost (merjena po območjih) v Mehiki precejšnja (40 % ⁽⁶⁹⁾), je Komisija kljub temu ugotovila, da finančne informacije zaradi dejstva, da je del proizvodnje jeklenih vetrnih stolpov potekal v ZDA, niso bile neustrezne. Komisija je menila, da je primerno uporabiti informacije o skupnih PSA-stroških in dobičku obeh mehiških proizvajalcev jeklenih vetrnih stolpov, saj bi javno dostopne finančne informacije redko, če sploh, zagotovile nadaljnjo razčlenitev prihodkov in PSA-stroškov po trgih (domači in izvozni), zlasti v okviru poslovnih odsekov, ki poročajo. Družba v vsakem primeru ni predlagala nobenega drugega primernega proizvajalca jeklenih vetrnih stolpov v Mehiki za določitev PSA-stroškov in dobička. Zato je Komisija zavrnila trditve družbe Chengxi Shipyard in potrdila uporabo finančnih informacij obeh mehiških proizvajalcev jeklenih vetrnih stolpov za določitev PSA-stroškov in dobička.
- (165) Družba Chengxi Shipyard je po končnem razkritju ponovno poudarila, da finančne informacije družbe Arcosa niso ustrezen vir neizkrivljenih PSA-stroškov in dobička. Trdila je, da so bile informacije neustrezne zlasti zato, ker je družba Arcosa jeklene vetrne stolpe proizvajala v Mehiki in ZDA, ter zaradi dejstva, da je družba EEG vključevala tudi proizvodnjo konstrukcij stolpov in rezervoarjev za distribucijo. Poleg tega je navedla, da na zvišanje prihodkov družbe Arcosa leta 2019 ni vplivalo le povečanje proizvodnje jeklenih vetrnih stolpov, ampak tudi drugi dejavniki. Ne nazadnje, družba je opozorila, da so bile finančne informacije družbe Arcosa za leto 2020 ob končnem razkritju že na voljo.
- (166) Kot je navedeno v uvodnih izjavah 160 in 164, je Komisija sklenila, da čeprav del proizvodnje jeklenih vetrnih stolpov ni potekal v reprezentativni državi, je bilo primerno uporabiti podatke družbe. Ker niso bile predložene nove utemeljitve, je Komisija potrdila zavrnitev te trditve. Komisija je tudi potrdila, da so bili finančni rezultati skupine EEG zaradi velikega deleža podsegmenta jeklenih vetrnih stolpov in z njimi povezanih konstrukcij v prihodkih te skupine reprezentativni za proizvodnjo jeklenih vetrnih stolpov, saj je na zvišanje prihodkov delno vplivalo povečanje obsega proizvodnje jeklenih vetrnih stolpov. Ne nazadnje, Komisija je ugotovila, da je ob upoštevanju vladnih ukrepov, zaradi katerih se je upočasnilo nameščanje novih zmogljivosti vetrne energije v Mehiki, kot je obravnavano v uvodnih izjavah 196 do 199, bolj preudarno, da se neizkrivljeni PSA-stroški in dobiček določijo le na podlagi računovodskih izkazov za leto 2019.
- (167) Družba Suzhou Titan je po končnem razkritju navedla, da finančne informacije družbe Arcosa niso primeren vir neizkrivljenih PSA-stroškov in dobička, ker družba Arcosa proizvaja jeklene vetrne stolpe zunaj Mehike. Poleg tega je opozorila, da velik del prihodkov mehiške odvisne družbe izhaja iz operacij znotraj skupine, dobičkonosnost te odvisne družbe pa je le 2,4 %.

⁽⁶⁸⁾ Prav tam, str. 20 in 21.

⁽⁶⁹⁾ Letno poročilo za leto 2019 (str. 14) na voljo na [https://s2.q4cdn.com/158938184/files/doc_financials/2019/ar/NC10009566-ARCO-SA-INC_10K_E-bookproof_2020_V1-\(002\).pdf](https://s2.q4cdn.com/158938184/files/doc_financials/2019/ar/NC10009566-ARCO-SA-INC_10K_E-bookproof_2020_V1-(002).pdf) (zadnji ogled 6. marca 2021).

- (168) Poleg svojega sklepa o proizvodnji jeklenih vetrnih stolpov družbe Arcosa zunaj Mehike, kot je naveden v uvodni izjavi 166, je Komisija ugotovila, da je zaradi velikega deleža prihodkov znotraj skupine v skupnih prihodkih mehiške odvisne družbe primerneje uporabiti konsolidirane in združene računovodske izkaze družbe Arcosa, iz katerih so izključene transakcije znotraj skupine ⁽⁷⁰⁾. V tem primeru je treba tudi opozoriti, da stopnja dobičkonosnosti, ki jo je izračunala družba Suzhou Titan, ni pomembna. Družba je poslovni dobiček izrazila kot delež prihodkov, čeprav ga je treba za izračun normalne vrednosti izraziti kot delež stroškov prodanega blaga, katerega vrednost ni bilo mogoče določiti na podlagi finančnih informacij družbe Arcosa v zvezi z njenimi operacijami v Mehiki.
- (169) Na podlagi razlogov, pojasnenih v uvodnih izjavah 166 in 168, je Komisija zavrnila trditve družb Chengxi Shipyard in Suzhou Titan iz uvodnih izjav 165 in 167.
- (b) Izkrivljanje v zvezi s proizvodnimi dejavniki
- (170) Komisija je v prvem obvestilu sklenila, da se glede na evidenco OECD o izvoznih omejitvah za industrijske surovine ⁽⁷¹⁾ za izvoz odpadnega jekla (oznaki HS 7204 41 in 7204 49) do leta 2017 v Južni Afriki uporablja zahteva za izdajo dovoljenja, v Maleziji pa zahteva za izdajo dovoljenja in izvozni davek (najnovejše razpoložljive informacije).
- (171) V zvezi s tem je Komisija v drugem obvestilu izključila Južno Afriko na podlagi dejstva, da finančne informacije proizvajalca jeklenih vetrnih stolpov v Južni Afriki niso bile primerne za določitev PSA-stroškov in dobička, kot je pojasnjeno v uvodni izjavi 161. Poleg tega je Komisija ugotovila, da so bile javno dostopne finančne informacije proizvajalca jeklenih vetrnih stolpov v Maleziji precej zastarele. Ker o proizvodnji v Maleziji ni pridobila nobenih dodatnih informacij, je tudi to državo izključila iz nadaljnjih premislekov. Zato so se izvozne omejitve, opredeljene v prvem obvestilu, v tem primeru šteje za nepomembne.
- (172) Zainteresirane strani so v pripombah glede prvega obvestila navedle, da niti Mehika niti Južna Afrika ali Turčija niso primerne reprezentativne države, saj se v njih izvajajo različni ukrepi, ki naj bi izkrivljali trg proizvodnih dejavnikov in/ali trg energije iz obnovljivih virov. Te trditve so podrobno pojasnjene v uvodnih izjavah 173, 179, 181, 184 in 189.
- (173) Družbe CCME, Chengxi Shipyard in Suzhou Titan so v pripombah glede prvega obvestila navedle, da Južna Afrika zaradi zaščitnih ukrepov za jeklo, ki jih je sprejela, ni primerna reprezentativna država, saj bi ti ukrepi lahko izkrivljali uvozne cene jeklenih izdelkov, ki se uporabljajo v proizvodnji jeklenih vetrnih stolpov. Poleg tega je družba Chengxi Shipyard navedla, da so se taki zaščitni ukrepi izvajali tudi v Mehiki in Turčiji, pri čemer je stran v primeru Turčije dejansko opozorila le na začasno opustitev koncesij v zvezi z Unijo kot odziv na zaščitne ukrepe za jeklo, ki jih je uvedla Unija.
- (174) Komisija je v drugem obvestilu navedla, da je bila Južna Afrika že opredeljena kot neprimerna zaradi pomanjkanja javno dostopnih finančnih informacij katerih koli proizvajalcev jeklenih vetrnih stolpov. Zato je menila, da so trditve o Južni Afriki brezpredmetne.
- (175) V zvezi s Turčijo je Komisija ugotovila, da stran ni predložila nobenih dokazov v podporo svoji trditvi o obstoju zaščitnih ukrepov za jeklo. Dejansko je ugotovila, da je Turčija aprila 2018 začela preiskavo za uvedbo zaščitnih ukrepov za jeklo ⁽⁷²⁾, vendar jo je maja 2019 prekinila, ne da bi uvedla ukrepe ⁽⁷³⁾. Kar zadeva začasno opustitev koncesij, ni stran predložila nobenih dokazov v zvezi s tem, zakaj in v kakšnem obsegu bi dodatna tarifa na uvoz nekaterih jeklenih izdelkov s poreklom iz Unije izkrivljala turški trg jekla, zaradi česar bi bili statistični podatki o uvozu neustrezen vir neizkrivljenih referenčnih vrednosti.

⁽⁷⁰⁾ Glej opombe h konsolidiranim in združenim računovodskim izkazom (opomba 1, str. 65) letnega poročila za leto 2019, na voljo na [https://s2.q4cdn.com/158938184/files/doc_financials/2019/ar/NC10009566-ARCOSA-INC._10K_E-bookproof_2020_V1-\(002\).pdf](https://s2.q4cdn.com/158938184/files/doc_financials/2019/ar/NC10009566-ARCOSA-INC._10K_E-bookproof_2020_V1-(002).pdf) (zadnji ogled 4. oktobra 2021).

⁽⁷¹⁾ Na voljo na https://qdd.oecd.org/subject.aspx?Subject=ExportRestrictions_IndustrialRawMaterials (zadnji ogled 30. novembra 2020).

⁽⁷²⁾ Na voljo na https://docs.wto.org/dol2fe/Pages/FE_Search/FE_S_S009-DP.aspx?language=E&CatalogueId-List=247074,246544,245272,244985,243640,241597,240044,239544,238039,237441&CurrentCatalogueIdIndex=3&FullTextHash=&HasEnglishRecord=True&HasFrenchRecord=True&HasSpanishRecord=True (zadnji ogled 16. marca 2021).

⁽⁷³⁾ Na voljo v uradnem listu z dne 7. maja 2019 (str. 17) na spletnem naslovu <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2019/05/20190507.pdf> (zadnji ogled 16. marca 2021).

- (176) Kar zadeva Mehiko, je Komisija v drugem obvestilu navedla, da se je družba Chengxi Shipyard pri svojih domnevah opirala na članek, objavljen v publikaciji Metal Bulletin, v katerem je navedeno, da je Mehika v skladu z odlokom z dne 25. marca 2019 „ponovno uvedla 15-odstotno zaščitno dajatev na uvoz nekaterih jeklenih izdelkov iz držav, s katerimi ni sklenila sporazumov o prosti trgovini“. Komisija je ugotovila, da je Mehika 25. marca 2019 izdala odlok o spremembi uvoznih tarif, določenih z zakonom o splošnih uvoznih in izvoznih dajatvah ⁽⁷⁴⁾. S tem odlokom je Mehika za omejeno obdobje 180 dni za države z največjimi ugodnostmi zvišala veljavno dajatev na nekatere jeklene izdelke, vključno z jeklenimi ploščami (oznaki HS 7208 51 in 7208 52), z 0 % na 15 %. Zvišanje veljavne dajatve za države z največjimi ugodnostmi je v skladu z odlokom temeljilo na členu II Splošnega sporazuma o tarifah in trgovini (GATT).
- (177) Poleg tega tarife niso bile uvedene po preiskavi za uvedbo zaščitnih ukrepov in niso presegle stopnje vezanih tarif v višini 35 %, ki se jim je Mehika zavezala v skladu s pravili STO ⁽⁷⁵⁾. Zato je Komisija menila, da obstoj teh ukrepov ni utemeljeval izključitve Mehike iz analize potencialnih reprezentativnih držav.
- (178) Domneve o obstoju zaščitnih ukrepov za jeklo v Mehiki in Turčiji so zato bile zavrnjene.
- (179) Družbi CCME in Suzhou Titan sta v pripombah glede prvega obvestila navedli, da Mehika ni primerna reprezentativna država, saj je uvedla protidampinške ukrepe na uvoz jeklenih vetrnih stolpov s poreklom iz Kitajske.
- (180) Komisija je v drugem obvestilu navedla, da strani nista predložili konkretnih dokazov v zvezi s tem, kako in v kakšnem obsegu bi dejstvo, da je Mehika za izdelek v preiskavi uvedla protidampinške ukrepe, vplivalo na njeno reprezentativnost ter zakaj se zaradi teh okoliščin ne bi več smela obravnavati kot primerna. Komisija je zato te trditve štela za neutemeljene in jih je zavrnila.
- (181) Družba Chengxi Shipyard je v pripombah glede prvega obvestila navedla, da sta trga z električno energijo v Mehiki in Južni Afriki izkrivljena, saj na njih prevladujejo podjetja v državni lasti. Po drugi strani pa je zainteresirana stran trdila, da na trgih z električno energijo v Turčiji in Indiji tako izkrivljanje ni prisotno. Predložila je dokaze, da 95 % električne energije v Južni Afriki dobavlja podjetje v državni lasti ESKOM.
- (182) Komisija je v drugem obvestilu proučila trditev in ugotovila, da je mehiški proizvajalec električne energije Comisión Federal de Electricidad (v nadaljnjem besedilu: družba CFE), ki je v državni lasti, k skupni proizvodnji električne energije v Mehiki prispeval manj kot 80 % ⁽⁷⁶⁾. Glede na informacije, ki jih je predložila družba Chengxi Shipyard, je delež podjetij v državni lasti pri proizvodnji električne energije v Indiji znašal nekoliko več kot 80 %, tj. podobno kot v Mehiki. Po navedbah zainteresirane strani je bil trg električne energije v Indiji dovolj liberaliziran. Poleg tega je Komisija ugotovila, da je proizvajalec električne energije EÜAŞ, ki je v državni lasti, imel v lasti nekoliko več kot 20 % proizvodne zmogljivosti v Turčiji ⁽⁷⁷⁾. Komisija je navedla, da zgolj dejstvo, da na trgu prevladujejo podjetja v državni lasti, brez kakršnih koli dodatnih pojasnil in dokazov, da dejanske cene osnovnih vložkov ne upoštevajo tržnih sil, samo po sebi ni dovolj za izključitev te države kot nereprezentativne. V takih primerih mora spis vključevati dokaze, da so na dejanske cene zadevnega vložka lahko vplivali drugi premisleki, kot so preferenčne politike za nekatere industrijske panoge ali drugo znatno poseganje države, ki niso rezultat sil prostega trga. V vsakem primeru je Komisija upoštevala dejstvo, da električna energija zajema le majhen delež (približno 1 %) skupnih stroškov proizvodnje jeklenih vetrnih stolpov. Zato izkrivljenost cen zadevnega vložka tudi v primeru dokazov sama po sebi ne bi bila razlog za to, da se Mehika (ali katera koli druga država) v tem primeru dokončno zavrne kot potencialna reprezentativna država. Morebitno izkrivljanje v sektorju električne energije v Mehiki bi bilo kvečjemu vprašanje, ki bi ga bilo treba proučiti v kontekstu uporabe druge referenčne vrednosti za ta dejavnik.

⁽⁷⁴⁾ Na voljo v uradnem listu Mehike na http://dof.gob.mx/nota_detalle.php?codigo=5555007&fecha=25/03/2019 (zadnji ogled 16. marca 2021).

⁽⁷⁵⁾ Informacije o vezanih tarifah se lahko pridobijo prek orodja STO za prenos tarif, na voljo na <http://tariffdata.wto.org/ReportersAndProducts.aspx> (zadnji ogled 16. marca 2021).

⁽⁷⁶⁾ Letno poročilo družbe CFE za leto 2019 (str. 82) na voljo na <https://www.cfe.mx/finanzas/reportes-financieros/Reportes%20Anuales%20Documentos/Informe%20Anual%202019.pdf?csf=1&e=t8GHzG> (zadnji ogled 16. marca 2021).

⁽⁷⁷⁾ Letno poročilo družbe EÜAŞ za leto 2019 (str. 18) na voljo na <https://www.euas.gov.tr/TR-yillik-raporlar> (zadnji ogled 16. marca 2021).

- (183) Komisija je zato zavrnila trditve glede Mehike in Turčije, v zvezi z Južno Afriko pa je ugotovila, da je že neprimerna zaradi pomanjkanja razpoložljivih finančnih informacij.
- (184) Družba Vestas je v pripombah glede prvega obvestila trdila, da je Turčija za projekte na področju energije iz obnovljivih virov uvedla zahtevo glede lokalne vsebine in/ali zagotovila višje zagotovljene odkupne cene, za katere velja zahtevana lokalna vsebina.
- (185) Komisija je v drugem obvestilu proučila domneve o zahtevi glede lokalne vsebine v Turčiji ob upoštevanju njenega pomena kot omejitve za najpomembnejši proizvodni dejavnik, tj. jeklene plošče, in druge proizvodne dejavnike ter ne nazadnje tudi za dobičkonosnost turških proizvajalcev jeklenih vetrnih stolpov.
- (186) Komisija je ugotovila, da je bila zahteva glede lokalne vsebine prenesena v razmere na turškem trgu z vetrno energijo v dvojnem smislu:
- (a) za proizvajalce vetrne energije so bile določene zagotovljene odkupne cene. Vlagatelji, ki so izpolnili zahtevo glede lokalne vsebine, so bili upravičeni do višje zagotovljene odkupne cene ⁽⁷⁸⁾. V obdobju preiskave se je uporabljala tarifa v višini 7,00 centa USD/kWh. Če bi se jekleni vetrni stolp proizvedel lokalno, bi se tarifa lahko zvišala za 0,60 centa USD/kWh. Če bi se poleg jeklenega vetrnega stolpa lokalno proizvedli tudi lopatice, generator in elektronska oprema ter vsa strojna oprema, bi se lahko zagotovljena odkupna cena povišala na največ 11,00 centa USD/kW;
 - (b) med letom 2017 in koncem obdobja preiskave je turška vlada objavila tri razpise za vetrne elektrarne v okviru novega naložbenega modela za obnovljive vire energije, t. i. Renewable Energy Designated Areas (določena območja energije iz obnovljivih virov, YEKA) ⁽⁷⁹⁾. Ponudniki, ki jim je bilo oddano naročilo v okviru razpisov YEKA, so morali izpolniti zahtevo glede lokalne vsebine v zvezi s poreklom vložkov, uporabljenih v proizvodnji turbin, jeklenih vetrnih stolpov in lopatic, ter v zvezi z državljanstvom zaposlenih.
- (187) Komisija je v drugem obvestilu navedla, da bi se zahteva glede lokalne vsebine, ki se uporablja za jeklene vetrne stolpe, lahko izpolnila le s pridobivanjem jeklenih plošč, ki so najpomembnejša surovina, na domačem trgu. Zato uvozne cene jeklenih plošč morda niso izražale cen tistih vrst jeklenih plošč, ki so bile dejansko uporabljene pri proizvodnji jeklenih vetrnih stolpov. Poleg tega se je zaradi obveznosti pridobivanja na domačem trgu zmanjšala konkurenca na trgu vložkov za proizvodnjo jeklenih vetrnih stolpov, kar je lahko povzročilo izkrivljenost domačih cen teh vložkov. Posledično so bile cene vložkov zaradi zmanjšane konkurence najverjetneje višje in so verjetno izkrivljale stroške proizvodnje ter s tem tudi PSA-stroške in dobičkonosnost proizvajalcev jeklenih vetrnih stolpov v Turčiji.
- (188) Komisija je zato navedla, da je trg z vetrno energijo, vključno s proizvodnjo vetrnih stolpov, lahko izkrivljala uporaba zahteve glede lokalne vsebine v Turčiji ter da zato ni ustrezen za določitev neizkrivljenih cen in stroškov, zlasti za najpomembnejši vložek.
- (189) Družba Vestas je v pripombah glede prvega obvestila tudi navedla, da Turčija ni primerna reprezentativna država zaradi omejene razpoložljivosti nekaterih surovin (težkih plošč), ki je bila lahko razlog za višje cene teh surovin, in zaradi neobstoja zmogljivosti za proizvodnjo velikih jeklenih vetrnih stolpov.
- (190) Ker stran teh trditev ni podprla z dokazi, Komisija pa je že sklenila, da je bil turški trg morda izkrivljen zaradi zahteve glede lokalne vsebine, Komisija v zvezi s temi trditvami ni sprejela nobenih sklepov.
- (191) CCCME in družba Suzhou Titan sta v pripombah glede drugega obvestila navedli, da bi morala Turčija ostati potencialna reprezentativna država. Trdili sta zlasti, da je bil del jeklenih plošč, uvoženih pod posebnimi oznakami blaga, ki je bil namenjen za proizvodnjo jeklenih vetrnih stolpov in zato morda izkrivljen, majhen. Navedli sta, da bi morala Komisija za opredelitev, ali je zahteva glede lokalne vsebine vplivala na uvozno ceno, primerjati uvozno ceno jeklenih plošč v Turčiji in uvozno ceno jeklenih plošč v drugih državah. CCCME je v svojih pripombah in na zaslišanju po začasni fazi ponovila, da bi bilo treba Turčijo še naprej obravnavati kot potencialno reprezentativno stran.

⁽⁷⁸⁾ Na voljo na <https://tyrkiet.um.dk/~media/tyrkiet/pdf%20files/wind%20energy%20in%20turkey%202020.pdf?la=en> (zadnji ogled 16. marca 2021).

⁽⁷⁹⁾ Glej str. 18–20, na voljo na https://www.shura.org.tr/wp-content/uploads/2019/01/SHURA_Opportunities-to-strengthen-the-YEKA-auction-model-for-enhancing-the-regulatory-framework-of-Turkeys-power-system.pdf (zadnji ogled 16. marca 2021).

- (192) Komisija je navedla, da uvozna cena jeklenih plošč v drugih državah ne ustreza ceni, ki bi v Turčiji obveljala v tržnih razmerah, na katere ni vplivala zahteva glede lokalne vsebine. Poleg tega zahteva glede lokalne vsebine ni vplivala le na ceno jeklenih plošč za proizvodnjo jeklenih vetrnih stolpov, ampak je tudi preprečila konkurenco uvoženih jeklenih plošč za proizvodnjo jeklenih vetrnih stolpov. Te tržne razmere so lahko oblikovale odločitve o proizvodnji, ki so jih sprejeli proizvajalci jeklenih plošč, in so tako vplivale tudi na ceno jeklenih plošč za druge uporabe. Poleg tega so lahko bili izkrivljeni tudi PSA-stroški in dobiček turških proizvajalcev jeklenih vetrnih stolpov, saj se zahteva glede lokalne vsebine ni nanašala le na vložke, ampak tudi na delo. Zato je Komisija trditev zavrnila.
- (193) Poleg navedenih pripomb zainteresiranih strani o trgovinskih omejitvah je Komisija v drugem obvestilu proučila obstoj trgovinskih omejitev v Mehiki v zvezi z vložki, ki se uporabljajo v proizvodnji jeklenih vetrnih stolpov. Pri tem se je oprla na evidenco OECD o izvoznih omejitvah za industrijske surovine ⁽⁸⁰⁾ in odložišče podatkov Market Access Map ⁽⁸¹⁾. Ugotovljene niso bile nobene trgovinske omejitve, ki naj bi jih Mehika uvedla za glavne vložke.
- (194) CCCME in družba Suzhou Titan sta v pripombah glede drugega obvestila navedli, da je bila uvozna cena jeklenih plošč v Mehiki znatno izkrivljena, ker je bila marca 2019 uvedena 15-odstotna uvozna dajatev. Družba CCCME je to trditev ponovila na zaslišanju in v pripombah po začasni fazi.
- (195) Komisija je proučila trditev. Kot je pojasnjeno v uvodnih izjavah 176 in 177, je Komisija v drugem obvestilu ocenila zvišanje uvozne dajatve, ki se uporablja za jeklene plošče, in ugotovila, da je Mehika veljavno dajatev za države z največjimi ugodnostmi zvišala z 0 % na stopnjo (15 %), ki ni presegala pogodbene dajatve za države z največjimi ugodnostmi, ki se ji je Mehika zavezala v okviru STO. Uporaba uvozne dajatve se torej v tem primeru ne more šteti za izkrivljanje ali kršitev obveznosti Mehike. Komisija je zato trditev zavrnila.
- (196) Družba Chengxi Shipyard je v pripombah glede drugega obvestila navedla, da Mehika ni primerna reprezentativna država, ker je njen trg z energijo iz obnovljivih virov znatno izkrivljen. V zvezi s tem se je stran sklicevala na naslednje ukrepe, ki jih je sprejela mehiška vlada:
- četrta dražba za energijo iz obnovljivih virov je bila najprej odložena (december 2018) in pozneje odpovedana (februar 2019);
 - izdajanje certifikatov za čisto energijo je bilo oktobra 2019 razširjeno na proizvajalce energije iz obnovljivih virov, ki so začeli delovati pred avgustom 2014, kar je bilo v nasprotju s ciljem spodbujanja novih naložb v energijo iz obnovljivih virov;
 - družba CFE, ki je proizvajalec električne energije v državni lasti in lastnica prenosnega omrežja, je junija 2020 proizvajalcem energije iz obnovljivih virov zvišala pristojbine za prenos;
 - javni organ Centro Nacional de Control de Energía, odgovoren za operativni nadzor prenosnega omrežja in trga za veleprodajo električne energije, je aprila 2020 odložil testiranje novih projektov na področju vetrne in sončne energije ter njihovo povezovanje z omrežjem;
 - mehiško ministrstvo za energijo je objavilo resolucijo, s katero je vladi dodelilo večji nadzor nad tem, kdo lahko proizvaja energijo, kje se ti proizvodni objekti lahko nahajajo in koliko električne energije lahko proizvedejo.
- (197) Komisija je proučila trditev. Prvič, navesti je treba, da regulacija določenega sektorja gospodarstva na podlagi zakonov in predpisov ne pomeni nujno izkrivljanja trga. Zainteresirana stran v tem primeru ni predložila nobenih dokazov v zvezi s tem, zakaj, kako in v kakšnem obsegu so vladne politike iz uvodne izjave 196 vplivale na (uvozne) cene proizvodnih dejavnikov, uporabljenih v proizvodnji jeklenih vetrnih stolpov, ter na PSA-stroške in dobiček proizvajalcev jeklenih vetrnih stolpov v Mehiki med obdobjem preiskave. Nekateri ukrepi so verjetno odvrčali od prihodnjih naložb (višje tarife za prenos, odložitev testiranja novih projektov na področju energije iz obnovljivih virov in njihovega povezovanja z omrežjem) ali jih celo preprečili (odpoved četrte dražbe za energijo iz obnovljivih virov) ter so zato v obdobju po preiskavi posredno vplivali na dobičkonosnost mehiških proizvajalcev jeklenih vetrnih stolpov. Kljub temu je Komisija navedla, da so omejitve začele v celoti veljati šele po obdobju

⁽⁸⁰⁾ Na voljo na https://qdd.oecd.org/subject.aspx?Subject=ExportRestrictions_IndustrialRawMaterials (zadnji ogled 16. marca 2021).

⁽⁸¹⁾ Na voljo na <https://www.macmap.org/en/query/regulatory-requirement> (zadnji ogled 16. marca 2021).

preiskave, če sploh kdaj. V zvezi s tem so nove vetrne elektrarne v Mehiki leta 2019 dosegle rekordno visoko dodatno zmogljivost v višini 1,6 GW⁽⁸²⁾. Čeprav je odpoved četrte dražbe zaustavila prihodnje naložbe v sektor vetrne energije, je Komisija navedla, da se je uspešnost mehiških proizvajalcev jeklenih vetrnih stolpov okrepila z izgradnjo polj vetrnih elektrarn, ki je bila naročena v okviru tretje dražbe za energijo iz obnovljivih virov, pri kateri je bilo predvideno, da se bodo novi projekti začeli izvajati med januarjem 2020 in januarjem 2022⁽⁸³⁾. Poleg tega je Mehika leta 2020 namestila novo zmogljivost vetrne energije v višini približno 0,6 GW⁽⁸⁴⁾. Ta uspešnost je bila podobna kot leta 2018 (0,7 GW dodatne zmogljivosti vetrne energije⁽⁸⁵⁾), ko ni bilo negotovosti zaradi spremembe vladnih politik. Zato je Komisija trditev zavrnila.

- (198) Družba Chengxi Shipyard je po končnem razkritju opozorila na svoje pripombe glede drugega obvestila, v katerih je opisala številne vladne ukrepe, sprejete v Mehiki, ki naj bi izkrivljali trg z energijo iz obnovljivih virov. Poleg tega je poudarila podatke o novih zmogljivostih vetrne energije, ki so bile v Mehiki nameščene med letoma 2018 in 2020, ter napovedi za obdobje 2021–2022, ki jih je objavila Mednarodna agencija za energijo⁽⁸⁶⁾ in ki kažejo zmanjšanje števila novih obratov po letu 2019. Ne nazadnje, družba je navedla, da Komisija ni priznala odvratilnega učinka teh vladnih ukrepov.
- (199) Komisija je ponovila svoje ugotovitve, navedene v uvodni izjavi 197. Ni dvomila o tem, da so nekateri ukrepi po obdobju preiskave morda odvrčali ali preprečevali nove naložbe v proizvodnjo energije iz obnovljivih virov, vključno z vetrnimi stolpi. Kljub temu je Komisija neizkrivljene PSA-stroške in referenčno vrednost za neizkrivljen dobiček določila na podlagi finančnih informacij dveh proizvajalcev jeklenih vetrnih stolpov v Mehiki za leto 2019. Menila je, da na te informacije še niso vplivali vladni ukrepi, saj je bila večina teh ukrepov sprejeta šele leta 2020. Poleg tega družba ni predložila nobenih dokazov o tem, kako in v kakšnem obsegu so zadevni vladni ukrepi vplivali na neizkrivljene stroške in referenčne vrednosti proizvodnih dejavnikov. Ne nazadnje, razvoj dogodkov v Mehiki po obdobju preiskave ni bil pomemben za izbor reprezentativne države. Komisija je zato potrdila zavrnitev te trditve.

3.2.2.5 Raven socialne zaščite in varstva okolja

- (200) Ker je bilo ugotovljeno, da je na podlagi vseh navedenih elementov Mehika edina razpoložljiva primerna reprezentativna država, ni bilo treba oceniti ravni socialne zaščite in varstva okolja v skladu z zadnjim stavkom prve alinee člena 2(6a), točka (a), osnovne uredbe.

3.2.2.6 Sklep

- (201) Glede na zgornjo analizo Mehika izpolnjuje merila iz prve alinee člena 2(6a), točka (a), osnovne uredbe, da se lahko šteje za primerno reprezentativno državo.
- (202) Družba Chengxi Shipyard je po končnem razkritju še naprej vztrajala pri svojih pripombah, opisanih v uvodnih izjavah 144 in 198, da je Indija edina primerna reprezentativna država.
- (203) Poleg dejstva, da Svetovna banka Indije ni razvrstila med države z višjim srednjim dohodkom, je Komisija menila, da družba ni analizirala razpoložljivosti in kakovosti javnih podatkov v Indiji. Komisija je na primer ugotovila, da za nobenega proizvajalca jeklenih vetrnih stolpov v Indiji, ki jih je družba Chengxi Shipyard navedla v svojih pripombah glede prvega obvestila (glej uvodno izjavo 151), niso bili na voljo javno dostopni računovodski izkazi. Poleg tega je Indija, podobno kot Turčija, za projekte vetrne energije leta 2019 uvedla zahtevo glede lokalne vsebine⁽⁸⁷⁾, kar je morda povzročilo izkrivljanje proizvodnje jeklenih vetrnih stolpov.

⁽⁸²⁾ Na voljo na <https://www.iea.org/reports/renewables-2020/wind> (zadnji ogled 1. junija 2021).

⁽⁸³⁾ Glej str. 10, na voljo na http://aures2project.eu/wp-content/uploads/2019/12/AURES_II_case_study_Mexico.pdf (zadnji ogled 1. junija 2021).

⁽⁸⁴⁾ Na voljo na <https://www.iea.org/reports/renewables-2020/wind> (zadnji ogled 1. junija 2021). Primerjaj z informacijami na voljo na <https://gwec.net/north-and-latin-america-increased-wind-power-installations-by-62-in-2020/> (zadnji ogled 1. junija 2021).

⁽⁸⁵⁾ Na voljo na <https://www.iea.org/reports/renewables-2020/wind> (zadnji ogled 1. junija 2021).

⁽⁸⁶⁾ Na voljo na <https://www.iea.org/reports/renewables-2020/wind> (zadnji ogled 6. oktobra 2021).

⁽⁸⁷⁾ Na voljo <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S2211467X2030122X> (zadnji ogled 4. oktobra 2021).

3.2.2.7 Viri, uporabljeni za določitev neizkrivljenih stroškov

- (204) Komisija je v prvem obvestilu navedla proizvodne dejavnike, kot so materiali, energija in delovna sila, ki jih proizvajalci izvozniki uporabljajo pri proizvodnji zadevnega izdelka, ter zainteresirane strani pozvala, naj predložijo pripombe in javno dostopne informacije o neizkrivljenih vrednostih za vsak proizvodni dejavnik, omenjen v navedenem obvestilu.
- (205) CCCME in družba Suzhou Titan sta v pripombah glede prvega obvestila navedli, da bi morala biti Komisija pripravljena uporabiti druge javno dostopne vire podatkov, kot so domače prodajne cene v tretji državi ali druge mednarodne cene. V zvezi s tem je družba Chengxi Shipyard trdila, da bi morala Komisija uporabiti kitajske statistične podatke o uvozu, saj je bilo manj verjetno, da bodo politike kitajske vlade izkrivljale cene dobaviteljev iz tretjih držav. Nasprotno bi morala uporabiti statistične podatke o uvozu nacionalnih carinskih organov reprezentativne države, saj so bili ti podatki po navedbah družbe zanesljivejši od informacij tretjega obdelovalca.
- (206) Komisija je v drugem obvestilu navedla, da je pripravljena uporabiti druge vire neizkrivljenih cen, kadar statističnih podatkov o uvozu ne bi bilo mogoče uporabiti kot zanesljiv vir referenčnih vrednosti. Ker strani niso navedle nobenih razlogov, zakaj bi se morala Komisija oddaljiti od prakse, da uporabi statistične podatke o uvozu iz podatkovne zbirke Global Trade Atlas (GTA), je bila trditev zavrnjena.
- (207) Kar zadeva trditve, da bi morala Komisija uporabiti uvozne cene na Kitajsko, je Komisija v drugem obvestilu navedla, da statistični podatki o uvoznih cenah v LRK v primeru potrditve znatnega izkrivljanja na domačem trgu LRK v smislu člena 2(6a), točka (b), osnovne uredbe ne bi bili boljši približek od uvoznih cen v potencialne reprezentativne države. Znatno izkrivljanje bi zelo verjetno vplivalo tudi na uvoz v LRK – če bi sploh bil na voljo v večjih količinah –, saj bi zanj veljali podobni pogoji, kot so pogoji, ki prevladujejo na izkrivljenem kitajskem trgu.
- (208) Družba Chengxi Shipyard ni predložila nobenih dokazov v zvezi s tem, da je podatkovna zbirka GTA manj zanesljiva kot uradni carinski statistični podatki potencialne reprezentativne države. Statistični podatki o uvozu iz podatkovne zbirke GTA temeljijo na uradnih nacionalnih carinskih statističnih podatkih različnih zadevnih držav, ki so svoje uradne podatke vnesle v GTA na podlagi dvostranskih sporazumov. V številnih javnih upravah je že dolgoletna praksa, da uporabljajo podatkovno zbirko GTA za dostop do carinskih statističnih podatkov, to podatkovno zbirko pa za številne različne namene in v različnih okvirih obsežno uporabljajo tudi zasebni subjekti. Komisija je zato menila, da so statistični podatki iz podatkovne zbirke GTA zanesljivi, in navedene trditve zavrnila.
- (209) CCCME, družbi Chengxi Shipyard in Suzhou Titan so v pripombah glede prvega obvestila ugotovile, da je Komisija v prvem obvestilu navedla oznake blaga proizvodnih dejavnikov na 6-mestni ravni. V zvezi s tem je družba Chengxi Shipyard navedla, da so statistični podatki o uvozu, ki temeljijo na 6-mestni oznaki, vključevali druge materiale in ne specifičnega faktorja proizvodnje. Da bi se izboljšala točnost podatkov, so strani zato predlagale, da se uporabijo statistični podatki o uvozu na podlagi veljavnih oznak z višjo ravno podrobnosti. CCCME in Suzhou Titan sta tudi navedli, da bi morala Komisija uporabiti le tiste statistične podatke, ki se nanašajo na uvoz točno tistih vrst prirobnic, ki se uporabljajo v proizvodnji izdelka v preiskavi. CCCME je pripombe o uporabi statističnih podatkov o uvozu na ravni 6-mestnih oznak ponovila na zaslišanju in v pripombah po začasni fazi.
- (210) Komisija je v drugem obvestilu navedla, da je v zgodnjih fazah preiskave uporabila harmonizirani sistem poimenovanj in šifrskih oznak blaga na 6-mestni ravni. Pozneje v preiskavi in kjer je to bilo mogoče, je uporabila bolj specifične oznake v reprezentativni državi, ki so se po možnosti ujemale s specifičnimi vložki izvoznikov, kot so prikazani v preglednici 1 spodaj.
- (211) CCCME in družba Suzhou Titan sta v pripombah glede prvega obvestila navedli, da uvozne cene niso izražale domačih cen, saj bi nanje lahko vplivali dobavljena količina in razdalja do države porekla. To trditev sta strani ponovili tudi v pripombah glede drugega obvestila, CCCME pa jo je ponovila na zaslišanju in v pripombah po začasni fazi. CCCME, družbi Chengxi Shipyard in Suzhou Titan so nadalje navedle, da bi morala Komisija iz izračuna izključiti majhne količine uvoza po zelo visokih cenah. Poleg tega je družba Chengxi Shipyard trdila, da Komisija iz izračuna ne bi smela izključiti uvoza iz Kitajske (v reprezentativno državo), kadar količine uvoza niso bile velike, njihove cene pa so bile podobne uvoznim cenam iz drugih držav porekla in zato izkrivljanja ni bilo.

- (212) Komisija je v drugem obvestilu navedla, da sta na domače cene v reprezentativni državi enako vplivali dobavljena količina ter razdalja med dobaviteljem in uporabnikom. Poleg tega se je pri izračunu neizkrivljene cene upoštevala dobavljena količina, saj je Komisija izračunala tehtano povprečje. To je tudi pomenilo, da ni bilo treba izključiti majhnih količin, uvoženih po visokih cenah, saj niso vplivale na končno povprečno neizkrivljeno ceno. Upoštevala se je tudi razdalja, saj je Komisija kot izhodiščno točko uporabila uvozne cene na meji reprezentativne države (vrednost CIF). Cene CIF so bile dodatno prilagojene za uvozne dajatve in stroške notranjega prevoza, da bi se določila neizkrivljena cena proizvodnega dejavnika na vratih tovarne. Ne nazadnje je Komisija ugotovila, da sklepi o znatnem izkrivljanju v LRK niso temeljili na ravni uvozne cene materialov s poreklom iz LRK, ampak na obstoju vladnih politik, ki izkrivljajo trg. Vse navedene trditve strani v zvezi z izračunom neizkrivljenih cen so bile zato zavrjene.
- (213) CCCME in družba Suzhou Titan sta v pripombah glede prvega obvestila nadalje navedli, da bi bilo treba odšteti zadevne stroške, kadar so statistični podatki o uvozu vključevali čezmorski prevoz in zavarovanje, saj so vzorčeni sodelujoči proizvajalci izvozniki svoje vložke nabavili na domačem trgu in teh stroškov niso imeli. Družba CCCME je to trditev ponovila na zaslišanju in v pripombah po začasni fazi.
- (214) V zvezi s tem je Komisija v drugem obvestilu pojasnila, da bo v skladu z metodologijo iz člena 2(6a) osnovne uredbe cene vložkov, ki jih plačajo proizvajalci izvozniki, nadomestila z reprezentativnimi cenami, javno dostopnimi v izbrani reprezentativni državi. V primeru proizvodnih dejavnikov, za katere se uvozna cena uporabi kot približek, je bilo treba upoštevati vse stroške dostave materiala iz države porekla do vrat tovarne v reprezentativni državi, da bi se zagotovila enaka raven konkurence kot pri drugih domačih proizvajalcih. Zato je bila vključitev čezmorskega prevoza in zavarovanja ter tudi uvoznih dajatev ključna za določitev neizkrivljene cene v reprezentativni državi. Zato je bila trditev zavrjena.
- (215) Komisija je poleg tega v drugem obvestilu navedla, da bo za računsko določitev normalne vrednosti v skladu s členom 2(6a), točka (a), osnovne uredbe uporabila podatkovno zbirko GTA⁽⁸⁸⁾, da bi opredelila neizkrivljene stroške pri večini proizvodnih dejavnikov, zlasti pri surovinah in stranskih proizvodih. Navedla je tudi, da bo za neizkrivljene stroške dela uporabila informacije, ki sta jih objavila statistični urad Mednarodne organizacije dela (ILOSTAT) ter Organizacija za gospodarsko sodelovanje in razvoj (OECD)⁽⁸⁹⁾, za neizkrivljene stroške električne energije informacije družbe CFE ali tržne informacije⁽⁹⁰⁾, za neizkrivljene stroške zemeljskega plina pa informacije regulativne komisije za energijo (Comisión Reguladora de Energía, CRE)⁽⁹¹⁾.
- (216) Komisija je v drugem obvestilu zainteresirane strani tudi obvestila, da ne bo poskusila določiti neizkrivljenih cen vode, pare in stisnjene zraka, saj ti viri energije predstavljajo zanemarljiv delež skupnih stroškov proizvodnje⁽⁹²⁾. Te zanemarljive postavke je nameravala razvrstiti v skupino „potrošni materiali“.
- (217) CCCME in družba Suzhou Titan sta v pripombah glede drugega obvestila navedli, da so podatki Mehike o uvozu zelo pomanjkljivi, saj so bili v podatkovno zbirko GTA vneseni v vrednosti franko na ladijski krov (FOB). Komisija je zato morala izračunati vrednost CIF na podlagi koeficienta CIF/FOB, ki je na voljo v podatkovni zbirki OECD International Transport and Insurance Costs of Merchandise Trade (Stroški mednarodnega prevoza in zavarovanja trgovine z blagom⁽⁹³⁾, ITIC). V zvezi s tem so CCCME, družbi Chengxi Shipyard in Suzhou Titan kritizirale, da je Komisija za vse proizvodne dejavnike in vse zadevne države porekla uporabila en povprečen koeficient CIF/FOB. Družba CCCME je to trditev ponovila na zaslišanju in v pripombah po začasni fazi.

⁽⁸⁸⁾ Na voljo na <http://www.gtis.com/gta/secure/default.cfm> (zadnji ogled 28. maja 2021).

⁽⁸⁹⁾ Na voljo na <https://ilostat.ilo.org/data/> in na <https://www.oecd-ilibrary.org/sites/3c92e215-en/index.html?itemId=/content/component/3c92e215-en> (zadnji ogled 27. maja 2021).

⁽⁹⁰⁾ Na voljo na <https://app.cfe.mx/Aplicaciones/CCFE/Tarifas/TarifasCREIndustria/Industria.aspx> in na https://www.globalpetrolprices.com/Mexico/electricity_prices/ (zadnji ogled 27. maja 2021).

⁽⁹¹⁾ Na voljo na <https://www.cre.gob.mx/IPGN/index.html> (zadnji ogled 27. maja 2021).

⁽⁹²⁾ Čeprav niso vsi proizvajalci izvozniki uporabili vseh treh vložkov, je Komisija na podlagi podatkov, ki so jih predložili proizvajalci izvozniki, ocenila, da bi ti vložki skupaj znašali manj kot 1 % stroškov proizvodnje.

⁽⁹³⁾ Na voljo na https://stats.oecd.org/Index.aspx?DataSetCode=CIF_FOB_ITIC (zadnji ogled 31. maja 2021).

- (218) Komisija je najprej navedla, da dejstvo, da je Mehika svoje statistične podatke o uvozu evidentirala in sporočila v vrednosti FOB, ni vplivalo na zanesljivost teh podatkov. Poleg tega je Komisija uporabila neodvisen vir informacij za pretvorbo uvoznih vrednosti FOB v uvozne vrednosti CIF. V zvezi s tem je proučila trditev treh zainteresiranih strani o uporabi enega koeficienta CIF/FOB ter sklenila, da je koeficient dejansko ustrežnejše razlikovati glede na proizvodni dejavnik in državo porekla. Če informacije za določene države porekla niso bile na voljo, je Komisija uporabila povprečen koeficient, ki je bil v podatkovno zbirko ITIC OECD sporočen za zadevni proizvodni dejavnik.
- (219) CCCME, družbi Chengxi Shipyard in Suzhou Titan so v pripombah glede drugega obvestila navedle, da je Komisija za uvoz jeklenih plošč s poreklom iz ZDA nepravilno uporabila 25-odstotno uvozno dajatev, saj se je ta povračilni ukrep v obliki dajatve prenehal uporabljati pred začetkom obdobja preiskave. CCCME je to trditev ponovila na zaslišanju in v pripombah po začasni fazi.
- (220) Komisija je proučila trditev. Ugotovila je, da je Mehika junija 2018 na uvoz nekaterih jeklenih izdelkov, vključno z jeklenimi ploščami, uvedla 25-odstotno dajatev kot odziv na tarife za jeklo in aluminij iz člena 232 zakona ZDA ⁽⁹⁴⁾. Mehika je maja 2019 prenehala izvajati povračilne ukrepe ⁽⁹⁵⁾, potem ko je z ZDA sklenila sporazum ⁽⁹⁶⁾ o tarifah za jeklo in aluminij iz člena 232. Komisija se je nato strinjala s trditvijo in ustrezno prilagodila uvozno dajatev, ki jo je uporabila v izračunu neizkrivljenih stroškov jeklenih plošč.
- (221) Družbi Suzhou Titan in Chengxi Shipyard sta v prispevku v zvezi z drugim obvestilom predložili pripombe o oznaki blaga, ki jo je Komisija nameravala uporabiti pri določitvi neizkrivljenih stroškov nekaterih proizvodnih dejavnikov, zlasti jeklenih plošč, barve, varilne žice in matic. Družba Chengxi Shipyard je trdila, da bi morala Komisija za določitev neizkrivljenih stroškov varilne žice za plamensko varjenje uporabiti le oznako blaga 8311 30 01, saj le ta oznaka blaga vključuje varilno žico iz železa in jekla. Družba je nadalje navedla, da bi morala Komisija iz določitve neizkrivljenih stroškov matic izključiti oznake blaga za matice, ki se uporabljajo v zrakoplovih in motornih vozilih, ter matice iz nerjavnega jekla. Družba Suzhou Titan je od Komisije zahtevala, naj uporabi oznake blaga za jeklene plošče debeline več kot 10 mm (oznaka HS 7208 51), pri čemer vsaka temelji na vrsti jekla, iz katerega so plošče, ki jih družba dejansko uporablja. Podobno je družba od Komisije zahtevala, naj uporabi oznake blaga za epoksi cinkovo barvo (oznaki HS 3208 90 in 3209 90), pri čemer je vsaka odvisna od dejanske vrste barve, ki jo uporablja družba.
- (222) Komisija je ugotovila, da je dejansko primernejše, da se iz oznak blaga, uporabljenih za določitev neizkrivljenih stroškov, izključi varilna žica iz kovin, razen varilna žica iz železa ali jekla. To načelo je uporabila v zvezi z varilno žico za plamensko varjenje (oznaka HS 8311 30) in tudi varilno žico za obločno elektro-varjenje (oznaka HS 8311 20). Podobno je iz oznak blaga, uporabljenih za določitev neizkrivljenih stroškov matic, izključila matice, ki se uporabljajo v zrakoplovih in motornih vozilih, ter matice iz nerjavnega jekla.
- (223) Kar zadeva oznake blaga, ki so se upoštevale pri izračunu neizkrivljenih stroškov jeklenih plošč debeline več kot 10 mm, je Komisija ugotovila, da dve oznaki blaga te plošče nadalje razlikujeta glede na uporabljeno vrsto jekla. Vendar vrste jekla, na katere se nanašata oznaki blaga, temeljijo na standardih, ki se v Uniji ne uporabljajo. Kljub temu je družba vrsto jekla jeklenih plošč sporočila v skladu s standardi, ki se uporabljajo v Uniji. Družba ni predložila nobenih dokazov v zvezi s tem, katere vrste jekla, navedene v oznakah blaga, so ustrezale vrstam jekla, ki jih je uporabila družba.
- (224) Kar zadeva epoksi cinkovo barvo, je Komisija ugotovila, da je družba zahtevo, naj se pri izračunu njene normalne vrednosti uporabi le ena od oznak blaga za to barvo, podprla z zadostnimi dokazi.

⁽⁹⁴⁾ Odlok z dne 5. junija 2018 na voljo na http://dof.gob.mx/nota_detalle.php?codigo=5525036&fecha=05/06/2018 (zadnji ogled 31. maja 2021).

⁽⁹⁵⁾ Odlok z dne 20. maja 2019 na voljo na https://www.dof.gob.mx/nota_detalle.php?codigo=5560685&fecha=20/05/2019 (zadnji ogled 31. maja 2021).

⁽⁹⁶⁾ Skupna izjava Združenih držav Amerike in Mehike o dajatvah za jeklo in aluminij iz člena 232 na voljo na https://ustr.gov/sites/default/files/Joint_Statement_by_the_United_States_and_Mexico.pdf (zadnji ogled 31. maja 2021).

- (225) Komisija se je nato strinjala s trditvami o oznakah blaga za varilno žico, matice in epoksi cinkovo barvo, vendar je zavrnila trditev o oznakah blaga za jeklene plošče debeline več kot 10 mm. Kjer je ustrezno, je oznake blaga, uporabljene v izračunu neizkrivljenih stroškov nekaterih proizvodnih dejavnikov, omejila na tiste, ki so jih opredelile strani.
- (226) Družba Chengxi Shipyard je po končnem razkritju navedla, da je Komisija uporabila nepravilni oznaki blaga za dva proizvodna dejavnika. Družba je navedla, da je Komisija spremenila oznako HS, na podlagi katere je določila neizkrivljene stroške teh dveh proizvodnih dejavnikov, ne da bi jo o tem obvestila: Komisija je uporabila oznako HS 7308 90 ⁽⁹⁷⁾ namesto znake HS 7326 90 ⁽⁹⁸⁾, ki jo je sporočila družba.
- (227) Komisija je ob navzkrižnem preverjanju na daljavo z družbo razpravljala o oznaki HS, ki jo je družba predlagala za proizvodni dejavnik, podoben zadevnima proizvodnima dejavnikoma. Družba se je strinjala, da bi bilo primerneje uporabiti oznako HS 7308 90, saj ta proizvodni dejavnik zadeva jeklene konstrukcije ⁽⁹⁹⁾. Komisija je glede na to razpravo z družbo in podrobnosti iz opisa materiala, ki ga je družba predložila med navzkrižnim preverjanjem na daljavo, menila, da je za določitev neizkrivljenih stroškov zadevnih proizvodnih dejavnikov primerneje uporabiti oznako blaga, ki zajema jeklene konstrukcije in njihove dele, kot pa oznako HS, ki jo je sporočila družba. Družba je bila o tej odločitvi obveščena v končnem razkritju. Poleg tega ni družba predložila nobene utemeljitve v zvezi s tem, zakaj naj bi bila sporočena oznaka HS pravilnejša od popravljenega oznake HS. Zato je Komisija trditev zavrnila.
- (228) Družba Suzhou Titan je po končnem razkritju opozorila, da je Komisija zavrnila stroške številnih proizvodnih dejavnikov, sporočene v razkritju za posamezno družbo, za katere je družba trdila, da niso bili predmet znatnega izkrivljanja, ker so bili uvoženi. Za to zavrnitev je imela dva razloga: (1) družba je zagotovila podporne dokazne le za omejeno število zadevnih uvoznih transakcij in (2) uvožene surovine se niso uporabile pri projektih, izvoženih v Unijo med obdobjem preiskave. Družba je navedla, da Komisija ni zahtevala dokazov za vse uvozne transakcije. Poleg tega je ponovno opozorila na metodologijo, ki jo je uporabila za razporeditev stroškov proizvodnje na posamezno vrsto izdelka in ki jo je Komisija sprejela med navzkrižnim preverjanjem na daljavo, ter na dejstvo, da je Komisija stroške proizvodnje lahko uskladila z računovodenjem družbe (bruto bilanca). Po navedbah družbe bi Komisija zato morala sprejeti razporeditev dejanskih stroškov uvoženih proizvodnih dejavnikov po projektih, izvedenih v Uniji.
- (229) Komisija ni zahtevala podpornih dokumentov za nadaljnje uvozne transakcije, saj je bilo glede na informacije, ki jih je družba predložila o nakupu surovin ⁽¹⁰⁰⁾, jasno, da se uvoženi materiali niso uporabili v projektih, izvedenih v Uniji v OP. To je bilo zlasti pomembno za to preiskavo, saj so proizvajalci izvozniki kupili različne vložke za vsak projekt posebej v skladu z risbami in tehničnimi specifikacijami, ki jih je zagotovila stranka. Komisija je sprejela metodo družbe za razporeditev stroškov, saj je zagotovila dovolj točno sliko o vrstah surovin in njihovih količinah, uporabljenih za posamezno vrsto izdelka. Ni pa mogla prezreti dejstva, da se domnevno neizkrivljeni materiali niso uporabili v vrstah izdelkov, izvoženih v Unijo. Dejstvo, da je Komisija skupne stroške proizvodnje uskladila s finančnim računovodstvom družbe, v tem primeru ni pomembno, saj finančno računovodstvo, zlasti bruto bilanca, ni zagotovilo nobenih informacij o stroških proizvodnje na vrsto izdelka. Komisija je zato trditev zavrnila.

⁽⁹⁷⁾ Konstrukcije (razen montažnih zgradb iz tarifne številke 9406) in deli konstrukcij (npr. mostovi in mostne sekcije, vrata za zapornice, stolpi, predalčni stebri, strehe, strešna ograjanja, vrata in okna ter okvirji zanje, pragovi za vrata, roloji, ograje in stebri), iz železa ali jekla; plošče, palice, profili, kotniki, cevi in podobno, pripravljeni za uporabo v konstrukcijah, iz železa ali jekla; drugo.

⁽⁹⁸⁾ Drugi izdelki iz železa in jekla; drugo.

⁽⁹⁹⁾ Zaupna različica poročila o navzkrižnem preverjanju (str. 19), predložena družbi, referenčna št. t21.005413.

⁽¹⁰⁰⁾ Preglednica F.3 – Nakup materialov iz vprašalnika za proizvajalce izvoznike.

3.2.3 Neizkrivljeni stroški in referenčne vrednosti

3.2.3.1 Proizvodni dejavniki

- (230) Ob upoštevanju vseh informacij, ki so jih predložile zainteresirane strani in ki so bile zbrane med navzkrižnimi preverjanji na daljavo, so bili za določitev normalne vrednosti v skladu s členom 2(6a), točka (a), osnovne uredbe opredeljeni naslednji proizvodni dejavniki in njihovi viri:

Preglednica 1

Proizvodni dejavniki jeklenih vetrnih stolpov

Proizvodni dejavnik	Oznaka blaga v Mehiki	Neizkrivljena vrednost (v CNY)	Merska enota
Surovine			
Jeklene plošče debeline več kot 10 mm Ploščati vroče valjani izdelki iz železa ali nelegiranega jekla, širine 600 mm ali več, neplatirani, neprevlečeni in neprekriti; drugi, ne v kolobarjih, vroče valjani, brez nadaljnje obdelave; debeline več kot 10 mm: <ul style="list-style-type: none"> — debeline več kot 10 mm, razen tistih iz tarifnih podštevil 7208 51 02 in 7208 51 03; — jekleni listi in plošče debeline več kot 10 mm vrste SHT-80, SHT-110, AR-400, SMM-400 ali A-516 	7208 51 01 7208 51 02	6,54	KG
Jeklene plošče debeline 4,75 mm ali več, vendar ne več kot 10 mm Ploščati vroče valjani izdelki iz železa ali nelegiranega jekla, širine 600 mm ali več, neplatirani, neprevlečeni in neprekriti; drugi, ne v kolobarjih, vroče valjani, brez nadaljnje obdelave; debeline 4,75 mm ali več, vendar ne več kot 10 mm	7208 52 01	6,44	KG
Jeklene plošče debeline manj kot 3 mm, Ploščati vroče valjani izdelki iz železa ali nelegiranega jekla, širine 600 mm ali več, neplatirani, neprevlečeni in neprekriti; drugi, v kolobarjih, vroče valjani brez nadaljnje obdelave, luženi (dekapirani); debeline manj kot 3 mm	7208 27 01	6,36	KG
Prirobnice Izdelki iz železa ali jekla; pribor (fitingi) za cevi (npr. spojnice, kolena, oglavki) iz železa ali jekla; drugo; prirobnice	7307 91 01	52,93	KG
Epoksi cinkova barva , dispergirana ali raztopljena v nevodnem mediju	3208 90 99	50,49	KG
Epoksi cinkova barva , dispergirana ali raztopljena v vodnem mediju	3209 90 99	22,53	KG
Poliuretanska barva Barve in laki na osnovi sintetičnih polimerov ali kemično modificiranih naravnih polimerov, dispergiranih ali raztopljenih v nevodnem mediju; na osnovi akrilnih ali vinilnih polimerov	3208 20 01	71,77	KG
Poliuretanska barva Barve in laki na osnovi sintetičnih polimerov ali kemično modificiranih naravnih polimerov, dispergiranih ali raztopljenih v nevodnem mediju; na osnovi poliestrov	3208 10 01	39,70	KG

<p>Razredčilo za barve Sestavljena organska topila in razredčila, ki niso navedena in ne zajeta na drugem mestu; pripravljena sredstva za odstranjevanje premazov ali lakov (razredčilo za barve)</p>	3814 00 01	17,55	KG
<p>Varilna žica za plamensko varjenje Žice, palice, cevi, plošče, elektrode in podobni izdelki, iz navadnih kovin ali kovinskih karbidov, obloženi ali izpolnjeni s talili, ki se uporabljajo za mehko spajkanje, trdo spajkanje, varjenje ali nanašanje kovine ali kovinskega karbida; žice in palice, aglomerirane iz prahu navadnih kovin, za metalizacijo z brizganjem; oplaščene palice in žica z jedrom, iz navadnih kovin, za mehko spajkanje, trdo spajkanje in plamensko varjenje; iz železa, razen iz litega železa, ali jekla</p>	8311 30 01	131,54	KG
<p>Varilna žica za obločno elektro-varjenje Žice, palice, cevi, plošče, elektrode in podobni izdelki, iz navadnih kovin ali kovinskih karbidov, obloženi ali izpolnjeni s talili, ki se uporabljajo za mehko spajkanje, trdo spajkanje, varjenje ali nanašanje kovine ali kovinskega karbida; žice in palice, aglomerirane iz prahu navadnih kovin, za metalizacijo z brizganjem; žica iz navadne kovine z jedrom, za obločno elektro-varjenje; iz jekla</p>	8311 20 04	25,45	KG
<p>Talilo za varjenje/spajkanje Talila in drugi pomožni preparati za mehko spajkanje, trdo spajkanje ali varjenje, pripravljena jedra ali obloge za elektrode ali varilne palice, ki niso navedeni ali zajeti na drugem mestu: — talila za varjenje, ki se uporabljajo pri postopku obločnega varjenja s potopljenim oblokom, v obliki granul ali peletov, na podlagi silikatnih in kovinskih oksidov; — drugo</p>	3810 90 01 3810 90 99	25,45	KG
<p>Lestev iz aluminija Konstrukcije (razen montažnih zgradb iz tarifne številke 9406) in deli konstrukcij (npr. mostovi in deli mostov, stolpi, predalčni stebri, strehe, strešna ogrodja, vrata in okna ter okvirji zanje, vratni pragi, ograje in stebri) iz aluminija; pločevine, palice, profili, cevi in podobno, iz aluminija, pripravljene za uporabo v konstrukcijah; drugo</p>	7610 90 99	81,50	KG
<p>Okvir za vrata Vrata, okna in okvirji zanje ter pragovi za vrata, iz železa ali jekla: — vrata, okna in okvirji zanje; — drugo</p>	7308 30 01 7308 30 99	30,09	KG

<p>Jeklene rešetke Druge rešetke, mreže in ograje, zvarjene na stičnih točkah, iz pocinkanega jekla</p>	7314 31 01	19,42	KG
<p>Naprava za preprečevanje padcev Okovje, pribor (fitingi) in podobni izdelki ter njihovi deli, iz navadnih kovin; drugo</p>	8302 49 99	82,56	KG
<p>Različni jekleni deli Konstrukcije (razen montažnih zgradb iz tarifne številke 9406) in deli konstrukcij (npr. mostovi in mostne sekcije, vrata za zapornice, stolpi, predalčni stebri, strehe, strešna ogrodja, vrata in okna ter okvirji zanje, pragovi za vrata, roloji, ograje in stebri), iz železa ali jekla; plošče, palice, profili, kotniki, cevi in podobno, pripravljene za uporabo v konstrukcijah, iz železa ali jekla; drugo;</p>	7308 90 99	22,19	KG
<p>Električni kabli za napetost nad 1 000 V Izolirana žica (vključno z lakirano žico ali elektrolitsko oksidirano žico), kabli (vključno s koaksialnimi kabli) in drugi izolirani električni vodniki, s konektorjem ali brez njega; kabli iz optičnih vlaken, izdelani iz posamično oplaščenih vlaken, kombinirani z električnimi vodniki ali ne, s konektorjem ali brez njega; drugi električni vodniki, za napetost nad 1 000 V: — iz bakra, aluminija ali drugih kovin; — drugo</p>	8544 60 01 8544 60 99	57,80	KG
<p>Električni kabli za napetost do vključno 1 000 V Izolirana žica (vključno z lakirano žico ali elektrolitsko oksidirano žico), kabli (vključno s koaksialnimi kabli) in drugi izolirani električni vodniki, s konektorjem ali brez njega; kabli iz optičnih vlaken, izdelani iz posamično oplaščenih vlaken, kombinirani z električnimi vodniki ali ne, s konektorjem ali brez njega; drugi električni vodniki, za napetost do vključno 1 000 V; drugo</p>	8544 49 01 8544 49 02 8544 49 03 8544 49 04 8544 49 05 8544 49 06 8544 49 99	47,29	KG
<p>Vijaki in matice Vijaki, matice, tirni vijaki (tirfoni), vijaki s kavljem, kovice, klini za natezanje, razcepke, podložke (vključno vzmetne podložke) in podobni izdelki, iz železa ali jekla; drugi vijaki in matice, s tirnimi vijaki ali podložkami ali ne (razen tistih, ki se uporabljajo za zrakoplove in motorna vozila, in tistih iz nerjavnega jekla)</p>	7318 15 02 7318 15 04 7318 15 05 7318 15 06 7318 15 07 7318 15 08 7318 15 09	28,84	KG
<p>Različne jeklene konstrukcije Konstrukcije (razen montažnih zgradb iz tarifne številke 9406) in deli konstrukcij (npr. mostovi in mostne sekcije, vrata za zapornice, stolpi, predalčni stebri, strehe, strešna ogrodja, vrata in okna ter okvirji zanje, pragovi za vrata, roloji, ograje in stebri), iz železa ali jekla; plošče, palice, profili, kotniki, cevi in podobno, pripravljene za uporabo v konstrukcijah, iz železa ali jekla; drugo:</p>	7308 90 01 7308 90 02 7308 90 99	20,91	KG

— ograje, balkoni, stopnice; — nesestavljene ali razstavljene konstrukcije, ki vključujejo okvirje, stebre in njihove temeljne plošče, nosilce, povezovalne plošče, oporne palice in opornike za sestavo konstrukcij, s tirnimi vijaki ali ne, in drugi deli; — drugo			
---	--	--	--

Stranski proizvod

Jekleni odpadki v obliki ostružkov in odrezkov Odpadki in ostanki železa ali jekla; odpadni ingoti iz železa ali jekla za pretaljevanje; drugi odpadki in ostanki; ostružki, odrezki, okruški, odpadki, nastali pri mletju, pri žaganju ali piljenju, pri lupljenju ali striženju in pri stiskanju, v paketih ali ne	7204 41 01	2,02	KG
--	------------	------	----

Energija

Električna energija	ni relevantno	0,98	kWh
Zemeljski plin	ni relevantno	0,71	M3
Ogljikov dioksid	2811 21 01 2811 21 02	1,35	KG
Kisik	2804 40 01	1,29 1,70	KG M3

Delo

Delo	ni relevantno	16,25	ure
------	---------------	-------	-----

- (231) Komisija je v določitev normalne vrednosti vključila vrednost režijskih stroškov proizvodnje, da bi zajela stroške, ki niso vključeni v zgoraj navedene proizvodne dejavnike. Metodologija je ustrezno pojasnjena v oddelku 3.2.3.2.

Surovine, stranski proizvodi in nekatere vrste energije

- (232) Komisija je za določitev neizkrivljene cene surovin, stranskih proizvodov in nekaterih vrst energije (ogljikov dioksid in kisik), kot so dostavljeni do vrat proizvajalca v reprezentativni državi, kot osnovo uporabila uvozne cene v reprezentativno državo, navedene v GTA, ter jim prištela uvozne dajatve. Za določitev vrednosti na vratih tovarne v reprezentativni državi so se k tehtanemu povprečju te vrednosti uvoza s plačano dajatvijo za vsak proizvodni dejavnik prišteli stroški notranjega prevoza. Kot je navedeno v uvodnih izjavah 217 in 218, Mehika evidentira statistične podatke o uvozu v vrednosti FOB. Zato sta se v tem primeru k ceni uvoza, določeni na podlagi GTA, prištela tudi čezmorski prevoz in zavarovanje, preden bi se lahko uvozne dajatve upoštevale v referenčnih vrednostih.
- (233) Uvozna cena v reprezentativni državi je bila določena kot tehtano povprečje cene uvoza na enoto iz vseh tretjih držav, razen LRK in držav, ki niso članice STO, naštetih v Prilogi 1 k Uredbi (EU) 2015/755 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁰¹⁾. Komisija se je odločila, da bo izključila uvoz iz LRK v reprezentativno državo, saj je v uvodni izjavi 135 ugotovila, da ni primerno uporabiti domačih cen in stroškov v LRK zaradi obstoja znatnega izkrivljanja v skladu s členom 2(6a), točka (b), osnovne uredbe. Glede na to, da ni dokazov, da isto izkrivljanje ne vpliva enako

⁽¹⁰¹⁾ Člen 2(7) osnovne uredbe določa, da se domače cene v teh državah ne morejo uporabljati za določitev normalne vrednosti.

na izdelke, namenjene izvozu, je Komisija menila, da isto izkrivljanje vpliva na izvozne cene. Z izjemo vložkov iz uvedne izjave 234 izključitev uvoza iz LRK in nekaterih držav, ki niso članice STO, ni imela znatnega vpliva, saj je preostali uvoz še vedno predstavljal 60–100 % celotnega obsega uvoza v reprezentativno državo.

- (234) Mehika je v OP uvozila velike količine nekaterih surovin (lestev iz aluminija, prirobnic, varilnih žic in matic) iz LRK in/ali držav, ki niso članice STO. Ta uvoz je predstavljal 45–90 % celotnega uvoza štirih proizvodnih dejavnikov. Ker v spisu ni bilo navedeno, da uvozne cene iz držav, razen LRK, niso ustrezna referenčna vrednost, in ker zainteresirane strani v zvezi s tem niso predložile pripomb, je Komisija sklenila, da se lahko uporabijo kot referenčna vrednost za neizkrivljene stroške zadevnih surovin.
- (235) Za številne proizvodne dejavnike so dejanski stroški, nastali vzorčenim sodelujočim proizvajalcem izvoznikom, v obdobju preiskave predstavljali zanemarljiv delež celotnih proizvodnih stroškov. Ker vrednost, ki se je uporabila za zadevne surovine, ne glede na uporabljeni vir ni močno vplivala na izračune stopnje dampinga, se je Komisija odločila, da bo navedene stroške vključila v potrošni material, kot je pojasnjeno v uvodni izjavi 239.
- (236) Komisija je vrednost čezmorskega prevoza in zavarovanja določila na podlagi podatkovne zbirke ITIC OECD. Komisija je uporabila koeficient CIF/FOB, ki se uporablja za vsako posamezno kombinacijo proizvodnega dejavnika, kot je opredeljen s štirimestno oznako HS, ki je najvišja razpoložljiva raven podrobnosti, in države porekla. Upoštevale so se vrednosti, ki so bile v podatkovni zbirki sporočene za leto 2016, tj. zadnje leto, za katero so na voljo podatki. Če koeficient za določeno državo porekla ni bil na voljo, je Komisija uporabila povprečen koeficient, določen za zadevni proizvodni dejavnik.
- (237) Kar zadeva uvozne dajatve, je Komisija ugotovila, da je Mehika uvažala zadevne surovine iz več kot 50 držav po različnih stopnjah uvoznih dajatev. Komisija je k vrednosti CIF prištela uvozne dajatve za uvoz vseh surovin, ki se obravnavajo kot posamezni proizvodni dejavniki, ob upoštevanju njihove države porekla.
- (238) Komisija je stroške notranjega prevoza posameznega vzorčenega sodelujočega proizvajalca izvoznika za nakup surovin izrazila kot odstotek dejanskih stroškov teh surovin in nato enak odstotek uporabila za neizkrivljene stroške istih surovin, da bi dobila neizkrivljene stroške prevoza. Menila je, da bi se v okviru te preiskave razmerje med surovino proizvajalca izvoznika in sporočenimi stroški notranjega prevoza lahko smiselno uporabilo kot kazalnik za oceno neizkrivljenih stroškov surovin, ko so dostavljene v tovarno v reprezentativni državi.

Potrošni materiali

- (239) Glede na poročila vzorčenih sodelujočih proizvajalcev izvoznikov se v proizvodnji izdelka v preiskavi uporablja približno 120 različnih surovin in vrst energije. Preiskava je pokazala, da večina teh proizvodnih dejavnikov predstavlja zanemarljiv delež skupnih stroškov proizvodnje in stroškov za posamezno vrsto izdelka. Komisija je te proizvodne dejavnike razvrstila med potrošne materiale. Dejanski stroški, nastali vzorčenim sodelujočim proizvajalcem izvoznikom, so bili izraženi kot odstotek dejanskih stroškov neposrednih materialov, in ta odstotek se je uporabil za neizkrivljene stroške neposrednih materialov.

Delo

- (240) ILOSTAT ⁽¹⁰²⁾ objavlja informacije o mesečnih plačah in povprečnem tedenskem številu delovnih ur v sektorjih gospodarske dejavnosti med drugim v Mehiki. Komisija je na podlagi teh informacij za leto 2019 določila povprečno urno postavko v proizvodnem sektorju. Pri določitvi skupnih stroškov dela se je oprla na podatke, ki jih je OECD objavila v publikaciji *Taxing Wages 2020* ⁽¹⁰³⁾, ki se je nanašala na leto 2019. Komisija je k urni postavki v proizvodnji prištela prispevke delodajalca za zdravstveno zavarovanje in zavarovanje za materinstvo, socialne storitve, zavarovanje za poškodbe, pokojninsko zavarovanje, odpravnino in starostno zavarovanje ter stanovanjski sklad.

⁽¹⁰²⁾ Na voljo na <https://ilostat.ilo.org/data/> (zadnji ogled 27. maja 2021).

⁽¹⁰³⁾ Na voljo na <https://www.oecd-ilibrary.org/sites/3c92e215-en/index.html?itemId=/content/component/3c92e215-en> (zadnji ogled 27. maja 2021).

Električna energija

- (241) Kot je pojasnjeno v uvodni izjavi 182, je Komisija ugotovila, da ni nobenih dokazov v zvezi s tem, da je poseganje države izkrivljalo cene električne energije v Mehiki. Zato so bili neizkrivljeni stroški električne energije določeni na podlagi informacij Mehike.
- (242) Komisija je v drugem obvestilu strani obvestila, da namerava uporabiti tarife električne energije, ki so se uporabljale za industrijske uporabnike in kot jih je objavila družba CFE ⁽¹⁰⁴⁾. Družba CFE je objavila tarife električne energije, ki so se uporabljale za več vrst podjetij in industrijskih uporabnikov po mesecih in po občinah. Ob upoštevanju velike količine podatkov, ki bi jih bilo treba obdelati, in zanemarljivega deleža električne energije v stroških proizvodnje (približno 1 %) se je Komisija odločila, da se bo oprla na povprečno ceno električne energije v Mehiki, ki jo je Svetovna banka za leti 2019 in 2020 določila v okviru raziskave Doing Business ⁽¹⁰⁵⁾.
- (243) Družbi Chengxi Shipyard in Suzhou Titan sta po končnem razkritju navedli, da raziskava Doing Business ni bila primeren vir za neizkrivljene stroške električne energije ter da bi morala Komisija za industrijsko povpraševanje po prenosu in industrijsko povpraševanje po podprenosu namesto tega uporabiti tarife, ki jih je zaračunala družba CFE. Družbi sta zlasti opozorili, da metodologija, uporabljena pri raziskavi Doing Business, ni izražala pogojev, pod katerimi proizvajalci jeklenih vetrnih stolpov uporabljajo električno energijo. Tarifa, izračunana v raziskavi Doing Business, se je uporabljala za skladišče v največjem podjetniškem mestu v državi, ki je bilo prvič priključeno na omrežje in je obratovalo osem ur na dan na površini približno 2 200 m² (stavba in zemljišče), njegova mesečna poraba pa je bila veliko manjša od mesečne porabe kitajskih proizvajalcev jeklenih vetrnih stolpov. Po navedbah družbe Chengxi Shipyard so proizvajalci jeklenih vetrnih stolpov svoje dejavnosti pogosto opravljali na primernih industrijskih območjih in v velikih proizvodnih obratih, ki so obratovali stalno. Poleg tega je družba Suzhou Titan predložila izračun neizkrivljenih stroškov električne energije na podlagi dveh tarif (industrijsko povpraševanje po prenosu in industrijsko povpraševanje po podprenosu), ki jih je družba CFE zaračunavala v občinah, kjer so dejavnosti opravljali mehiški proizvajalci jeklenih vetrnih stolpov.
- (244) Komisija je ugotovila, da je družba CFE za svoje industrijske odjemalce uporabljala 13 različnih tarif. Čeprav bi se nekatere od teh tarif lahko zlahka prezrle, na primer tarife za družbe, dejavne na področju kmetijstva ali akvakulture, jih je bilo treba upoštevati še veliko. Komisija je ugotovila, da vzorčni proizvajalci izvozniki niso predložili nobenih dokazov, na podlagi katerih bi bilo mogoče določiti, katero tarifo bi bilo treba uporabiti. Referenčna vrednost, objavljena v okviru raziskave Doing Business, se je uporabljala za vzorčnega industrijskega odjemalca. Zato je Komisija zadevno referenčno vrednost štela za razumno, čeprav vzorčna družba, uporabljena v raziskavi Doing Business, ni obratovala pod popolnoma enakimi pogoji kot kitajski proizvajalci jeklenih vetrnih stolpov. Komisija je zato trditev zavrnila.

Zemeljski plin

- (245) Cena zemeljskega plina v Mehiki v obdobju preiskave je bila na voljo v spletni zbirki statističnih podatkov, ki jo vzdržuje energetski regulator CRE ⁽¹⁰⁶⁾. Komisija je uporabila cene, sporočene za vse mesece v obdobju preiskave. Cene so bile sporočene v EUR/GJ, zato je bila potrebna pretvorba v kubične metre. Komisija je pretvorbeno razmerje določila na podlagi informacij, ki jih je na spletu objavil kanadski distributer zemeljskega plina Forbis BC ⁽¹⁰⁷⁾.

3.2.3.2 Režijski stroški proizvodnje, PSA-stroški in dobiček

- (246) V skladu s členom 2(6a), točka (a), osnovne uredbe „[r]ačunsko določena normalna vrednost vključuje neizkrivljen in razumen znesek za upravne, prodajne in splošne stroške ter za dobiček“. Poleg tega je treba določiti vrednost režijskih stroškov proizvodnje, da bi se zajeli stroški, ki niso vključeni v zgoraj navedene proizvodne dejavnike.
- (247) Režijski stroški proizvodnje so bili določeni za vsakega vzorčenega proizvajalca izvoznika posebej. Ti stroški, kot so jih sporočile družbe, so bili izraženi kot delež stroškov proizvodnje, ki so jih dejansko imeli proizvajalci izvozniki. Ta delež je bil uporabljen pri neizkrivljenih stroških proizvodnje.

⁽¹⁰⁴⁾ Na voljo na <https://app.cfe.mx/Aplicaciones/CCFE/Tarifas/TarifasCREIndustria/Industria.aspx> (zadnji ogled 28. marca 2021).

⁽¹⁰⁵⁾ Na voljo na <https://www.doingbusiness.org/en/doingbusiness> (zadnji ogled 27. maja 2021).

⁽¹⁰⁶⁾ Na voljo na <https://www.cre.gob.mx/IPGN/index.html> (zadnji ogled 27. maja 2021).

⁽¹⁰⁷⁾ Na voljo na <https://www.fortisbc.com/about-us/corporate-information/facilities-operations-and-energy-information/how-gas-is-measured> (zadnji ogled 27. maja 2021).

- (248) Za določitev neizkrivljenega in razumnega zneska PSA-stroškov in dobička se je Komisija oprla na finančne informacije obeh proizvajalcev jeklenih vetrnih stolpov v Mehiki. Kar zadeva družbo Arcosa Industries de México, S. de R.L. de C.V., je Komisija uporabila računovodske izkaze, vključene v konsolidirano letno poročilo za leto 2019, zlasti podatke, sporočene za družbo EEG ⁽¹⁰⁸⁾. Kar zadeva družbo Speco Wind Power, S.A. de C.V., je uporabila individualne finančne informacije za leto 2019, kot so bile na voljo v publikaciji Global Financials, ki jo objavlja družba D&B ⁽¹⁰⁹⁾.
- (249) Družba Chengxi Shipyard je po končnem razkritju trdila, da Komisija ne bi smela zanemariti njenih PSA-stroškov, saj ni bilo dokazano, da so izkrivljeni. Trdila je tudi, da če se bodo kljub temu uporabili računovodski izkazi družbe Arcosa, bi bilo treba vrednosti zadevnih stroškovnih postavk in dobička zmanjšati na 75 %, saj je to vrednost deleža podsegmenta jeklenih vetrnih stolpov in z njimi povezanih konstrukcij v prihodkih skupine EEG.
- (250) Komisija je v uvodni izjavi 88 navedla sklepe o obstoju znatnega izkrivljanja, v skladu s katerimi je uporaba člena 2(6a) osnovne uredbe primerna. Njene ugotovitve se niso nanašale le na surovine, ki se uporabljajo v proizvodnji jeklenih vetrnih stolpov, ampak tudi na izdelek v preiskavi in horizontalna vprašanja, skupna vsem sektorjem kitajskega gospodarstva. Zato je menila, da je ustrezno, da se PSA-stroški in dobiček vzorčenih proizvajalcev izvoznikov zamenjajo z neizkrivljenimi referenčnimi vrednostmi. Poleg tega je Komisija ugotovila, da prilagoditev finančnih informacij družbe Arcosa stopnji, ustvarjeni v podsegmentu, ki je najbližji izdelku v preiskavi, ni mogoča, saj finančne informacije družbe Arcosa vključujejo le informacije o deležu podsegmenta jeklenih vetrnih stolpov in z njimi povezanih konstrukcij v prihodkih skupine EEG, ne pa tudi v stroških prodanega blaga in drugih, posrednih stroških, ki so se upoštevali v PSA-stroških. Zato so bile trditve družbe Chengxi Shipyard zavrnjene.
- (251) Družba Chengxi Shipyard je nadalje navedla, da je v okviru svojih računovodskih praks v režijske stroške proizvodnje vključila nekatere stroškovne postavke, ki bi jih dejansko bilo treba vključiti v PSA-stroške. Družba je predložila seznam teh stroškovnih postavk in Komisijo pozvala, naj jih izključi iz sporočenih režijskih stroškov proizvodnje, da bi se preprečilo njihovo dvojno štetje, saj naj bi že bile vključene v referenčno vrednost PSA-stroškov.
- (252) Komisija je ugotovila, da je družba zadevne stroškovne postavke sama poročala v okviru režijskih stroškov proizvodnje med celotno preiskavo (v odgovoru na prvotni vprašalnik, v odgovoru na poziv k dopolnitvi in v revidirani različici podatkov, predloženi med navzkrižnim preverjanjem na daljavo). Zahtevo, da bi bilo treba nekatere stroškovne postavke iz režijskih stroškov proizvodnje prestaviti v PSA-stroške, je navedla šele v pripombah glede končnega razkritja. Poleg tega je družba v okviru informacij o dobičku in izgubi ⁽¹¹⁰⁾, predloženih kot del odgovora na vprašalnik, ločeno sporočila PSA-stroške, ki so vključevali stroškovne postavke, razen tistih iz režijskih stroškov proizvodnje. Še pomembneje, razdelitev stroškov med režijske stroške proizvodnje in PSA-stroške, o katerih je družba poročala med celotno preiskavo, je bila v skladu z njenim finančnim računovodstvom, saj so bile zadevne stroškovne postavke knjižene v račune režijskih stroškov proizvodnje. Komisija je zato trditev zavrnila.
- (253) Družba Suzhou Titan je po končnem razkritju navedla, da je Komisija napačno razumela, ali se posamezne postavke PSA-stroškov v finančnih informacijah družbe Speco nanašajo na prihodke ali odhodke, zaradi česar so bili PSA-stroški pretirani. Po navedbah družbe bi morali PSA-stroški znašati približno 15 milijonov MXN in ne 42 milijonov MXN, kot jih je izračunala Komisija.
- (254) Komisija je proučila trditev in potrdila, da je bila vrednost PSA-stroškov izračunana pravilno. Vrednost PSA-stroškov je mogoče zlahka navzkrižno preveriti, tako da se primerjata bruto dobiček (približno 105 milijonov MXN) in dobiček pred obdavčitvijo (približno 63 milijonov MXN). Razlika med njima (42 milijonov MXN in ne 15 milijonov MXN) je vrednost PSA-stroškov. Zato je Komisija trditev zavrnila.

3.2.4 Izračun

- (255) Na podlagi navedenega je Komisija v skladu s členom 2(6a), točka (a), osnovne uredbe računsko določila normalno vrednost glede na vrsto izdelka na podlagi franko tovarna.

⁽¹⁰⁸⁾ Letno poročilo za leto 2019 (str. 47) na voljo na [https://s2.q4cdn.com/158938184/files/doc_financials/2019/ar/NC10009566-ARCOSA-INC_10K_E-bookproof_2020_V1-\(002\).pdf](https://s2.q4cdn.com/158938184/files/doc_financials/2019/ar/NC10009566-ARCOSA-INC_10K_E-bookproof_2020_V1-(002).pdf) (zadnji ogled 27. maja 2021).

⁽¹⁰⁹⁾ Na voljo na <https://www.dnb.com/ie/products/finance-credit-risk/global-financials.html> (zadnji ogled 27. maja 2021).

⁽¹¹⁰⁾ Preglednica G iz vprašalnika za proizvajalce izvoznike.

- (256) Prvič, Komisija je določila neizkrivljene proizvodne stroške. Za dejansko porabo posameznih proizvodnih dejavnikov vsakega vzorčenega sodelujočega proizvajalca izvoznika je uporabila neizkrivljene stroške na enoto. Količino porabe na enoto je pomnožila z neizkrivljenimi stroški na enoto, ugotovljenimi v reprezentativni državi, kot je opisano v oddelku 3.2.3.
- (257) Ko so bili določeni neizkrivljeni stroški proizvodnje, je Komisija uporabila režijske stroške proizvodnje, PSA-stroške in dobiček, kot so navedeni v uvodnih izjavah 246 do 248.
- (258) Da bi Komisija določila neizkrivljene stroške proizvodnje, je k neizkrivljenim proizvodnim stroškom prištela režijske stroške proizvodnje za posameznega vzorčenega proizvajalca izvoznika, kot je pojasnjeno v uvodni izjavi 247, v razponu 3–10 % proizvodnih stroškov.
- (259) Za stroške proizvodnje, določene v skladu s prejšnjo uvodno izjavo, je Komisija uporabila PSA-stroške in dobiček, določene na podlagi finančnih informacij obeh proizvajalcev jeklenih vetrnih stolpov v Mehiki. Tehtano povprečje PSU-stroškov, izraženo kot delež stroškov prodanega blaga in uporabljeno za neizkrivljene stroške proizvodnje, je znašalo 13,6 %. Tehtano povprečje dobička, izraženo kot odstotek stroškov prodanega blaga in uporabljeno za neizkrivljene stroške proizvodnje, je znašalo 10,8 %.
- (260) Ne nazadnje, Komisija je odštela neizkrivljeno vrednost stranskega proizvoda, kjer je to bilo ustrezno. Količine stranskega proizvoda, ustvarjene na enoto izdelka v preiskavi, je pomnožila z neizkrivljeno ceno na enoto stranskega proizvoda, ugotovljeno v reprezentativni državi, kot je opisano v oddelku 3.2.3.
- (261) Na podlagi tega je Komisija v skladu s členom 2(6a), točka (a), osnovne uredbe računsko določila normalno vrednost glede na vrsto izdelka na podlagi franko tovarna.
- (262) Družbi Chengxi Shipyard in Suzhou Titan sta po končnem razkritju navedli, da bi morala Komisija neizkrivljeno vrednost prodanega stranskega proizvoda (odpadno jeklo) odšteti od stroškov proizvodnje in ne od normalne vrednosti. Družba Chengxi Shipyard je trdila, da je izravnava prihodkov od prodaje odpadnega jekla s stroški proizvodnje v skladu z njenimi računovodskimi praksami. Družba Suzhou Titan je opozorila, da je Komisija v prejšnjih preiskavah ⁽¹¹⁾ neizkrivljeno vrednost stranskega proizvoda odštela od stroškov proizvodnje.
- (263) Komisija je v zvezi s trditvijo družbe Chengxi Shipyard ugotovila, da je družba v okviru stroškovnega računovodstva prihodke od prodaje odpadnega jekla dejansko razporedila med vse projekte. V okviru finančnega računovodstva pa prihodkov od prodaje odpadnega jekla ni knjižila kot glavne prihodke iz poslovanja in vsekakor ni zmanjšala vrednosti stroškov proizvodnje. Nasprotno, prihodke je evidentirala pod kategorijo „Drugi prihodki iz poslovanja“.
- (264) Komisija je v zvezi s trditvijo družbe Suzhou Titan ugotovila, da je bil v navedeni prejšnji preiskavi stranski proizvod ponovno uporabljen v okviru lastne proizvodnje proizvajalcev, v tem primeru pa je bilo prodano odpadno jeklo. Zato je v tej preiskavi referenčna vrednost odpadnega jekla pomenila neizkrivljeno prodajno ceno, ki poleg stroškov proizvodnje zajema tudi režijske stroške proizvodnje, PSA-stroške in dobiček.
- (265) Komisija je zato zavrnila trditve družb Chengxi Shipyard in Suzhou Titan iz uvodne izjave 262.
- (266) Družba Chengxi Shipyard je poleg pripomb glede metodologije, ki se je uporabila, da bi se upošteval učinek stranskega proizvoda na normalno vrednost, opozorila, da Komisija pri izračunu normalne vrednosti družbe ni odštela stranskega proizvoda.
- (267) Komisija je proučila trditev in potrdila, da neizkrivljene vrednosti stranskega proizvoda zaradi tiskarske napake dejansko ni odštela od normalne vrednosti. Napako je popravila in spremembe upoštevala tudi pri izračunu stopnje dampinga za druge sodelujoče družbe in preostale stopnje dampinga. Družbi je poslala dodatno končno razkritje in ji dala možnost, da predloži pripombe. Družba v zvezi s tem vprašanjem ni predložila nadaljnjih pripomb.

⁽¹¹⁾ Uvodne izjave 188 do 190 Izvedbene uredbe Komisije (EU) 2020/1428 z dne 12. oktobra 2020 o uvedbi začasne protidampinške dajatve na uvoz iztiskanih izdelkov iz aluminija s poreklom iz Ljudske republike Kitajske (UL L 336, 13.10.2020, str. 8).

- (268) Družba Chengxi Shipyard je po končnem razkritju navedla, da Komisija stroškov potrošnega blaga in režijskih stroškov proizvodnje, izraženih kot delež stroškov proizvodnje, ne bi smela prenesti v računsko določeno normalno vrednost. Po navedbah družbe ti dve kategoriji stroškov nista bili povezani z vrednostjo drugih vhodnih materialov. Namesto tega bi morala Komisija opredeliti ustrezno referenčno vrednost v reprezentativni državi.
- (269) Komisija je pojasnila, da je bila opisana metodologija uporabljena zato, ker finančni podatki, ki so bili na voljo v reprezentativni državi, niso vključevali informacij o režijskih stroških proizvodnje. Zainteresirane strani so bile o tem dejstvu obveščene z dvema obvestiloma o virih za določitev normalne vrednosti. Družba je torej imela dovolj možnosti, da predlaga ustrezno referenčno vrednost, s katero bi se nadomestili izkrivljeni režijski stroški proizvodnje.
- (270) Komisija je v zvezi s potrošnim blagom ugotovila, da so bili stroški potrošnega blaga dejansko izraženi kot delež stroškov neposrednih materialov in ne kot delež stroškov proizvodnje. Glede na to se je odločila uporabiti to metodologijo ob upoštevanju omejenega vpliva potrošnega blaga na stroške proizvodnje v celoti in za posamezno vrsto izdelka ter zaradi nezmožnosti nekaterih vzorčenih proizvajalcev izvoznikov, da potrošnje določenih proizvodnih dejavnikov sporočijo v standardnih merskih enotah. Namesto tega so uporabili enote, kot so kompleti ali steklenice, ki so bile nezdružljive z enotami, uporabljenimi v statističnih podatkih o uvozu. Čeprav so se te družbe na splošno potrudile in potrošnje pomembnejših proizvodnih dejavnikov pretvorile v standardne enote (večinoma v kilograme), te pomanjkljivosti ni bilo mogoče odpraviti pri vseh zadevnih proizvodnih dejavnikih. To je Komisiji preprečilo opredelitev ustrezne referenčne vrednosti v reprezentativni državi in tako prispevalo k potrebi, da stroške potrošnega blaga v normalni vrednosti izrazi kot delež neizkrivljenih stroškov neposrednih materialov.
- (271) Na podlagi razlogov, pojasnenih v uvodnih izjavah 269 in 270, je Komisija zavrnila trditve družbe Chengxi Shipyard iz uvodne izjave 268.
- (272) Družba Chengxi Shipyard je podobno trdila, da je bila metoda Komisije, po kateri je stroške notranjega prevoza prištel k neizkrivljenim stroškom proizvodnih dejavnikov, nepravilna. Namesto da je k neizkrivljenim stroškom prištel en delež, določen na podlagi podatkov družbe, bi morala Komisija izračunati individualne stroške prevoza za posamezen proizvodni dejavnik. Družba je zlasti trdila, da so bili stroški prevoza na enoto bolj kot z vrednostjo materiala povezani z njegovo težo. Zato so bili stroški prevoza več vrednih proizvodnih dejavnikov zaradi uporabe enega deleža pretirani.
- (273) Komisija je opozorila, da so morali proizvajalci izvozniki sporočiti dejanske ali ocenjene stroške prevoza v zvezi s posameznim proizvodnim dejavnikom. Vendar pa družba zahtevanih informacij ni predložila. Komisija je zato trditev zavrnila.

3.3 Izvozna cena

- (274) CCCME je v pripombah o začetku preiskave navedla, da so viri informacij o izvozni ceni vprašljivi, zlasti zato, ker je cena 3-delnega jeklenega vetrnega stolpa, uporabljena v pritožbi, višja od cene 4-delnega stolpa.
- (275) Komisija je ugotovila, da pritožnik v tem primeru za določitev izvozne cene proizvajalcev izvoznikov v LRK ni mogel uporabiti uradnih statističnih podatkov o uvozu. Prvič, izdelek v preiskavi se uvršča pod oznake KN, ki zajemajo najrazličnejše izdelke. Drugič, v statističnih podatkih o uvozu so količine evidentirane v kilogramih. Zato ni bilo mogoče določiti uvozne cene različnih vrst stolpov (odvisno od števila delov). Kot je pojasnjeno v pritožbi ⁽¹¹²⁾, je pritožnik zaprisežene izjave, ki so jih izdali proizvajalci Unije, predložil kot zadostne dokaze o izbrani ceni, ki so jo ponudili kitajski proizvajalci izvozniki v okviru razpisov, v katerih so sodelovali tudi proizvajalci Unije, ki pa niso bili izbrani. Glede na okoliščine tega primera in ob upoštevanju posebne narave izdelka v preiskavi je Komisija obravnavala zaprisežene izjave kot dovolj zanesljiv vir. Dejstvo, da je bila cena 3-delnega jeklenega vetrnega stolpa višja od cene 4-delnega jeklenega vetrnega stolpa, je bilo morda posledica vira

⁽¹¹²⁾ Glej Prilogo R4 k pritožbi.

informacij, ki ga je uporabil pritožnik. Poleg tega CCCME ni predložila nobenih dokazov v zvezi s tem, da je taka situacija nemogoča, zlasti ker so na stroške proizvodnje in s tem na prodajno ceno poleg števila delov vplivale tudi njihove dimenzije (premer, dolžina in debelina). Komisija je zato trditev zavrnila.

- (276) Vzorčeni proizvajalci izvozniki so izdelke izvažali v Unijo neposredno neodvisnim strankam.
- (277) Zato je bila izvozna cena tista, ki se je dejansko plačevala ali se plačuje za zadevni izdelek ob prodaji za izvoz v Unijo, v skladu s členom 2(8) osnovne uredbe.

3.4 Primerjava

- (278) Komisija je normalno vrednost in izvozno ceno vzorčenih proizvajalcev izvoznikov primerjala na podlagi franko tovarna.
- (279) Kadar je bilo to potrebno za zagotovitev poštene primerjave, je Komisija v skladu s členom 2(10) osnovne uredbe izvozno ceno prilagodila za razlike, ki so vplivale na cene in primerljivost cen. Prilagoditve so bile izvedene v zvezi z manipuliranjem in natovarjanjem, prevozom v zadevni državi in stroški kredita, po potrebi pa je bila izvozna cena prilagojena za znesek dobav, ki ga je predložila stranka na podlagi sporazuma o poslih oplemenitenja v skladu s členom 2(10), točka (k), osnovne uredbe.
- (280) Družba Chengxi Shipyard je v pripombah glede končnega razkritja navedla, da podatki o PSA-stroških, ki so jih predložili mehiški proizvajalci jeklenih vetrnih stolpov, niso vključevali dovolj podrobnih informacij. Po navedbah družbe so zato PSA-stroški, uporabljeni v izračunu normalne vrednosti, verjetno vključevali stroške, ki bi jih bilo treba za primerjavo odšteti od izvozne cene. Zato je družba zahtevala, naj se referenčna vrednost PSA-stroškov prilagodi, tako da bo izražala popravke, odštete od izvozne cene.
- (281) Komisija je menila, da družba ni predložila nobenih dokazov, da so bili stroški, ki so bili za primerjavo odšteti od izvozne cene, vključeni v PSA-stroške zadevnih dveh proizvajalcev jeklenih vetrnih stolpov v Mehiki. Komisija je zato trditev zavrnila.
- (282) Družba Chengxi Shipyard je nadalje trdila, da bi bilo treba primerjavo normalne vrednosti in izvozne cene opraviti na posamezen kos, tj. na del jeklenega vetrnega stolpa, in ne na kilogram, kot je naredila Komisija. Družba je opozorila, da je bila tudi večina kazalnikov škode izražena v številu kosov in ne v teži. Nadalje je trdila, da je cena jeklenega vetrnega stolpa na kilogram ustvarila izkrivljeno sliko, saj lahko vsak del vključuje različne notranje elemente, ki so vplivali na njegovo težo, vendar se niso upoštevali pri določitvi cene jeklenega vetrnega stolpa. Ne nazadnje, družba Chengxi Shipyard je ugotovila odstopanja v teži posameznih delov, sporočeni v preglednicah EUSALUR (prodaja Unije nepovezanim strankam) in COM PCN (stroški proizvodnje glede na vrsto izdelka). Trdila je, da ta odstopanja izhajajo iz popravka, ki ga je Komisija zahtevala med navzkrižnim preverjanjem na daljavo.
- (283) Komisija je menila, da so bili kazalniki škode izključeni iz izračuna stopnje dampinga. Poleg tega družba trditve, da vključitev notranjih elementov ni vplivala na ceno jeklenega vetrnega stolpa, ni podprla z nobenimi dokazi. Kar zadeva odstopanja v teži posameznih vrst izdelkov (delov) v preglednicah o prodaji in stroških proizvodnje, je Komisija med navzkrižnim preverjanjem na daljavo dejansko ugotovila, da nekateri deli, navedeni na prodajnih računih, niso bili sporočeni v vrednosti in količini (teža) zadevnih prodajnih transakcij. Ker je družba potrdila, da so bili ti deli dobavljeni kot dodatna oprema določenega dela jeklenega vetrnega stolpa in vključeni v sporočene stroške proizvodnje, je Komisija družbo pozvala, naj jih vključi v količino in vrednost zadevnih prodajnih transakcij, s čimer se je družba strinjala. Družba je trdila, da je teža v podatkih o stroških proizvodnje uskladila s težo, prvotno sporočeno v preglednici o prodaji. Na tej točki preiskave ni bilo mogoče preveriti, katera teža glede na vrsto izdelka (del jeklenega vetrnega stolpa) je bila pravilna in bi jo zato bilo treba uporabiti v izračunu. Komisija je zato trditve zavrnila.

- (284) Družba Suzhou Titan je po končnem razkritju navedla, da je Komisija prezrla razlike med jeklenimi vetrnimi stolpi na kopnem in tistimi na morju. Čeprav se je Komisija odločila, da protidampinskih ukrepov ne bo razširila na uvoz v epikontinentalni pas in izključne ekonomske cone držav članic, je družba navedla, da vetrne elektrarne v teritorialnih vodah države uporabljajo tudi stolpe na morju. Zato je družba trdila, da če so bili v izračune vključeni jekleni vetrni stolpi na morju, bi bilo treba pri primerjavi upoštevati razlike v fizičnih značilnostih jeklenih vetrnih stolpov na kopnem in tistih na morju.
- (285) Komisija je v zvezi z družbo Suzhou Titan ugotovila, da jeklenih vetrnih stolpov na morju niti ne izvažajo niti ne proizvajajo. Na splošno je le eden od treh vzorčenih proizvajalcev izvoznikov proizvajal in izvažal v Unijo omejeno število delov za obrate na morju, ki so bili vključeni v izračune stopnje dampa. Ker je bila opredelitev vrst izdelkov zelo podrobna, pri primerjavi normalne vrednosti in izvozne cene posamezne vrste izdelka ni bilo prekrivanja z deli jeklenih vetrnih stolpov na kopnem. Na podlagi tega je Komisija menila, da razlike med stolpi na kopnem in na morju pri določitvi dampa niso bile prezrte, in je zato trditev zavrnila.

3.5 Stopnja dampa

- (286) Komisija je za vzorčne sodelujoče proizvajalce izvoznike primerjala tehtano povprečno normalno vrednost vsake vrste podobnega izdelka s tehtano povprečno izvozno ceno ustrezne vrste zadevnega izdelka v skladu s členom 2(11) in (12) osnovne uredbe.
- (287) Za sodelujoče proizvajalce izvoznike, ki niso vključeni v vzorec, je Komisija tehtano povprečno stopnjo dampa izračunala v skladu s členom 9(6) osnovne uredbe. Zato je bila ta določena na podlagi stopenj, ugotovljenih za vzorčne proizvajalce izvoznike, pri čemer se niso upštevale stopnje, ugotovljene v okoliščinah iz člena 18 osnovne uredbe.
- (288) Dokončna stopnja dampa sodelujočih proizvajalcev izvoznikov, ki niso vključeni v vzorec, tako znaša 81,9 %.
- (289) Za vse druge proizvajalce izvoznike v LRK je Komisija stopnjo dampa določila na podlagi razpoložljivih dejstev v skladu s členom 18 osnovne uredbe. V ta namen je določila raven sodelovanja proizvajalcev izvoznikov. Raven sodelovanja je obseg izvoza sodelujočih proizvajalcev izvoznikov v Unijo, izražen kot delež celotnega uvoza iz LRK v Unijo v OP, ki je bil izmerjen kot število stolpov in določen na podlagi ocene, ki jo je zagotovila industrija Unije, kot je pojasnjeno v uvodnih izjavah 308 do 313.
- (290) Raven sodelovanja je v tem primeru nizka, saj je uvoz sodelujočih proizvajalcev izvoznikov predstavljal približno 30 % celotnega izvoza v Unijo v OP. Komisija je na podlagi tega štela za ustrezno, da preostalo stopnjo dampa določi na ravni tehtane povprečne stopnje dampa, določene za vrste izdelka, ki jih večinoma izvažajo družba Chengxi Shipyard, tj. vzorčeni proizvajalec izvoznik z najvišjo individualno stopnjo dampa. Te vrste izdelka so v tej družbi predstavljale več kot 50 % izvoza izdelka v preiskavi v Unijo v OP.
- (291) Dokončne stopnje dampa, izražene kot delež cene CIF meja Unije brez plačane dajatve, so naslednje:

Družba	Dokončna stopnja dampa
Chengxi Shipyard	126,8 %
Penglai Dajin	49,7 %
Suzhou Titan	60,7 %
Druge sodelujoče družbe	81,9 %
Vse druge družbe	143,2 %

- (292) CCCME je po končnem razkritju navedla, da stopnje dampainga, ki jih je določila Komisija, niso verodostojne. Industrijska organizacija je na podlagi primera stopnje dampainga, določene za druge sodelujoče družbe, zlasti opozorila, da bi morala biti normalna vrednost kitajskih izvoznikov glede na izračun Komisije približno 80 % višja od njihove izvozne cene, pri čemer so bile kitajske izvozne cene približno na isti ravni kot stroški proizvodnje proizvajalcev Unije. CCCME je ta sklep oblikovala tako, da je ciljni dobiček (9,1 %) odštela od stopnje škode (11,2 %) in tako ugotovila, da je bila kitajska izvozna cena le 2 % višja od stroškov proizvodnje proizvajalcev Unije.
- (293) Komisija je navedla, da razlika med stopnjo dampainga in stopnjo škode ni pomembna za oceno verodostojnosti izračuna stopnje dampainga. Stopnje dampainga so temeljile na informacijah, ki so jih zagotovile družbe (potrošnja proizvodnih dejavnikov, določeni stroški, izvozne cene), ter na neizkrivljenih stroških in referenčnih vrednostih, določenih v reprezentativni državi. Proizvajalci izvozniki so imeli možnost predložiti pripombe glede svojih izračunov stopnje dampainga. Če bi bile ugotovljene dejanske napake, bi jih Komisija popravila. Poleg tega so bile vse strani obveščene o virih in vrednostih neizkrivljenih stroškov in referenčnih vrednostih v reprezentativni državi ter so imele možnost, da predložijo pripombe glede virov in možnih napak v izračunu. Komisija je na podlagi pripomb zainteresiranih strani po potrebi sprejela spremembe ali popravke.
- (294) Poleg tega je CCCME primerjala kategorije, ki jih v praksi ni mogoče primerjati. Ni upoštevala na primer, da so kitajske izvozne cene z vsemi stroški vključevale PSA-stroške, dobiček, manipuliranje in natovarjanje, čezmorski prevoz in zavarovanje, uvozne dajatve in stroške po uvozu ter da jih zato ni bilo mogoče primerjati s stroški proizvodnje v Uniji. Prav tako ni upoštevala dejstva, da je bila kitajska izvozna cena, ki se je za namen izračuna stopnje škode primerjala s ceno Unije, cena z vsemi stroški, kitajska izvozna cena, uporabljena v izračunu stopnje dampainga, pa je bila cena franko tovarna.
- (295) Na koncu, Komisija je iz razlogov, pojasnjenih v uvodnih izjavah 293 in 294, zavrnila trditev CCCME.

4. ŠKODA

4.1 Opredelitev industrije Unije in proizvodnje Unije

- (296) V obdobju preiskave je podoben izdelek proizvajalo 19 proizvajalcev v Uniji ⁽¹¹³⁾. Ti proizvajalci predstavljajo „industrijo Unije“ v smislu člena 4(1) osnovne uredbe.
- (297) Ugotovljeno je bilo, da je celotna proizvodnja Unije v obdobju preiskave znašala 2 443 stolpov.
- (298) Kot je navedeno v uvodni izjavi 8, je bilo ocenjeno, da so trije proizvajalci Unije, ki so bili izbrani v vzorec, opravili 38 % celotne proizvodnje podobnega izdelka v Uniji. Predstavljali so 38 % obsega prodaje Unije, določenega v začetni fazi.

4.2 Potrošnja Unije

- (299) Tri oznake KN, pod katerimi se lahko uvažajo jekleni vetrni stolpi ali njihovi deli, vključujejo tudi velike količine drugih izdelkov. Zato je Komisija ob nerazpoložljivosti natančnejših podatkov o uvozu jeklenih vetrnih stolpov v obravnavanem obdobju določila potrošnjo Unije na podlagi podatkov združenja EWTA ⁽¹¹⁴⁾.
- (300) Združenje EWTA je izračun potrošnje začelo pri namestitvah vetrnih elektrarn v MW, kot jih je objavilo združenje WindEurope ⁽¹¹⁵⁾. Število stolpov je izračunalo tako, da je letno nameščeno zmogljivost v MW delilo s povprečno velikostjo generatorjev vetrnih turbin, ki so bili nameščeni glede na poročila združenja WindEurope. Potrošnja Unije leta 2017 temelji na namestitvah leta 2018, kot jih je sporočilo združenje WindEurope, potrošnja Unije leta 2018 temelji na namestitvah leta 2019, kot jih je sporočilo združenje WindEurope, potrošnja Unije leta 2019 pa temelji na namestitvah leta 2020, kot jih je sporočilo združenje WindEurope. Potrošnja Unije v obdobju preiskave temelji na namestitvah leta 2020, kot jih je sporočilo združenje WindEurope (za prvo polovico obdobja

⁽¹¹³⁾ V pritožbi je bilo navedenih 23 proizvajalcev Unije, vendar so nekateri postali insolventni in/ali v obdobju preiskave niso proizvajali.

⁽¹¹⁴⁾ Dokument t21.004376.

⁽¹¹⁵⁾ Združenje WindEurope je registrirano tudi kot zainteresirana stran v tem postopku.

preiskave), in ekstrapolacijah na podlagi tržnih informacij združenja EWTA (za drugo polovico obdobja preiskave). Prilagoditev za eno leto je potrebna zaradi izvedbenega roka od trenutka, ko proizvajalci prodajo jeklene vetrne stolpe strankam, do trenutka, ko so vetrne turbine nameščene, ki glede na informacije v spisu ⁽¹¹⁶⁾ traja povprečno 12 mesecev, lahko pa tudi dlje ⁽¹¹⁷⁾.

(301) Na podlagi navedenega se je potrošnja jeklenih vetrnih stolpov v obravnavanem obdobju gibala, kot sledi:

Preglednica 2

Potrošnja na trgu Unije (v stolpih)

	2017	2018	2019	OP
Potrošnja Unije	2 707	3 200	2 851	3 087
Indeks	100	118	105	114

Vir: EWTA.

- (302) Skupna potrošnja se je z 2 707 stolpov leta 2017 povečala na 3 087 stolpov v obdobju preiskave. Povpraševanje je bilo zlasti veliko leta 2018 zaradi povečanja števila obratov leta 2019 v Španiji, na Švedskem in na morju ⁽¹¹⁸⁾.
- (303) Družba GE je po končnem razkritju navedla, da določitev potrošnje Unije na podlagi števila obratov v Uniji v naslednjem letu ni bila smiselna, saj bi bilo na podlagi leta namestitve nemogoče točno izračunati datum nakupa. V podporo tej trditvi se je sklicevala na dejstvo, da je izvedbeni rok lahko daljši od enega leta, kot je določila Komisija, ni pa predložila pripomb glede ustreznosti, da se uporabi 12-mesečni povprečni izvedbeni rok, kot je predlagalo združenje EWTA, Komisija pa obravnavala kot razumno na podlagi informacij, ki so jih predložile zainteresirane strani v tej preiskavi.
- (304) Komisija je najprej ugotovila, da družba GE ni predlagala niti alternativnega izvedbenega roka za določitev potrošnje na podlagi podatkov združenja WindEurope o obratih niti druge podlage za izračun potrošnje. Dejansko je družba GE sama priznala, da se časovni okviri od nakupa do namestitve jeklenih vetrnih stolpov zelo razlikujejo glede na projekt vetrne elektrarne, njeno velikost in lokacijo, nihajo pa tudi časovni okviri od carinjenja jeklenih vetrnih stolpov (ali trenutka, ko zapustijo tovarne proizvajalcev Unije) do njihove namestitve. Kar zadeva razumnost povprečnega enoletnega izvedbenega roka od prodaje (potrošnje) do namestitve, je bila utemeljitev združenja EWTA podprta z izjavami, ki so jih med preiskavo predložile druge zainteresirane strani ⁽¹¹⁹⁾. Ne nazadnje, trend potrošnje, določen ob uporabi enoletne prilagoditve, ni v nasprotju z drugimi informacijami v spisu. Trditev je bila zato zavrnjena.
- (305) CCCME je po končnem razkritju pozvala k uskladitvi uporabljene zadevne zbirke podatkov in javno dostopnih virov. Komisija je poziv zavrnila. Prav nerazpoložljivost točnih javno dostopnih statističnih podatkov o jeklenih vetrnih stolpih je razlog za uporabo metodologije, opisane v uvodni izjavi 300. Kar zadeva uvoz, Eurostat ne uporablja enakih merskih enot, kot so uporabljene v zbirki podatkov združenja WindEurope. Poleg tega oznake KN, pod katere so uvrščeni jekleni vetrni stolpi, vključujejo tudi precejšnje število drugih izdelkov. Predložene nezaupne različice zbirk podatkov združenja EWTA so bile zainteresiranim stranem dane na voljo v dokumentu t21.003247, shranjenem dne 12. aprila 2021 (zbirki podatkov WindEurope in Eurostat), in dokumentu t21.004376 z dne 7. junija 2021 (zbirka podatkov WindEurope).

⁽¹¹⁶⁾ Med drugim na strani 7 „navedb o škodi“ in strani 28 izpolnjenega vprašalnika v dokumentu t20.008818 (Vestas).

⁽¹¹⁷⁾ Za podrobnosti o časovnih okvirih glej strani 6, 8 in 9 dokumenta t20.007935 (WindEurope). Rok za namestitev projektov na kopnem je lahko do štiri leta, za namestitev projektov na morju pa do šest let.

⁽¹¹⁸⁾ „Wind energy in Europe in 2019 – Trends and statistics“ (Vetrna energija v Evropi leta 2019 – Trendi in statistični podatki), WindEurope, februar 2020, str. 11. Poročilo je mogoče prenesti s spletnega naslova <https://windeurope.org/intelligence-platform/product/wind-energy-in-europe-in-2019-trends-and-statistics/>.

⁽¹¹⁹⁾ Družba Vestas je na strani 7 svojega prispevka o škodi, na voljo v dokumentu t20.008818, napisala: „Datum dobave (začetka obratovanja) pri prodaji vetrnih turbin je po navadi približno eno leto od podpisa naročila družbe.“

- (306) CCCME je po končnem razkritju tudi podvomila o znatnih razlikah med podatkih o potrošnji, ⁽¹²⁰⁾ kot so bili sporočeni v pritožbi ⁽¹²¹⁾, odgovoru združenja EWTA na makro vprašalnik z dne 9. aprila 2021 ⁽¹²²⁾ in o revidiranem prispevku združenja EWTA z dne 7. junija 2021 ⁽¹²³⁾. Komisija je pojasnila, da je združenje EWTA razloge za spremembe ustrezno obrazložilo v zadnjih dveh navedenih prispevkih, in ponovno poudarila, da so bile temeljne zbirke podatkov dane na voljo zainteresiranim stranem. Razliko med prvotnim odgovorom združenja EWTA na makro vprašalnik in podatki iz pritožbe v določenem obsegu pojasnjuje dejstvo, da se Združeno kraljestvo, ki je pomemben trg jeklenih vetrnih stolpov, v odgovorih na makro vprašalnik ni več upoštevalo zaradi uradnega izstopa iz Unije 1. januarja 2021. Poleg tega je združenje EWTA v prispevku z dne 7. junija 2021 spremembe podatkov o nekaterih kazalnikih v primerjavi s prispevkom z dne 9. aprila 2021 pojasnilo na podlagi novih vpogledov, zlasti v zvezi s skupno letno potrošnjo (zgoraj navedena enoletna prilagoditev) in deležem izvoza v obsegu prodaje industrije Unije.
- (307) Komisija je 26. marca 2021 na daljavo navzkrižno preverila odgovor na makro vprašalnik. CCCME je po končnem razkritju navedla, da bi morala Komisija opraviti še eno navzkrižno preverjanje na daljavo, saj je preverjen odgovor združenja EWTA na vprašalnik medtem nadomestil posodobljen odgovor z dne 7. junija 2021. Komisija je pojasnila, da je zbirka podatkov, na kateri temelji prispevek z dne 7. junija 2021, v veliki meri enaka zbirki podatkov, na kateri temelji prispevek z dne 9. aprila 2021. Združenje EWTA je nove podatke o skupni potrošnji pripravilo šele za drugo polovico obdobja preiskave, in sicer v skladu z revidiranim pristopom, tako da se je upošteval enoletni zamik med potrošnjo in namestitvijo. Podatke o potrošnji za prvo polovico leta 2020 je bilo treba pripraviti na podlagi proizvodnje energije v obratih (MW) v prvi polovici leta 2021. Komisija je po prejemu posodobljenega prispevka združenja EWTA ustrezno preverila, kako je združenje EWTA ocenilo vrednost v MW za prvo polovico leta 2021, in sklenila, da je bila metodologija ekstrapolacije, s katero se je določila vrednost, na podlagi katere se je določila vrednost potrošnje jeklenih vetrnih stolpov v drugi polovici obdobja preiskave, razumna. Zato je sklenila, da ni treba izvesti drugega navzkrižnega preverjanja na daljavo v zvezi z makro podatki, ki jih je predložilo združenje EWTA. Komisija je tudi ugotovila, da nobena stran pred končnim razkritjem ni predložila pripomb glede posodobljenega prispevka združenja EWTA z dne 7. junija 2021, tudi potem ne, ko so bile strani 18. junija 2021 obveščene, da začasni ukrepi niso bili uvedeni, in izrecno pozvane, naj predložijo pripombe glede prispevkov drugih zainteresiranih strani ⁽¹²⁴⁾. Niti CCCME niti katera druga stran ni do zadevnega roka predložila pripomb glede prispevka združenja EWTA z dne 7. junija 2021, zato je Komisija zavrnila domnevo, da bi lahko ta nov prispevek vplival na pravice CCCME do obrambe.

4.3 Uvoz iz Kitajske

4.3.1 Obseg in tržni delež uvoza iz Kitajske

- (308) Izdelek v preiskavi predstavlja omejen del obsega uvoza pod oznakami KN, zajetimi v preiskavi. Ker natančnejši podatki o uvozu za obravnavano obdobje ali drugi smiselni podatki niso na voljo, so v preglednici 3 prikazane najboljše ocene združenja EWTA o uvozu iz zadevne države. Po metodologiji združenja EWTA se je uvoz v enem letu določil tako, da se je od potrošnje Unije odštela prodaja proizvajalcev Unije. Nato je združenje EWTA na podlagi podatkov Eurostata izračunalo povprečno reprezentativnost vsakega pomembnega uvoznega vira, vključno s Kitajsko, kot sledi:

Preglednica 3

Povprečna reprezentativnost uvoznih virov

	2017	2018	2019	OP
Kitajska	81 %	77 %	85 %	79 %
Vietnam	4 %	8 %	5 %	7 %
Republika Koreja	10 %	5 %	4 %	3 %

⁽¹²⁰⁾ CCCME je o razlikah med podatki v treh prispevkih podvomila v zvezi s potrošnjo, pa tudi v zvezi z več drugimi kazalniki. Obrazložitev Komisije iz te uvodne izjave poleg razlik med tremi prispevki za potrošnjo zajema tudi razlike za druge kazalnike.

⁽¹²¹⁾ Dokument t20.005691.

⁽¹²²⁾ Dokument t21.003247.

⁽¹²³⁾ Dokument t21.004376.

⁽¹²⁴⁾ Dokument t21.004624.

	2017	2018	2019	OP
Turčija	4 %	9 %	5 %	10 %
Drugi, in sicer Malezija in Indonezija	1 %	1 %	1 %	1 %

Vir: EWTA.

- (309) Združenje EWTA je izračun navedenih deležev začelo pri Eurostatovih uvoznih vrednostih za Kitajsko, Turčijo, Vietnam in Republiko Korejo za oznaki KN 7308 20 00 in 8502 31 00. Izračunalo je enostavno povprečje reprezentativnosti posameznega vira iz oznake KN 7308 20 00 in reprezentativnosti posameznega vira iz oznake KN 8502 31 00, da bi določilo skupno povprečno reprezentativnost, prikazano v preglednici 3.
- (310) Uvoz jeklenih vetrnih stolpov iz tretjih držav, razen Kitajske, Turčije, Vietnama in Republike Koreje, je za vsako obdobje ocenjen na 1 % celotnega uvoza. Taki „drugi državi“ sta po navedbah združenja EWTA Malezija in Indonezija.
- (311) Združenje EWTA ni upoštevalo podatkov Eurostata o uvozu v okviru oznak KN 7308 20 00 in 8502 31 00 iz drugih držav in ne iz držav, navedenih v preglednici zgoraj, pri čemer se je zanašalo na svoje poznavanje trga, v skladu s katerim proizvodnja jeklenih vetrnih stolpov po vsem svetu poteka le v izbranem številu držav. Med njimi so le države iz preglednice zgoraj v obravnavanem obdobju izvažale jeklene vetrne stolpe v Unijo.
- (312) CCCME je po končnem razkritju trdila, da je navedena metodologija temeljila na subjektivni oceni in poznavanju trga združenja EWTA, vendar tega ni utemeljila. Komisija je menila, da je izračun obsega uvoza, kot je pojasnjen zgoraj, z vidika razpoložljivih podatkov razumen, saj združuje uporabo nesporno zanesljivega statističnega vira (Eurostat) in poznavanja trga združenja EWTA za delež držav izvoznic ter skupnega obsega uvoza, določenega na podlagi objavljenih podatkov združenja WindEurope o nameščeni zmogljivosti, in obsega prodaje Unije, kot so ga sporočili proizvajalci podobnega izdelka v Uniji. Prispevki, ki so jih med preiskavo predložili uporabniki kot celota, poleg izbranega števila držav iz preglednice 3 niso razkrili nobenega drugega vira uvoza, potrdili pa so, da so bili kitajski proizvajalci daleč najpomembnejši dobavitelji iz tretjih držav. Komisija je zato zavrnila trditev CCCME.
- (313) Na podlagi navedenega se je uvoz iz Kitajske gibal, kot sledi:

Preglednica 4

Obseg uvoza in tržni delež

	2017	2018	2019	OP
Obseg uvoza iz Kitajske (v stolpih)	690	992	791	1 063
Indeks	100	144	115	154
Tržni delež	25 %	31 %	28 %	34 %
Indeks	100	122	109	135

Vir: EWTA.

- (314) Uvoz iz Kitajske je v obravnavanem obdobju nihal. Ugotovljeno je bilo, da so jekleni vetrni stolpi po navadi prodani v okviru večjih projektov, pri čemer je časovni okvir pogosto daljši od enega leta, zato razvoj prodaje, vključno z uvozom, pogosto izraža spremembe v povpraševanju, ki so se zgodile leto ali več pred prodajo. Uvoz iz Kitajske se je na splošno povečal za 54 %. Njegov tržni delež se je s 25 % leta 2017 povečal na 34 % v obdobju preiskave, kar pomeni 35-odstotno povečanje v obravnavanem obdobju.
- (315) Družba GE je po končnem razkritju navedla, da je Komisija nepravilno izračunala potrošnjo jeklenih vetrnih stolpov v Uniji in zato nepravilno določila tržne deleže kitajskih proizvajalcev. Trditev je bila zavrnjena iz razlogov, pojasnjenih v uvodni izjavi 304.

4.3.2 Cene uvoza iz Kitajske in nelojalno nižanje prodajnih cen

- (316) Izdelek v preiskavi predstavlja omejen del uvoza, sporočenega pod oznakami KN, zajetimi v preiskavi. Zaradi nerazpoložljivosti zanesljivih statističnih podatkov za obravnavano obdobje ali drugih smiselnih podatkov je Komisija povprečne cene kitajskega uvoza določila na podlagi podatkov, kot so jih predložili vzorčeni proizvajalci izvozniki.
- (317) CCCME in družba Suzhou Titan sta po končnem razkritju ugovarjali, da je povprečne cene kitajskega uvoza primerno določiti na podlagi cen vzorčenih proizvajalcev izvoznikov, ki so bile navzkrižno preverjene na daljavo. CCCME je zlasti menila, da bi te cene predstavljale največ 22 % kitajskega uvoza in da jih zato ni mogoče šteti za reprezentativne. Navedla je, da bi morala Komisija namesto tega uporabiti podatke Eurostata, ter predložila preglednico, ki za štiri leta obravnavanega obdobja zajema obseg uvoza v tonah in ceno na enoto tega uvoza v EUR/tono na podlagi „izračunov CCCME, ki temeljijo na podatkih Eurostata“.
- (318) CCCME ni zagotovila točnega vira podatkov za navedene vrednosti in zato Komisija ni mogla oceniti, ali so bile tako pridobljene vrednosti bolj reprezentativne. Vendar je Komisija opozorila, da izdelek v preiskavi predstavlja le omejen del obsega uvoza, ki ga je Eurostat sporočil pod oznakami KN, zajetimi v preiskavi. Zato je sklenila, da sta povprečna cena in razvoj povprečne cene na podlagi nabora izdelkov, ki vključuje veliko izdelkov, ki jih preiskava ne zadeva, očitno manj reprezentativna kot povprečna cena in razvoj povprečne cene le zadevnega izdelka treh vzorčenih proizvajalcev izvoznikov, ki so hkrati največji proizvajalci izvozniki, ki so sodelovali v postopku. Trditve CCCME in družbe Titan so bile zato zavrnjene.
- (319) Na podlagi navedenega je Komisija ugotovila, da se je povprečna cena uvoza jeklenih vetrnih stolpov iz Kitajske gibala, kot sledi:

Preglednica 5

Uvozne cene (Kitajska)

	2017	2018	2019	OP
v EUR/tono	1 131	1 271	1 130	1 151
Indeks	100	112	100	102

Vir: vzorčeni proizvajalci izvozniki.

- (320) Povprečne cene uvoza iz Kitajske so v obravnavanem obdobju nihale. Na splošno so se zvišale za 2 %, čeprav so se med letoma 2018 in 2019 močno znižale, nato pa ponovno zvišale.
- (321) Cene v preglednicah 5 in 9 iz te uredbe so na ravni celotnega obsega ter izražajo tudi znatne razlike v cenah med cenami industrije Unije in dampinškim uvozom. Preiskava je pokazala, da uporabniki kupujejo jeklene vetrne stolpe na podlagi sporazumov o poslih ⁽¹²⁵⁾ ali nabavnih nalogov na ravni celotnega obsega. Za razliko od sporazumov o poslih uporabniki, ki od proizvajalcev jeklenih vetrnih stolpov kupujejo na podlagi nabavnih nalogov na ravni celotnega obsega, kupijo celotne jeklene vetrne stolpe, vključno z vsemi surovinami, kot so jeklene plošče in tako imenovani notranji elementi (npr. dvigalo). V okviru sporazumov o poslih uporabnik proizvajalcu zagotovi vse vhodne materiale ali del teh materialov. V tem primeru proizvajalec na računu navede le delo, potrebno za pretvorbo vhodnih materialov v jekleni vetrni stolp, in kakršne koli druge materiale, ki jih uporabnik prej ni zagotovil.
- (322) Komisija je nelojalno nižanje prodajnih cen v obdobju preiskave določila tako, da je za nakupne transakcije na ravni celotnega obsega primerjala:
- (a) tehtane povprečne cene za posamezno uvoženo vrsto izdelka vzorčenih kitajskih proizvajalcev prvi neodvisni stranki na trgu Unije, določene na podlagi CIF z ustreznimi prilagoditvami za stroške, nastale po uvozu, ter

⁽¹²⁵⁾ Glej na primer str. 5 dokumenta t21.001734 (Vestas).

- (b) ustrezne tehtane povprečne prodajne cene vzorčenih proizvajalcev Unije za posamezno vrsto izdelka, zaračunane nepovezanim strankam na trgu Unije in prilagojene na raven cene franko tovarna.
- (323) Primerjava cen je bila izvedena za vsako posamezno vrsto za transakcije na isti ravni trgovanja in po morebitni ustrezni prilagoditvi ter odbitku rabatov in popustov, kadar je to primerno. Rezultat primerjave je bil izražen kot odstotek teoretičnih prihodkov od prodaje vzorčenih proizvajalcev Unije v obdobju preiskave.
- (324) Na podlagi zgoraj navedenega so bile pri dampinškem uvozu vzorčenih proizvajalcev izvoznikov ugotovljene tehtane povprečne stopnje nelojalno znižanih prodajnih cen med 2,7 % in 5,1 %. Izdelek v preiskavi je cenovno zelo občutljiv. Uporabniki po navadi kupujejo jeklene vetrne stolpe v okviru postopkov zbiranja ponudb in/ali zahtev za ponudbe. Nato se primerjajo ponudbe več dobaviteljev, pri čemer konkurenca temelji predvsem na ceni. V tem okviru se ugotovljene stopnje nelojalnega nižanja prodajnih cen štejejo za znatne.
- (325) Kot je navedeno zgoraj, je Komisija uporabila svojo standardno prakso in ceno CIF meja Unije proizvajalcev izvoznikov primerjala s ceno franko tovarna proizvajalcev Unije, ker je menila, da je primerjava cen na teh dveh ravneh zagotovila objektivno oceno za namen izračuna nelojalnega nižanja prodajnih cen.
- (326) Družba Suzhou Titan je po končnem razkritju v zvezi z izračuni nelojalnega nižanja prodajnih cen (in nelojalnega nižanja ciljnih cen) navedla, da bi bilo treba stroške, nastale po uvozu, ki so se prištele k ceni CIF kitajskega uvoza, povečati za stroške prevoza in zavarovanja lokacije objekta, ceno industrije Unije pa bi bilo treba določiti na podlagi franko tovarna. Razloga, s katerima je utemeljila to prilagoditev uvozne cene v izračunih nelojalnega nižanja prodajnih cen in nelojalnega nižanja ciljnih cen, sta bila visoka raven povezanih stroškov prevoza in dejstvo, da ima vsak del jeklenega vetrnega stolpa po uvozu v Unijo svoj namembni kraj. Več strani je navedlo, da bi primerno merilo za primerjavo v izračunu stopenj nelojalnega nižanja prodajnih cen (in nelojalnega nižanja ciljnih cen) morala biti dobavna cena EU z vsemi stroški na lokaciji obrata, in sicer za kitajske proizvajalce in proizvajalce v Uniji, saj končna prodajna cena, ki jo plača uporabnik, vključuje visoke stroške prevoza, na katere močno vpliva namembni kraj projekta vetrne elektrarne, ter da na tej ravni poteka konkurenca med proizvajalci Unije in proizvajalci izvozniki. Združenje EWTA je navedlo, da bi bilo treba cene industrije Unije za izračune nelojalnega nižanja prodajnih cen (in nelojalnega nižanja ciljnih cen) povečati za stroške prevoza in zavarovanja, da bi se dosegla raven CIF v istem vstopnem kraju kot za kitajske uvozne cene.
- (327) Komisija je vse navedene trditve štela za konceptualno napačne. Cene franko tovarna proizvajalcev Unije konkurirajo izvoznim cenam iz zadevne države na ravni CIF vstopnega kraja v EU. Če bi se k lokaciji obrata prišтели stroški prevoza in zavarovanja samo na strani Unije ali na strani izvoza, in ne na obeh straneh, to ne bi bilo primerno za proučitev cenovnih učinkov uvoza.
- (328) Komisija je iz navedenih razlogov zavrnila navedene trditve združenja EWTA ter družb GE in Suzhou Titan.
- (329) Družba Chengxi Shipyard je po končnem razkritju predložila več trditev o izračunih nelojalnega nižanja prodajnih cen in nelojalnega nižanja ciljnih cen.
- (330) Prvič, trdila je, da bi bilo treba stopnje nelojalnega nižanja prodajnih cen izračunati glede na kos in ne glede na kilogram, pri čemer je opozorila, da so kosi (stolpi) podlaga za izračun (večine) kazalnikov škode. Ta trditev je bila zavrnjena, saj je Komisija menila, da je izračun stopenj nelojalnega nižanja prodajnih cen (in nelojalnega nižanja ciljnih cen) izključen iz določitve kazalnikov škode (glej tudi uvodni izjavi 282 in 283). Poleg tega ni pomembno, ali je Komisija uporabila stolpe ali kilograme, če je na obeh straneh primerjave uporabila enake vrednosti.
- (331) Drugič, družba Chengxi Shipyard je navedla, da je ne glede na dodatne informacije, ki jih je Komisija zagotovila z dodatnim razkritjem med drugim ciljnih cen industrije Unije za posamezne modele izdelka v razponih, končno razkritje še vedno nezadostno. Ker Komisija ni razkrila prodajnih količin, vrednosti in točnih ciljnih cen industrije Unije, družba ni mogla preveriti točnosti izračunov škode. Družba je menila, da bi bilo treba zagotoviti specifične podatke o industriji Unije, saj so ti podatki rezultat združevanja podatkov treh vzorčenih proizvajalcev Unije.
- (332) Komisija se ni strinjala s trditvijo družbe, ker je ciljna cena v razponih vključevala vse informacije, potrebne za izračun minimalne in maksimalne stopnje nelojalnega nižanja prodajnih cen za posamezne modele izdelka, ter je zato proizvajalcem izvoznikom omogočala opredelitev morebitnih napak v izračunu. Poleg tega je Komisija v zvezi z zahtevo po razkritju količin, vrednosti in točnih ciljnih cen opozorila, da mora v skladu z določbami člena 19(4) osnovne uredbe upoštevati upravičene interese vpletenih strank, da se njihove poslovne skrivnosti ne razkrijejo. V tem specifičnem primeru prodajna cena ali ciljna cena industrije Unije ni vedno rezultat združenih podatkov treh

vzorčenih proizvajalcev, saj na primer eden od treh vzorčenih proizvajalcev Unije v več primerih ni prodajal modela izdelka, ki se je uporabil v primerjavi, zato cena industrije Unije za posamezen model izdelka ni več povprečje cen treh vzorčenih družb. Trditev je bila zato zavrnjena.

- (333) Tretjič, družba Chengxi Shipyard je trdila, da jekleni vetrni stolpi ne konkurirajo neposredno izdelku industrije Unije in ne bi povzročili nobene škode, ker se po eni strani polovica njene prodaje ni upoštevala v izračunu njene stopnje škode, po drugi strani pa imajo nekateri med njimi negativno stopnjo.
- (334) Razlog za to, da se več kot 45 % uvoza družbe Chengxi Shipyard ni upoštevalo, je metodologija primerjave cen uvoza in prodaje podobnega izdelka vzorčenih proizvajalcev Unije. Komisija je opozorila, da vse uvožene vrste izdelka konkurirajo vsem vrstam izdelka, ki jih proizvajajo proizvajalci Unije. Dejstvo, da je na primer vrsta izdelka, ki je uvožena iz Kitajske, dobavljena brez notranjega elementa (npr. dvigala ali sistema za pomoč pri plezanju ali sistema za nadzor temperature) ali z deli različnih dolžin in da zato ni ujemanja za namen izračuna nelojalnega nižanja prodajnih cen ali ciljnih cen, ne pomeni, da ti izdelki ne konkurirajo podobnim izdelkom, ki jih proizvaja industrija Unije, ampak potrjuje, da je vsaka prodaja prilagojena tehničnim specifikacijam in zahtevam stranke. Trditev je bila zato zavrnjena.
- (335) Četrtrič, družba Chengxi Shipyard je trdila, da je bila analiza stopenj nelojalnega nižanja prodajnih cen (in nelojalnega nižanja ciljnih cen) nepopolna in nesimetrična glede na izračun dampinga, saj se je celoten izvoz družbe Chengxi Shipyard upošteval pri določitvi stopnje dampinga, ne pa tudi v izračunu nelojalnega nižanja prodajnih cen (in nelojalnega nižanja ciljnih cen). Komisija je opozorila, da v osnovni uredbi ni določeno, da je treba v izračunu dampinga in izračunu škode upoštevati isti izvoz. Konteksta teh izračunov sta različna in različna je lahko tudi temeljna zbirka podatkov, pri čemer je treba upoštevati, da se pri izračunih škode primerjajo informacije o cenah izvoznikov na eni strani in cenah proizvajalcev Unije na drugi strani. Trditev je bila zato zavrnjena.
- (336) Ne nazadnje, družba Chengxi Shipyard je navedla, da bi morala Komisija stroške, nastale po uvozu, izračunati kot določen znesek na količino (na tona ali na kos jeklenega vetrnega stolpa) in ne kot delež vrednosti CIF, da bi se uskladila z enako prilagoditvijo stroškov, izvedeno pri izračunu izvozne cene, in ker je količina pomembnejša za količinsko opredelitev stroškov, nastalih po uvozu. Prvič, Komisija je morala opozoriti, da družba svoje trditve, da je ustrežnejši določen znesek stroškov, nastalih po uvozu, na količino, ni utemeljila ali je podprla z dokazi. Drugič, Komisija je podatke pridobila neposredno iz odgovorov uvoznikov/uporabnikov na vprašalnik in ugotovila, da večina stroškov carinjenja, sporočenih v spremnih dokumentih, temelji na pavšalnih zneskih, ki niso povezani s količino ali težo uvoženega blaga. V preverjenih spremnih dokumentih ni bilo sklicev na težo ali število uvoženih enot. Trditev je bila zato zavrnjena.

4.4 Gospodarski položaj industrije Unije

4.4.1 Splošne pripombe

- (337) V skladu s členom 3(5) osnovne uredbe je bila v proučitev vpliva dampinškega uvoza na industrijo Unije vključena ocena vseh gospodarskih kazalnikov, ki so vplivali na stanje industrije Unije v obravnavanem obdobju.
- (338) Kot je navedeno v uvodni izjavi 9, je bilo vzorčenje uporabljeno za ugotavljanje morebitne škode, ki jo je utrpela industrija Unije.
- (339) Komisija je za določitev škode razlikovala med makroekonomskimi in mikroekonomskimi kazalniki škode. Makroekonomske kazalnike je ocenila na podlagi podatkov iz izpolnjenega vprašalnika združenja EWTA v zvezi s proizvajalci Unije, po potrebi navzkrižno preverjenega z izpolnjenimi vprašalniki, pridobljenimi od treh vzorčenih proizvajalcev Unije. Mikroekonomske kazalnike je ocenila na podlagi podatkov iz izpolnjenih vprašalnikov treh vzorčenih proizvajalcev Unije. Oba sklopa podatkov sta bila navzkrižno preverjena na daljavo in ugotovljeno je bilo, da sta reprezentativna za gospodarski položaj industrije Unije.

- (340) Makroekonomski kazalniki so: proizvodnja, proizvodna zmogljivost, izkoriščenost zmogljivosti, obseg prodaje, tržni delež, rast, zaposlenost, produktivnost, višina stopnje dampa in okrevanje od preteklega dampa.
- (341) Mikroekonomski kazalniki so: povprečne cene na enoto, stroški na enoto, stroški dela, zaloge, dobičkonosnost, denarni tok, naložbe, donosnost naložb in zmožnost zbiranja kapitala.

4.4.2 Makroekonomski kazalniki

4.4.2.1 Proizvodnja, proizvodna zmogljivost in izkoriščenost zmogljivosti

- (342) Skupna proizvodnja Unije, proizvodna zmogljivost in izkoriščenost zmogljivosti so se v obravnavanem obdobju gibale, kot sledi:

Preglednica 6

Proizvodnja, proizvodna zmogljivost in izkoriščenost zmogljivosti

	2017	2018	2019	OP
Obseg proizvodnje (v stolpih)	2 704	2 516	2 647	2 443
<i>Indeks</i>	100	93	98	90
Proizvodna zmogljivost (v stolpih)	4 859	4 664	4 936	4 952
<i>Indeks</i>	100	96	102	102
Izkoriščenost zmogljivosti	56 %	54 %	54 %	49 %
<i>Indeks</i>	100	97	96	89

Vir: EWTA in vzorčeni proizvajalci Unije.

- (343) Proizvodnja se je v obravnavanem obdobju zmanjšala za 10 %. Proizvodna zmogljivost je bila v obravnavanem obdobju praktično stabilna, saj se je povečala le za 2 %. Izkoriščenost zmogljivosti se je s 56 % leta 2017 zmanjšala na 49 % v obdobju preiskave.
- (344) Družba Siemens Gamesa Renewable Energy GmbH & Co KG (v nadaljnjem besedilu: SGRE), tj. uporabnik jeklenih vetrnih stolpov, ki je predložil pripombe, je menila, da le število proizvedenih jeklenih vetrnih stolpov ni reprezentativno, ker se je njihova velikost sčasoma povečala. Stran je to pripombo ponovila po končnem razkritju ter navedla, da bi morala Komisija kot mersko enoto uporabiti megavate (MW) in gigavate (GW), tj. parametre, ki se v celotnem sektorju uporabljajo pri navajanju nameščene zmogljivosti in ki so tudi podlaga za merjenje zahtev v zvezi z izločkom za cilje glede energije iz obnovljivih virov, kot so določeni v zelenem dogovoru. Komisija je trditev zavrnila, ker se na trgu jeklenih vetrnih stolpov MW ali GW ne uporablja kot merska enota.

4.4.2.2 Obseg prodaje in tržni delež

- (345) Obseg prodaje in tržni delež industrije Unije sta se v Uniji v obravnavanem obdobju gibala na naslednji način:

Preglednica 7

Obseg prodaje in tržni delež

	2017	2018	2019	OP
Prodaja industrije Unije v EU nepovezanim strankam (v stolpih)	1 859	1 895	1 924	1 737
<i>Indeks</i>	100	102	104	93
Tržni delež	69 %	59 %	68 %	56 %
<i>Indeks</i>	100	86	98	82

Vir: EWTA in vzorčeni proizvajalci Unije.

- (346) Obseg prodaje industrije Unije se je v obravnavanem obdobju zmanjšal za 7 %. Tržni delež industrije Unije se je z 69 % leta 2017 zmanjšal na 56 % v obdobju preiskave, kar pomeni, da se je skupno zmanjšal za 18 %.
- (347) Družba GE je po končnem razkritju navedla, da je Komisija nepravilno izračunala potrošnjo jeklenih vetrnih stolpov v Uniji in zato nepravilno določila tržne deleže proizvajalcev Unije. Trditve je bila zavržena iz razlogov, pojasnjenih v uvodni izjavi 304.

4.4.2.3 Rast

- (348) Obseg prodaje in tržni delež industrije Unije sta se v Uniji v obravnavanem obdobju zmanjšala za 7 % oziroma 18 %. Industrija Unije zato ni mogla izkoristiti povečanja potrošnje Unije (+ 14 % v obravnavanem obdobju, kot je prikazano v preglednici 2).

4.4.2.4 Zaposlenost in produktivnost

- (349) Zaposlenost in produktivnost sta se v obravnavanem obdobju gibali, kot sledi:

Preglednica 8

Zaposlenost in produktivnost

	2017	2018	2019	OP
Število zaposlenih	3 803	3 817	3 936	3 614
<i>Indeks</i>	100	100	103	95
Produktivnost (v stolpih na zaposlenega)	0,71	0,66	0,67	0,68
<i>Indeks</i>	100	93	95	95

Vir: EWTA in vzorčni proizvajalci Unije.

- (350) Stopnja zaposlenosti v industriji Unije, povezana s proizvodnjo jeklenih vetrnih stolpov, se je v obravnavanem obdobju zmanjšala za 5 %.
- (351) Produktivnost se je z 0,71 stolpa na zaposlenega v letu 2017 zmanjšala na 0,68 stolpa na zaposlenega v obdobju preiskave. Upoštevati je treba, da nabor izdelkov vpliva na število stolpov na zaposlenega. Poleg tega je velikost jeklenih vetrnih stolpov v povprečju vsako leto večja. Zato je zgoraj navedeno zmanjšanje produktivnosti za 5 % najverjetneje v celoti izravnano z dejstvom, da so se stolpi v obravnavanem obdobju povečali.

4.4.2.5 Višina stopnje dampinga in okrevanje po preteklem dampingu

- (352) Višina dejanskih stopenj dampinga je glede na obseg in cene uvoza iz zadevne države znatno vplivala na industrijo Unije.
- (353) To je prva protidampinška preiskava zadevnega izdelka. Zato ni bilo na voljo nobenih podatkov za oceno učinkov morebitnega preteklega dampinga.

4.4.3 Mikroekonomski kazalniki

4.4.3.1 Cene in dejavniki, ki vplivajo nanje

- (354) Tehtano povprečje prodajnih cen vzorčenih proizvajalcev Unije na enoto za nepovezane stranke v Uniji se je v obravnavanem obdobju gibalo, kot sledi:

Preglednica 9

Prodajne cene in stroški proizvodnje v Uniji

	2017	2018	2019	OP
Povprečje prodajnih cen na enoto za nepovezane stranke (v EUR/tono – le prodaja na ravni celotnega obsega)	1 265	1 377	1 459	1 419
<i>Indeks</i>	100	109	115	112
Stroški proizvodnje na enoto (v EUR/tono – le prodaja na ravni celotnega obsega)	1 191	1 385	1 538	1 439
<i>Indeks</i>	100	116	129	121

Vir: vzorčeni proizvajalci Unije.

- (355) Povprečne prodajne cene na enoto v okviru nalogov na ravni celotnega obsega za jeklene vetrne stolpe s poreklom iz Unije so se v obravnavanem obdobju zvišale za 12 %, stroški proizvodnje na enoto pa so se zvišali še bolj, tj. za 21 %.

4.4.3.2 Stroški dela

- (356) Povprečni stroški dela vzorčenih proizvajalcev Unije so se v obravnavanem obdobju gibali, kot sledi:

Preglednica 10

Povprečni stroški dela na zaposlenega

	2017	2018	2019	OP
(v EUR)	45 411	45 427	48 121	48 593
<i>Indeks</i>	100	100	106	107

Vir: vzorčeni proizvajalci Unije.

- (357) Povprečni stroški dela na zaposlenega so se v obravnavanem obdobju zvišali za 7 % v skladu s splošno inflacijo in trendi stroškov dela. Letne stopnje rasti stroškov dela za celotno gospodarstvo EU so znašale najmanj 3 % v letih 2018 in 2019, leta 2020 pa več kot 4 % ⁽¹²⁶⁾.

4.4.3.3 Zaloge

- (358) Ravni zalog vzorčenih proizvajalcev Unije so se v obravnavanem obdobju gibale, kot sledi:

Preglednica 11

Zaloge

	2017	2018	2019	OP
Končne zaloge (v delih)	0	[30–40]	[30–40]	0
<i>Indeks</i>	0	100	100	0

Vir: vzorčeni proizvajalci Unije.

⁽¹²⁶⁾ <https://ec.europa.eu/eurostat/documents/2995521/11563131/3-16062021-AP-EN.pdf/72b7ff6f-1830-8182-a6ae-0d8bb61aaf24?t=1623831696586#:~:text=In%20the%20fourth%20quarter%20of,salaries%20and%20non%2Dwage%20costs.>

- (359) Komisija je ugotovila, da zaloge niso pomemben kazalnik škode v zvezi s proizvodnjo jeklenih vetrnih stolpov. Proizvajalci proizvajajo jeklene vetrne stolpe na podlagi naročil in po navadi nimajo fizičnih zalog. Zelo majhne količine končnih zalog, sporočene v preglednici 11, se nanašajo na jeklene vetrne stolpe, ki so bili proizvedeni in še niso bili prodani ⁽¹²⁷⁾.

4.4.3.4 Dobičkonosnost, denarni tok, naložbe, donosnost naložb in zmožnost zbiranja kapitala

- (360) Dobičkonosnost, denarni tok, naložbe in donosnost naložb vzorčenih proizvajalcev Unije so se v obravnavanem obdobju gibali, kot sledi:

Preglednica 12

Dobičkonosnost, denarni tok, naložbe in donosnost naložb

	2017	2018	2019	OP
Dobičkonosnost prodaje nepovezanim strankam v Uniji (v % prihodka od prodaje)	3,6 %	1,1 %	-4,5 %	-1,4 %
<i>Indeks</i>	100	31	-126	-40
Denarni tok (v EUR)	12 444 710	-377 687	-17 013 650	-5 531 711
<i>Indeks</i>	100	-3	-137	-44
Naložbe (v EUR)	36 715 248	15 482 383	5 275 427	3 488 463
<i>Indeks</i>	100	42	14	10
Donosnost naložb	16,5 %	-4,5 %	-18,9 %	-4,6 %
<i>Indeks</i>	100	-27	-115	-28

Vir: vzorčeni proizvajalci Unije.

- (361) Dobičkonosnost industrije Unije se je zmanjšala, in sicer s +3,6 % v letu 2017 na -1,4 % v obdobju preiskave. Zmanjševanje dobička je negativno vplivalo na neto denarni tok, ki je bil med letom 2018 in obdobjem preiskave negativen. Zmožnost zbiranja kapitala je oviral upad dobička. Raven letnih naložb se je stalno zniževala in se je v obravnavanem obdobju zmanjšala za 90 %.
- (362) Družba SGRE je v zvezi z denarnim tokom ugotovila, da je družba GRI v odgovoru na vprašalnik sporočila, da škodljivi damping ni vplival na njeno zmožnost zbiranja kapitala in da je naložbe financirala sama ali pa so bile financirane z bančnimi krediti. V istem smislu je navedla, da je družba Windar sporočila, da se njena zmožnost zbiranja kapitala ni spremenila, saj niso bile razdeljene nobene dividende, dobiček pa se je uporabil za okrepitev strukture bilance, pri čemer so se naložbe financirale z lastnim denarnim tokom ali dolgoročnimi bančnimi krediti. Kot je prikazano v preglednici zgoraj, je preiskava pokazala, da se je dobiček vzorčenih proizvajalcev Unije zmanjšal in morda oviral njihove naložbe. Poleg tega dejstvo, da družba Windar svojim delničarjem ni mogla izplačati dividend, kar je bila posledica upada dobička, in da je morala za zagotovitev naložb uporabiti bančne kredite, kot je navedeno zgoraj, kaže, da je družba že bila v ranljivem finančnem položaju. Bančne kredite so seveda spremljali dodatni stroški v obliki plačljivih obresti, ki so bile višje, kot bi bile, če bi bila družba Windar v boljšem finančnem položaju.
- (363) Družba SGRE je po končnem razkritju navedla, da dejstvo, da družba zagotovi naložbe na podlagi bančnih kreditov, ne pomeni, da je v ranljivem položaju. Komisija se je strinjala, da se le dejstvo, da je družba zagotovila naložbe z bančnimi krediti, teoretično ne more šteti za dokaz škode. Vendar je Komisija menila, da je treba to dejstvo obravnavati skupaj z drugimi dejavniki, kot je naredila v uvodni izjavi 362. Izjave družbe SGRE tega sklepa niso spremenile.

⁽¹²⁷⁾ Str. 5 dokumenta t21.000376 (EWTA).

- (364) Družba SGRE se je sklicevala na preiskavo komisije Združenih držav za mednarodno trgovino v zvezi s španskimi jeklenimi vetrnimi stolpi. Navedla je, da če bi španski proizvajalci, kot je družba Windar, izvažali jeklene vetrne stolpe v ZDA po cenah, nižjih od domačih cen, bi se njeni stroški proizvodnje in dobičkonosnost na domačem trgu šteli za zadostne. Vendar Komisija iz več razlogov ni razumela utemeljitve te trditve, ki poleg tega temelji na trditvah v pritožbi (peticija), ki jih preiskujejo organi tretje države. Poleg tega je ta domneva pomanjkljiva, saj so vzroki za cenovno diskriminacijo (če obstaja in če je dokazana) lahko številni, in četudi so bile domače cene (EU) družbe Windar višje od njenih izvoznih cen v ZDA, to ne pomeni nujno, da so bile domače cene (dovolj) dobičkonosne. Komisija je tudi poudarila, da je podatke za mikro kazalnike določila na podlagi vzorca treh proizvajalcev Unije. Navedba je bila zato odločno zavrnjena.

4.5 Sklep o škodi

- (365) Navedena ocena gospodarskih makro in mikro kazalnikov je pokazala, da je industrije Unije v obdobju preiskave utrpela znatno škodo, saj je izgubila znaten tržni delež, zvišanje njenih prodajnih cen pa ni bilo zadostno za prenos velikega zvišanja njenih stroškov proizvodnje, kar je povzročilo padec njene dobičkonosnosti, to pa je negativno vplivalo na naložbe, donosnost naložb in denarni tok.
- (366) Dejstvo, da se nekaj kazalnikov (proizvodna zmogljivost, zaloge) ni poslabšalo, ne vpliva na ugotovitev o škodi.
- (367) Nekateri strani (CCCME, SGRE, GE) so navedle, da so se nekateri kazalniki v zadnjem delu referenčnega obdobja, na katerega se nanaša pritožba, izboljšali. Pri preiskavi je bilo ugotovljeno, da je to v obdobju preiskave veljalo le za finančne kazalnike, saj je velik upad stroškov proizvodnje med letom 2019 in obdobjem preiskave dejansko pozitivno vplival na finančni položaj industrije Unije. Vendar je industrija Unije v obdobju preiskave še vedno ustvarjala velike izgube. Zato, tudi če se je ta kazalnik med letom 2019 in obdobjem preiskave izboljšal, to ne vpliva na ugotovitev o škodi v zvezi z njim.
- (368) Komisija je na podlagi navedenega sklenila, da je industrija Unije utrpela znatno škodo v smislu člena 3(5) osnovne uredbe.

5. VZROČNA ZVEZA

5.1 Učinki dampinškega uvoza

- (369) V obravnavanem obdobju se je prodaja industrije Unije zmanjšala zaradi uvoza iz Kitajske. Obseg uvoza iz Kitajske se je močno povečal (za 54 %), pri čemer se je njegov tržni delež povečal za devet odstotnih točk, in sicer s 25 % leta 2017 na 34 % v obdobju preiskave. V istem obdobju in kljub povečanju potrošnje za 14 % se je obseg prodaje industrije Unije zmanjšal za 7 %, njen tržni delež pa se je zmanjšal z 69 % leta 2017 na 56 % v obdobju preiskave.
- (370) Z vidika cen so bile kitajske uvozne cene precej nižje od prodajnih cen industrije Unije in tudi nižje od stroškov proizvodnje industrije Unije v celotnem obravnavanem obdobju, kar je oviralo dvig cen. Cenovni pritisk zaradi velikega in vse večjega obsega uvoza iz Kitajske po takih cenah v obravnavanem obdobju je očiten razlog, zakaj industrija Unije zvišanja stroškov ni mogla upoštevati v svojih prodajnih cenah, ter pojasnjuje nastale izgube.
- (371) Na podlagi zgoraj navedenega je Komisija sklenila, da je uvoz iz Kitajske povzročil znatno škodo industriji Unije. Ta škoda je vplivala na obseg in tudi na cene.
- (372) Družbi SGRE in GE sta navedli, da upadanje dobička pritožnika in domnevni dampinški uvoz nista bila povezana, saj se je dobiček od leta 2018 močno zmanjšal, kitajske uvozne cene pa so se zvišale. CCCME je navedla, da kitajski uvoz ni mogel povzročiti škode proizvajalcem Unije, saj so se količine kitajskega uvoza zmanjšale, njegove cene pa zvišale.

(373) Komisija se s tem ni strinjala. Kitajske uvozne cene so se v obravnavanem obdobju na splošno zvišale za 2 %, kot je prikazano v preglednici 5. Vendar so v celotnem obravnavanem obdobju ostale nižje od cen industrije Unije in njenih stroškov proizvodnje. Poleg tega so se kitajske uvozne cene med letoma 2018 in 2019 zmanjšale. Kar zadeva obseg uvoza iz Kitajske, je preiskava pokazala, da se je med letom 2017 in obdobjem preiskave povečal za 54 %, od leta 2018 pa še za 7 %.

5.2 Učinki drugih dejavnikov

5.2.1 Uvoz iz tretjih držav

(374) Obseg uvoza iz drugih tretjih držav se je v obravnavanem obdobju gibal, kot sledi:

Preglednica 13

Uvoz iz tretjih držav

Država		2017	2018	2019	OP
Turčija	Obseg (v stolpih)	34	121	48	134
	Indeks	100	356	141	393
	Tržni delež	1,3 %	3,8 %	1,7 %	4,3 %
	Indeks	100	301	134	344
	Povprečna cena (v EUR/tono)	1 844	1 830	1 646	1 691
	Indeks	100	99	89	92
Vietnam	Obseg (v stolpih)	31	109	44	98
	Indeks	100	351	142	315
	Tržni delež	1,2 %	3,4 %	1,5 %	3,2 %
	Indeks	100	297	135	277
	Povprečna cena (v EUR/tono)	1 712	1 681	1 592	1 475
	Indeks	100	98	93	86
Republika Koreja	Obseg (v stolpih)	85	69	34	41
	Indeks	100	81	40	49
	Tržni delež	3,1 %	2,1 %	1,2 %	1,3 %
	Indeks	100	68	38	43
	Povprečna cena (v EUR/tono)	2 111	1 997	2 140	2 381
	Indeks	100	95	101	113

Druge (Indonezija, Malezija)	Obseg (v stolpih)	8	13	9	14
	<i>Indeks</i>	100	163	113	175
	Tržni delež	0,3 %	0,4 %	0,3 %	0,4 %
	<i>Indeks</i>	100	137	107	153
	Povprečna cena (v EUR/tono)	1 712	4 184	2 238	2 896
	<i>Indeks</i>	100	244	131	169
Vse navedene tretje države	Obseg (v stolpih)	158	312	136	287
	<i>Indeks</i>	100	197	86	181
	Tržni delež	5,9 %	9,8 %	4,8 %	9,3 %
	<i>Indeks</i>	100	167	82	159
	Povprečna cena (v EUR/tono)	1 931	1 876	1 776	1 783
	<i>Indeks</i>	100	97	92	92

Vir: EWTA (stolpi, tržni deleži) in Eurostat (povprečna cena).

- (375) V obravnavanem obdobju je bil uvoz iz tretjih držav, razen Kitajske, omejen. Njegov skupni tržni delež se je s 5,9 % leta 2017 povečal na 9,3 % v obdobju preiskave. Komisija je ugotovila, da so bile povprečne cene uvoza iz tretjih držav, razen Kitajske, ocenjene na podlagi podatkov Eurostata za oznaki KN 7308 20 00 in 7308 90 98. Ti oznaki KN zajemata uvoz veliko večjega razpona blaga in ne le jeklenih vetrnih stolpov, vendar zagotavljajo najboljše informacije, ki so na voljo v okviru te preiskave. Ker so bile te cene stalno in precej višje od cen uvoza iz Kitajske, je mogoče razumno skleniti, da temeljni uvoz jeklenih vetrnih stolpov ni neloyalno nižal prodajnih cen industrije Unije.
- (376) Podatki o obsegu iz zgornje preglednice so najboljše ocene, ki jih je predložilo združenje EWTA. Metodologija združenja je opisana v oddelku 4.3.1.
- (377) Nekateri uporabniki so na zahtevo Komisiji sporočili obseg uvoza in uvozne cene iz tretjih držav, razen Kitajske. Vendar glede na omejeno število uporabnikov, omejene vire uvoza, ki jih je uporabil posamezen uporabnik, ter različne metodologije njihovega poročanja in pomanjkanje podatkov se te informacije niso šteje za zanesljive in jih ni bilo mogoče smiselno razkriti.
- (378) V preglednici 13 so prikazane povprečne cene v skladu s podatki Eurostata za obe oznaki kombinirane nomenklature 7308 20 00 in 7308 90 98 skupaj. Združenje WindEurope je Komisijo pozvalo, naj oceni škodo le na podlagi podatkov za prvo oznako, v skladu s komisijo Združenih držav za mednarodno trgovino ⁽¹²⁸⁾. Komisija je sklenila, da je zahteva neutemeljena, saj je bilo pri preiskavi ugotovljeno, da se je v obdobju preiskave izvajal uvoz pod oznako 7308 90 98. Nobena sodelujoča stran ni sporočila uvoza pod oznako 8502 31 00. Poleg tega je Komisija ugotovila enako, kot je navedeno v uvodni izjavi 375 v zvezi s točnostjo osnovnih podatkov.
- (379) Nobena stran ni navedla, da je uvoz iz tretjih držav, razen Kitajske, morda povzročil škodo proizvajalcem Unije. Poleg tega je Komisija ugotovila, da je ta uvoz v obravnavanem obdobju predstavljal manj kot tretjino uvoza iz Kitajske.

⁽¹²⁸⁾ Str. 14 dokumenta t20.007935.

- (380) Na podlagi navedenega je Komisija sklenila, da uvoz iz tretjih držav, razen Kitajske, v obravnavanem obdobju ni povzročil škode industriji Unije.

5.2.2 Izvoz industrije Unije

- (381) Obseg in cene izvoza industrije Unije nepovezanim stranem so se v obravnavanem obdobju gibali, kot sledi:

Preglednica 14

Izvoz

	2017	2018	2019	OP
Obseg izvoza (v stolpih)	743	421	357	371
Indeks	100	57	48	50
Povprečna cena (v EUR/stolp – le nalogi na ravni celotnega obsega)	311 479	n. r. *	559 982	643 024
Indeks	100	–	180	206

Vir: EWTA (obseg) in vzorčeni proizvajalci Unije (povprečne cene)

- * Vzorec ne vključuje izvoza na ravni celotnega obsega.

- (382) V obravnavanem obdobju se je obseg izvoza proizvajalcev Unije razpolovil. Vzorčeni proizvajalci za zadevno prodajo niso mogli zagotoviti cen v EUR/tono, zato so cene, navedene zgoraj, cene na jekleni vetrni stolp, in torej izražajo tudi povečanje povprečne velikosti v obravnavanem obdobju. Na zgoraj navedene povprečne cene poleg tega močno vplivajo razlike v naboru izdelkov. Zato ni bilo mogoče oblikovati smiselnega sklepa v zvezi z učinkom izvoza v tretje države. Ker je izvoz, ko je leta 2017 dosegel najvišjo raven, predstavljal 28 % prodaje Unije v letu 2017, je zmanjšanje izvoza morda kvečjemu v določeni meri prispevalo k nastali škodi, v vsakem primeru pa ni zmanjšalo vzročne zveze z dampinškim uvozom.

5.2.3 Povpraševanje na morju

- (383) Družba Vestas se je sklicevala na nestanovitnost povpraševanja po objektih na morju kot na vir škode in podobno kot družba GE za škodo krivila premajhno izkoriščenost proizvodnih objektov na morju v Uniji. Družba GE je navedla, da so proizvajalci Unije pred letom 2017 zagotovili obsežne naložbe v razvoj dragih proizvodnih objektov, s katerimi bi se zadostilo povpraševanju na morju in ki so se nazadnje morali uporabiti za proizvodnjo jeklenih vetrnih stolpov na kopnem ali so ostali neizkoriščeni. Po navedbah družb SGRE in GE je bil upad dobičkonosnosti industrije Unije na področju jeklenih vetrnih stolpov posledica zmanjšanja povpraševanja po jeklenih vetrnih stolpih na morju.
- (384) Navedenim trditvam nasprotuje publikacija združenja WindEurope z naslovom „Offshore wind in Europe – Key trends and statistics 2020“ (Vetrne elektrarne na morju v Evropi – ključni trendi in statistični podatki za leto 2020), objavljena februarja 2021. Slika 1 v publikaciji prikazuje, da se je kumulativna nameščena zmogljivost za vetrno energijo na morju v Uniji med letoma 2017 in 2018 močno povečala za približno 16 % ter se v letih 2019 in 2020 povečala še bolj, tj. za 20 % letno. Medtem ko je nameščena zmogljivost za vetrno energijo na morju leta 2017 znašala približno 8,8 GW, je leta 2020 v EU-27 znašala približno 14,6 GW ⁽¹²⁹⁾. Združenje WindEurope je navedlo precej pozitivne obete za elektrarne na morju ⁽¹³⁰⁾. Komisija je ugotovila tudi, da preiskava ni pokazala, da so proizvajalci Unije obrate, namenjene jeklenim vetrnim stolpom na morju, sistematično uporabljali za proizvodnjo jeklenih vetrnih stolpov na kopnem – tudi družba GE je priznala, da so bili obrati nekaterih proizvajalcev Unije, namenjeni jeklenim vetrnim stolpom na morju, popolnoma zasedeni ⁽¹³¹⁾.

⁽¹²⁹⁾ Po ponovnem preverjanju so bili nekateri podatki iz tega in predhodnega stavka med končnim razkritjem in objavo te uredbe nekoliko spremenjeni, vendar te spremembe ne vplivajo pomembno na analizo in sklepe.

⁽¹³⁰⁾ „Wind energy in Europe – 2020 statistics and the outlook for 2021–2025“ (Vetrna energija v Evropi – statistični podatki za leto 2020 in obeti za obdobje 2021–2025), WindEurope, februar 2021, str. 9 ter 31 in 32.

⁽¹³¹⁾ Str. 3 dokumenta t21.000509.

- (385) Družba GE je po končnem razkritju objavljene podatke združenja WindEurope razlagala drugače. Na podlagi navedenega grafa je sklenila, da se je povpraševanje po vetrnih elektrarnah na morju med letoma 2017 in 2018 zmanjšalo, potem med letoma 2018 in 2019 nekoliko povečalo ter med letoma 2019 in 2020 spet zmanjšalo. Na podlagi tega je sklenila, da se je trg Unije na morju v obravnavanem obdobju zmanjšal. Vendar čeprav je Komisija prilagodila podatke, tako da so vključevali le države članice Unije, tj. izključila je sporočene vrednosti za Združeno kraljestvo, je videti, da družba GE tega ni naredila in je torej sprejela sklepe na podlagi napačne zbirke podatkov. Če se iz navedenega grafa izključi Združeno kraljestvo, se povpraševanje po vetrnih elektrarnah na morju med letoma 2019 in 2020 dejansko ne zmanjša, ampak močno poveča za približno 20 %. Kot je navedeno, se je kumulativna nameščena zmogljivost za vetrno energijo na morju v Uniji v obravnavanem obdobju na splošno močno povečala z 8,8 GW na 14,6 GW, tj. za 66 %.
- (386) Kar zadeva pripombe družbe GE glede premajhne izkoriščenosti proizvodnih objektov na morju, jim nasprotujejo pripombe strani, ki pojasnjuje, da se popolnoma zasedeni obrati iz uvodne izjave 384 nanašajo le na enega proizvajalca Unije. Komisija je prepričana, da preiskava ni pokazala, da so proizvajalci Unije obrate, namenjene jeklenim vetrnim stolpom na morju, sistematično uporabljali za proizvodnjo jeklenih vetrnih stolpov na kopnem.
- (387) Iz vseh navedenih razlogov je Komisija zavrnila ponovljeno trditev, da naj bi zmanjšanje povpraševanja na morju negativno vplivalo na dobičkonosnost industrije Unije in prispevalo k škodi.

5.2.4 Cene surovin

- (388) Jeklene plošče predstavljajo glavni delež (približno 40 %⁽¹³²⁾) stroškov proizvodnje jeklenih vetrnih stolpov. Po navedbah CCCME ter družb SGRE in GE se je dobičkonosnost industrije Unije zmanjšala zaradi uvedbe številnih ukrepov trgovinske zaščite proti uvozu jekla v Unijo, vključno z zaščitnimi ukrepi, ki se trenutno uporabljajo, in ne zaradi uvoza iz Kitajske. CCCME je po končnem razkritju ponovila to navedbo in dodala, da je bilo z vidika drugih sprejetih ukrepov trgovinske zaščite zvišanje stroškov proizvodnje tako veliko, da ga ni mogoče izravnati z višjimi cenami. Splošneje, družba SGRE je po končnem razkritju navedla, da bi morala analiza Komisije vključevati podrobnejšo oceno v zvezi s tem, ali ni 21-odstotno zvišanje stroškov proizvodnje zmanjšalo vzročne zveze med domnevnim dampinškim uvozom in kakršno koli škodo, ki naj bi bila povzročena industriji Unije na področju jeklenih vetrnih stolpov.
- (389) Komisija je menila, da so trditve neutemeljene. Nobena stran ni utemeljila niti s podatki količinsko opredelila učinka katerega koli določenega ukrepa trgovinske zaščite na skupne stroške proizvodnje proizvajalcev jeklenih vetrnih stolpov ob upoštevanju preteklega in poznejšega pridobivanja jeklenih izdelkov v industriji Unije, za katere se uporabljajo ukrepi trgovinske zaščite, če obstajajo. Poleg tega je Komisija v dokumentu o končnem razkritju in oddelku 4.4.3.1 opozorila na razvoj stroškov surovin v obravnavanem obdobju, tudi v primerjavi z razvojem prodajne cene. Poudarila je, da lahko proizvajalci Unije pod enakimi konkurenčnimi pogoji upoštevajo zvišanja stroškov (surovin) pri svojih prodajnih cenah. Vendar proizvajalci jeklenih vetrnih stolpov v Uniji zaradi cenovnega pritiska zaradi uvoza iz Kitajske svojih cen niso mogli zvišati (niti, da bi pokrili svoje stroške). Zvišanje skupnih stroškov proizvodnje, ne glede na to, ali so ga povzročili ukrepi trgovinske zaščite, zato ni moglo zmanjšati vzročne povezave med dampinškim uvozom iz Kitajske in znatno škodo, ki jo je utrpela industrija Unije.

5.2.5 Vprašanja v zvezi s proizvodnimi obrati

- (390) Družba SGRE je navedla, da je odprtje novih in sodobnejših proizvodnih obratov jeklenih vetrnih stolpov v Uniji povzročilo škodo proizvajalcem Unije, saj so se zaradi tega zaprli drugi (starejši) proizvodni obrati jeklenih vetrnih stolpov v Uniji. Stran je po končnem razkritju navedla, da Komisija ni zadostno obravnavala notranje konkurence, ki je posledica odprtja družbe GRI Sevilla v Španiji leta 2017, družbe Haizea Bilbao v Španiji leta 2018 in družbe Windar France leta 2020. Po navedbah družbe SGRE je zaradi odprtja družbe Windar France (z ugodno lokacijo na obali) obrat družbe Windar v kraju Olazagutía v Španiji (z neugodno lokacijo 100 km od obale) postal odveč in se je leta 2019 zaprl. Te trditve ni utemeljila z dodatnimi informacijami. Ker v zvezi s tem vprašanjem niso bile predložene druge informacije, s preiskavo ni bilo mogoče ugotoviti, da je odprtje novih proizvodnih obratov v Uniji samo po sebi škodljivo vplivalo na obstoječe obrate.

⁽¹³²⁾ Med drugim str. 6 dokumenta t21.000376 (EWTA) in str. 17 dokumenta t21.008141 (GE).

- (391) Družbi Vestas in SGRE sta kot vzrok škode navedli slabo lokacijo proizvodnih obratov proizvajalcev Unije, vendar pa te domneve nista utemeljili. Preiskava je pokazala, da trg Unije za jeklene vetrne stolpe, ki je imel v obdobju preiskave letno potrošnjo približno 3 000 enot, ni obsežen trg, zato proizvajalci svoje prodaje ne morejo omejiti le na bližnje kraje. Vendar je vsak vzorčeni proizvajalec Unije v obdobju preiskave prodal jeklene vetrne stolpe tudi v kraje v svoji državi članici ali v njeni bližini. Trditve so zavrnjene.

5.2.6 Konkurriranje vetrne energije drugim virom energije

- (392) Ker novi projekti v Uniji za proizvodnjo električne energije iz vetra neposredno konkurirajo proizvajalcem energije iz drugih virov, zlasti proizvajalcem sončnih panelov (ki se večinoma proizvajajo zunaj Unije), se je povečal pritisk na nekatere strani, ki zato jeklene vetrne stolpe proizvajajo po vse nižjih cenah. Enak učinek je imelo povečanje odvisnosti od prodaje novih zmogljivosti za obnovljive vire energije na dražbi od leta 2017, določene v zadevnih smernicah za obdobje 2014–2020⁽¹³³⁾. Komisija domnevne konkurence z drugimi viri energije ni ugotovila pri veliko projektih (glej tudi uvodno izjavo 447). Kar zadeva prodajo na dražbi, so se cene stolpov glede na razpoložljive statistične podatke med letoma 2009 in 2016 znižale bolj kot po letu 2016. Trditev je bila zato zavrnjena.
- (393) Družbe Vestas, WindEurope in SGRE so navedle, da so bila kakršna koli znižanja cen ali dobičkonosnosti jeklenih vetrnih stolpov logična posledica znatne konkurence in cenovnega pritiska v celotnem sektorju vetrne energije. V zvezi s tem so se družbi Vestas in SGRE, združenje WindEurope in CCCME sklicevali na nekatere okoliščine v sektorju vetrne energije v Uniji (in sicer vse večji pritisk za zmanjšanje števila shem diskriminacije stroškov električne energije, neskladne nacionalne politike, nejasnost glede nadaljnjega obsega in manjša dobičkonosnost projektov vetrnih elektrarn zaradi sprememb oblike in stopnje subvencioniranja obnovljivih virov energije v Uniji (s prehodom z zagotovljenih odkupnih cen na zagotovljene odkupne premije)), ki naj bi bile po njihovih navedbah razlog za izgube številnih evropskih uporabnikov v letih 2018 in 2019. Komisija je priznala pomembnost teh vprašanj, vendar je ugotovila, da je trditev na splošno neutemeljena. Povečanje konkurence na ravni končnega uporabnika v običajnih okoliščinah ne povzroči škode na ravni dobaviteljev. Cene industrije Unije za jeklene vetrne stolpe so se znižale zaradi velike in vse večje razpoložljivosti poceni uvoza iz Kitajske. Če bi na tej ravni veljali enaki konkurenčni pogoji, se cene in dobičkonosnost proizvajalcev jeklenih vetrnih stolpov ne bi toliko zmanjšali. Zato povečanje cenovnega pritiska na uporabnike ni moglo zmanjšati vzročne povezave med dampinškim uvozom iz Kitajske in znatno škodo, ki so jo utrpeli proizvajalci jeklenih vetrnih stolpov v Uniji.

5.2.7 Stolpi, ki niso iz jekla

- (394) Družba SGRE je navedla, da je notranja konkurenca stolpov, ki niso iz jekla, možen poseben vzrok škode, ki jo je utrpela industrija Unije. Stran je po končnem razkritju vztrajala, da je publikacija družbe Wood Mackenzie z naslovom „Global wind turbine technology trends 2019“ (Globalni trendi na področju tehnologije vetrnih turbin leta 2019) pokazala 10-odstotno povečanje števila hibridnih stolpov in 16-odstotno zmanjšanje števila jeklenih stolpov v obdobju 2017–2024, združenje WindEurope pa je napovedalo, da se bo v prihodnjih letih znižala tržna vrednost jeklenih vetrnih stolpov. Komisija je priznala pomembnost zadeve. Vendar je bilo stolpov, ki niso iz jekla, v Uniji v obravnavanem obdobju malo⁽¹³⁴⁾ in ti stolpi za veliko projektov niso ustrezni. Zato stolpi, ki niso iz jekla, niso mogli zmanjšati vzročne povezave med dampinškim uvozom iz Kitajske in znatno škodo, ki so jo utrpeli proizvajalci jeklenih vetrnih stolpov v Uniji.

5.2.8 Drugi dejavniki

- (395) CCCME je navedla, da so velike naložbe, ki so jih zagotovili proizvajalci jeklenih vetrnih stolpov v Uniji, zlasti leta 2017, ustvarile pritisk na dobiček teh proizvajalcev v naslednjih letih, ko se je povpraševanje zmanjšalo. Prvič, povpraševanje se po letu 2017 ni zmanjšalo. Drugič, proizvajalci jeklenih vetrnih stolpov v Uniji so leta 2017 ustvarili denarni tok, ki je predstavljal več kot tretjino naložb, zagotovljenih v navedenem letu. Skupaj z akumuliranim dobičkom in denarnim tokom, ustvarjenim pred letom 2017, ko škodljivega dampinga ni bilo, so imeli proizvajalci Unije dovolj sredstev za financiranje teh naložb. Preiskava pa je pokazala, da so bile naložbe vzorčenih proizvajalcev jeklenih vetrnih stolpov v Uniji utemeljene zamenjave, spremembe, potrebne zaradi povpraševanja na trgu, in nujne posodobitve opreme, namenjene izpolnjevanju potreb uporabnikov.

⁽¹³³⁾ Sporočilo Komisije – Smernice o državni pomoči za varstvo okolja in energijo za obdobje 2014–2020 (UL C 200, 28.6.2014, str. 1).

⁽¹³⁴⁾ Združenje EWTA je ocenilo, da betonski in hibridni stolpi predstavljajo približno 6 % vseh stolpov, ki so bili v referenčnem obdobju uporabljeni v vetrnih turbinah v EU-27, pri čemer se delež z leti ni močno povečal. Ugotovilo je tudi, da je na vrhu vseh betonskih in hibridnih stolpov nameščen jeklen del, na katerega je pritrjeno ohišje motorja (t21.004376).

- (396) Družba SGRE je opozorila na povišanje stopnje amortizacije družbe GRI kot na vzrok škode. Pri preiskavi je bilo ugotovljeno, da je stopnja amortizacije družbe GRI v skladu z veljavnimi nacionalnimi in mednarodnimi računovodskimi standardi. Poleg tega pri preiskavi ni bilo mogoče ugotoviti, da so kakršne koli spremembe stopnje amortizacije družbe GRI vplivale na vzročno povezavo med dampinškim uvozom iz Kitajske in znatno škodo, ki jo je utrpela industrija Unije na splošno.
- (397) Družba Vestas je kot vzrok škode navedla zmanjševanje vrednosti kitajske valute, zaradi katerega se je povečala konkurenčnost kitajskih jeklenih vetrnih stolpov. Vendar je Komisija ugotovila, da je ta trditev pomanjkljiva. Ugotovila je, da kitajski proizvajalci jeklenih vetrnih stolpov izdajajo račune za izvoz v Unijo v USD ali EUR. Vrednost USD v obdobju preiskave je dejansko bila razmeroma velika, v razponu od 1,07 do 1,14 na EUR/USD. Nasprotno je vrednost EUR/USD znašala več kot 1,18 avgusta 2020 in več kot 1,22 januarja 2021. Nihanja valut zato niso mogla povzročiti znatne škode, ki jo je utrpela industrija Unije.
- (398) CCCME je po končnem razkritju trdila, da je bilo zmanjšanje potrošnje v letu 2019, ki zajema polovico obdobja preiskave, vzročni dejavnik za škodo. V zvezi s tem je opozorila tudi na sorazmerno nizko raven nameščene zmogljivosti v Nemčiji leta 2019 in zlasti leta 2020. Komisija je trditev zavrnila, saj je bila potrošnja Unije leta 2019 še vedno 5 % višja kot leta 2017, zmanjšanje potrošnje leta 2019 pa je bilo začasno in mu je v obdobju preiskave sledilo znatno povečanje za 8 %.
- (399) CCCME je po končnem razkritju trdila tudi, da bi morala Komisija obravnavati učinek pandemije COVID-19 na škodo, saj je povzročila velik upad gospodarske rasti in močno vplivala na svetovne dobavne verige. Komisija je navedla, da se je obdobje preiskave končalo sredi leta 2020 in da ni nič kazalo da se je v zadnjih štirih mesecih obdobja preiskave, ko je pandemija zajela Unijo, zmanjšalo povpraševanje po jeklenih vetrnih stolpih ali da so se takrat pojavile težave s pridobivanjem surovin. Trditev CCCME je bila zato zavrnjena.

5.3 Sklep o vzročni povezavi

- (400) Na podlagi navedenega je Komisija sklenila, da je dampinški uvoz iz zadevne države znatno škodoval industriji Unije in da drugi dejavniki, obravnavani posamično ali skupaj, niso zmanjšali vzročne zveze med dampinškim uvozom in znatno škodo.

6. STOPNJA UKREPOV

- (401) Komisija je za določitev stopnje ukrepov proučila, ali bi dajatev, nižja od stopnje dampa, zadostovala za odpravo škode, ki jo je dampinški uvoz povzročil industriji Unije.

6.1 Stopnja škode

- (402) Škoda bi bila odpravljena, če bi industrija Unije lahko dosegla ciljni dobiček s prodajo po ciljni ceni v smislu členov 7(2c) in 7(2d) osnovne uredbe.
- (403) Komisija je v skladu s členom 7(2c) osnovne uredbe pri določitvi ciljnega dobička upoštevala naslednje dejavnike: stopnjo dobičkonosnosti pred povečanjem uvoza iz obravnavane države, stopnjo dobičkonosnosti, ki je potrebna za kritje vseh stroškov in naložb, raziskav in razvoja ter inovacij, ter stopnjo dobičkonosnosti, ki se pričakuje v normalnih pogojih konkurence. Taka stopnja dobička ne sme biti nižja od 6 %.
- (404) Pritožniki so navedli, da je 10 % razumen ciljni dobiček, saj naj bi ga nekateri pritožniki dosegli v obdobju, ki ga zajema pritožba ⁽¹³⁵⁾. Več uporabnikov pa je trdilo, da je stopnja dobička, ki so jo predlagali pritožniki, nerazumno visoka.

⁽¹³⁵⁾ Dokument t21.000144 (EWTA).

- (405) Člen 7(2c) osnovne uredbe določa minimalni ciljni dobiček v višini 6 %. Preiskava je pokazala, da je bil tržni delež uvoza iz Kitajske v Uniji med celotnim obravnavanim obdobjem velik, dobičkonosnost industrije Unije pa je bila manjša od 6 %. Komisija je zato ocenila dobičkonosnost industrije Unije v šestih letih pred obravnavanim obdobjem ter ugotovila, da je v letih 2015 in 2016, tj. dveh letih pred referenčnim obdobjem, znašala 8,4 % oziroma 9,8 % ⁽¹³⁶⁾. Komisija informacij v zvezi s stopnjo in cenami uvoza pred obravnavanim obdobjem nima na voljo. Vendar pa stopnji dobička, doseženi v navedenih dveh letih, kaže, da se prodajne cene industrije ne bi zmanjšale zaradi uvoza iz Kitajske, če bi bil ta na trgu Unije v letih 2015 in 2016 prisoten v velikem obsegu. Komisija je zato menila, da je ciljni dobiček v višini 9,1 %, ki je povprečen dobiček industrije Unije v navedenih dveh letih, razumen, saj je na dobičkonosnost industrije Unije v obravnavanem obdobju že vplivala visoka stopnja uvoza iz Kitajske. Ta ciljni dobiček se je prištel k dejanskim stroškom proizvodnje industrije Unije, da bi se določila neškodljiva cena.
- (406) Družba Suzhou Titan je po končnem razkritju menila, da je bila prilagoditev vrednosti CIF za 0,5 %, ki jo je izvedla Komisija, da bi pokrila stroške, nastale po uvozu, premajhna glede na stroške prevoza, ki so jih imeli uporabniki, in glede na (večjo) prilagoditev, ki jo je Komisija izvedla pri drugih preiskavah. Komisija je trditev zavrnila. Izvedena prilagoditev temelji na podatkih, ki so jih predložili sodelujoči uporabniki in ki jih je Komisija navzkrižno preverila na daljavo, ter je zato specifična za vsak primer posebej.
- (407) CCCME je po končnem razkritju navedla, da bi moral ciljni dobiček znašati 6 %, saj je bila dobičkonosnost industrije Unije v zadnjih nekaj letih manjša od 6 %, podatki za leti 2015 in 2016 pa niso reprezentativni za sedanje razmere na trgu. Komisija je trditev zavrnila. Iz zgoraj navedenih razlogov se dobičkonosnost v obravnavanem obdobju ne more uporabiti kot referenčna vrednost, medtem ko dobičkonosnost v predhodnih dveh letih izpolnjuje zahteve iz člena 7(2c).
- (408) Družba GE je v pripombah glede končnega razkritja trdila, da je zgoraj opisana metodologija pomanjkljiva. Navedla je, da se cene industrije Unije v obravnavanem obdobju niso znižale in da je sklicevanje Komisije na leta pred obravnavanim obdobjem nepotrebno, saj se je po njenem mnenju uvoz jeklenih vetrnih stolpov iz Kitajske nenadno povečal šele leta 2019. Komisija je ugotovila, da je ta trditev neutemeljena glede na preglednico 4 te uredbe, v kateri je jasno prikazano 44-odstotno povečanje kitajskega uvoza med letoma 2017 in 2018 ter najmanj 25-odstotni tržni delež kitajskega uvoza leta 2017, ki je najnižja stopnja v obravnavanem obdobju. Družba GE je tudi navedla, da so bile stopnje kitajskega uvoza glede na podatke iz pritožbe v letih 2016, 2017 in 2018 primerljive. Vendar ugotovitve v okviru te preiskave (glej preglednico 4), kot so bile razkrite zainteresiranim stranem, kažejo drugačne podatke o uvozu v obravnavanem obdobju, ki se zelo razlikujejo od podatkov v pritožbi, pri čemer Komisija nima le podatkov o uvozu jeklenih vetrnih stolpov pred zadevnim obdobjem. Kot je navedeno, stopnja uvoza iz Kitajske v letih 2015 in 2016 torej ni znana, vendar dobičkonosnost, ki jo je industrija Unije dosegla v navedenih letih, kaže, da se njene prodajne cene niso znižale zaradi uvoza iz Kitajske, kot je pojasnjeno v uvodni izjavi 405. Družba GE je zahtevala ciljni dobiček v višini 6 %, „saj bi se tako skoraj podvojila stopnja dobička, ki jo je Unija (industrija) dosegla na začetku obravnavanega obdobja, in bi pomenilo 7,4-odstotno povečanje glede na stopnjo v obdobju preiskave“ ⁽¹³⁷⁾. Ta utemeljitev sploh ne upošteva zadevnih določb iz osnovne uredbe. Komisija je zato trditev zavrnila.
- (409) Nobeden od vzorčenih proizvajalcev ni podal trditve v skladu s členom 7(2c) osnovne uredbe o izpadu naložb ali stroških razvoja in raziskav ter inovacij. Prav tako niso bile predložene trditve v skladu s členom 7(2d) osnovne uredbe, in sicer v zvezi s prihodnjimi stroški, ki izhajajo iz večstranskih okoljskih sporazumov in njihovih protokolov, katerih pogodbenica je Unija, ter iz konvencij MOD iz Priloge Ia k osnovni uredbi in ki jih bo imela industrija Unije v obdobju uporabe ukrepa na podlagi člena 11(2).
- (410) Komisija je nato na podlagi primerjave za vsako vrsto posebej med tehtano povprečno uvozno ceno posameznih vzorčenih proizvajalcev izvoznikov iz zadevne države, kot je bila ugotovljena za izračune neloyalnega nižanja prodajnih cen, in tehtano povprečno neškodljivo ceno podobnega izdelka, ki so ga vzorčeni proizvajalci Unije v obdobju preiskave prodajali na trgu Unije, določila stopnjo odprave škode. Morebitna razlika, ki je izhajala iz te primerjave, je bila izražena kot delež tehtanega povprečja uvozne vrednosti CIF.

⁽¹³⁶⁾ To je tehtano povprečje dobička vzorčenih proizvajalcev Unije.

⁽¹³⁷⁾ Dokument t21.006703, str. 7.

- (411) Družbi Suzhou Titan in GE ter združenje EWTA so glede primerjave cen, ki se bo uporabila v izračunih nelojalnega nižanja ciljnih cen, predložili enake pripombe kot glede izračunov nelojalnega nižanja prodajnih cen (obravnavano v uvodnih izjavah 326–328). Trditve so zavrnjene iz enakih razlogov, kot so opisani v teh uvodnih izjavah in se smiselno uporabljajo.
- (412) Družbi GE in Vestas sta navedli, da bi bilo treba stopnjo nelojalnega nižanja prodajnih cen obravnavati kot stopnjo škode. Komisija je trditev zavrnila, saj bi se s takim pristopom uvedla stopnja dajatve, s katero se ne bi odpravila škoda, ki jo dampinški uvoz povzroča industriji Unije, kar je v nasprotju z veljavnimi pravili.
- (413) Družba Suzhou Titan je po končnem razkritju izrazila dvome glede verodostojnosti stopenj, določenih, kot je pojasnjeno v uvodni izjavi 410, ob upoštevanju razkrite ravni ujemanja med njeno prodajo in prodajo Unije. Stran je pozvala, naj se v izračunih razlikuje med jeklenimi vetrnimi stolpi na kopnem in na morju ter naj se v njih obsežnejše in popolnejše upošteva njen izvoz, pri čemer je navedla, da kontrolne številke izdelka z negativnimi stopnjami nelojalnega nižanja ciljnih cen niso mogle povzročiti škode. Komisija je trditve zavrnila. Pojasnila je, da izračuni temeljijo le na jeklenih vetrnih stolpih na kopnem. Ujemanje kontrolnih številke izdelka je na splošno znatno in zagotavlja jasno sliko v zvezi s stopnjo škode. Dejstvo, da nekaj kontrolnih številke izdelka kaže negativne stopnje nelojalnega nižanja ciljnih cen, ne vpliva na izračun stopnje škode niti ne spremeni sklepov o škodi.
- (414) CCCME je zahtevala, naj Komisija razkrije stopnjo ujemanja, če nekateri parametri kontrolne oznake izdelka ne bodo odstranjeni/omiljeni. Komisija je menila, da ni smiselno razkriti scenarija, ki se ni ohranil za namene izračunov.
- (415) Proizvajalec izvoznik Chengxi Shipyard je navedel, da bi bilo treba stopnje nelojalnega nižanja ciljnih cen izračunati glede na kos in ne kilogram. Trditev je bila zavrnjena iz enakih razlogov, kot so opisani v uvodni izjavi 329 in se smiselno uporabljajo.
- (416) Stopnje odprave škode za „druge sodelujoče družbe“ in za „vse druge družbe“ so bile določene na enak način kot stopnje dampinga za te družbe (glej uvodni izjavi 287 in 290). Komisija je na podlagi tega štela za ustrezno, da preostalo stopnjo škode določi na ravni tehtane povprečne stopnje škode, določene za vrste izdelka, ki jih večinoma izvažata družba Suzhou Titan, tj. vzorčeni proizvajalec izvoznik z najvišjo individualno stopnjo škode. Te vrste izdelka so v tej družbi predstavljale več kot 50 % izvoza izdelka v preiskavi v Unijo v obdobju preiskave.

Družba	Dokončna stopnja dampinga (v %)	Dokončna stopnja škode (v %)
Chengxi Shipyard	127,8	7,5
Penglai Dajin	49,7	7,2
Suzhou Titan	60,7	14,4
Druge sodelujoče družbe	83,2	11,2
Vse druge družbe	144,2	19,2

- (417) Združenje EWTA je po končnem razkritju trdilo, da predlagane dajatve ne zadostujejo za odpravo škode, ki jo je dampinški uvoz povzročil industriji Unije, saj te dajatve ne bi ponovno vzpostavile enakih konkurenčnih pogojev in poštene ravni cen na trgu Unije ter izboljšale dobičkonosnosti industrije Unije. Te dajatve ne bi izpolnile zahtev iz člena 9(4) osnovne uredbe, v skladu s katerim bi bilo treba uporabiti nižjo dajatev, kadar je ta ustrezna za odpravo škode, ki jo je utrpela industrija Unije.
- (418) Združenje EWTA je s sklicevanjem na člen 7(2) in (2a) osnovne uredbe dodalo, da primarna zakonodaja EU upravičuje uvedbo tarif na ravni stopnje dampinga ter da bi morala Komisija, če bi odstopala od zahtev iz člena 7(2) in uporabila nižjo dajatev v skladu s členom 7(2a), proučiti, ali bi dajatev, nižja od stopnje dampinga, zadostovala za odpravo škode, in upoštevati obstoj izkrivljanj surovin v zvezi z zadevnim izdelkom.

- (419) Po navedbah združenja EWTA osnovna uredba s členom 7(2) uvaja določbo, katere cilj je zagotoviti največje možno varstvo interesov EU. Združenje EWTA je trdilo, da bi morala Komisija opraviti potrebna preverjanja za odstopanje od člena 7(2) in preveriti, ali so izpolnjeni pogoji za določitev nižje stopnje dajatev. V zvezi z zgoraj navedenim stališčem združenje EWTA meni, da Komisija nima nikakršne diskrecijske pravice in da očitno ni nobene druge primarne pravne podlage EU, ki Komisiji omogoča odstopanje od teh določb osnovne uredbe, niti ji ne omogoča, da bi na pritožnika prenesla obveznost ali nalogo, da to stališče preišče in ga dokaže. V tem okviru je združenje EWTA navedlo, da so v pritožbi predložena razumna dejstva in argumenti ter jasen poziv Komisiji, naj določi dajatve na ravni stopnje dampinga zaradi resnega izkrivljanja v zvezi z zadevno ključno surovino, kar je Komisija v zadnjem času že sama večkrat ugotovila. Združenje EWTA se je v zvezi s tem sklicevalo na oddelek 2.7.2 pritožbe, v katerem je prikazan razvoj velike razlike v ceni jeklenih plošč med Unijo in Ljudsko republiko Kitajsko, kar je treba obravnavati kot predmet člena 7(2a) osnovne uredbe, ki se nanaša na to, da „so cene te surovine bistveno nižje v primerjavi s cenami na reprezentativnih mednarodnih trgih“. Poleg tega je združenje navedlo, da glede na to, da je Komisija že opredelila obstoj izkrivljanja v zvezi z zadevnimi surovinami in tudi drugimi ključnimi vložki, kot sta energija in delo, bi moralo biti enostavno vključiti te vidike, da bi se opustila uporaba člena 7(2a) in okrepile dajatve na podlagi člena 7(2). Ob upoštevanju navedenega je združenje EWTA ponovilo zahtevo, da se uvedejo dajatve na ravni stopnje dampinga v skladu s členom 7(2) osnovne uredbe, ter navedlo, da je opredelilo učinkovit, uspešen in konstruktiven zakonit način za zagotovitev, da se izpolni zahteva iz osnovne uredbe.
- (420) Komisija je navedla, da je splošno pravilo za izračun stopnje dajatve določeno v členu 7(2) osnovne uredbe, pri čemer to pravilo določa, da je treba dati prednost stopnji škode, kadar je ta nižja od stopnje dampinga (v nadaljnjem besedilu: pravilo nižje dajatve). Običajno ta stopnja škode po definiciji odpravi škodo, ki jo je utrpela industrija Unije, saj se izračuna tako, da se k dejanskim stroškom proizvodnje, nastalim industriji Unije, prišteje ciljni dobiček, določen v skladu s členom 7(2c) osnovne uredbe.
- (421) Kot je pravilno opozorilo združenje EWTA, je izjema od splošnega pravila določena v členu 7(2a) osnovne uredbe, v skladu s katerim je treba preveriti morebitno izkrivljanje na trgu surovin v zvezi z zadevnim izdelkom.
- (422) V četrtem pododstavku člena 7(2a) osnovne uredbe je navedeno, da „[p]reiskava zajema vsakršno izkrivljanje na trgu surovin, opredeljeno v drugem pododstavku tega odstavka, za katero ima Komisija dovolj dokazov v skladu s členom 5“. Člen 5 osnovne uredbe določa določbe o začetku postopka. Na začetku v pritožbi niso bili zagotavljeni nobeni dokazi o obstoju kakršnih koli ukrepov iz drugega pododstavka člena 7(2a) osnovne uredbe v LRK, pri čemer takih dokazov ni imela niti Komisija. Zato preiskava Komisije ni mogla vključevati tega izkrivljanja. Trditev EWTA je bila zato zavrnjena.

6.2 Sklep o stopnji ukrepov

- (423) Na podlagi zgornje ocene bi bilo treba dokončne protidampinške dajatve v skladu s členom 9(4) osnovne uredbe določiti, kot je navedeno spodaj:

Družba	Dokončna protidampinška dajatev
Chengxi Shipyard	7,5 %
Penglai Dajin	7,2 %
Suzhou Titan	14,4 %
Druge sodelujoče družbe	11,2 %
Vse druge družbe	19,2 %

7. INTERES UNIJE

7.1 Interes industrije Unije

- (424) Ukrepom ni ugovarjal noben proizvajalec jeklenih vetrnih stolpov v Uniji. Ukrepi naj bi ponovno vzpostavili enake konkurenčne pogoje in pošteno raven cen na trgu Unije ter izboljšali dobičkonosnost industrije Unije.
- (425) Industrija Unije se je v obravnavanem obdobju prestrukturirala in nenehno skrbi za izboljšanje svoje učinkovitosti z vidika stroškovne učinkovitosti in inovacij ter izboljšanje storitev za stranke. Kljub temu je pritožnik navedel, da so morali štirje proizvajalci jeklenih vetrnih stolpov v Uniji v obdobju 2018–2019 začeti postopke v primeru insolventnosti ⁽¹³⁸⁾.
- (426) Če ne bi bili sprejeti nobeni ukrepi, bi nekateri drugi proizvajalci Unije morda morali storiti enako, zmanjšati dejavnosti jeklenih vetrnih stolpov ali jih celo razstaviti in ukiniti delovna mesta ⁽¹³⁹⁾. Zaradi tega bi lahko bili viri oskrbe, ki so na voljo uporabnikom, še bolj omejeni, podaljšali bi se izvedbeni roki in pojavil bi se negativni učinek na konkurenco na trgu. Izguba strokovnega znanja v Uniji glede na cilje Unije za prihodnja leta v zvezi z vetrnimi elektrarnami na kopnem in na morju ni zaželena. Stopnja izkoriščenosti zmogljivosti v preglednici 6 zgoraj kaže, da lahko industrija Unije v nasprotju s trditvami nekaterih strani zadosti povpraševanju v Uniji in ima še vedno neizkoriščene zmogljivosti.
- (427) Z varstvom proizvajalcev jeklenih vetrnih stolpov v Uniji bi se okrepila vrednostna veriga energije iz obnovljivih virov v Uniji in trajnostni poslovni model, ki temelji na zanesljivi oskrbi z energijo in na pošteni konkurenci. V prihodnjih letih je mogoče pričakovati povečanje povpraševanja po vetrnih elektrarnah. Zato združenje WindEurope pričakuje, da se bo tržna vrednost vetrnih stolpov vsako leto do leta 2029 povečala za 2,4 % in nazadnje dosegla 4 milijarde EUR ⁽¹⁴⁰⁾.
- (428) Če ukrepi ne bodo sprejeti, se bo položaj industrije Unije zelo verjetno še naprej slabšal. Na Kitajskem je znatna presežna zmogljivost proizvodnje jeklenih vetrnih stolpov. Ta zmogljivost presega 23 000 stolpov na leto, tj. 100 % svetovnega povpraševanja ⁽¹⁴¹⁾, pri čemer se kitajski proizvajalci jeklenih vetrnih stolpov srečujejo z ukrepi trgovinske zaščite v več delih sveta, na primer v ZDA ⁽¹⁴²⁾, Avstraliji ⁽¹⁴³⁾ ali Mehiki ⁽¹⁴⁴⁾, zaradi česar je zelo verjetno, da se bo uvoz iz Kitajske v Unijo še povečal.
- (429) Združenje EWTA in več proizvajalcev Unije se je po končnem razkritju pritožilo zaradi dolgotrajnosti postopka za uvedbo dokončnih ukrepov in razkrite stopnje dajatev, ki so jo šteli za prenizko, da bi lahko ustrezno zaščitila industrijo Unije. Komisija je te pripombe zavrnila. Časovnica preiskave je bila popolnoma v skladu ustreznimi pravnimi določbami, Komisija pa je sklepe sprejela z ustrezno skrbnostjo. Poleg tega je Komisija protidampinške dajatve, ki se bodo sprejele, izračunala na podlagi zbirk podatkov, ki so jih predložile zadevne strani in ki so bile navzkrižno preverjene, pri čemer je upoštevala vse zadevne določbe osnovne uredbe.
- (430) Komisija je na podlagi navedenega sklenila, da bi bila uvedba protidampinških dajatev v interesu industrije Unije.

7.2 Interes nepovezanih uvoznikov

- (431) Komisija je ugotovila, da se pri trgovanju z jeklenimi vetrnimi stolpi opuščajo posredniki, saj uporabniki kupujejo jeklene vetrne stolpe neposredno pri njihovih proizvajalcih. Za uvoz jeklenih vetrnih stolpov po navadi poskrbijo uporabniki v Uniji.

⁽¹³⁸⁾ Pritožba, str. 44.

⁽¹³⁹⁾ En proizvajalec Unije (Windar) je po končnem razkritju navedel, da je bilo v obravnavanem obdobju po zaprtju tovarne v Španiji izgubljenih 73 delovnih mest.

⁽¹⁴⁰⁾ Str. 7 dokumenta t20.007935 (WindEurope).

⁽¹⁴¹⁾ Vir ocen: pritožba in oddelek I.3 izpolnjenega vprašalnika vzorčenih proizvajalcev Unije.

⁽¹⁴²⁾ Preiskavi št. 701-TA-486 in 731-TA-1195-1196 (pregled) Mednarodne komisije ZDA za trgovino, ki sta se končali 5. februarja 2019, https://usitc.gov/investigations/701731/2018/utility_scale_wind_towers_china_and_vietnam/full_review.htm.

⁽¹⁴³⁾ „ADRP Report No. 100, Wind Towers exported from the People's Republic of China and the Republic of Korea“ (Poročilo komisije za pregled protidampinških ukrepov št. 100, Vetrni stolpi, izvoženi iz Ljudske republike Kitajske in Republike Koreje), april 2020, komisija za pregled protidampinških ukrepov, odločba avstralske vlade in ministra, objavljena 9. julija 2020, <https://www.industry.gov.au/data-and-publications/anti-dumping-review-panel-past-reviews/wind-towers-exported-from-the-peoples-republic-of-china-and-the-republic-of-korea>.

⁽¹⁴⁴⁾ „Resolución final de la investigación antidumping sobre las importaciones de torres de viento originarias de la República Popular China, independientemente del país de procedencia“ (Končna odločba glede protidampinške preiskave o uvozu vetrnih stolpov s poreklom iz Ljudske republike Kitajske, ne glede na državo odpreme), 21. september 2020, Združene mehiške države, gospodarstvo, ministrstvo za gospodarske zadeve, http://www.dof.gob.mx/nota_detalle.php?codigo=5601838&fecha=05/10/2020.

- (432) V preiskavi niso sodelovale nobene družbe, ki skrbijo le za uvoz jeklenih vetrnih stolpov. Družba v Hongkongu, povezana s kitajsko skupino Envision (razvijalec vetrnih turbin) je izpolnila vprašalnik, namenjen nepovezanim uvoznikom v Uniji, pri čemer je menila, da ukrepi niso potrebni za zagotovitev poštene konkurence na trgu jeklenih vetrnih stolpov. Preiskava je pokazala, da je anketiranec del skupine, katere glavni interesi so enaki interesom uporabnika jeklenega vetrnega stolpa.
- (433) Komisija je na podlagi navedenega sklenila, da ni nobenih dokazov o tem, da bi uvedba protidampinskih dajatev vplivala na uvoznike.

7.3 Interes uporabnikov

- (434) Proizvajalci jeklenih vetrnih stolpov izdelek v preiskavi po navadi prodajo neposredno proizvajalcem vetrnih turbin, ki so v tem postopku uporabniki, če sestavijo jekleni vetrni stolp in popolno vetrno turbino.
- (435) Uporabnika GE in Vestas, ki sta v obdobju preiskave skupaj predstavljala najmanj 50 % potrošnje Unije, sta predložila izpolnjena vprašalnika in na zahtevo tudi nekatere dodatne informacije. Poleg tega sta uporabnika SGRE in Nordex na zahtevo predložila nekatere informacije o svojih nakupih. Te štiri družbe so med desetimi največjimi proizvajalci vetrnih turbin za proizvodnjo vetrne energije ⁽¹⁴⁵⁾.
- (436) CCCME je menila, da so uporabniki uspešen primer globalizacije in mednarodnega sodelovanja, saj združujejo komponente z vsega sveta, vključno s kitajskimi jeklenimi vetrnimi stolpi. Menila je, da bi ukrepi v zvezi z jeklenimi vetrnimi stolpi kitajskega porekla vplivali na dobavno verigo in povzročili zamude pri projektih vetrnih elektrarn, saj imajo uporabniki zapletene in dolge postopke potrjevanja ustreznosti dobaviteljev. Komisija se ni strinjala, saj se bodo z ukrepi ponovno vzpostavili enaki konkurenčni pogoji in ne preprečil uvoz iz Kitajske. Poleg tega uporabniki v dobavni verigi niso odvisni od kitajske oskrbe z jeklenimi vetrnimi stolpi, saj jih kupujejo od številnih drugih kvalificiranih dobaviteljev v Uniji in drugje. Vprašanje je podrobneje obravnavano v uvodni izjavi 443.
- (437) Združenje WindEurope in več proizvajalcev vetrnih turbin so izrazili pomisleke uporabnikov. Več uporabnikov je navedlo, da ne morejo absorbirati protidampinskih dajatev na jeklene vetrne stolpe, ker plačujejo protidampinske in protisubvencijske dajatve na različne druge surovine, ki se uporabljajo v vetrnih turbinah, in ker stroški jeklenih vetrnih stolpov predstavljajo velik delež stroškov vetrnih turbin. Nekateri uporabniki so navedli izgube, ki jih je v zadnjem času imelo več uporabnikov v Uniji. Družba SGRE je navedla, da so uporabniki napovedali nizek dobiček za leto 2021 ⁽¹⁴⁶⁾. Nekateri so domnevali, do bodo ukrepi zvišali cene jeklenih vetrnih stolpov (vključno s stolpi s poreklom iz Unije), negativno vplivali na dobiček uporabnikov in nekatere njihove dejavnosti, ustavili zaposlovanje ter povzročili zaprtje manj konkurenčnih proizvodnih obratov v določenih delih Unije. V zvezi s tem je združenje WindEurope navedlo, da je evropska industrija vetrne energije leta 2019 zagotavljala več kot 300 000 delovnih mest, od katerih je bilo več kot 50 000 neposrednih delovnih mest, ki so jih zagotovili proizvajalci vetrnih turbin, hkrati pa je ustvarila znatne prihodke in prispevala k BDP EU. Več uporabnikov je navedlo, da je uvoz potreben, ter izrazilo strah zaradi pomanjkanja zmogljivosti in (poslabšanja) težav z oskrbo v Uniji, in sicer za večje velikosti ⁽¹⁴⁷⁾. Družba SGRE je v zvezi s specifičnimi lokacijami domnevala, da se bodo zvišali stroški uporabnikov, ker bodo ti morali kupovati pri neoptimalnih dobaviteljih. Družba GE je navedla, da bi bilo treba zmogljivost za stolpe na kopnem in stolpe na morju analizirati ločeno, ter trdila, da pritožniki obratujejo pri skoraj polni zmogljivosti za proizvodnjo jeklenih vetrnih stolpov na kopnem, pri čemer ob več priložnostih niso mogli zadostiti potrebam družbe GE v zvezi z zahtevami glede specifikacij ali jim niso mogli zadostiti v okviru potrebnih izvedbenih rokov (včasih pa sploh ne). Po navedbah družbe GE je družba GRI povpraševanje Unije po jeklenih vetrnih stolpih usmerila k svojim proizvodnim obratom v Turčiji in Indiji. Družba SGRE je ugotovila, da je morala družba GRI glede na njen izpolnjen vprašalnik kupovati jeklene vetrne stolpe, da bi zadostila povpraševanju. Nekatero trditve, in sicer tiste v zvezi z višjimi stroški za uporabnike in vprašanji glede oskrbe, so se ponovile po končnem razkritju. Vse trditve iz te uvodne izjave so obravnavane v naslednjih uvodnih izjavah.
- (438) Najprej je treba opozoriti, da je Komisija navedla, da je bila večina splošnih izjav uporabnikov o učinku dajatve oblikovana na podlagi trditve iz pritožbe, pri čemer so izračunane stopnje dajatev znašale več kot 50 %, stopnje škode pa do 20 %. Z drugimi besedami, uporabniki niso upoštevali stopnje dajatev, kot je bila določena v sedanjih preiskavi.

⁽¹⁴⁵⁾ Str. 1 dokumenta t20.007935 (WindEurope).

⁽¹⁴⁶⁾ Pripombe po končnem razkritju, na voljo na str. 6 dokumenta t21.006735.

⁽¹⁴⁷⁾ Družba SGRE je po končnem razkritju navedla, da industrija Unije ne more zadostiti vse večjemu povpraševanju po velikih jeklenih vetrnih stolpih. Ta stran je trdila, da v Uniji trenutno ni zmogljivosti, ki bi zadostila povpraševanju po stolpih zelo velikih dimenzij.

- (439) Strani so v okviru stroškov za vetrne turbine navedle različne deleže stroškov jeklenih vetrnih stolpov, ki so se gibali med 20 % ⁽¹⁴⁸⁾ in 30 %. V spisu zadeve ni bilo nobenih dokazov o tem, da uporabniki morebitnega zvišanja stroškov za jeklene vetrne stolpe, nastalih zaradi predlagane datjave, ne morejo prenesti na razvijalce projektov ali druge strani. Poleg tega pri preiskavi niso bile ugotovljene izgube sodelujočih uporabnikov GE in Vestas v referenčnem obdobju. Družba GE je za izdelke, ki vključujejo izdelek v preiskavi, v izpolnjenem vprašalniku poročala, da je imela leta 2019 in v obdobju preiskave dobiček v razponu 5 %–10 % ⁽¹⁴⁹⁾. Družba Vestas je imela v teh obdobjih dobiček v enakem razponu, za prihodnja leta pa je napovedala njegovo povečanje ⁽¹⁵⁰⁾. Ugotovljeno je bilo, da je treba dobičkonosnost uporabnikov obravnavati v širšem okviru, saj so prodaje vetrnih turbin, ki vključujejo jeklene vetrne stolpe, izvedene v okviru obsežnejšega projekta ⁽¹⁵¹⁾ ter jih pogosto spremljajo večletne pogodbe o storitvah in vzdrževanju ⁽¹⁵²⁾. Oddelek za storitve družbe Vestas je bil leta 2020 zelo uspešen, pri čemer so se njegovi prihodki v primerjavi s prejšnjim letom zvišali za 10 %, stopnja dobička pred obrestmi in davki pa je znašala rekordnih 28 % ⁽¹⁵³⁾. Kar zadeva družbi Nordex in SGRE, je bila tudi marža za storitve med letoma 2017 in 2019 precej višja od njunih stopenj dobička pred obrestmi in davki (pozitivni) za naročila za vetrne turbine ⁽¹⁵⁴⁾. Dejstvo, da so imeli nekateri uporabniki leta 2021 ⁽¹⁵⁵⁾ nižje dobičke ⁽¹⁵⁶⁾, ne more spremeniti dejstva, da je bila večina uporabnikov zelo uspešnih v obdobju, ko so se stroški vetrne energije zmanjšali ⁽¹⁵⁷⁾ in so bili njihovi prihodki nekoliko ciklični, odvisno od faze projektov, ki jih izvajajo. CCCME je v pripombah glede končnega razkritja poudarila jasna pričakovanja glede močnega okrevanja v obdobju po preiskavi, predvsem z vidika potrošnje in proizvodnje ⁽¹⁵⁸⁾.
- (440) Ker so uporabniki predložili zelo omejene podatke o deležu stroškov jeklenih vetrnih stolpov v okviru njihovih projektov, Komisija ni mogla smiselno količinsko opredeliti, v kolikšnem obsegu bi se z ukrepi povečali skupni stroški projektov. Ocene so pokazale majhen delež, ki bi bil odvisen od obsega naročila. Združenje EWTA je navedlo, da bi zvišanje stroškov nakupa jeklenih vetrnih stolpov zaradi datjave pomenilo letno zvišanje stroškov projekta za 0,5 % zadevnega zneska ⁽¹⁵⁹⁾. Če bi se torej z uvedbo protidampinskih ukrepov cene jeklenih vetrnih stolpov za uporabnike na splošno zvišale za 10 % in bi ti uporabniki večino tega povišanja cen prenesli na svoje stranke, bi to po navedbah združenja EWTA povzročilo letno zvišanje stroškov projekta za 0,05 %. Opozoriti je treba tudi, da družbe GE, Vestas, Nordex in SGRE niso odvisne izključno od kitajskega uvoza jeklenih vetrnih stolpov.
- (441) Družba SGRE je po končnem razkritju navedla, da čeprav bi datjave lahko imele sorazmerno majhen učinek na stroške jeklenih vetrnih stolpov, izražene v odstotkih, bi bil učinek v absolutnih zneskih velik, saj bi morali uporabniki zaradi konkurenčnega pritiska optimizirati proizvodne obrate in prispevati k energetske konkurenčnosti vetrne energije v smislu diskontirane lastne cene proizvodnje energije, tj. povprečni neto sedanji stroški proizvodnje električne energije za proizvodni obrat v njegovi življenjski dobi. Stran domnevnega „velikega“ učinka ni količinsko opredelila. Komisija je trditev zavrnila. Ob upoštevanju premislekov iz uvodnih izjav 438 in 440 ni mogoče pričakovati, da bodo ukrepi v zvezi z uvozom kitajskih jeklenih vetrnih stolpov pomembno vplivali na dobiček sodelujočih uporabnikov, njihove dejavnosti na področju raziskav in razvoja ali njihove proizvodne postopke za nekatere dele vetrnih turbin.

⁽¹⁴⁸⁾ Združenje WindEurope je na strani 7 dokumenta t20.007935 navedlo, da stolpi glede na svetovno povprečje predstavljajo več kot 20 % stroškov vetrne turbine (na kopnem ali na morju).

⁽¹⁴⁹⁾ Dokument t21.001706.

⁽¹⁵⁰⁾ „Vestas Annual Report 2020 – Continued leadership in a challenging year“ (Letno poročilo družbe Vestas za leto 2020 – Stalna vodilna vloga v zahtevnem letu), obvestilo št. 01/2021 družbe Vestas Wind Systems A/S, https://www.vestas.com/~media/vestas/investor/investor%20pdf/financ%20reports/2020/q4/210210_01_company_announcement.pdf.

⁽¹⁵¹⁾ Združenje WindEurope je na strani 2 dokumenta t20.007935 navedlo, da lahko uporabniki prevzamejo vodenje projekta; inženirstvo, javno naročanje, gradnjo in namestitve; obratovanje in vzdrževanje ter storitve energetskega povezovanja in trgovanja po gradnji.

⁽¹⁵²⁾ „Wind energy and Economic recovery in Europe“ (Vetrna energija in okrevanje gospodarstva v Evropi), WindEurope, 2020, str. 37, tretji graf. Na voljo v dokumentu t20.007935. Združenje WindEurope je na strani 14 dokumenta t20.007935 navedlo, da sta obratovanje in vzdrževanje vse pomembnejše gonilo rasti prihodkov.

⁽¹⁵³⁾ Letno poročilo družbe Vestas za leto 2020, str. 36, <https://nozebra.ipapercms.dk/Vestas/investor-relations/annual-report-2020/?page=36>.

⁽¹⁵⁴⁾ „Wind energy and Economic recovery in Europe“ (Vetrna energija in okrevanje gospodarstva v Evropi), WindEurope, 2020, str. 37, graf „EBIT margin development by business segments“ (Razvoj stopnje dobička pred obrestmi in davki po poslovnih segmentih). Na voljo v dokumentu t20.007935.

⁽¹⁵⁵⁾ Glej dokument t21.006735 (SGRE). Družba GE je na strani 17 dokumenta t21.006703 navedla, da bo za obdobje 2021–2022 sporočila negativno stopnjo dobička.

⁽¹⁵⁶⁾ Iz nekaterih različnih razlogov, glej na primer pripombe združenja WindEurope po končnem razkritju, na voljo v dokumentu t21.006721.

⁽¹⁵⁷⁾ Združenje WindEurope je v pripombah po končnem razkritju, na voljo v dokumentu t21.006721, navedlo, da „so se stroški vetrne energije v Evropi v zadnjih desetih letih zmanjšali za skoraj 50 %“.

⁽¹⁵⁸⁾ Str. 33 dokumenta t21.006724.

⁽¹⁵⁹⁾ Ocena na podlagi (20 % x 50 %) x 20 let. Združenje EWTA je menilo, da jeklen vetrni stolp predstavlja 20 % vetrne turbine, ta pa 50 % naložb v osnovna sredstva projekta. Ekonomska življenjska doba jeklenega vetrnega stolpa na kopnem ponavadi traja 20 let.

- (442) Kot je ugotovilo združenje WindEurope, ustvarjajo uporabniki pomembno dodano vrednost v Uniji. Enako velja za proizvajalce jeklenih vetrnih stolpov v Uniji kot proizvajalce sestavnih delov⁽¹⁶⁰⁾. Vendar se 300 000 in/ali 50 000 delovnih mest, ki jih je navedlo združenje WindEurope, ne bi smelo primerjati s podatki o zaposlenosti v Uniji iz preglednice 8 iz te uredbe. Podatek o 300 000 delovnih mestih dejansko vključuje tudi delovna mesta proizvajalcev sestavnih delov, vključno s proizvajalci jeklenih vetrnih stolpov v Uniji, ter ponudnikov storitev na kopnem in na morju. Vključuje tudi delovna mesta pri subjektih v državah, ki niso članice EU, na primer Združeno kraljestvo, Turčija, Norveška in Švica, ter 140 000 posrednih delovnih mest različnih vrst. Uporabniki, ki so predložili splošne podatke o delovnih mestih, niso količinsko opredelili delovnih mest, ki bi jih v okviru njihovih subjektov lahko ogrozili morebitni ukrepi v zvezi z jeklenimi vetrnimi stolpi s poreklom iz LRK. Drugi uporabniki iz uvodne izjave 435 niso predložili nobenih podatkov o delovnih mestih. Na podlagi navedenega je Komisija menila, da bodo ukrepi na splošno dejansko podprli delovna mesta v sektorju vetrne energije v Uniji, saj je na tem področju napovedana rast delovnih mest⁽¹⁶¹⁾.
- (443) Kar zadeva pripombe uporabnikov glede težav z oskrbo, je preiskava pokazala, da uporabniki poslujejo s precej omejenim številom dobaviteljev jeklenih vetrnih stolpov, ker je iskanje (alternativnih) usposobljenih dobaviteljev jeklenih vetrnih stolpov dolgotrajno. Vendar je dobaviteljev v Uniji veliko, tako kot je velik razpon velikosti, ki jih lahko proizvedejo. Kot je navedeno v uvodni izjavi 42, je Komisija v zvezi s slednjim ugotovila, da ima industrija Unije proizvodno zmogljivost za vse potrebne velikosti jeklenih vetrnih stolpov. Iz spisov, v katerih so razkriti izračuni škode, je razvidno, da so vzorčni proizvajalci v Uniji, tako kot kitajski proizvajalci, prodajali dele s premerom več kot 5 metrov. Poleg tega je uporabnik SGRE po končnem razkritju zlasti ugotovil, da so se v letih 2017, 2018 in 2020 v Uniji pojavili novi sodobnejši proizvodni obrati, v katerih se lahko proizvedejo večji jekleni vetrni stolpi⁽¹⁶²⁾. Napovedi družb, ki so jih predložili proizvajalci Unije, se nanašajo na dimenzije, večje od tistih, ki so jih v obdobju preiskave prodajali vzorčni proizvajalci Unije⁽¹⁶³⁾. Oskrba v Uniji je dejansko znatna: proizvodna zmogljivost proizvajalcev jeklenih vetrnih stolpov v Uniji je večja od potrošnje Unije in v Uniji so na voljo znatne zmogljivosti jeklenih vetrnih stolpov (glej preglednico 6), ki oskrbujejo vse potrebne lokacije ter trg na kopnem in trg na morju. CCCME je priznala, da se je zmogljivost industrije Unije v zadnjih letih povečala. Čeprav so bile razmere na trgu težke zaradi velike prisotnosti poceni kitajskih jeklenih vetrnih stolpov, je industrija Unije v obravnavanem obdobju povečala svoje zmogljivosti v skladu z zahtevami strank⁽¹⁶⁴⁾ in se zavezala nadaljnjemu povečevanju zmogljivosti, če bodo tržni pogoji to omogočali. Če bodo uvedeni ukrepi, bo še vedno mogoč uvoz iz Kitajske (čeprav po popravljenih ravneh cen), prav tako uvoz iz drugih držav⁽¹⁶⁵⁾.
- (444) Na podlagi navedenega je Komisija zavrnila trditve, povzete v uvodni izjavi 437.
- (445) Družba SGRE je po končnem razkritju domnevala, da kitajski proizvajalci skrbijo le za povpraševanje na Danskem, Švedskem in Finskem, saj v južnih državah članicah niso konkurenčni. Komisija je navedla, da je Unija enotni trg. Poleg tega je preiskava pokazala, da prodaja kitajskih jeklenih vetrnih stolpov ni potekala le v severnih državah članicah. Komisija je sklenila, da trditve družbe SGRE niso utemeljene.
- (446) Več strani je navedlo, da tehnologija vetrnih turbin in tehnologija sončnih panelov (ki se večinoma proizvajajo zunaj Unije) druga drugi včasih neposredno konkurirata z vidika cene na kWh električne energije. Zaradi te konkurence se je povečal pritisk v zvezi s proizvodnjo jeklenih vetrnih stolpov po vse nižjih cenah. Zato so navedle, da četudi bi se z uvedbo ukrepov lahko ohranila ali ustvarila delovna mesta v proizvodni industriji jeklenih vetrnih stolpov, bo nad to ugodnostjo zaradi manjšega povpraševanja verjetno prevladala izguba delovnih mest v drugih delih industrije vetrnih turbin (naročila, ki bodo zaradi zvišanja cen jeklenih vetrnih stolpov in posledično vetrnih turbin sklenjena v industriji sončnih panelov).

⁽¹⁶⁰⁾ „Wind energy and Economic recovery in Europe“ (Vetrna energija in okrevanje gospodarstva v Evropi), WindEurope, 2020, slika 10 na str. 20. Na voljo v dokumentu t20.007935.

⁽¹⁶¹⁾ „Global renewables Outlook, Energy transformation, European Union“ (Globalne napovedi na področju obnovljivih virov energije, pretvorba energije, Evropska unija), IRENA, 2020, https://www.irena.org/-/media/Files/IRENA/Agency/Publication/2020/Apr/IRENA_GRO_R04_European_Union.pdf?la=en&hash=D206134796E3C72CF086657266295C45574B58BC (str. 7).

⁽¹⁶²⁾ Dokument t21.006735.

⁽¹⁶³⁾ Na spletnem naslovu <https://www.welcon.dk/capabilities/facilities/> vzorčni proizvajalec Unije Welcon poroča o zmogljivostih za dele, visoke do 45 metrov in s premerom 9 metrov (zadnji obisk spletne strani 11. oktobra 2021).

⁽¹⁶⁴⁾ Str. 4 dokumenta t21.000376.

⁽¹⁶⁵⁾ Družba GE je na strani 4 dokumenta t21.000509 priznala, da uvaža iz Kitajske, kjer je družba GE certificirala več dobaviteljev, ter iz Turčije in Južne Koreje.

(447) Ta trditev je bila zavržena. Največkrat je obrat primeren in se razvije izključno za proizvodnjo vetrne energije ali izključno za proizvodnjo sončne energije zaradi svoje lokacije (npr. na morju, lokacija, ki je najbolj sončna ali vetrovna) ali povpraševanja naročnika/prebivalstva. Poleg tega zgoraj navedena trditev predpostavlja, da se bodo z uvedbo ukrepov zvišali stroški nakupa vetrnih turbin na splošno, vendar pa ni mogoče pričakovati, kot je pojasnjeno v uvodnih izjavah 438 do 441, da bodo ukrepi v zvezi z uvozom kitajskih jeklenih vetrnih stolpov pomembno vplivali na uporabnike, tudi glede na razpoložljivost virov oskrbe, pojasnjeno v uvodni izjavi 443.

7.4 Interes dobaviteljev

(448) Združenje jeklarjev Eurofer je navedlo, da obstaja jasen interes Unije za uvedbo ukrepov v zvezi z jeklenimi vetrnimi stolpi, da bi se preprečil prenos škode, nastale proizvajalcem plošče kvarto, ki jih ščitijo protidampinški ukrepi, na vrednostno verigo jekla v Uniji. Stran je poudarila pomen industrije Unije na področju jeklenih vetrnih stolpov za dobavitelje jekla v Uniji in v okviru načrtov za obnovljivo energijo v Uniji. Glede na tržne informacije ⁽¹⁶⁶⁾ bo za energijo iz obnovljivih virov potrebno 8- do 10-krat več jekla na proizveden MW kot za energijo iz fosilnih goriv, število nameščenih vetrnih turbin pa se bo v prihodnjih letih povečalo.

(449) CCCME je navedla, da bi ukrepi preprečili naložbe Kitajske v Unijo v smislu nakupov (plačilno nesposobnih) lokalnih proizvajalcev jeklenih vetrnih stolpov in tako negativno vplivali na evropske dobavitelje strojev. Komisija se s tem ni strinjala. Pričakovati je mogoče, da bo proizvajalcem strojev koristilo izboljšanje položaja proizvajalcev jeklenih vetrnih stolpov v Uniji.

(450) Komisija pričakuje, da bodo ukrepi koristili industrijam v Uniji, ki so višje v proizvodni verigi, in sicer dobaviteljem surovin (npr. jeklarnam v Uniji) in zadevnim proizvajalcem strojev v Uniji.

7.5 Okoljski interesi

(451) CCCME je menila, da bi ukrepi zvišali stroške proizvodnje v industriji Unije na področju vetrne energije. Družba SGRE in CCCME sta trdila, da bi ukrepi škodljivo vplivali na doseganje ciljev Unije glede energije iz obnovljivih virov in zmanjšanja emisij CO₂ ter zato ne bi bili v interesu Unije. Družba GE je menila, da bodo ukrepi ovirali države članice pri doseganju ciljev glede energije iz obnovljivih virov, da projekti vetrnih elektrarn ne bodo več gospodarni, če ne bodo doseženi naložbeni pragovi (npr. zamude v časovnem razporedu / deleža dolžniškega financiranja ni mogoče pridobiti), in da bo preprečen razvoj nekaterih projektov. Združenje WindEurope je po končnem razkritju izrazilo zaskrbljenost, da bodo naložbe v najsodobnejše proizvodne postopke ter v raziskave in razvoj premajhne, pa tudi, da bo evropska industrija izgubila v svetovni tekmi za položaj vodilne tehnologije na področju vetrne energije. Komisija je menila, da ni mogoče pričakovati, da bodo protidampinški ukrepi v zvezi s kitajskimi jeklenimi vetrnimi stolpi ogrozili doseganje ciljev Unije glede energije iz obnovljivih virov in zmanjšanja emisij CO₂ ali povzročili odpovedovanje projektov. Nasprotno, pričakovati je mogoče, da bodo ukrepi prispevali k uporabi vetrne energije po vsej Uniji, saj bodo vzpostavili enake konkurenčne pogoje, tako da bodo lahko vsi gospodarski subjekti, vključno s kitajskimi proizvajalci, tekmovali pod poštenimi pogoji.

(452) Družba GE je navedla, da bodo ukrepi povzročili višje cene energije za potrošnike in bodo v nasprotju s ciljem Unije, da bi bilo treba električno energijo iz obnovljivih virov potrošnikom in davkoplačevalcem zagotoviti po najnižji možni ceni. Komisija ni našla nobenih dokazov, da bodo ukrepi v zvezi z jeklenimi vetrnimi stolpi povzročili znatna zvišanja cen energije za potrošnike v Uniji. Nobena stran ni predložila podatkov, na podlagi katerih bi se lahko to morebitno zvišanje količinsko opredelilo. Kar zadeva davkoplačevalce, je mogoče pričakovati, da bodo napovedana povečanja števila vetrnih elektrarn v Uniji ⁽¹⁶⁷⁾ koristila skupnostim, ki gostijo projekte, na podlagi davkov in drugih prihodkov ⁽¹⁶⁸⁾.

⁽¹⁶⁶⁾ Te tržne informacije so na voljo v spisu zadeve, dokument t20.008013, Priloga 2, „Raising Black Swans To Become Golden Eagles“ (Vzgoja črnih labodov v planinske orle), Laplace Conseil, oktober 2020.

⁽¹⁶⁷⁾ Združenje WindEurope v „manj ugodnem scenariju“ napoveduje, da bo v obdobju 2021–2025 vsako leto nameščenih 15 GW. Po „scenariju realističnih pričakovanj“ je napovedana zmogljivost v GW, ki bo nameščena, še večja. Več podrobnosti o scenarijih je na voljo v publikaciji „Wind energy in Europe – 2020 statistics and the outlook for 2021–2025“ (Vetrna energija v Evropi – statistični podatki za leto 2020 in obeti za obdobje 2021–2025), WindEurope, februar 2021.

⁽¹⁶⁸⁾ Glej poglavje 5 z naslovom „Benefits to communities“ (Koristi za skupnosti) publikacije „Wind energy and Economic recovery in Europe“ (Vetrna energija in okrevanje gospodarstva v Evropi), WindEurope, 2020. Poglavje in celotna publikacija sta na voljo v dokumentu t20.007935.

- (453) Ob upoštevanju financiranja, ki so ga Unija in države članice zagotovile za sektor vetrne energije, družba GE meni, da bi bili ukrepi v nasprotju z interesi Unije in bi ogrozili trajnostnost njenega sektorja vetrne energije. Komisija se s tem ni strinjala. Kot proizvajalci sestavnih delov proizvajalci jeklenih vetrnih stolpov v Uniji ustvarjajo znatno dodano vrednost v industriji vetrne energije ⁽¹⁶⁹⁾. Pričakovati je mogoče, da bodo ukrepi podprli proizvajalce jeklenih vetrnih stolpov v Uniji ter jim zagotovili rast, stabilnost delovnih mest, prihodke in naložbe. Uporabniki bi morali imeti dostop do široke baze konkurenčnih, zanesljivih in finančno stabilnih proizvajalcev jeklenih vetrnih stolpov v Uniji ter do primernih rokov za izvedbo, ki jih proizvajalci v Uniji lahko zagotovijo zaradi svoje bližine.

7.6 Drugi dejavniki

- (454) CCCME je navedla, da so si proizvajalci jeklenih vetrnih stolpov v Uniji prizadevali okrepiti svoj skorajšnji monopol na trgu tik pred pričakovanim povečanjem povpraševanja samo zato, da bi imeli dobiček od tega pričakovanega razvoja dogodkov. Komisija je menila, da ta trditev ni bila niti podprta z dokazi niti utemeljena. Že samo število proizvajalcev jeklenih vetrnih stolpov v Uniji je v nasprotju s kakršnim koli monopolnim položajem na trgu. Slika 24 v novejši publikaciji združenja WindEurope ⁽¹⁷⁰⁾ prikazuje veliko število obratov za proizvodnjo stolpov (večje od števila obratov za proizvodnjo drugih sestavnih delov na področju vetrne energije).
- (455) Poleg tega je družba GE v izpolnjenem vprašalniku opozorila na morebitno zmanjšanje števila zaposlenih pri vmesnih straneh v Uniji, ki opravljajo pristaniške dejavnosti, ter straneh, ki zagotavljajo prevoz in namestitev dokončanih vetrnih turbin. Glede na napovedano povečanje števila vetrnih elektrarn v Uniji (glej opombo 167) je Komisija menila, da trditev ni utemeljena.

7.7 Sklep o interesu Unije

- (456) Komisija je na podlagi navedenega sklenila, da ni utemeljenih razlogov za to, da uvedba dokončnih protidampinskih ukrepov za uvoz jeklenih vetrnih stolpov in njihovih delov s poreklom iz Kitajske ni v interesu Unije.

8. DOKONČNI PROTIDAMPINŠKI UKREPI

8.1 Uvodna opomba

- (457) V oddelku 4 obvestila o začetku je navedeno, da je pritožnik predložil dokaze v zvezi z vnosom znatnih količin izdelka v preiskavi na morje, tj. na umeten otok, nepremično ali plavajočo napravo ali kakršno koli drugo konstrukcijo v epikontinentalnem pasu države članice ali izključni ekonomski coni (IEC), ki jo je država članica razglasila v skladu s Konvencijo Združenih narodov o pomorskem mednarodnem pravu (UNCLOS).
- (458) Na podlagi tega je Komisija v skladu s členom 14a osnovne uredbe tudi proučila, ali bi bilo treba morebitne ukrepe uvesti tudi v epikontinentalnem pasu ali IEC. Preiskava je pokazala, da ni nobeden od vzorčenih kitajskih proizvajalcev izvoznikov poročal o prodaji v epikontinentalnem pasu ali IEC. Komisija ni prejela nobenih navedb kitajskih proizvajalcev jeklenih vetrnih stolpov o pomembni prodaji v epikontinentalnem pasu ali IEC.
- (459) Ker ni dokazov o tem, da so bile v epikontinentalni pas ali IEC vnesene znatne količine dampinškega izdelka, se v epikontinentalnem pasu ali IEC ne uvedejo protidampinski ukrepi.
- (460) Pritožnik in več proizvajalcev Unije je po končnem razkritju navedlo, da je neuedba protidampinskih ukrepov v epikontinentalnem pasu ali IEC kitajskim proizvajalcem omogočila nekatere dampinške prakse. Komisija je pripombe zavrnila. Ker zahteve iz člena 14a osnovne uredbe niso izpolnjene, kot je pojasnjeno, Komisija v okviru sedanje preiskave ne more uvesti protidampinskih ukrepov v epikontinentalnem pasu ali IEC.

8.2 Dokončni ukrepi

- (461) Glede na sprejete sklepe o dampingu, škodi, vzročni zvezi in interesu Unije bi bilo treba v skladu s členom 9(4) osnovne uredbe uvesti dokončne protidampinške ukrepe, da se prepreči, da bi uvoz zadevnega izdelka po dampinških cenah še naprej povzročal škodo industriji Unije. Iz razlogov, navedenih v oddelku 6 in zlasti uvodnih izjavah 417 do 422 te uredbe, bi bilo treba protidampinške dajatve določiti v skladu s pravilom nižje dajatve.

⁽¹⁶⁹⁾ „Wind energy and Economic recovery in Europe“ (Vetrna energija in okrevanje gospodarstva v Evropi), WindEurope, 2020, slika 10 na str. 20. Na voljo v dokumentu t20.007935.

⁽¹⁷⁰⁾ „Wind energy and Economic recovery in Europe“ (Vetrna energija in okrevanje gospodarstva v Evropi), WindEurope, 2020, str. 41. Na voljo v dokumentu t20.007935.

(462) Na podlagi navedenega so stopnje, po katerih se bodo uvedle take dajatve, določene na naslednji način:

Družba	Dokončna protidampinška dajatev
Chengxi Shipyard	7,5 %
Penglai Dajin	7,2 %
Suzhou Titan	14,4 %
Druge sodelujoče družbe	11,2 %
Vse druge družbe	19,2 %

- (463) Stopnje protidampinške dajatve za posamezne družbe, navedene v tej uredbi, so bile določene na podlagi ugotovitev te preiskave. Zato izražajo stanje v zvezi s temi družbami, ugotovljeno v tej preiskavi. Te stopnje dajatev se uporabljajo izključno za uvoz zadevnega izdelka s poreklom iz zadevne države, ki ga proizvedejo poimensko navedeni pravni subjekti. Za uvoz zadevnega izdelka, ki ga proizvaja katera koli druga družba, ki ni posebej navedena v izvedbenem delu te uredbe, vključno s subjekti, povezanimi z izrecno navedenimi družbami, bi morala veljati stopnja dajatve, ki se uporablja za „vse druge družbe“. Individualne stopnje protidampinške dajatve se zanje ne bi smele uporabljati.
- (464) Družba lahko zahteva uporabo teh individualnih stopenj protidampinške dajatve, če naknadno spremeni ime svojega subjekta. Zahtevek je treba nasloviti na Komisijo ⁽¹⁷¹⁾. Zahtevek mora vsebovati vse ustrezne informacije, s katerimi je mogoče dokazati, da sprememba ne vpliva na upravičenost družbe do stopnje dajatve, ki se zanjo uporablja. Če sprememba imena družbe ne vpliva na njeno upravičenost do stopnje dajatve, ki se zanjo uporablja, se v *Uradnem listu Evropske unije* objavi uredba o spremembi imena.
- (465) Da bi se zmanjšalo tveganje izogibanja ukrepom zaradi razlike v stopnjah dajatev, so potrebni posebni ukrepi, da se zagotovi uporaba individualnih protidampinških dajatev. Družbe, za katere veljajo individualne protidampinške dajatve, morajo carinskemu organom držav članic predložiti veljaven trgovinski račun. Ta račun mora ustrezati zahtevam iz člena 1(3) te uredbe. Za uvoz, za katerega ta račun ni predložen, bi bilo treba uporabiti protidampinško dajatev, ki se uporablja za „vse druge družbe“.
- (466) Čeprav je predložitev tega računa potrebna, da lahko carinski organi držav članic uporabijo individualne stopnje protidampinške dajatve za uvoz, pa ni edini element, ki ga morajo carinski organi upoštevati. Četudi predloženi račun izpolnjuje vse zahteve iz člena 1(3) te uredbe, morajo carinski organi držav članic izvajati običajne kontrole ter lahko kot v vseh drugih primerih zahtevajo dodatne dokumente (odpremne listine itd.) za preverjanje točnosti navedb v deklaraciji in zagotovitev, da je poznejša uporaba nižje stopnje dajatve upravičena v skladu s carinsko zakonodajo.
- (467) Če bi se po uvedbi zadevnih ukrepov obseg izvoza ene od družb, za katere veljajo nižje individualne stopnje dajatev, znatno povečal, bi se tako povečanje obsega lahko obravnavalo kot sprememba v vzorcu trgovanja, nastala zaradi uvedbe ukrepov v smislu člena 13(1) osnovne uredbe. V takih okoliščinah in če so izpolnjeni pogoji, se lahko začne preiskava proti izogibanju. S to preiskavo se lahko med drugim prouči potreba po odpravi individualnih stopenj dajatve in posledični uvedbi dajatve na ravni države.
- (468) Da se zagotovi ustrezno izvrševanje protidampinških dajatev, bi bilo treba protidampinško dajatev za „vse druge družbe“ uporabljati ne le za nesodelujoče proizvajalce izvoznike v tej preiskavi, temveč tudi za proizvajalce, ki v obdobju preiskave niso izvažali v Unijo.

⁽¹⁷¹⁾ European Commission, Directorate-General for Trade, Directorate H, Rue de la Loi 170, 1040 Bruxelles/Brussel, Belgique/België.

- (469) Izdelek v preiskavi, kadar je z drugimi deli sestavljen v vetrno turbino, se trenutno uvršča pod oznako KN 8502 31 00. Za zagotovitev, da se protidampinške dajatve uporabljajo le za jeklene vetrne stolpe, je nujno, da se vrednost jeklenega vetrnega stolpa navede v deklaraciji za sprostitev v prosti promet. Vrednost jeklenega vetrnega stolpa bi bilo treba navesti zlasti za oznaki 8502 31 00 11 in 8502 31 00 85.
- (470) Statistični podatki o jeklenih vetrnih stolpih so pogosto izraženi v številu kosov. Vendar taka dodatna merska enota ni sistematično določena za jekleni vetrni stolp, opredeljen v kombinirani nomenklaturi iz Priloge I k Uredbi Sveta (EGS) št. 2658/87 ⁽¹⁷²⁾. Zato je nujno navesti, da je treba v deklaracijo za sprostitev v prosti promet poleg teže v kilogramih ali tonah vnesti tudi število kosov za celotni uvoz zadevnega izdelka.

9. KONČNI DOLOČBI

- (471) V skladu s členom 109 Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046 ⁽¹⁷³⁾ se obresti, ki jih je treba plačati, kadar je treba znesek povrniti na podlagi sodbe Sodišča Evropske unije, izračunajo z obrestno mero, ki jo Evropska centralna banka uporablja v svojih operacijah glavnega refinanciranja, objavljeno v seriji C *Uradnega lista Evropske unije*, in ki velja na prvi koledarski dan posameznega meseca.
- (472) Ukrepi iz te uredbe so v skladu z mnenjem odbora, ustanovljenega s členom 15(1) osnovne uredbe –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

Člen 1

1. Dokončna protidampinška dajatev se uvede na uvoz nekaterih velikih vetrnih stolpov iz jekla, koničastih ali ne, in njihove dele, sestavljene ali ne, vključno z vgrajenim temeljnim delom stolpa ali brez njega, spojene z ohišjem ali lopaticami rotorja ali ne, ki so zasnovani tako, da podpirajo ohišje in lopatice rotorja, in se uporabljajo v vetrnih turbinah z zmogljivostmi za proizvodnjo električne energije, bodisi na kopnem bodisi na morju, v višini najmanj 1,00 megavata ter katerih višina, merjena od vznožja stolpa do dna ohišja (tj. kjer se stikata vrh stolpa in ohišje), ko so v celoti sestavljeni, znaša najmanj 50 metrov, s poreklom iz LRK, ki se trenutno uvrščajo pod oznaki KN ex 7308 20 00 (oznaka TARIC 7308 20 00 11) in ex 7308 90 98 (oznaka TARIC 7308 90 98 11), kadar so uvoženi kot del vetrne turbine, pa pod oznako KN ex 8502 31 00 (oznaki TARIC 8502 31 00 11 in 8502 31 00 85).

2. Stopnje dokončne protidampinške dajatve, ki se uporabljajo za neto ceno franko meja Unije pred plačilom dajatve za izdelek iz odstavka 1, ki ga proizvajajo spodaj navedene družbe, so:

Država	Družba	Stopnja dokončne protidampinške dajatve	Dodatna oznaka TARIC
Kitajska	Chengxi Shipyard Co., Ltd.	7,5 %	C726
	Penglai Dajin Offshore Heavy Industry Co., Ltd.	7,2 %	C727
	Suzhou Titan New Energy Technology Co., Ltd.	14,4 %	C728
	druge sodelujoče družbe iz Priloge	11,2 %	glej Prilogo
	vse druge družbe	19,2 %	C999

⁽¹⁷²⁾ Uredba Sveta (EGS) št. 2658/87 z dne 23. julija 1987 o tarifni in statistični nomenklaturi ter skupni carinski tarifi (UL L 256, 7.9.1987, str. 1).

⁽¹⁷³⁾ Uredba (EU, Euratom) 2018/1046 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. julija 2018 o finančnih pravilih, ki se uporabljajo za splošni proračun Unije, spremembi uredb (EU) št. 1296/2013, (EU) št. 1301/2013, (EU) št. 1303/2013, (EU) št. 1304/2013, (EU) št. 1309/2013, (EU) št. 1316/2013, (EU) št. 223/2014, (EU) št. 283/2014 in Sklepa št. 541/2014/EU ter razveljavitvi Uredbe (EU, Euratom) št. 966/2012 (UL L 193, 30.7.2018, str. 1).

3. Pogoj za uporabo individualnih stopenj dajatve, določenih za družbe iz odstavka 2, je, da se carinskim organom držav članic predloži veljaven trgovinski račun, ki vsebuje izjavo z datumom in podpisom uradnika subjekta, ki izdaja tak račun, ter njegovim imenom in funkcijo, in sicer: „Podpisani potrjujem, da je (količina) (zadevnega izdelka), prodanega za izvoz v Evropsko unijo, ki ga zajema ta račun, proizvedla družba (ime in naslov družbe) (dodatna oznaka TARIC) v [zadevna država]. Izjavljam, da so informacije na tem računu popolne in točne.“ Če tak račun ni predložen, se uporabi dajatev, ki se uporablja za vse druge družbe.

4. Če ni določeno drugače, se uporabljajo veljavne določbe v zvezi s carinami.

Člen 2

Kadar se za vetrne turbine iz člena 1(1) s poreklom iz LRK predloži deklaracija za sprostitev v prosti promet, se v zadevnem polju te deklaracije navede neto cena franko meja Unije pred plačilom dajatve za vetrne stolpe iz člena 1(1).

Protidampinške dajatve iz člena 1(2) se uporabljajo le za neto ceno franko meja Unije pred plačilom dajatve za vetrne stolpe iz člena 1(1).

Carinskim organom držav članic se predloži veljaven trgovinski račun. Ta račun vključuje dovolj podrobne informacije, da lahko carinski organi držav članic ocenijo točnost deklarirane neto cene franko meja Unije pred plačilom dajatve za vetrne stolpe iz člena 1(1).

Države članice Komisiji vsak mesec sporočijo neto ceno franko meja Unije pred plačilom dajatve, deklarirano za vetrne stolpe iz člena 1(1), uvožene kot del vetrne turbine iz člena 1(1).

Člen 3

Kadar se za izdelke iz člena 1(1), ne glede na njihovo poreklo, predloži deklaracija za sprostitev v prosti promet, se v zadevnem polju te deklaracije navede število kosov uvoženih izdelkov, če je ta navedba združljiva s Prilogo I k Uredbi Sveta (EGS) št. 2658/87 ⁽¹⁷⁴⁾.

Države članice Komisiji vsak mesec sporočijo število kosov, uvoženih pod oznakami TARIC 7308 20 00 11, 7308 90 98 11, 8502 31 00 11 in 8502 31 00 85.

Člen 4

Člen 1(2) se lahko spremeni, da se dodajo novi proizvajalci izvozniki iz Kitajske in se za njih uvede ustrezna tehtana povprečna stopnja protidampinške dajatve za sodelujoče družbe, ki niso vključene v vzorec. Novi proizvajalec izvoznik predloži dokaze, da:

- (a) v obdobju preiskave (od 1. julija 2019 do 30. junija 2020) ni izvažal blaga, opisanega v členu 1(1), s poreklom iz Kitajske;
- (b) ni povezan z nobenim izvoznikom ali proizvajalcem, za katerega veljajo ukrepi, uvedeni s to uredbo, in
- (c) je zadevni izdelek dejansko izvažal ali prevzel nepreklicno pogodbeno obveznost, da bo po koncu obdobja preiskave izvozil znatno količino v Unijo.

Člen 5

Ta uredba začne veljati dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

⁽¹⁷⁴⁾ Priloga I „Kombinirana nomenklatura“ k Uredbi Sveta (EGS) št. 2658/87 o tarifni in statistični nomenklaturi ter skupni carinski tarifi (UL L 256, 7.9.1987, str. 1).

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Bruslju, 15. decembra 2021

Za Komisijo
predsednica
Ursula VON DER LEYEN

PRILOGA

Nevzorčeni sodelujoči proizvajalci izvozniki

Država	Ime	Dodatna oznaka TARIC
LRK	Fujian Fuchuan Yifan New Energy Equipment Manufacturing Co., Ltd.	C729
LRK	Shanghai Taisheng Wind Power Equipment Co., Ltd.	C730

IZVEDBENA UREDBA KOMISIJE (EU) 2021/2240**z dne 15. decembra 2021****o spremembi prilog V in XIV k Izvedbeni uredbi (EU) 2021/404 glede vnosov za Združeno kraljestvo na seznamih tretjih držav, iz katerih je dovoljen vstop pošiljk perutnine, zarodnega materiala perutnine ter svežega mesa perutnine in pernate divjadi v Unijo****(Besedilo velja za EGP)**

EVROPSKA KOMISIJA JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije,

ob upoštevanju Uredbe (EU) 2016/429 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. marca 2016 o prenosljivih boleznih živali in o spremembi ter razveljavitvi določenih aktov na področju zdravja živali („Pravila o zdravju živali“) ⁽¹⁾ ter zlasti člena 230(1) Uredbe,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Uredba (EU) 2016/429 zahteva, da morajo pošiljke živali, zarodnega materiala in proizvodov živalskega izvora prihajati iz tretje države ali z ozemlja ali z njenega oz. njegovega območja ali iz njenega oz. njegovega kompartmenta s seznama v skladu s členom 230(1) navedene uredbe, da lahko vstopajo v Unijo.
- (2) V Delegirani uredbi Komisije (EU) 2020/692 ⁽²⁾ so določene zahteve za zdravstveno varstvo živali, ki jih pošiljke določenih vrst in kategorij živali, zarodnega materiala in proizvodov živalskega izvora iz tretjih držav ali z ozemelj ali z njihovih območij ali, v primeru živali iz akvakulture, iz njihovih kompartmentov morajo izpolnjevati za vstop v Unijo.
- (3) Izvedbena uredba Komisije (EU) 2021/404 ⁽³⁾ določa sezname tretjih držav ali ozemelj ali njihovih območij ali kompartmentov, iz katerih je dovoljen vstop vrst in kategorij živali, zarodnega materiala in proizvodov živalskega izvora, ki spadajo na področje uporabe Delegirane uredbe (EU) 2020/692, v Unijo.
- (4) Natančneje, prilogi V in XIV k Izvedbeni uredbi (EU) 2021/404 določata sezname tretjih držav ali ozemelj ali njihovih območij, s katerih je dovoljen vstop pošiljk perutnine, zarodnega materiala perutnine ter svežega mesa perutnine in pernate divjadi v Unijo.
- (5) Združeno kraljestvo je obvestilo Komisijo o izbruhih visokopatogene aviarnе influence pri perutnini. Izbruhi so blizu mesta Poulton le Fylde v občini Wyre v Angliji, blizu vasi Gaerwen na otoku Isle of Anglesey v Walesu, blizu mesta Clitheroe v občini Ribbles Valley v grofiji Lancashire v Angliji in blizu mesta Thirsk v občini Hambleton v grofiji North Yorkshire v Angliji ter so bili 26. novembra 2021 potrjeni z laboratorijsko analizo (RT-PCR).
- (6) Združeno kraljestvo je obvestilo Komisijo o izbruhu visokopatogene aviarnе influence pri perutnini. Izbruh je blizu novega obrata blizu mesta Thirsk v občini Hambleton v grofiji North Yorkshire v Angliji in je bil 28. novembra 2021 potrjen z laboratorijsko analizo (RT-PCR).

⁽¹⁾ UL L 84, 31.3.2016, str. 1.

⁽²⁾ Delegirana uredba Komisije (EU) 2020/692 z dne 30. januarja 2020 o dopolnitvi Uredbe (EU) 2016/429 Evropskega parlamenta in Sveta glede pravil za vstop pošiljk nekaterih živali, zarodnega materiala in proizvodov živalskega izvora v Unijo ter za njihove premike in ravnanje z njimi po vstopu (UL L 174, 3.6.2020, str. 379).

⁽³⁾ Izvedbena uredba Komisije (EU) 2021/404 z dne 24. marca 2021 o določitvi seznamov tretjih držav, njihovih ozemelj ali območij, s katerih je dovoljen vstop živali, zarodnega materiala in proizvodov živalskega izvora v Unijo v skladu z Uredbo (EU) 2016/429 Evropskega parlamenta in Sveta (UL L 114, 31.3.2021, str. 1).

- (7) Veterinarski organi Združenega kraljestva so okrog prizadetih obratov vzpostavili 10-kilometrsko območje pod nadzorom in izvedli politiko pokončanja za nadzor prisotnosti visokopatogene aviarnе influence in omejitev širjenja navedene bolezni.
- (8) Združeno kraljestvo je Komisiji predložilo informacije o epidemioloških razmerah na svojem ozemlju in o ukrepih, ki jih je sprejelo za preprečitev nadaljnega širjenja visokopatogene aviarnе influence. Komisija je ocenila navedene informacije. Na podlagi navedene ocene vstop pošilk perutnine, zarodnega materiala perutnine ter svežega mesa perutnine in pernate divjadi z območij z omejitvami, ki so jih vzpostavili veterinarski organi Združenega kraljestva zaradi nedavnih izbruhov visokopatogene aviarnе influence, v Unijo ne bi smel biti več dovoljen.
- (9) Prilogi V in XIV k Izvedbeni uredbi (EU) 2021/404 bi bilo zato treba ustrezno spremeniti.
- (10) Ob upoštevanju trenutnih epidemioloških razmer v zvezi z visokopatogeno aviarno influenco v Združenem kraljestvu bi morale spremembe Izvedbene uredbe (EU) 2021/404, uvedene s to uredbo, začeti veljati čim prej.
- (11) Ukrepi iz te uredbe so v skladu z mnenjem Stalnega odbora za rastline, živali, hrano in krmo –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

Člen 1

Prilogi V in XIV k Izvedbeni uredbi (EU) 2021/404 se spremenita v skladu s Prilogo k tej uredbi.

Člen 2

Ta uredba začne veljati dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Bruslju, 15. decembra 2021

Za Komisijo
predsednica
Ursula VON DER LEYEN

PRILOGA

Priloga V in XIV k Izvedbeni uredbi (EU) 2021/404 se spremenita:

(1) Priloga V se spremeni:

(a) v delu 1 se pri vnosu za Združeno kraljestvo za vrstico za območje GB-2.34 vstavijo naslednje vrstice za območja GB-2.35, GB-2.36, GB-2.37, GB-2.38 in GB-2.39:

„GB Združeno kraljestvo	GB-2.35	matična perutnina, razen tekačev, in proizvodna perutnina, razen tekačev	BPP	N, P1		26.11.2021	
		matični tekači in proizvodni tekači	BPR	N, P1		26.11.2021	
		perutnina, namenjena za zakol, razen tekačev	SP	N, P1		26.11.2021	
		tekači, namenjeni za zakol	SR	N, P1		26.11.2021	
		enodnevni piščanci, razen enodnevnih piščancev tekačev	DOC	N, P1		26.11.2021	
		enodnevni piščanci tekačev	DOR	N, P1		26.11.2021	
		manj kot 20 glav perutnine, razen tekačev	POU-LT20	N, P1		26.11.2021	
		valilna jajca perutnine, razen valilnih jajc tekačev	HEP	N, P1		26.11.2021	
		valilna jajca tekačev	HER	N, P1		26.11.2021	
		manj kot 20 glav perutnine, razen tekačev	HE-LT20	N, P1		26.11.2021	
	GB-2.36	matična perutnina, razen tekačev, in proizvodna perutnina, razen tekačev	BPP	N, P1		26.11.2021	
		matični tekači in proizvodni tekači	BPR	N, P1		26.11.2021	
		perutnina, namenjena za zakol, razen tekačev	SP	N, P1		26.11.2021	
		tekači, namenjeni za zakol	SR	N, P1		26.11.2021	
		enodnevni piščanci, razen enodnevnih piščancev tekačev	DOC	N, P1		26.11.2021	
		enodnevni piščanci tekačev	DOR	N, P1		26.11.2021	
		manj kot 20 glav perutnine, razen tekačev	POU-LT20	N, P1		26.11.2021	
		valilna jajca perutnine, razen valilnih jajc tekačev	HEP	N, P1		26.11.2021	
		valilna jajca tekačev	HER	N, P1		26.11.2021	
		manj kot 20 glav perutnine, razen tekačev	HE-LT20	N, P1		26.11.2021	
	GB-2.37	matična perutnina, razen tekačev, in proizvodna perutnina, razen tekačev	BPP	N, P1		26.11.2021	
		matični tekači in proizvodni tekači	BPR	N, P1		26.11.2021	

		perutnina, namenjena za zakol, razen tekačev	SP	N, P1		26.11.2021	
		tekači, namenjeni za zakol	SR	N, P1		26.11.2021	
		enodnevni piščanci, razen enodnevnih piščancev tekačev	DOC	N, P1		26.11.2021	
		enodnevni piščanci tekačev	DOR	N, P1		26.11.2021	
		manj kot 20 glav perutnine, razen tekačev	POU-LT20	N, P1		26.11.2021	
		valilna jajca perutnine, razen valilnih jajc tekačev	HEP	N, P1		26.11.2021	
		valilna jajca tekačev	HER	N, P1		26.11.2021	
		manj kot 20 glav perutnine, razen tekačev	HE-LT20	N, P1		26.11.2021	
GB-2.38		matična perutnina, razen tekačev, in proizvodna perutnina, razen tekačev	BPP	N, P1		26.11.2021	
		matični tekači in proizvodni tekači	BPR	N, P1		26.11.2021	
		perutnina, namenjena za zakol, razen tekačev	SP	N, P1		26.11.2021	
		tekači, namenjeni za zakol	SR	N, P1		26.11.2021	
		enodnevni piščanci, razen enodnevnih piščancev tekačev	DOC	N, P1		26.11.2021	
		enodnevni piščanci tekačev	DOR	N, P1		26.11.2021	
		manj kot 20 glav perutnine, razen tekačev	POU-LT20	N, P1		26.11.2021	
		valilna jajca perutnine, razen valilnih jajc tekačev	HEP	N, P1		26.11.2021	
		valilna jajca tekačev	HER	N, P1		26.11.2021	
		manj kot 20 glav perutnine, razen tekačev	HE-LT20	N, P1		26.11.2021	
GB-2.39		matična perutnina, razen tekačev, in proizvodna perutnina, razen tekačev	BPP	N, P1		28.11.2021	
		matični tekači in proizvodni tekači	BPR	N, P1		28.11.2021	
		perutnina, namenjena za zakol, razen tekačev	SP	N, P1		28.11.2021	
		tekači, namenjeni za zakol	SR	N, P1		28.11.2021	
		enodnevni piščanci, razen enodnevnih piščancev tekačev	DOC	N, P1		28.11.2021	
		enodnevni piščanci tekačev	DOR	N, P1		28.11.2021	
		manj kot 20 glav perutnine, razen tekačev	POU-LT20	N, P1		28.11.2021	

	valilna jajca perutnine, razen valilnih jajc tekačev	HEP	N, P1		28.11.2021	
	valilna jajca tekačev	HER	N, P1		28.11.2021	
	manj kot 20 glav perutnine, razen tekačev	HE-LT20	N, P1		28.11.2021"	

(b) v delu 2 se pri vnosu za Združeno kraljestvo za opisom območja GB-2.34 vstavijo naslednji opisi območij GB-2.35, GB-2.36, GB-2.37, GB-2.38 in GB-2.39:

„Združeno kraljestvo	GB-2.35	blizu Poulton le Fylde, Wyre, Lancashire, Anglija: območje v krogu s polmerom 10 km s središčem na decimalnih koordinatah koordinatnega sistema WGS 84: N53.93 in W2.95
	GB-2.36	blizu Gaerwen, Isle of Anglesey, Wales: območje v krogu s polmerom 10 km s središčem na decimalnih koordinatah koordinatnega sistema WGS 84: N53.22 in W4.30
	GB-2.37	blizu Clitheroe, Ribble Valley, Lancashire, Anglija: območje v krogu s polmerom 10 km s središčem na decimalnih koordinatah koordinatnega sistema WGS 84: N53.88 in W2.42
	GB-2.38	blizu Thirsk, Hambleton, North Yorkshire, Anglija: območje v krogu s polmerom 10 km s središčem na decimalnih koordinatah koordinatnega sistema WGS 84: N54.25 in W1.40
	GB-2.39	blizu Thirsk, Hambleton, North Yorkshire, Anglija: območje v krogu s polmerom 10 km s središčem na decimalnih koordinatah koordinatnega sistema WGS 84: N54.22 in W1.43"

(2) v Prilogi XIV se v delu 1 pri vnosu za Združeno kraljestvo za vrstico za območje GB-2.34 vstavijo naslednje vrstice za območja GB-2.35, GB-2.36, GB-2.37, GB-2.38 in GB-2.39:

„GB Združeno kraljestvo	GB-2.35	sveže meso perutnine, razen svežega mesa tekačev	POU	N, P1		26.11.2021	
		sveže meso tekačev	RAT	N, P1		26.11.2021	
		sveže meso pernate divjadi	GBM	N, P1		26.11.2021	
	GB-2.36	sveže meso perutnine, razen svežega mesa tekačev	POU	N, P1		26.11.2021	
		sveže meso tekačev	RAT	N, P1		26.11.2021	
		sveže meso pernate divjadi	GBM	N, P1		26.11.2021	
	GB-2.37	sveže meso perutnine, razen svežega mesa tekačev	POU	N, P1		26.11.2021	
		sveže meso tekačev	RAT	N, P1		26.11.2021	
		sveže meso pernate divjadi	GBM	N, P1		26.11.2021	

GB-2.38	sveže meso perutnine, razen svežega mesa tekačev	POU	N, P1		26.11.2021	
	sveže meso tekačev	RAT	N, P1		26.11.2021	
	sveže meso pernate divjadi	GBM	N, P1		26.11.2021	
GB-2.39	sveže meso perutnine, razen svežega mesa tekačev	POU	N, P1		28.11.2021	
	sveže meso tekačev	RAT	N, P1		28.11.2021	
	sveže meso pernate divjadi	GBM	N, P1		28.11.2021“	

SKLEPI

SKLEP SVETA (EU) 2021/2241

z dne 13. decembra 2021

o sestavi in mandatu Odbora za evropski raziskovalni prostor in inovacije (ERAC)

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije ter zlasti člena 179(1) in člena 240(3) Pogodbe,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Z Resolucijo Sveta z dne 14. januarja 1974 ⁽¹⁾ je bil ustanovljen Odbor za znanstvene in tehnološke raziskave (Crest). Ta Resolucija je bila nadomeščena z Resolucijo Sveta z dne 28. septembra 1995 ⁽²⁾, ki je bila spremenjena in dopolnjena najprej z Resolucijo Sveta z dne 28. maja 2010 ⁽³⁾, s katero se je Crest preimenoval v Odbor za Evropski raziskovalni prostor, nato z Resolucijo Sveta z dne 30. maja 2013 ⁽⁴⁾, s katero je bil navedeni odbor preimenovan v Odbor za evropski raziskovalni prostor in inovacije (ERAC), in s Sklepi Sveta z dne 1. decembra 2015 o pregledu svetovalne strukture Evropskega raziskovalnega prostora (ERA).
- (2) Svet je 1. decembra 2020 sprejel sklepe o novem Evropskem raziskovalnem prostoru (v nadaljnjem besedilu: novi ERA), ki ga opredeljujejo kot prostor, ki je osredotočen na raziskovalce, temelji na vrednotah ter je usmerjen k odličnosti in učinkom, v njem pa so raziskovalci, znanje in tehnologija deležni podpore in lahko prosto krožijo.
- (3) Svet je 26. novembra 2021 sprejel sklepe o prihodnjem upravljanju novega ERA, v katerih je poudaril, da je treba za novi ERA in njegove prednostne naloge temeljito preoblikovati upravljanje sedanjega ERA, ter potrdil, da je ERAC skupni svetovalni odbor za strateško politiko na visoki ravni, ki v začetni fazi svetuje Svetu, Komisiji in državam članicam o strateških vprašanjih politike na področju raziskav in inovacij.
- (4) Svet se je dogovoril o spremembi mandata ERAC, da bo odražal upravljanje novega ERA, in o omejitvi članstva v ERAC na predstavnike držav članic in Komisije, ki posedujejo visoko izvršno raven pristojnosti za politike na področju raziskav in inovacij. Svet je tudi priznal dodano vrednost sodelovanja ERAC s strani predstavnikov držav članic in Komisije.
- (5) Mandat ERAC bi bilo zato treba spremeniti –

SPREJEL NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

1. Sprejme se spremenjeni mandat Odbora za evropski raziskovalni prostor in inovacije.
2. Besedilo spremenjenega mandata je navedeno v Prilogi k temu sklepu.

⁽¹⁾ Resolucija Sveta z dne 14. januarja 1974 o usklajevanju nacionalnih politik in opredelitvi projektov v interesu Unije na področju znanosti in tehnologije (UL C 7, 29.1.1974, str. 2).

⁽²⁾ Resolucija Sveta z dne 28. septembra 1995 o odboru Crest (UL C 264, 11.10.1995, str. 4).

⁽³⁾ Resolucija Sveta z dne 28. maja 2010 o premikih na področju upravljanja evropskega raziskovalnega prostora – glejte dokument ST 10255/10 na <http://register.consilium.europa.eu>.

⁽⁴⁾ Resolucija Sveta z dne 30. maja 2013 o svetovalnih dejavnostih za evropski raziskovalni prostor - glejte dokument ST 10331/13 na <http://register.consilium.europa.eu>.

Člen 2

Ta sklep začne veljati na dan sprejetja.

V Bruslju, 13. decembra 2021

Za Svet
predsednik
J. BORRELL FONTELLES

PRILOGA

Mandat Odbora za evropski raziskovalni prostor in inovacije (ERAC)

NALOGE ODBORA

Člen 1

1. Odbor za evropski raziskovalni prostor in inovacije (v nadaljnjem besedilu: Odbor) je skupni svetovalni odbor za strateško politiko na visoki ravni, ki v začetni fazi svetuje Svetu, Komisiji in državam članicam o strateških vprašanjih politike na področju raziskav in inovacij.
2. Naloge Odbora vključujejo:
 - (a) svetovanje o strateških usmeritvah politike in prihodnjih trendih, zaradi katerih je treba izboljšati politike na področju raziskav in inovacij na ravni Unije ter nacionalni in regionalni ravni, tudi o sedanjem in naslednjem okvirnem programu Unije za raziskave in inovacije ter drugih ustreznih pobudah Unije, ki temeljijo na raziskavah in inovacijah;
 - (b) začetek postopka posodobitve programa politike ERA z zagotavljanjem zgodnjega strateškega svetovanja, pri katerem se med drugim upošteva napredek, dosežen pri tekočih ukrepih ERA;
 - (c) razmislek in svetovanje o novih zahtevah politike, ki izpolnjujejo merila iz programa politike ERA, med izvajanjem programa politike ERA;
 - (d) sodelovanje s strukturami upravljanja in usklajevanja na podobni ravni na drugih ustreznih področjih politike, kot sta visoko šolstvo in industrija.

Člen 2

Odbor svetuje ter daje mnenja in pripravlja poročila na zahtevo Sveta ali Komisije ali na lastno pobudo.

SESTAVA

Člen 3

1. Članice Odbora so države članice in Komisija (v nadaljnjem besedilu: članice).
2. Vsaka članica v Odbor imenuje največ dva predstavnika z visoko izvršno ravno pristojnosti za politike na področju raziskav in inovacij.
3. Član, ki se seje Odbora ne more udeležiti, lahko za to sejo imenuje namestnika ali svoje funkcije prenese na drugega člana. Sopedredujoča Odboru in sekretar Odbora morajo biti o tem pisno obveščeni pred sejo.

PRESEDUJOČI IN SEKRETARIAT

Člen 4

1. Odboru sopedredujeta predstavnik države članice in predstavnik Komisije.
2. Odbor izmed predstavnikov držav članic z večino svojih članov izvoli sopedredujočega. Mandat takega sopedredujočega traja tri leta z možnostjo enkratnega podaljšanja.
3. Država članica, katere predstavnik je imenovan za sopedredujočega Odboru, in Komisija imata za čas mandata sopedredujočega v Odboru po enega dodatnega predstavnika.
4. Sopedredujoča nimata glasovalne pravice.

Člen 5

Če eden od soprodsedujočih ne more izpolniti dolžnosti soprodsedujočega, ta soprodsedujoči določi namestnika v dogovoru z drugim soprodsedujočim.

Člen 6

Generalni sekretariat Sveta zagotavlja storitve za sekretariat Odbora.

POSTOPKI

Člen 7

Kadar se zahteva glasovanje, so mnenja in poročila sprejeta z navadno večino glasov članov. Vsak član ima en glas. Odbor poroča o manjšinskih ali nasprotnih stališčih, izraženih med razpravo.

Člen 8

Praviloma lahko na sejah Odbora govorijo samo člani. V izjemnih okoliščinah lahko soprodsedujoča odločita drugače.

Člen 9

Predstavniki držav, pridruženih okvirnemu programu Unije za raziskave in inovacije, ter zadevnih tretjih držav, zunanjih strokovnjakov in deležnikov so lahko povabljeni na zadevne seje Odbora, če je to primerno za določene točke dnevnega reda v skladu s Poslovníkom Sveta.

Člen 10

Odbor lahko v ustrezno utemeljenih primerih posebne naloge zaupa začasnim *ad hoc* projektnim skupinam.

Člen 11

1. Odbor se sestane dvakrat letno. Če razmere tako zahtevajo, soprodsedujoča skličeta tudi izredno sejo Odbora.
2. Seje Odbora običajno potekajo v Bruslju, lahko pa jih gosti država, ki po načelu rotacije predseduje Svetu Evropske unije v skladu s Poslovníkom Sveta.

Člen 12

1. Odbor ima usmerjevalni odbor. Usmerjevalni odbor sestavljajo soprodsedujoča ERAC in po en predstavnik vsake države članice sedanjega in naslednjega tria predsedstev Sveta Evropske unije.
2. Usmerjevalni odbor izbere in pripravi teme za strateške razprave Odbora, po potrebi ob podpori *ad hoc* projektnih skupin Odbora.

Člen 13

Komisija Odbor redno obvešča o delu foruma ERA.

Člen 14

Odbor svoje postopkovne ureditve sprejme v skladu s Poslovníkom Sveta.

SKLEP SVETA (EU) 2021/2242**z dne 13. decembra 2021****o spremembi Sklepa 2009/908/EU o izvedbenih ukrepih za izvajanje Sklepa Evropskega sveta o predsedovanju v Svetu in predsedovanju pripravljalnemu telesu Sveta**

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o Evropski uniji,

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije,

ob upoštevanju Sklepa Evropskega sveta 2009/881/EU z dne 1. decembra 2009 o predsedovanju v Svetu ⁽¹⁾ in zlasti člena 4 Sklepa,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Svet je s Sklepom 2009/908/EU ⁽²⁾ določil ukrepe za izvajanje Sklepa 2009/881/EU. Pripravljalna telesa Sveta, ki jim ne predseduje država članica, ki v zadevnem šestmesečnem obdobju predseduje Svetu, so navedena na seznamu v Prilogi III k Sklepu 2009/908/EU, kot določa člen 2, tretji pododstavek, Sklepa 2009/881/EU.
- (2) Glede na svetovalno naravo in izkušnje Odbora za evropski raziskovalni prostor in inovacije ter vrsto nalog, ki jih opravlja, bi bilo treba ta odbor dodati na seznam pripravljalnih teles, ki jim šestmesečno predsedstvo ne predseduje.
- (3) Sklep 2009/908/EU bi bilo zato treba ustrezno spremeniti –

SPREJEL NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

V Prilogi III k Sklepu 2009/908/EU se doda naslednje pripravljalno telo na seznam z naslovom „izvoljeni predsedniki“:

„Odbor za evropski raziskovalni prostor in inovacije“.

Člen 2

Ta sklep začne veljati na dan sprejetja.

Objavi se v *Uradnem listu Evropske unije*.

V Bruslju, 13. decembra 2021

Za Svet
predsednik
J. BORRELL FONTELLES

⁽¹⁾ UL L 315, 2.12.2009, str. 50.

⁽²⁾ Sklep Sveta 2009/908/EU z dne 1. decembra 2009 o izvedbenih ukrepih za izvajanje Sklepa Evropskega sveta o predsedovanju v Svetu in predsedovanju pripravljalnemu telesu Sveta (UL L 322, 9.12.2009, str. 28).

SKLEP KOMISIJE (EU) 2021/2243**z dne 15. decembra 2021****o določitvi notranjih pravil glede zagotavljanja informacij posameznikom, na katere se nanašajo osebni podatki, in omejevanja nekaterih njihovih pravic v okviru obdelave osebnih podatkov za namene varnosti informacijskih in komunikacijskih sistemov Komisije**

EVROPSKA KOMISIJA JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 249(1) Pogodbe,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Komisija mora pri opravljanju svojih nalog spoštovati pravice fizičnih oseb v zvezi z obdelavo osebnih podatkov, ki jih priznavata člen 8(1) Listine Evropske unije o temeljnih pravicah in člen 16(1) Pogodbe o delovanju Evropske unije. Spoštovati mora tudi pravice, zagotovljene z Uredbo (EU) 2018/1725 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾. Hkrati mora Komisija varnostne incidente IT obvladovati v skladu s pravili iz člena 15 Sklepa (EU, EURATOM) 2017/46 ⁽²⁾.
- (2) Komisija je za zagotavljanje varnosti IT, tj. ohranjanja zaupnosti, celovitosti in razpoložljivosti komunikacijskih in informacijskih sistemov in naborov podatkov, ki jih obdeluje v povezavi z osebami, sredstvi in informacijami, preko Generalnega direktorata za informatiko sprejela ukrepe iz Sklepa (EU, EURATOM) 2017/46 in Sklepa C(2017) 8841 final ⁽³⁾. Ti ukrepi vključujejo spremljanje tveganj za varnost IT in izvedenih varnostnih ukrepov na področju IT, pozive lastnikom sistema, da izvedejo posebne varnostne ukrepe na področju IT za ublažitev tveganj za varnost IT v komunikacijskih in informacijskih sistemih Komisije, in obvladovanje varnostnih incidentov IT.
- (3) Generalni direktorat za informatiko Komisiji zagotavlja varnostne operacije in storitve IT in mora obdelati več vrst osebnih podatkov, da:
 - sporoči alarme in opozorila v zvezi z varnostnimi dogodki in incidenti IT;
 - se odzove na varnostne dogodke in incidente IT in jih obvladuje;
 - z revizijami varnosti, ocenami varnosti in obvladovanjem šibkih točk razvija orodja in postopke;
 - v službah Komisije krepí ozaveščenost o kibernetiski varnosti;
 - spremlja, odkriva in preprečuje pojav varnostnih dogodkov in incidentov IT;
 - pregleduje račune privilegiranih uporabnikov.
- (4) Do varnostnih incidentov IT, ki ogrožajo varnost informacijskih in komunikacijskih sistemov Komisije, lahko pride v katerem koli postopku obdelave, ki ga izvaja Komisija. Vključujejo lahko vse vrste osebnih podatkov, ki jih Komisija obdeluje.

⁽¹⁾ Uredba (EU) 2018/1725 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. oktobra 2018 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov v institucijah, organih, uradih in agencijah Unije in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Uredbe (ES) št. 45/2001 in Sklepa št. 1247/2002/ES (UL L 295, 21.11.2018, str. 39).

⁽²⁾ Sklep Komisije (EU, EURATOM) 2017/46 z dne 10. januarja 2017 o varnosti komunikacijskih in informacijskih sistemov v Evropski komisiji (UL L 6, 11.1.2017, str. 40).

⁽³⁾ Sklep Komisije (C(2017) 8841) z dne 13. decembra 2017 o določitvi izvedbenih pravil za člene 3, 5, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 14, 15 Sklepa Komisije 2017/46 o varnosti komunikacijskih in informacijskih sistemov v Komisiji.

- (5) V nekaterih okoliščinah je treba pravice, ki jih imajo posamezniki, na katere se nanašajo osebni podatki, na podlagi Uredbe (EU) 2018/1725 uskladiti s potrebo Komisije po učinkovitem izvajanju nalog za zagotavljanje varnosti IT oseb, sredstev in podatkov v Komisiji v skladu s Sklepom (EU, EURATOM) 2017/46, ob tem pa v celoti spoštovati temeljne pravice in svoboščine drugih posameznikov, na katere se nanašajo osebni podatki. V ta namen člen 25(1) Uredbe (EU) 2018/1725 Komisijo pooblašča za omejitev uporabe členov 14–17, 19, 20 in 35 navedene uredbe ter načela preglednosti, določenega v členu 4(1), točka (a), Uredbe, kolikor njegove določbe ustrezajo pravicam in obveznostim iz členov 14–17, 19 in 20 navedene uredbe.
- (6) Ta sklep bi se moral uporabljati za vse postopke obdelave, ki jih Komisija kot upravljavec podatkov izvaja pri opravljanju svojih nalog zagotavljanja varnosti IT oseb, sredstev in podatkov v Komisiji v skladu s Sklepom (EU, EURATOM) 2017/46. Zato bi moral veljati za posameznike, na katere se nanašajo osebni podatki, v zvezi z različnimi vrstami osebnih podatkov, zajetih v vseh teh postopkih obdelave, tj. posameznike, ki uporabljajo kateri koli informacijski in komunikacijski sistem Komisije.
- (7) Osebni podatki se hranijo v varnem elektronskem okolju, s čimer se prepreči, da bi osebe zunaj Komisije nezakonito dostopale do njih. Za različne postopke obdelave veljajo različna obdobja hrambe podatkov, ki so odvisna od vrste vključenih osebnih podatkov. Hramba spisov pri Komisiji se ureja s skupnim seznamom hrambe na ravni Komisije (SEC(2019) 900), tj. regulativnim dokumentom v obliki načrta hrambe, ki določa obdobja hrambe za različne vrste spisov Komisije, da se hramba podatkov omeji na to, kar je nujno potrebno.
- (8) Komisija bo morda morala omejiti uporabo pravic posameznikov, na katere se nanašajo osebni podatki, da zaščiti svojo notranjo varnost v skladu s členom 25(1), točka (d), Uredbe (EU) 2018/1725 (tj. da ohrani zaupnost, celovitost in razpoložljivost svojih komunikacijskih in informacijskih sistemov in naborov podatkov, ki jih obdeluje v povezavi z osebami, sredstvi in informacijami). Komisija bo morda morala to storiti zlasti pri:
- sporočanju alarmov in opozoril v zvezi z varnostnimi dogodki in incidenti IT;
 - odzivih na varnostne dogodke in incidente IT ter njihovem obvladovanju; razvijanju orodij in postopkov preko revizij varnosti, ocen varnosti in obvladovanja ranljivosti;
 - povečanju ozaveščenosti o kibernetiki varnosti v službah Komisije;
 - spremljanju, odkrivanju in preprečevanju pojava varnostnih dogodkov in incidentov IT;
 - pregledovanju računov privilegiranih uporabnikov.
- (9) Generalni direktorat za informatiko si lahko za obvladovanje varnostnih incidentov iz člena 15 Sklepa (EU, EURATOM) 2017/46 izmenjuje informacije s skupino za odzivanje na računalniške grožnje Generalnega direktorata za človeške vire in varnost.
- (10) Komisija bi morala zaradi skladnosti s členi 14, 15 in 16 Uredbe (EU) 2018/1725 vse posameznike obvestiti o dejavnostih, ki vključujejo obdelavo njihovih osebnih podatkov in vplivajo na njihove pravice. To bi morala narediti pregledno in usklajeno z objavo obvestila o varstvu podatkov na spletišču Komisije. Po potrebi bi morala Komisija uporabiti dodatne zaščitne ukrepe, da posameznike, na katere se nanašajo osebni podatki, o tem posamično obvesti v ustrezni obliki.
- (11) Zagotavljanje skladnosti s členi 14, 15 in 16 Uredbe (EU) 2018/1725 bi lahko privedlo do razkritja sprejetih varnostnih ukrepov na področju IT, šibkih točk ali incidentov iz člena 15 Sklepa (EU, EURATOM) 2017/46. Z razkritjem teh varnostnih ukrepov na področju IT, šibkih točk ali incidentov se poveča tveganje, da se posamezniki izognejo razkritemu varnostnemu ukrepu na področju IT, da se razkrita šibka točka zlorabi in da se ogrozi potekajoča analiza incidenta, saj lahko uporabnik ali zlonamerni akter naključno ali namerno manipulira s ključnimi elementi. To bi lahko resno ogrozilo zmožnost Komisije za zagotavljanje svoje varnosti IT, zlasti pa za učinkovito obvladovanje varnostnih incidentov IT v prihodnosti.
- (12) Komisija je v skladu s členom 25(1), točka (h), Uredbe (EU) 2018/1725 tudi pooblaščen, da posameznikom, na katere se nanašajo osebni podatki, omeji uporabo pravic, da zaščiti pravice in svoboščine drugih posameznikov, povezane z varnostnimi incidenti IT, ki bi lahko ogrozili varnostne operacije IT.

- (13) Komisija mora morda omejiti zagotavljanje informacij posameznikom, na katere se nanašajo osebni podatki, in uporabo drugih pravic posameznikov, na katere se nanašajo osebni podatki, v zvezi z osebnimi podatki, prejetimi od držav nečlanic EU ali mednarodnih organizacij, da bi izpolnila svojo dolžnost sodelovanja s temi državami ali organizacijami. To je del obveznosti Komisije za zagotavljanje pomembnega cilja v splošnem javnem interesu Unije, kot je navedeno v členu 25(1), točka (c), Uredbe (EU) 2018/1725. Vendar lahko v nekaterih okoliščinah interes temeljnih pravic posameznika, na katerega se nanašajo osebni podatki, prevlada nad interesom mednarodnega sodelovanja.
- (14) Komisija je zato določila razloge iz člena 25(1), točke (c), (d) in (h), Uredbe (EU) 2018/1725 kot razloge za omejitve, ki jih bo morda treba uveljaviti pri postopkih obdelave podatkov, ki jih Generalni direktorat za informatiko izvaja v zvezi z zagotavljanjem varnostnih operacij in storitev IT Komisiji.
- (15) Vse omejitve, ki se uporabijo na podlagi tega sklepa, bi morale biti potrebne in sorazmerne ob upoštevanju tveganj za pravice in svoboščine posameznikov, na katere se nanašajo osebni podatki.
- (16) Komisija bi morala vse omejitve obravnavati pregledno in vsako uporabo omejitev registrirati v ustreznem sistemu evidentiranja.
- (17) V skladu s členom 25(8) Uredbe (EU) 2018/1725 lahko upravljavci podatkov preložijo, opustijo ali zavrnejo zagotavljanje informacij na podlagi razlogov za uporabo omejitve posamezniku, na katerega se nanašajo osebni podatki, če bi zagotovitev teh informacij kakor koli ogrozila namen omejitve. To zlasti velja za omejitve obveznosti iz členov 16 in 35 Uredbe (EU) 2018/1725. Komisija bi morala redno pregledovati uvedene omejitve, da bi bilo zagotovljeno, da so pravice posameznika, na katerega se nanašajo osebni podatki, do obveščeniosti v skladu s členoma 16 in 35 Uredbe (EU) 2018/1725 omejene le, dokler so take omejitve potrebne, da se Komisiji omogoči zagotavljanje varnosti IT in zlasti obvladovanje varnostnih incidentov IT.
- (18) Kadar Komisija omeji uporabo pravic posameznikov, na katere se nanašajo osebni podatki, ki niso tiste iz členov 16 in 35 Uredbe (EU) 2018/1725, bi moral upravljavec podatkov za vsak primer posebej oceniti, ali bi sporočanje omejitve ogrozilo njen namen.
- (19) Pooblaščenca oseba za varstvo podatkov pri Komisiji bi morala opraviti neodvisen pregled uporabe omejitev, da se zagotovi skladnost s tem sklepom.
- (20) Da bi lahko Komisija nemudoma omejila uporabo nekaterih pravic in obveznosti v skladu s členom 25 Uredbe (EU) 2018/1725, bi moral ta sklep začeti veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.
- (21) Evropski nadzornik za varstvo podatkov je mnenje podal 16. septembra 2021 –

SPREJELA NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

Predmet urejanja in področje uporabe

1. Ta sklep določa pravila, ki jih mora Komisija upoštevati za obveščanje posameznikov, na katere se nanašajo osebni podatki, o obdelavi njihovih osebnih podatkov v skladu s členi 14, 15 in 16 Uredbe (EU) 2018/1725 pri izvajanju svojih nalog na podlagi Sklepa (EU, EURATOM) 2017/46.

Določa tudi pogoje, pod katerimi lahko Komisija omeji uporabo členov 4, 14–17, 19, 20 in 35 Uredbe (EU) 2018/1725 v skladu s členom 25(1), točke (c), (d) in (h), navedene uredbe pri izvajanju svojih nalog na podlagi Sklepa (EU, EURATOM) 2017/46.

2. Ta sklep se uporablja za obdelavo osebnih podatkov s strani ali v imenu Komisije za namene dejavnosti, ki se v skladu s Sklepom (EU, EURATOM) 2017/46 izvajajo za zagotavljanje varnosti IT oseb, sredstev in podatkov v Komisiji, ali v povezavi s temi dejavnostmi.

Člen 2

Veljavne izjeme in omejitve

1. Komisija pri izvajanju svojih nalog v zvezi s pravicami posameznikov, na katere se nanašajo osebni podatki, v skladu z Uredbo (EU) 2018/1725 preuči, ali velja katera od izjem iz navedene uredbe.

2. V skladu s členi 3 do 7 tega sklepa, če bi izvajanje pravic in obveznosti iz členov 14–17, 19, 20 in 35 Uredbe (EU) 2018/1725 v zvezi z osebni podatki, ki jih obdeluje Komisija, ogrozilo namen zagotavljanja varnostnih operacij in storitev IT, med drugim z razkritjem preiskovalnih orodij, šibkih točk in metod Komisije, ali negativno vplivalo na pravice in svoboščine ter varnost drugih posameznikov, na katere se nanašajo osebni podatki, zlasti pri obdelavi osebnih podatkov za:

- sporočanje alarmov in opozoril v zvezi z varnostnimi dogodki in incidenti IT;
- odzivanje na varnostne dogodke in incidente IT ter njihovo obvladovanje;
- razvoj orodij in postopkov preko revizij varnosti, ocen varnosti in obvladovanja šibkih točk;
- povečanje ozaveščenosti o kibernetiki varnosti v službah Komisije;
- spremljanje, odkrivanje in preprečevanje pojava varnostnih dogodkov in incidentov IT;
- pregledovanje računov privilegiranih uporabnikov,

lahko Komisija omeji uporabo:

- (a) členov 14–17, 19, 20 in 35 Uredbe (EU) 2018/1725;
- (b) načela preglednosti iz člena 4(1), točka (a), Uredbe (EU) 2018/1725, kolikor njegove določbe ustrezajo pravicam in obveznostim iz členov 14–17, 19 in 20 Uredbe (EU) 2018/1725.

Komisija lahko to stori v skladu s členom 25(1), točke (c), (d) in (h), Uredbe (EU) 2018/1725.

3. V skladu s členi 3 do 7 lahko Komisija omeji pravice in obveznosti iz odstavka 2 tega člena:

- (a) kadar bi izvajanje navedenih pravic in obveznosti v zvezi z osebni podatki, pridobljenimi od druge institucije, organa, agencije ali urada EU, lahko omejila navedena druga institucija, organ, agencija ali urad EU na podlagi pravnih aktov iz člena 25 Uredbe (EU) 2018/1725 ali v skladu s poglavjem IX navedene uredbe, v skladu z Uredbo (EU) 2016/794 Evropskega parlamenta in Sveta ^(*) ali v skladu z Uredbo Sveta (EU) 2017/1939 ^(§);
- (b) kadar bi izvajanje navedenih pravic in obveznosti v zvezi z osebni podatki, pridobljenimi od pristojnega organa države članice, lahko omejili pristojni organi navedene države članice na podlagi zakonodajnih ukrepov iz člena 23 Uredbe (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta ^(¶) ali nacionalnih ukrepov za prenos člena 13(3), člena 15(3) ali člena 16(3) Direktive (EU) 2016/680 Evropskega parlamenta in Sveta ^(§);

^(*) Uredba (EU) 2016/794 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. maja 2016 o Agenciji Evropske unije za sodelovanje na področju preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj (Europol) ter nadomestitvi in razveljavitvi sklepov Sveta 2009/371/PNZ, 2009/934/PNZ, 2009/935/PNZ, 2009/936/PNZ in 2009/968/PNZ (UL L 135, 24.5.2016, str. 53).

^(§) Uredba Sveta (EU) 2017/1939 z dne 12. oktobra 2017 o izvajanju okrepljenega sodelovanja v zvezi z ustanovitvijo Evropskega javnega tožilstva (EJT) (UL L 283, 31.10.2017, str. 1).

^(¶) Uredba (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Direktive 95/46/ES (Splošna uredba o varstvu podatkov) (UL L 119, 4.5.2016, str. 1).

^(§) Direktiva (EU) 2016/680 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov, ki jih pristojni organi obdelujejo za namene preprečevanja, preiskovanja, odkrivanja ali pregona kaznivih dejanj ali izvrševanja kazenskih sankcij, in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Okvirnega sklepa Sveta 2008/977/PNZ (UL L 119, 4.5.2016, str. 89).

- (c) kadar bi izvajanje navedenih pravic in obveznosti ogrozilo sodelovanje Komisije z državami nečlanicami EU ali mednarodnimi organizacijami v zvezi s skupnimi grožnjami za kibernetko varnost.

Komisija se pred uporabo omejitev v okoliščinah iz prvega pododstavka, točki (a) in (b), posvetuje z zadevnimi institucijami, organi, agencijami ali uradi EU ali organi držav članic o morebitnih razlogih za uvedbo omejitev ter potrebi po omejitvah in njihovi sorazmernosti, razen če bi to ogrozilo dejavnosti Komisije ali če je Komisiji jasno, da je uporaba omejitve določena z enim od aktov iz navedenih točk, ali če bi tako posvetovanje ogrozilo namen njenih dejavnosti na podlagi Sklepa (EU, EURATOM) 2017/46.

Prvi pododstavek, točka (c), se ne uporablja, kadar interesi ali temeljne pravice in svoboščine posameznika, na katerega se nanašajo osebni podatki, prevladajo nad interesom Komisije za sodelovanje z državami nečlanicami EU ali mednarodnimi organizacijami.

4. Odstavki 1, 2 in 3 ne vplivajo na uporabo drugih sklepov Komisije, ki določajo notranja pravila, ki urejajo zagotavljanje informacij posameznikom, na katere se nanašajo osebni podatki, in omejevanje nekaterih pravic na podlagi člena 25 Uredbe (EU) 2018/1725.

5. Vse omejitve pravic in obveznosti iz odstavka 2 so potrebne in sorazmerne s tveganji za pravice in svoboščine posameznikov, na katere se nanašajo osebni podatki.

6. Preden se omejitve uporabijo, se za vsak primer posebej izvede preskus potrebnosti in sorazmernosti, omejitve pa so omejene na tisto, kar je nujno potrebno za doseganje zelenega namena.

Člen 3

Zagotavljanje informacij posameznikom, na katere se nanašajo osebni podatki

1. Komisija na svojem spletišču objavi obvestilo o varstvu podatkov, ki vse posameznike, na katere se nanašajo osebni podatki, obvešča o njenih dejavnostih, ki vključujejo obdelavo njihovih osebnih podatkov za izvajanje nalog Komisije v skladu s Sklepom (EU, EURATOM) 2017/46, vključno z opisom vrst zadevnih osebnih podatkov. Kadar je to mogoče, ne da bi bila ogrožena varnost IT, Komisija zagotovi, da so posamezniki, na katere se nanašajo osebni podatki, o tem posamično obveščeni v ustrezni obliki.

2. Kadar Komisija v celoti ali delno omeji zagotavljanje informacij posameznikom, na katere se nanašajo osebni podatki in katerih osebni podatki se obdelujejo za izvajanje nalog Komisije v skladu s Sklepom (EU, EURATOM) 2017/46, evidentira in v register vpiše razloge za omejitve v skladu s členom 6 tega sklepa.

Člen 4

Pravica posameznika, na katerega se nanašajo osebni podatki, do dostopa, pravica do izbrisa in pravica do omejitve obdelave podatkov

1. Kadar Komisija v celoti ali delno omeji pravico posameznikov, na katere se nanašajo osebni podatki, do dostopa do osebnih podatkov, pravico do izbrisa ali pravico do omejitve obdelave osebnih podatkov iz členov 17, 19 in 20 Uredbe (EU) 2018/1725, zadevnega posameznika, na katerega se nanašajo osebni podatki, v odgovoru na zahtevo za dostop, izbris ali omejitev obdelave obvesti:

(a) o uporabljeni omejitvi in glavnih razlogih zanjo;

(b) o tem, kako lahko vloži pritožbo pri Evropskem nadzorniku za varstvo podatkov ali uveljavi pravno sredstvo na Sodišču Evropske unije.

2. Komisija lahko odloži, opusti ali zavrne predložitev informacij o razlogih za omejitve iz odstavka 1, če bi to ogrozilo namen omejitve.

3. Komisija razloge za omejitve evidentira in vpiše v register v skladu s členom 6.

4. Kadar je pravica do dostopa v celoti ali delno omejena, lahko posameznik, na katerega se nanašajo osebni podatki, pravico do dostopa uveljavlja preko Evropskega nadzornika za varstvo podatkov v skladu členom 25(6), (7) in (8) Uredbe (EU) 2018/1725.

Člen 5

Sporočanje kršitve varstva osebnih podatkov posameznikom, na katere se nanašajo osebni podatki

Kadar Komisija omeji sporočanje kršitve varstva osebnih podatkov posamezniku, na katerega se nanašajo osebni podatki, iz člena 35 Uredbe (EU) 2018/1725, razloge za omejitev evidentira in vpiše v register v skladu s členom 6 tega sklepa. Komisija ob izdaji sporočila o kršitvi varstva osebnih podatkov o vpisu obvesti ENVP.

Člen 6

Evidentiranje omejitev in njihov vpis v register

1. Komisija evidentira razloge za kakršno koli omejitev, ki se uporabi na podlagi tega sklepa, vključno s sklicem na pravno podlago za omejitev in oceno potrebnosti omejitve in njene sorazmernosti, pri čemer upošteva ustrezne elemente iz člena 25(2) Uredbe (EU) 2018/1725.
2. V evidenco se zabeleži, kako bi izvajanje pravice posameznika, na katerega se nanašajo osebni podatki, ogrozilo namen zagotavljanja varnostnih operacij in storitev IT Komisiji v skladu s Sklepom (EU, EURATOM) 2017/46 ali namen omejitev, uporabljenih na podlagi člena 2(2) ali (3) tega sklepa, ali negativno vplivalo na pravice in svoboščine drugih posameznikov, na katere se nanašajo osebni podatki.
3. Komisija te evidence in vse dokumente, ki vsebujejo temeljna dejstva in pravne elemente, vpiše v register. Na zahtevo so na voljo Evropskemu nadzorniku za varstvo podatkov.

Člen 7

Trajanje omejitev

1. Omejitve iz členov 3, 4 in 5 se uporabljajo, dokler obstajajo razlogi, ki jih upravičujejo.
2. Ko razlogi, ki upravičujejo omejitev iz členov 3, 4 in 5, ne obstajajo več, Komisija:
 - (a) odpravi omejitve;
 - (b) posameznika, na katerega se nanašajo osebni podatki, obvesti o glavnih razlogih za omejitve;
 - (c) posameznika, na katerega se nanašajo osebni podatki, obvesti, kako lahko kadar koli vloži pritožbo pri Evropskem nadzorniku za varstvo podatkov ali uveljavi pravno sredstvo na Sodišču Evropske unije.

Člen 8

Zaščitni ukrepi in obdobja hrambe

1. Komisija uporabo omejitev iz členov 3, 4 in 5 pregleda šest mesecev po njihovem sprejetju in ob zaključku posamezne varnostne operacije IT. Komisija nato vsako leto preuči in spremlja potrebo po ohranitvi kakršne koli omejitve.

Pregled vključuje oceno potrebe po omejitvi in njene sorazmernosti, pri čemer se upoštevajo ustrezni elementi iz člena 25(2) Uredbe (EU) 2018/1725.

2. Komisija je sprejela tehnične in organizacijske ukrepe, da bi preprečila nenamerno in nezakonito uničenje, izgubo, spremembo, nepooblaščen razkritje ali dostop do osebnih podatkov, ki so poslani, shranjeni ali drugače obdelani, kot so upravljanje pravic v zvezi z dostopom, politika varnostnega kopiranja in kateri koli drugi ukrepi v skladu s Sklepom (EU/EURATOM) 2017/46.

3. Komisija evidentira veljavna obdobja hrambe v skladu s skupnim seznamom hrambe na ravni Komisije in posameznikom, na katere se nanašajo osebni podatki, zagotovi ustrezna obdobja hrambe za te dejavnosti obdelave v svojem obvestilu o varstvu podatkov.

Člen 9

Pregled s strani pooblaščenih oseb za varstvo podatkov pri Komisiji

1. Pooblaščen osebja za varstvo podatkov pri Komisiji je brez nepotrebnega odlašanja obveščena, kadar se pravice posameznikov, na katere se nanašajo osebni podatki, omejijo v skladu s tem sklepom. Na zahtevo se pooblaščen osebja za varstvo podatkov da dostop do evidence in vseh dokumentov, ki vsebujejo temeljna dejstva in pravne elemente.

2. Pooblaščen osebja za varstvo podatkov lahko zahteva pregled omejitev in je obveščena o izidu zahtevanega pregleda.

3. Komisija zabeleži vključitev pooblaščenih oseb za varstvo podatkov, kadar se pravice posameznikov, na katere se nanašajo osebni podatki, omejijo v skladu s tem sklepom.

Člen 10

Začetek veljavnosti

Ta sklep začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

V Bruslju, 15. decembra 2021

Za Komisijo
predsednica
Ursula VON DER LEYEN

POPRAVKI

Popravek Delegirane uredbe Komisije (EU) 2021/1703 z dne 13. julija 2021 o spremembi Delegirane uredbe (EU) 2020/692 glede zahtev za zdravstveno varstvo živali za vstop proizvodov živalskega izvora, ki jih vsebujejo sestavljeni proizvodi, v Unijo

(Uradni list Evropske unije L 339 z dne 24. septembra 2021)

Stran 30, člen 1, točka (1)(b), ki spreminja člen 162(1), Delegirane uredbe (EU) 2020/692, točka (c):

besedilo: „(c) sestavljeni proizvodi, ki vsebujejo mesne proizvode.“

se glasi: „(c) sestavljeni proizvodi, ki vsebujejo proizvode na osnovi kolostruma.“

ISSN 1977-0804 (elektronska različica)

ISSN 1725-5155 (tiskana različica)

Urad za publikacije
Evropske unije
L-2985 Luxembourg
LUKSEMBURG

SL